

DIAGNOZA KRAKOWSKICH DZIELNIC 2016

Potencjały i wyzwania rozwojowe

opracowanie dla Kancelarii Rady Miasta i Dzielnic Krakowa

Michał A. Chrzanowski

dr Anna Strzebońska

Centrum Ewaluacji i Analizy Polityk Publicznych

Uniwersytetu Jagiellońskiego (CEAPP)

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Słowo wstępne	4
Metodologia	5
Podsumowanie wyników z wywiadów jakościowych	9
Podsumowanie wyników analiz ilościowych	12
Wprowadzenie	12
Interpretacja wyników	12
Zakres tematyczny	16
Podsumowanie wyników	17
Struktura społeczno-demograficzna	21
Demografia	21
Urodzenie w Krakowie	24
Mieszkanie od urodzenia w dzielnicy	25
Sytuacja zawodowa	27
Sytuacja finansowa	29
Korzystanie z pomocy społecznej	31
Degradacja społeczna	33
Rozpoznawalność dzielnic	35
Znajomość numeru dzielnicy	35
Znajomość nazwy dzielnicy	38
Więzi mieszkańców z dzielnicą	43
Związek mieszkańców z dzielnicą	43
Chęć przeprowadzki	47
Więzi między mieszkańcami dzielnic	50
Relacje sąsiedzkie	50
Zaufanie	52
Mobilność mieszkańców	55
Funkcjonalność dzielnic	55
Partycypacja społeczna	62
Chęć wpływania na sprawy miasta	62
Budżet obywatelski	64

Funkcjonowanie rad dzielnic.....	67
Ocena radnych dzielnicowych.....	67
Znajomość radnego dzielnicy	70
Zorientowanie w działaniach Rady Dzielnic	72
Ocena Rad Dzielnic	74
Potrzeby dzielnic	80
Wyniki pogrupowane	82
Wyniki szczegółowe.....	90
Podsumowanie wyników dla dzielnic.....	103
Dzielnica I Stare Miasto	104
Dzielnica II Grzegórzki	107
Dzielnica III Prądnik Czerwony	110
Dzielnica IV Prądnik Biały	113
Dzielnica V Krowodrza.....	116
Dzielnica VI Bronowice	119
Dzielnica VII Zwierzyniec	122
Dzielnica VIII Dębniki.....	125
Dzielnica IX Łagiewniki-Borek Fałęcki.....	128
Dzielnica X Swoszowice.....	131
Dzielnica XI Podgórze Duchackie.....	134
Dzielnica XII Bieżanów-Prokocim	137
Dzielnica XIII Podgórze	140
Dzielnica XIV Czyżyny	143
Dzielnica XV Mistrzejowice.....	146
Dzielnica XVI Bieńczyce	149
Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie.....	152
Dzielnica XVIII Nowa Huta	155
Modele funkcjonowania Rad Dzielnic w przyszłości	158

WPROWADZENIE

Słowo wstępne

Niniejsze opracowanie wieńczy działania realizowane w ramach projektu „Diagnoza krakowskich dzielnic” zleconego przez Radę Miasta i Dzielnic Krakowa, a realizowanego przez Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ufamy, że prezentowane w raporcie informacje dostarczą decydentom argumentów do refleksji na temat wariantów funkcjonowania krakowskich dzielnic w przyszłości i przyczynią się do trwałego zintegrowania doniesień płynących z analizy polityk publicznych z procesem podejmowania decyzji.

Zastanawiając się nad wyborem konkretnego **modelu funkcjonowania dzielnic**, należy przede wszystkim poszukać odpowiedzi na następujące pytania:

- ✓ W jakiej sytuacji obecnie znajdują się dzielnice Krakowa? (diagnoza)?
- ✓ Dokąd zmierzają, jaką mają wizję funkcjonowania w przyszłości? (aspiracje)?
- ✓ Jak rozdysponować zasoby i ustanowić regulacje, by osiągnąć to, czego oczekujemy od krakowskich dzielnic w przyszłości? (kontekst działania, planowanie)?
- ✓ Jak przekuć założony plan w działanie? (mechanizmy wdrożenia)?
- ✓ Jak kontrolować osiągnięte wyniki na tle planów i co trzeba skorygować, zmodyfikować? (monitoring i kontrola efektów)?

Z racji założonych prac badawczych – diagnozy - w raporcie dostarczamy przede wszystkim **„zdjęcia” rzeczywistości funkcjonowania dzielnic w Krakowie**. Identyfikując deficyty i wyzwania rozwojowe stojące przed krakowskimi dzielnicami staraliśmy się zmniejszyć niepewność oraz ułatwić podjęcie decyzji: czy decydujemy się na zwiększenie zakresu autonomii i odpowiedzialności jednostek pomocniczych, czy też doprowadzamy do ich całkowitej marginalizacji.

Raport składa się z następujących części:

- ✓ wprowadzenia, które zawiera opis zakresu badania i zastosowanej metodologii,
- ✓ podsumowania wyników jakościowych,
- ✓ podsumowania wyników ilościowych,
- ✓ teoretycznego opracowania modeli funkcjonowania Rad Dzielnic w przyszłości miasta Krakowa.

Zapraszamy do lektury!

Metodologia

W ramach zrealizowanego badania zastosowano **triangulację perspektyw oraz źródeł danych** poprzez wykorzystanie trzech metod badawczych:

- ✓ **analizy danych zastanych,**
- ✓ **wywiadów jakościowych:** indywidualnych i grupowych - z radnymi dzielnic, radnymi miejskimi, pracownikami burmistrzów dzielnic oraz ekspertami z obszaru zarządzania miastem;
- ✓ **statystycznej analizy danych ilościowych** pochodzących z następujących źródeł:
 - badanie „Dzielnice i Rady Dzielnic” (w ramach Barometru Krakowskiego 2016 oraz Panelu Miejskiego 2016),
 - badanie „Dzielnice i Rady Dzielnic w opiniach mieszkańców Krakowa” (2005),
 - badanie „Budżetu Obywatelskiego Krakowa” (2016),
 - badanie „Bezpieczeństwo w Krakowie” (2016),
 - aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa (2016),
 - dane urzędowe.

Kolejne sekcje opisują cele i zakres wykorzystania poszczególnych źródeł danych.

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Analiza danych zastanych obejmowała zapoznanie się z **aktami prawnymi, sprawozdaniami, raportami, publikacjami tematycznymi** na temat krakowskich dzielnic. Wykorzystane w badaniu źródła danych są cytowane w raporcie.

Celem zrealizowanego modułu badawczego było odtworzenie aktualnie obowiązujących **modeli funkcjonowania Rad Dzielnic w Krakowie**.

BADANIA JAKOŚCIOWE

Przeprowadzone badania jakościowe miały na celu pogłębienie informacji na temat aktualnie obowiązujących modeli funkcjonowania Rad Dzielnic w Krakowie, jak i diagnozę potencjałów i wyzwań stojących przed krakowskimi dzielnicami z punktu widzenia decydentów oraz ekspertów miejskich.

W ramach tego modułu badawczego przeprowadzono:

- ✓ **wywiady eksperckie z przedstawicielami Rady Miasta i Dzielnic Krakowa**, Urzędu Miasta Krakowa, naukowcami, społecznymi aktywistami i działaczami,
- ✓ **wywiady eksperckie grupowe** z przedstawicielami Rad Dzielnic oraz pracownikami Biura Dzielnic.

STATYSTYCZNA ANALIZA DANYCH ILOŚCIOWYCH ZAWARTYCH W ZASTANYCH ŹRÓDŁACH DANYCH

Celem wtórnej statystycznej analizy danych ilościowych było poznanie specyfiki społeczno-gospodarczej każdej z krakowskich dzielnic oraz odtworzenie oceny funkcjonowania Rad Dzielnic z perspektywy mieszkańców dzielnic.

Słowo „wtórna” oznacza ponowną analizę statystyczną danych zawartych w różnorodnych źródłach danych, których opis prezentowany jest poniżej.

BADANIE „DZIELNICE I RADY DZIELNIC”

To moduł badawczy zrealizowany w trakcie dwóch projektów badawczych:

- ✓ **Panelu Miejskiego 2016** (na zlecenie Miejskiego Centrum Dialogu UMK),
- ✓ **Barometru Krakowskiego 2016** (na zlecenie Kancelarii Rady Miasta i Dzielnic Krakowa).

W kwestionariuszu obu projektów badawczych znalazły się te same pytania odnoszące się do dzielnic oraz Rad Dzielnic. Metodologia obu badań była identyczna z wyjątkiem zakresu kwestionariusza, który w przypadku Barometru Krakowskiego był szerszy.

W ramach obu projektów badawczych zebrano odpowiedzi **3222 dorosłych mieszkańców Krakowa** w wieku 18 lat i więcej. Wywiady przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (tzw. PAPI) w miejscu zamieszkania respondenta.

Zakres tematyczny modułu obejmował:

- ✓ świadomość mieszkańców wobec nazwy swojej dzielnicy,
- ✓ znajomość mieszkańców numeru dzielnicy,
- ✓ staż mieszkania w dzielnicy,
- ✓ umiejscowienie geograficzne interesów mieszkańców (praca, nauka, zakupy, usługi, wizyty w urzędach, wypoczynek, rekreacja, sport, rozrywka, wizyty u znajomych, załatwianie spraw służbowych, uczęszczanie dzieci do szkoły, uczęszczanie do kościoła),
- ✓ związki administracyjne mieszkańców z dzielnicą (meldunek, uprawnienie do głosowania),
- ✓ związki emocjonalne mieszkańców z dzielnicą (poczucie dumy, przywiązanie, chęć opuszczenia),
- ✓ uogólnione zaufanie wobec ludzi,
- ✓ zaufanie wobec mieszkańców dzielnicy oraz sąsiadów,
- ✓ więzi sąsiedzkie,
- ✓ problemy dzielnicy,
- ✓ ocena funkcjonowania Rady Dzielnic,
- ✓ ocena polityki informacyjnej Rady Dzielnic,
- ✓ dane metryczkowe.

Wyniki badania stanowią **główne źródło informacji na temat opinii mieszkańców o dzielnicach** oraz Radach Dzielnic. Wyniki pochodzące z tego badania oznaczono jako „Panel Miejski 2016”.

BADANIE „DZIELNICE I RADY DZIELNIC W OPINIACH MIESZKAŃCÓW KRAKOWA” (2005)

Badanie zrealizowane na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa, przeprowadzone przez Instytut Badań Marketingowych i Społecznych VRG Strategia w 2005 roku.

Badaniem objęto **1806 dorosłych mieszkańców Krakowa** w wieku 18 lat i więcej, z którymi przeprowadzono wspierany komputerowo wywiad telefoniczny (tzw. CATI).

Zakres tematyczny badania obejmował:

- ✓ świadomość mieszkańców wobec nazwy swojej dzielnicy,
- ✓ znajomość mieszkańców numeru dzielnicy,
- ✓ intensywność kontaktów mieszkańców z Radą Dzielnicy,
- ✓ poziom poinformowania o działaniach Rady Dzielnicy i jego źródła,
- ✓ poziom satysfakcji mieszkańców z działalności Rady Dzielnicy.

W ramach projektu badawczego przeprowadzono również wywiady wśród organizacji pozarządowych.

Wyniki badania stanowią **zapis historyczny opinii mieszkańców Krakowa na temat dzielnic i Rad Dzielnic w 2005 roku**. W niniejszym opracowaniu wykorzystywany jest on jako punkt odniesienia i przesłanka do wskazywania zmian, które zaszły w tej dziedzinie w Krakowie przez ostatnie 11 lat.

Należy pamiętać jednak, że metodologia badania z 2005 i 2016 nie jest identyczna. Badania przeprowadzono innymi metodami badawczymi oraz zastosowano odmienne kwestionariusze. Ze względu na fakt, że badanie dzielnic w 2016 zostało zrealizowane w ramach projektu badawczego Barometr Krakowski oraz Panel Miejski zachowano zgodność pytań odnoszących się do dzielnic z metodologią tych badań (m. in. w zakresie stosowanych skal). W związku z czym przy interpretacji wyników należy mieć na uwadze różnice między metodologią obu badań – zostały one opisane przy porównaniach.

Wyniki pochodzące z tego badania oznaczono jako „Badanie dzielnic 2005”.

BADANIE „BUDŻETU OBYWATELSKIEGO KRAKOWA” (2016)

Projekt badawczy realizowany przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego przy współpracy z Miejskim Centrum Dialogu Urzędu Miasta Krakowa.

Projekt obejmował m.in. wywiady jakościowe z interesariuszami budżetu obywatelskiego Krakowa (Rada Budżetu Obywatelskiego Krakowa, radni dzielnicowi, przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa), analizę regulaminów budżetów obywatelskich w Polsce, analizę bazy głosów budżetu obywatelskiego Krakowa.

W niniejszym opracowaniu wykorzystano wyniki badania obejmujące **aktywności obywatelskie mieszkańców w poszczególnych dzielnicach** oraz zakres tematycznych zgłaszanych przez nich projektów.

Wyniki pochodzące z tego badania oznaczono jako „Budżet Obywatelski Krakowa 2016”.

BADANIE „BEZPIECZEŃSTWO W KRAKOWIE” (2016)

Badanie zrealizowane przez Biuro Badań Społecznych Obserwator na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa we współpracy z Katedrą Socjologii Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

To cykliczne badania prowadzone dwa razy do roku. W pierwszej połowie 2016 badaniem **objęto 1820 dorosłych mieszkańców Krakowa** w wieku 18 lat i więcej, z którymi przeprowadzono wspierany komputerowo wywiad telefoniczny (tzw. CATI).

Zakres tematyczny badania obejmował:

- ✓ problemy Krakowa,
- ✓ poczucie bezpieczeństwa mieszkańców,
- ✓ bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania,
- ✓ wiktymizacja,
- ✓ ocena służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek.

W niniejszym opracowaniu wykorzystano wyniki badania dotyczące **poczucia bezpieczeństwa mieszkańców** w poszczególnych dzielnicach.

Wyniki pochodzące z tego badania oznaczono jako „Bezpieczeństwo w Krakowie 2016”.

AKTUALIZACJA MIEJSKIEGO PROGRAMU REWITALIZACJI KRAKOWA (2016)

To opracowanie stworzone przez Urząd Miasta Krakowa oraz Aleksander Noworól Consulting w 2016 roku. Obejmuje ono między innymi przestrzenną diagnozę degradacji społecznej (bezrobocie, ubóstwo, korzystanie z pomocy społecznej, poziom przestępczości).

W niniejszym opracowaniu wykorzystano ilustracje pochodzące ze wspomnianego dokumentu, które prezentują **geograficzne rozmieszczenie poszczególnych problemów społecznych** na poziomie obszarów geograficznych mniejszych niż dzielnice.

Wyniki pochodzące z tego opracowania oznaczono jako „Rewitalizacja Krakowa 2016”.

DANE URZĘDOWE

W ramach niniejszego projektu pozyskano szereg statystyk dzięki współpracy z Wydziałem Rozwoju Urzędu Miasta Krakowa oraz z wykorzystaniem statystyki publicznej.

Pozyskane statystyki obejmowały:

- ✓ demografię (płeć, grupy wiekowe),
- ✓ ceny transakcji lokali mieszkalnych,
- ✓ bezrobocie,
- ✓ korzystanie z pomocy społecznej,
- ✓ powierzchnia biurową.

Wyniki pochodzące z tego źródła oznaczono jako „Urząd Miasta Krakowa 2016”.

Wykorzystano również dane pochodzące z Państwowej Komisji Wyborczej (w zakresie frekwencji wyborczej).

PODSUMOWANIE WYNIKÓW Z WYWIADÓW JAKOŚCIOWYCH

Niniejsza sekcja zawiera podsumowanie wyników analiz jakościowych, których rozwinięcie znajduje się w części raportu opisującej modele funkcjonowania Rad Dzielnic w przyszłości.

Na podstawie przeprowadzonych rozmów – z radnymi miasta i dzielnic, pracowników biur dzielnic oraz ekspertów miejskich – zidentyfikowano najważniejsze deficyty w funkcjonowaniu Rad Dzielnic. Opis deficytów został uzupełniony propozycjami ich rozwiązania i wyzwaniem, które pozwolą wdrożyć te rozwiązania w przyszłości.

Deficyt 1: Na obecnym etapie rozwoju, Rady Dzielnic nie wyznaczają strategicznych celów dla swoich działań, które wobec tego mają charakter doraźny i wybiórczy – przede wszystkim z powodu ograniczonych środków finansowych, którymi dysponują.

Rozwiązanie ad. 1: Zmiana sposobu funkcjonowania Rad Dzielnic – z doraźnego na zaplanowany, zapisany w postaci celów rozwojowych dzielnicy wraz z opisem dystrybucji zasobów, regulacji niezbędnych do osiągnięcia tego, co zostało zaplanowane do osiągnięcia. Cele strategiczne powinny być korygowane w każdej kadencji funkcjonowania Rad Dzielnic, przy czym dokonywane zmiany powinny być zakotwiczone w wiedzy płynącej z przyjętego systemu monitoringu i kontroli założeń oraz realizacji przyjętych kierunków rozwoju (ujętych w postaci wymiernych celów - patrz opis deficytu 2), wizji wybranych radnych dzielnicowych oraz zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców dzielnicy (patrz opis deficytu 4).

Wyzwanie na przyszłość ad. 1: Podniesienie stanu wiedzy, umiejętności i chęci radnych dzielnicowych do wytyczania strategicznych celów rozwojowych na poziomie dzielnic, wraz z rozszerzeniem formalnych możliwości radnych do mobilizowania zasobów niezbędnych do ich realizacji (w tym zasobów zewnętrznych).

Deficyt 2: Na obecnym etapie rozwoju Rady Dzielnic nie posiadają obiektywnych wskaźników pozwalających mierzyć użyteczność podejmowanych działań z punktu widzenia zaplanowanych celów. Przyjęte kryterium użyteczności oznacza możliwość obiektywnej oceny, czy zrealizowane działania przyniosły wartość dodaną (wraz z określeniem stopnia ważności zaistniałej zmiany) dla mieszkańców dzielnicy.

Rozwiązanie ad. 2: Stworzenie i wdrożenie systemu obiektywnych, mierzalnych i zrozumiałych dla mieszkańców Krakowa wskaźników pozwalających ocenić funkcjonowanie Rad Dzielnic. Kluczowe znaczenie ma dostosowanie przez nadawcę treści komunikatu, środka przekazu i kanału komunikacji do specyfiki oraz możliwości percepcyjnych adresata.

Wyzwanie na przyszłość ad. 2: Wypracowanie zasad systemu monitoringu i kontroli użyteczności funkcjonowania Rad Dzielnic.

Deficyt 3: Widoczna polaryzacja radnych dzielnicowych na aktywnych i biernych, w odniesieniu do realizacji działań przynależnych Radzie Dzielnic. Utrzymujący się podział jest jednym z czynników utrudniających funkcjonowanie Rad Dzielnic.

Rozwiązanie ad. 3: Stworzenie systemu motywacyjnego dla radnych dzielnicowych z wyraźnym naciskiem na pozapłatowe gratyfikacje (np. konkursy międz dzielnicowe, konkursy na najlepszego radnego dzielnicowego).

Wyzwanie na przyszłość ad. 3: Wypracowanie standardów pracy, zasad ich monitoringu i kontroli oraz najlepszych form gratyfikacji za wzorowe wypełniania obowiązków radnego dzielnicowego (z naciskiem na pozapłatowe formy gratyfikacji).

Deficyt 4: Niesymetryczność komunikacji w Radzie Dzielnic (wykluczenie informacyjne części radnych dzielnicowych), w tym brak identyfikacji potrzeb informacyjnych na poziomie indywidualnych radnych oraz dystrybucji posiadanych zasobów informacji wśród radnych dzielnicowych.

Rozwiązanie ad. 4: Systematyczna identyfikacja potrzeb informacyjnych radnych dzielnicowych wraz ze stworzeniem ogólnodostępnego (także dla mieszkańców Krakowa) repozytorium informacji, które będzie bazą wiedzy na temat przeszłego i teraźniejszego stanu społeczno-gospodarczego dzielnicy.

Wyzwanie na przyszłość ad. 4: Zagwarantowanie trwałego zintegrowania procesu wyszukiwania i dostarczania informacji z procesem podejmowania decyzji przez radnych dzielnicowych. Stworzenie platformy informatycznej do komunikacji wewnątrz Rady Dzielnic, jak i pomiędzy Radami Dzielnic (z możliwością załączania plików z danymi).

Deficyt 5: Niewykorzystany potencjał Rad Dzielnic przejawiający się brakiem poczucia wspólnej tożsamości wśród radnych dzielnicowych.

Rozwiązanie ad. 5: Opracowanie spójnego wizerunku rozwoju dzielnicy wewnątrz Rady Dzielnic (wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za rozwój dzielnicy).

Wyzwania na przyszłość ad. 5: Usprawnienie zasad zarządzania Radą Dzielnic ukierunkowanych na rozwój kompetencji (wiedza, umiejętności i chęć działania) i poczucia wspólnoty wśród radnych dzielnicowych.

Deficyt 6: Niewykorzystany w pełni potencjał komisji tematycznych (grup zadaniowych) funkcjonujących w ramach Rady Dzielnic.

Rozwiązanie ad. 6: Wdrożenie kompleksowego systemu motywacji przewodniczących komisji tematycznych, zespolonego z systemem oceny jakości ich pracy w ramach tychże grup.

Wyzwania na przyszłość ad. 6: Wypracowanie standardów pracy, zasad ich monitoringu i kontroli oraz najlepszych form gratyfikacji za wzorowe wypełnianie obowiązków przewodniczącego komisji tematycznych (z naciskiem na pozapłatowe formy gratyfikacji).

Deficyt 7: Niewykorzystany w pełni potencjał Rad Dzielnic do aktywowania / animowania mieszkańców dzielnicy, jak i partnerów społecznych.

Rozwiązanie ad. 7: Wprowadzenie „otwartych” kanałów dialogu z mieszkańcami dzielnicy, w tym konsultacji społecznych/referendów lokalnych¹ (na to powinny być zabezpieczone środki finansowe – w

¹ Odwrotnością rekomendowanego stanu rzeczy jest traktowanie przez radnych(?) form konsultacji społecznych jako niewygodnej konieczności, bez możliwości realnego wpływu obywateli na tworzone regulacje przez administrację.

postaci rezerwy – w budżecie miasta), jak i kontynuacja realizacji Budżetu Obywatelskiego (patrz opis deficytu 8).

Wyzwania na przyszłość ad. 7: Zagwarantowanie trwałego zintegrowania procesu dialogu z mieszkańcami z procesem podejmowania decyzji przez radnych dzielnicowych. Stworzenie platformy informatycznej do komunikacji Rad Dzielnic z otoczeniem.

Deficyt 8: Niewykorzystany w pełni potencjał Budżetu Obywatelskiego, który - w opinii części radnych dzielnicowych - jest narzędziem dublującym zakres działań własnych Rady Dzielnic (narzędzie konkurencji, nie dialogu).

Rozwiązanie ad. 8: Budżet Obywatelski jest narzędziem komplementarnym dla działań własnych Rady Dzielnic w taki sposób, że projekty zgłaszane przez mieszkańców dotyczą zadań, które wzmacniać będą poczucie wspólnotowości wśród mieszkańców dzielnicy.

Wyzwania na przyszłość ad. 8: Spełnienie warunku zwiększenia responsywności Rad Dzielnic (czyli wyzwań na przyszłość opisanych w deficytach 2, 4 i 7) zapewniającego mieszkańcom dzielnicy możliwość współdecydowania o kierunku rozwoju dzielnicy, a także na bieżącego informowania wybranych przedstawicieli władz miasta o swoich potrzebach w zakresie realizacji zadań publicznych np. remont infrastruktury drogowej/sportowej. Identyfikacja – w procesie konsultacji społecznych - zadań Rad Dzielnic, których powinny być współzarządzane przez mieszkańców dzielnicy (np. zadania o charakterze kulturalnym/edukacyjnym).

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych jakościowych.

PODSUMOWANIE WYNIKÓW ANALIZ ILOŚCIOWYCH

Wprowadzenie

Niniejsza część raportu prezentuje przede wszystkim wyniki analiz ilościowych pochodzących z badania Panel Miejski 2016. Reprezentują one **perspektywę mieszkańców w spojrzeniu na dzielnice** – ich opinie, preferencje, potrzeby.

Przy części wyników znajdują się **dotatkowe analizy, które stanowią kontekst dla odpowiedzi mieszkańców** – to wybrane wyniki Barometru Krakowskiego 2016 obejmujące szersze zagadnienia niż same dzielnice oraz szereg innych opracowań (np. wyniki budżetu obywatelskiego, dane dotyczące bezpieczeństwa, diagnoza opracowana na potrzeby aktualizacji planu rewitalizacji Krakowa).

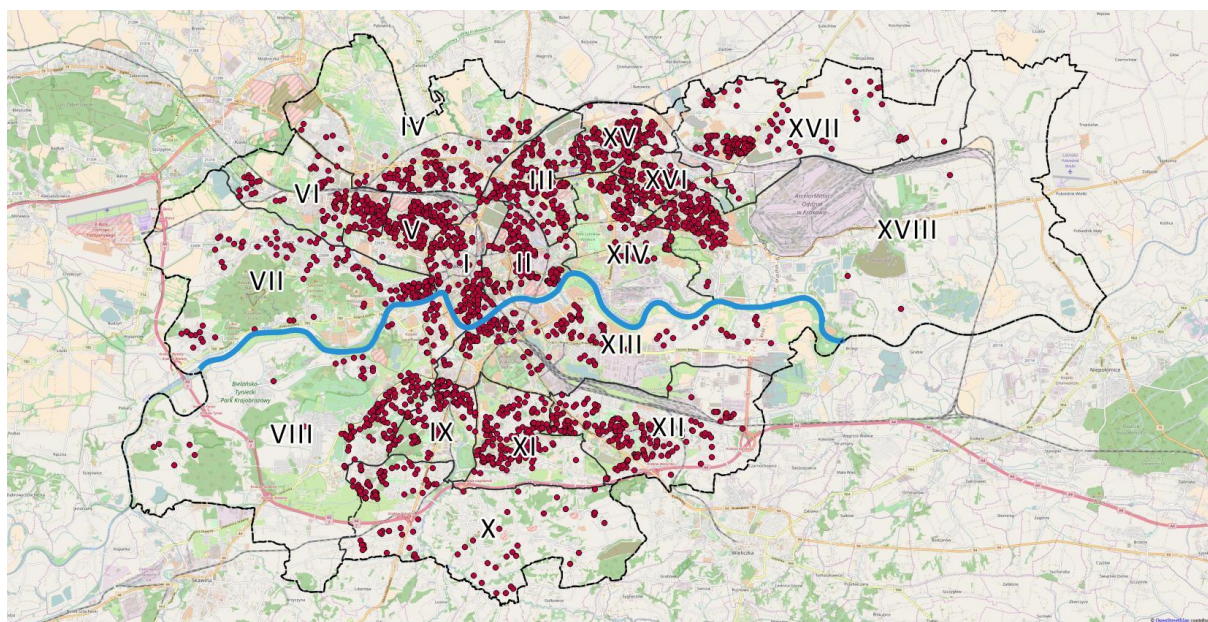
Przed zapoznaniem się z wynikami badania **warto zapoznać się ze wskazówkami dotyczącymi ich interpretacji**, które wynikają z metodologii badania – doboru uczestników, zakresu błędu statystycznego, czy wyborów, których dokonano przy opracowaniu i prezentacji analiz.

Interpretacja wyników

REPREZENTATYWNOSĆ

Pierwszą kwestią, na którą należy zwrócić uwagę przy interpretacji wyników to fakt, że uczestników badania dobierano **poprzez losowanie adresów mieszkalnych w każdej dzielnicy**.

Rozmieszczenie próby badawczej

Rysunek 1. Źródło: Panel Miejski 2016.

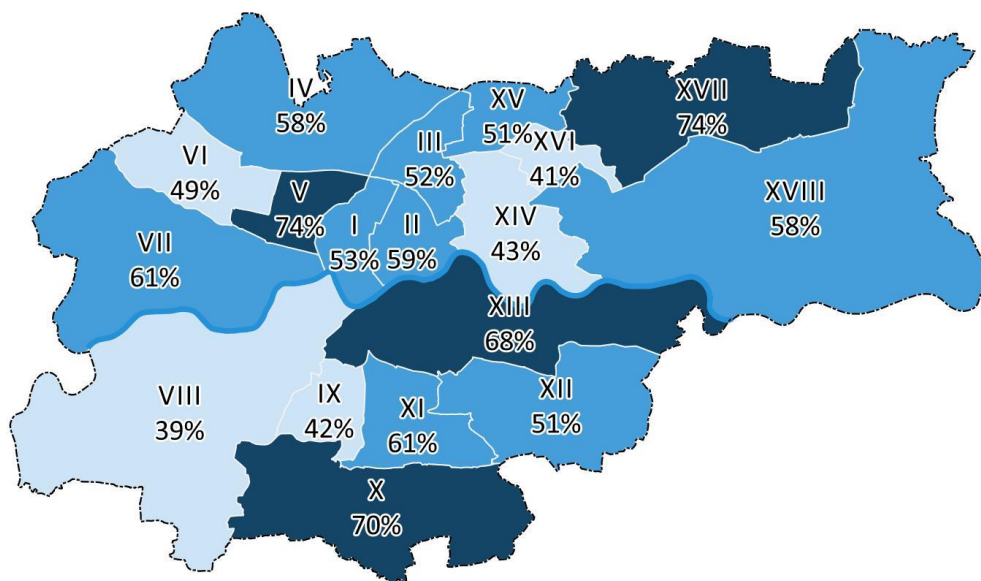
Zabieg taki pozwala **wnioskować o opinie mieszkańców danej dzielnicy** z pewnym określonym błędem oszacowania. Badanie nie ma natomiast reprezentatywnego charakteru dla mniejszych jednostek administracyjnych – np. jednostek urbanistycznych. **Dobór uczestników w obrębie dzielnicy jest wypadkową gęstości zaludnienia** – oznacza to, że np. w dzielnicy XVIII Nowa Huta, będą dominować

odpowiedzi mieszkańców okolic Placu Centralnego (tzw. „Starej Nowej Huty), a nieliczne będą dotyczyć opinii mieszkańców obszarów mniej zaludnionych na wschód od kombinatu.

PRZEDZIAŁY UFNOŚCI

Zdecydowana większość map w niniejszym dokumencie prezentuje wyniki badania „Panel Miejski 2016” w podziale na 18 dzielnic Krakowa. Interpretując różnice wyników dla poszczególnych dzielnic Krakowa należy mieć na uwadze **ograniczenia wnioskowania na podstawie badania reprezentatywnego**.

Przykład mapy z wynikami

Rysunek 2. Źródło: Panel Miejski 2016.

Prezentowane proporcje odpowiedzi obarczone są **błędem oszacowania**, który określa margines błędu z jakim opinia badanych odzwierciedla opinię ogółu pełnoletnich mieszkańców Krakowa. Wielkość błędu oszacowania **zależy m.in. od liczby osób badanych**. Poniższa tabela prezentuje maksymalny błąd oszacowania dla wyników w poszczególnych dzielnicach.

Numer dzielnicy	Liczba badanych	Maks. błąd oszacowania	Numer dzielnicy	Liczba badanych	Maks. błąd oszacowania
1	152	7,9%	10	131	8,6%
2	189	7,1%	11	184	7,2%
3	189	7,1%	12	236	6,4%
4	189	7,1%	13	170	7,5%
5	176	7,4%	14	179	7,3%
6	174	7,4%	15	198	7,0%
7	145	8,1%	16	156	7,8%
8	197	7,0%	17	219	6,6%
9	164	7,7%	18	174	7,4%

Tabela 1. Źródło: Panel Miejski 2016.

Dla przykładu, oznacza to, że wyniki dla dzielnicy I obarczone są **maksymalnym błędem oszacowania $\pm 7,9\%$** . Wielkość tego błędu ma znaczenie dla interpretacji odpowiedzi mieszkańców poszczególnych dzielnic. Kolejny wykres prezentuje **zakres błędu oszacowania dla przykładowej zmiennej z rysunku 1 (przedział ufności dla odpowiedzi)**.

Przykład przedziału ufności dla odpowiedzi

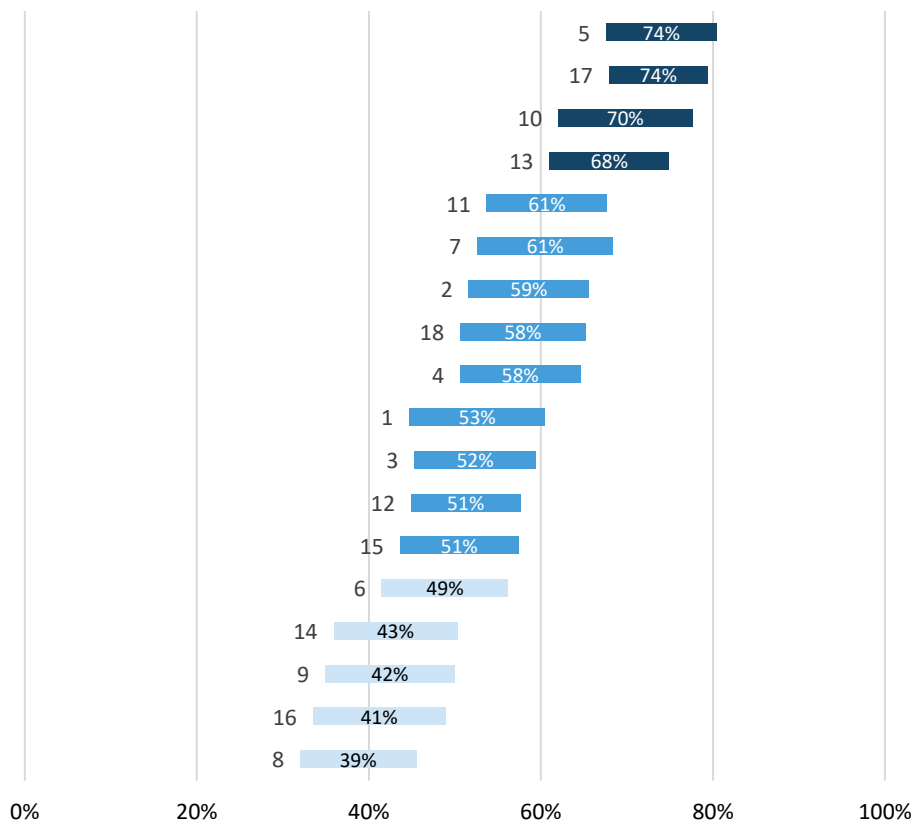

Tabela 2. Źródło: Panel Miejski 2016.

Niektóre przedziały ufności proporcji odpowiedzi na prezentowanym przykładzie nachodzą się na siebie. Np. na podstawie zebranej próby respondentów nie możemy określić, czy większy odsetek udzielonych odpowiedzi był wśród mieszkańców 10 czy 17 dzielnicy. Jednocześnie możemy z dużym prawdopodobieństwem ocenić, że wynik dzielnicy 5 jest wyższy niż dzielnic 6 (przedziały ufności są rozłączne).

Oznacza to, że dla każdej pary odpowiedzi należałoby rozważyć zasadność interpretowania różnic – innymi słowy określić **istotność statystyczną różnicy**. Poniższa tabela prezentuje serię testów istotności statystycznej dla wcześniejszego przykładu (test Bonferroni, skorygowany dla wielokrotnych porównań proporcji kolumn). Czerwony blok na skrzyżowaniu dwóch numerów dzielnic oznacza, że **różnica w proporcji odpowiedzi dla tych dzielnic jest istotna statystycznie**.

Istotność statystyczna różnicy między parami odpowiedzi

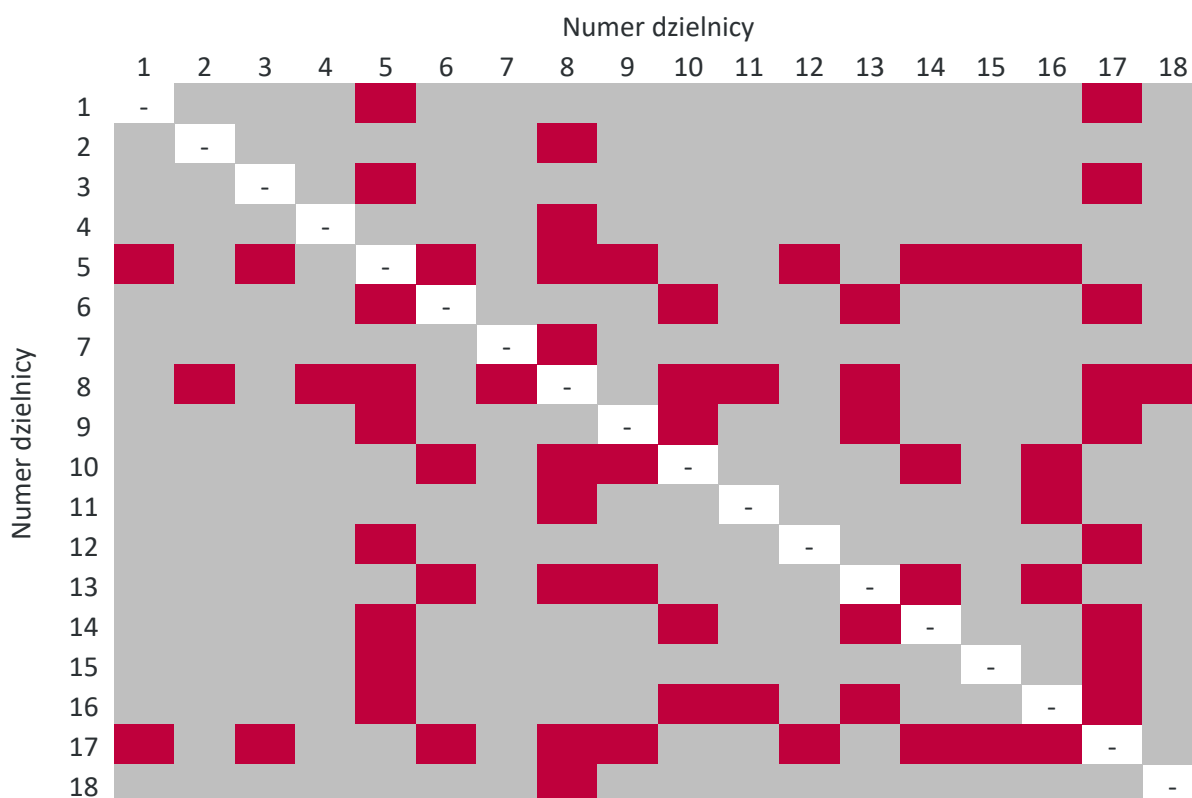

Tabela 3. Źródło: Panel Miejski 2016.

WSKAZÓWKI DO INTERPRETACJI MAP

Uwzględnienie wszystkich powyższych niuansów interpretacji wyników znacznie utrudniłoby ich prezentację w raporcie. Niemniej, warto przy interpretacji wyników na mapach przyjąć **kilka uproszczonych założeń**:

1. Należy interpretować różnice między wynikami dla dzielnic **powyżej 15 punktów procentowych**.
2. Nie należy przypisywać znaczącej wagi różnicom poniżej 15 punktów procentowych – w szczególności **nie należy budować szczegółowego rankingu dzielnic**.
3. Należy interpretować różnice między dzielnicami **dla skrajnych wyników** – najniższych i najwyższych na danej mapie. Z dużym prawdopodobieństwem są one **istotne statystycznie**.

Warto mieć na uwadze, że brak istotności statystycznej różnicy nie oznacza, że ona nie istnieje. Oznacza on, że **przy danym błędzie oszacowania badania nie posiadamy przesłanek do potwierdzenia statystycznego tych różnic**.

Niniejsza sekcja zawiera **podsumowanie wyników analiz ilościowych**.

Zakres tematyczny

Opracowanie wyników ilościowych zostało **zorganizowane wokół grup tematycznych**. Wybór tych grup tematycznych został podyktowany przesłankami na temat **istotnych aspektów funkcjonowania dzielnicy** poruszonych w trakcie wywiadów jakościowych oraz dyskusji panelowej w trakcie Forum Przyszłości Dzielnic.

Dzielnice zostały opisane ze względu na następujące zagadnienia:

1. **Struktura społeczno-demograficzna** mieszkańców dzielnicy, w tym:
 - a. demografia,
 - b. status społeczny (zawodowy, zamożność, ubóstwo),
2. **Rozpoznawalność dzielnicy**, w tym:
 - a. rozpoznawalność numerów dzielnic,
 - b. rozpoznawalność nazw dzielnic,
 - c. powszechność znajomości aktualnego podziału administracyjnego,
3. **Więzi mieszkańców z dzielnicą**, w tym:
 - a. okres zamieszkania w Krakowie oraz w dzielnicy,
 - b. przywiązanie do dzielnicy,
 - c. identyfikacja z dzielnicą,
 - d. duma z dzielnicy,
 - e. intencja pozostania w dzielnicy,
4. **Więzi między mieszkańcami** dzielnicy, w tym:
 - a. relacje sąsiedzkie,
 - b. zaufanie do mieszkańców,
5. **Ocena mobilności** mieszkańców między dzielnicami, w tym:
 - a. identyfikacja centrów miasta,
 - b. ocena samowystarczalności dzielnic w zakresie spełniania potrzeb mieszkańców,
6. **Zaangażowanie mieszkańców w** sprawy miasta, w tym:
 - a. chęć do wpływania na sprawy miasta,
 - b. frekwencja w wyborach samorządowych,
 - c. uczestnictwo w budżecie obywatelskim Karakowa.
7. **Ocena funkcjonowania** rad dzielnic z perspektywy mieszkańców, w tym:
 - a. ogólna ocena rad dzielnic,
 - b. ocena strategii informacyjnej rad dzielnic,
 - c. ocena wizerunku rad dzielnic,
 - d. częstotliwość i zakres kontaktów z radami dzielnic
8. Najistotniejsze **potrzeby dzielnicy** z potrzeby mieszkańców, w tym:
 - a. subiektywna ocena warunków życia w dzielnicy,
 - b. ilustracje obiektywnych warunków życia dzielnicy w zakresie najczęściej wskazywanych kategorii: bezpieczeństwa, dostępu do terenów zielonych, działalności deweloperskiej.

Prezentowane wyniki mają przede wszystkim wskazać:

- ✓ zakres **zróźnicowania dzielnic między sobą** (będący przesłanką do wnioskowania o potrzebie zróźnicowania strategii zarządzania dzielnicami),
- ✓ zakres **zróźnicowania wewnątrz dzielnicy** (będący przesłanką do wnioskowania o adekwatności aktualnego podziału administracyjnego).

Tak zdefiniowana diagnoza krakowskich dzielnic **ma posłużyć dyskusji** na temat ewentualnych zmian w organizacji jednostek pomocniczych Krakowa.

Podsumowanie wyników

Poniższa sekcja zawiera **syntetyczne podsumowanie wyników** pochodzących z badania społecznego i prezentowanych w dalszej części raportu.

STRUKTURA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA MIESZKAŃCÓW DZIELNICY

- Profil demograficzny dzielnic Krakowa nie różni się znacząco – **nie występują dzielnice, w których dominują poszczególne grupy demograficzne**. Wyjątkiem są dzielnice, w których występuje większy odsetek studentów, w związku z bliskością ośrodków akademickich oraz dostępnością bazy lokalowej (np. Dzielnica V).
- W Krakowie znacząca jest grupa mieszkańców, którzy nie urodzili się w nim (43%). Jeszcze mniejszy odsetek mieszkańców związanych jest z aktualną dzielnicą zamieszkania od urodzenia (33%). Proporcja osób urodzonych w Krakowie oraz mieszkających w dzielnicy od urodzenia jest zróźnicowana między dzielnicami. Z tej perspektywy możemy mówić **o dzielnicach „starych” (z większą liczbą mieszkańców o dłuższym stażu mieszkania w Krakowie i dzielnicy) oraz „młodych”**. Przykładem „młodej dzielnicy” jest Dzielnica VIII gdzie tylko 7% mieszkańców zadeklarowało, że mieszka w niej od urodzenia. Różnice te związane są z okresem rozwoju poszczególnych dzielnic (w tym rozbudowy bazy lokali mieszkaniowych).
- Odsetek osób o **różnym statusie zawodowym oraz materialnym** różnicuje dzielnice Krakowa. Istnieją dzielnice z wyższym odsetkiem osób studiujących (np. Dzielnica V) oraz osób o statusie emeryta lub rencisty (np. Dzielnice XVIII, XVI, XV). Według statystyk urzędowych **problem bezrobocia i ubóstwa** koncentruje się w kilku miejscach Krakowa, które zostały ujęte w aktualizacji planu rewitalizacji Krakowa (np. Dzielnice XVIII, XVI, I, XIII, XII).

ROZPOZNAWALNOŚĆ DZIELNICY

- **Poprawnie numer swojej dzielnicy** identyfikuje niewiele ponad połowa mieszkańców Krakowa (53%). W porównaniu z rokiem 2005 odsetek ten wzrósł o 20 punktów procentowych (z 33%).
- **Poprawnie pełną nazwę swojej dzielnicy** identyfikuje 57% mieszkańców Krakowa. Przynajmniej częściową nazwę poprawnie wskazuje 68% mieszkańców.
- **Znajomość numeru oraz nazwy dzielnicy** jest związana ze stażem mieszkania w dzielnicy – im dłużej mieszkaniec jest związany z dzielnicą, tym jest większa szansa, że poprawnie ją identyfikuje.
- **Znajomość numeru oraz nazwy** jest zróźnicowana w poszczególnych dzielnicach. Najlepiej rozpoznawane są dzielnice, których nazwy zachowały ciągłość z poprzednim podziałem administracyjnym z 1973 roku (4 dzielnice administracyjne).

- **Niezajomość nazwy dzielnicy** w przypadku niektórych dzielnic jest związana z istnieniem **bliższych mieszkańcom historycznych obszarów miasta** (np. w Dzielnicy I, XIII) oraz w przypadku znacznej powierzchni dzielnicy, w której skład wchodzi obszary o **zróżnicowanym profilu urbanistycznym** (miejskim, wiejsko-miejskim) (np. w Dzielnicy VIII, VII).
- **Przyjęto, że znajomość nazwy dzielnicy** jest niezbędnym warunkiem przy założeniu spójności tożsamości i definicji wspólnych interesów przez mieszkańców całego jego obszaru.

WIĘZI MIESZKAŃCÓW Z DZIELNICĄ

- 56% mieszkańców wyraża **dumą ze swojej dzielnicy**, 72% wyraża **poczucie związku z nią**, 20% wyraża **chęć zmiany miejsca zamieszkania** w obrębie Krakowa, 9% uważa ją za prawdopodobną w perspektywie kolejnego roku.
- **Więzi mieszkańców z dzielnicą zamieszkania są zróżnicowane.** Istnieją dzielnice, w których dominująca liczba mieszkańców deklaruje poczucie związku i dumę (np. Dzielnice XVIII, I) oraz takie, w której takie odpowiedzi są znacznie rzadsze (np. Dzielnice XII, VIII, V).
- **Siła więzi mieszkańców z dzielnicą** ma związek z jakością życia w dzielnicy, ewentualnym nagromadzeniem się w niej problemów społecznych oraz ze stażem lub tymczasowością zamieszkiwania w niej.

WIĘZI MIĘDZY MIESZKAŃCAMI DZIELNICY

- Blisko dwie trzecie mieszkańców deklaruje, że **utrzymuje z przynajmniej jednym z sąsiadów relacje**, w ramach których świadczą sobie drobne przysługi (65%). Co dziesiąty mieszkaniec deklaruje, że istnieją konflikty sąsiedzkie (11%).
- **Stopień zażyłości między sąsiadami** jest zróżnicowany w Krakowie i związany z profilem urbanistycznym poszczególnych obszarów (np. rodzaj zabudowy) oraz ze stażem mieszkania w dzielnicy (lub jego tymczasowością). Silniejsze więzi sąsiedzkie występują na **ościennych dzielnicach** Krakowa (np. Dzielnica X, VI, XVII). Słabsze więzi sąsiedzkie występują w obszarach wielorodzinnej zabudowy – Dzielnica III, IV, XII, VIII. **Siła więzi sąsiedzkich pokrywa się z problemem poczucia bezpieczeństwa** – tam gdzie więzi są słabsze, zazwyczaj odnotowywane jest również niższe poczucie bezpieczeństwa.
- 65% mieszkańców wyraża **zaufanie wobec swoich sąsiadów**. Jednocześnie tylko co piąty mieszkaniec wyraża zaufanie do przypadkowych osób spotkanych w okolicy zamieszkania (18%).

MOBILNOŚĆ MIESZKAŃCÓW

- Wśród osób zameldowanych w Krakowie w dominującej liczbie przypadków **miejsce zamieszkania jest zgodne z miejscem meldunku** (92%).
- **Interesy mieszkańców są rozproszone między dzielnicami** Krakowa. Istnieją dzielnice, których dominującymi użytkownikami nie są jej mieszkańcy (szczególnie na terenach centrum miasta).
- **Skrajnym przypadkiem** jest Dzielnica I, której użytkownikami są mieszkańcy całości Krakowa – szczególnie w zakresie miejsca pracy, nauki oraz rozrywki.

- Można wyróżnić **3 dzielnice o charakterze centralnym dla poszczególnych obszarów miasta**: Dzielnica I dla zachodu i części południa miasta, Dzielnica XIII dla południa miasta, Dzielnica XVIII dla wschodu miasta.
- **W swojej dzielnicy** najczęściej mieszkańcy uczęszczają do kościoła, realizują zakupy i szukają usług, posiadają dzieci w szkołach, wypoczywają, uprawiają sport i rekreację.
- **Do innych dzielnic Krakowa** mieszkańcy podróżują najczęściej ze względu na pracę, naukę, sprawy służbowe oraz rozrywkę.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

- Zainteresowanie możliwością wpływania na sprawy miasta jest **zróżnicowane w krakowskich dzielnicach**. Poszczególne dzielnice w różnym stopniu mierzą się z problemem braku zainteresowania mieszkańców.

FUNKCJONOWANIE RAD DZIELNIC

- Rady dzielnic oceniane są przez mieszkańców **nieznacznie lepiej niż pozostałe organy władzy samorządowej** (37% pozytywnych ocen, do 35% dla Urzędu Miasta Krakowa oraz Prezydenta Miasta Krakowa oraz do 28% dla Rady Miasta Krakowa).
- Tylko połowa mieszkańców Krakowa deklaruje, że potrafi **rozdzielić kompetencje poszczególnych organów władzy samorządowej** (51%) oraz, że interesuje się sprawami miasta (50%).
- W konsekwencji w pytaniach o ocenę organów władzy samorządowej **znaczącą grupę odpowiedzi są oceny neutralne (ok. 40%) lub nie mam zdania (10%)**.
- Ze względu na **ograniczoną znajomość kompetencji organów** władzy samorządowej mieszkańcy oceniają je zbieżnie (np. pozytywna ocena Prezydenta często wiąże się z pozytywną oceną Rady Miasta). **Rady dzielnic cieszą się oddzielną opinią**, oderwaną od oceny ogółu władz miasta co może sugerować, że są rozróżnialne dla większej liczby mieszkańców, niż pozostałe organy władzy samorządowej.
- Kontakt z radnymi dzielnicy jest jedną z częściej **wskazywanych form zwracania uwagi władz miasta na ważne dla mieszkańców problemy**.
- Wraz z przekonaniem o tym, że radny dzielnicy to „społecznik, który reprezentuje mieszkańców przed władzami miasta” (58%) tworzy to **unikalny potencjał radnych dzielnic w kształtowaniu relacji między mieszkańcami a władzą samorządową**.
- Jednocześnie, w praktyce rada dzielnicy ma **ograniczony kontakt z mieszkańcami swojej dzielnicy** – tylko 25% mieszkańców deklaruje znajomość radnego, 11% mieszkańców deklaruje, że kontaktowała się z radnym, 44% uznaje, że nie jest zorientowana w działaniach rady dzielnicy a kolejne 32% udziela odpowiedzi neutralnej.
- Mieszkańcy najczęściej **czerpają wiedzę na temat funkcjonowania rady dzielnicy z biuletynu informacyjnego** (gazety dzielnicowej) (38%). Preferują informacje dostępne w wersji papierowej (56%), elektronicznej (43%) lub czerpane z mediów lokalnych (36% dla telewizji lokalnej).
- **Pozytywnie działania rady dzielnicy ocenia** 39% mieszkańców (44% nie ma zdania). Podobny odsetek wyraża zaufanie do radnych dzielnicy (35%).

- Ocena działania, poczucie zorientowania **jest bardzo zróżnicowane w poszczególnych dzielnicach Krakowa.**

PRIORYTETY DZIELNICY

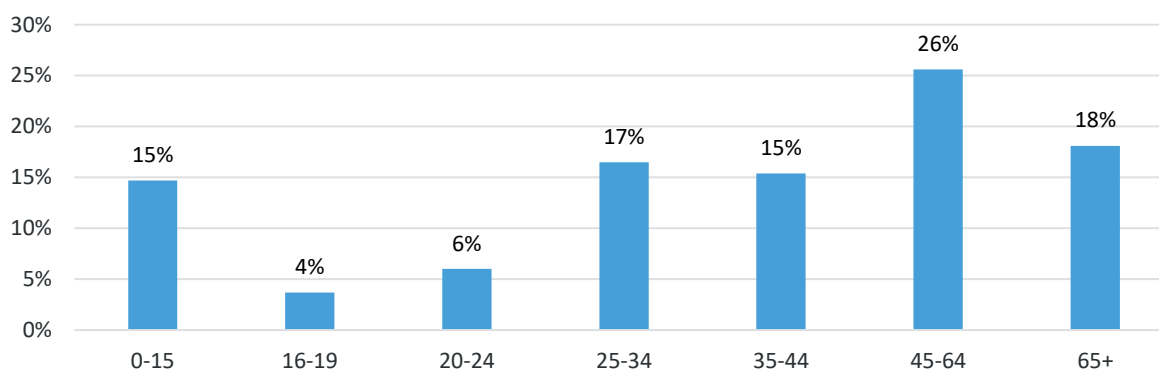
- Najczęściej wskazywaną **grupą problemów dzielnicy przez mieszkańców** są problemy związane z **komunikacją i poruszaniem się** (trudności z parkowaniem, zły stan dróg i chodników, korki), **estetyką** (niszczone i zaniedbane tereny zielone, napisy na murach), **zdrowiem** (zanieczyszczenie powietrza, hałas), **bezpieczeństwem** oraz **zarządzaniem dzielnicą** (działalność deweloperów).
- Najczęściej wskazywanym konkretnym problemem było: **zanieczyszczenie powietrza, trudności z parkowaniem samochodu, działalność deweloperów, hałas, mała liczba terenów zielonych oraz zły stan infrastruktury drogowej.** Każdy z problemów jest specyficzny dla konkretnych dzielnic.

Struktura społeczno-demograficzna

DEMOGRAFIA

Struktura wiekowa mieszkańców Krakowa jest istotna z perspektywy **zapotrzebowania mieszkańców na poszczególne usługi publiczne związane z etapem życia mieszkańca** (np. dostęp do edukacji dla najmłodszych, infrastruktura sportowa, dostęp do usług medycznych, mobilność w obrębie miasta, poczucie bezpieczeństwa).

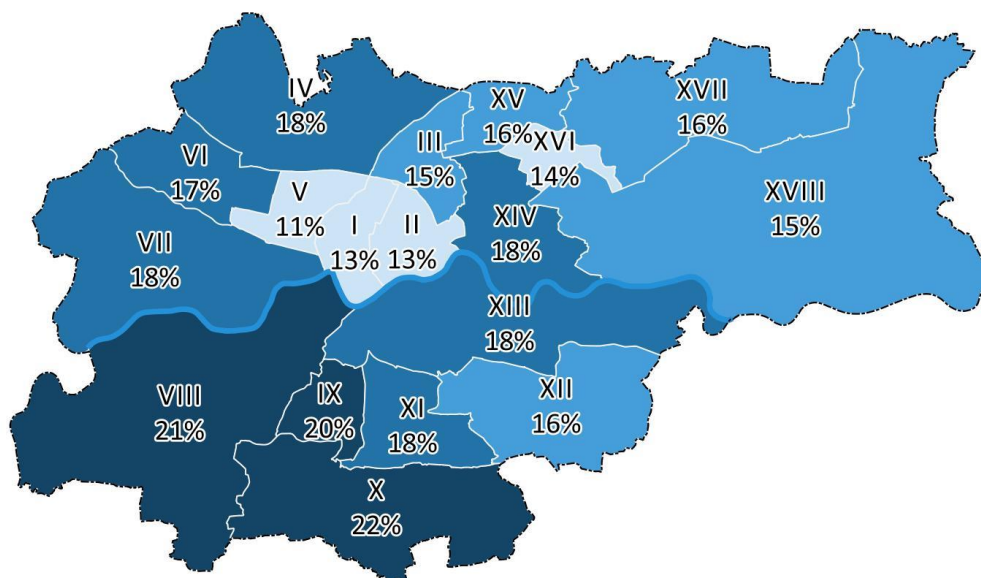
Struktura wiekowa mieszkańców Krakowa (grupy wiekowe)

Rysunek 3. Źródło: Dane GUS.

Kolejne mapy prezentują **odsetek mieszkańców dzielnicy** w określonych grupach wiekowych.

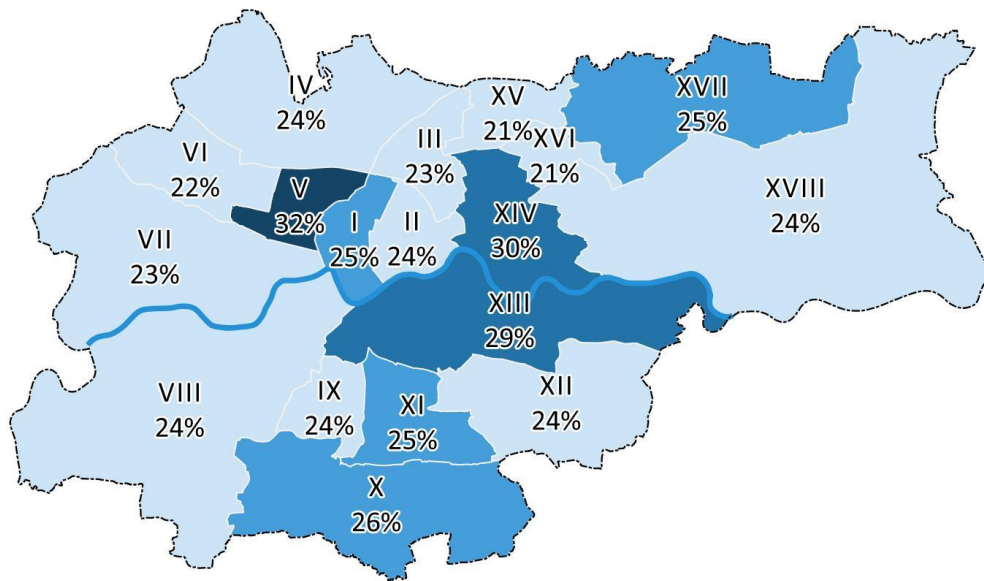
Grupy wiekowe - 0-17 lat

Rysunek 4. Źródło: Dane GUS.

Osoby najmłodsze (0-17 lat) stanowią **najwyższy odsetek** wśród mieszkańców Dzielnicy X (22%), VIII (21%) oraz IX (20%). Odsetek najmłodszych osób **nie jest znacznie zróżnicowany między dzielnicami**.

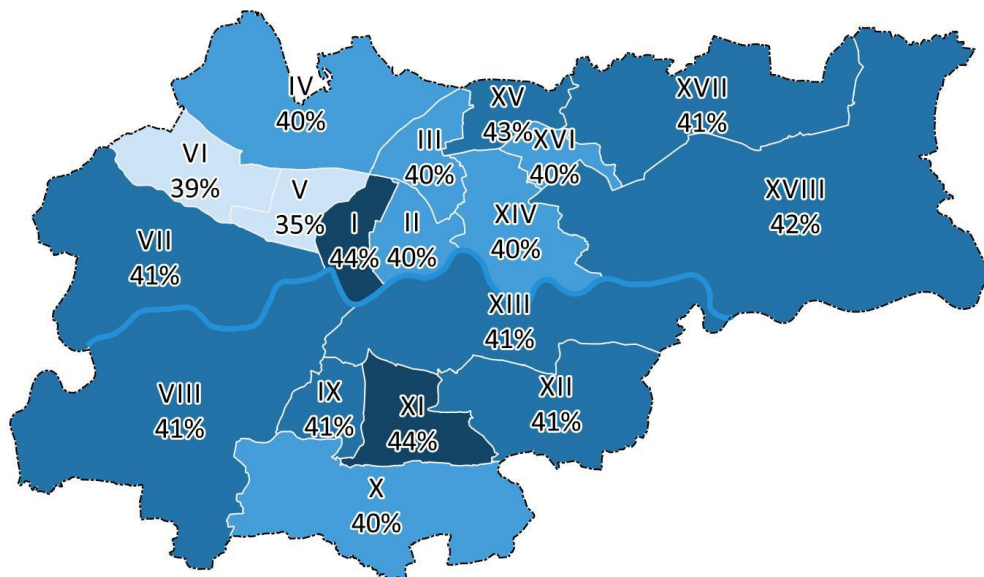
Demografia 18-34 lat

Rysunek 5. Źródło: Dane GUS.

Największy odsetek osób w wieku 18-34 lat wśród mieszkańców dzielnic występuje w Dzielnicy V (32%), XIV (30%) oraz XIII (29%). **Dzielnica V wyróżnia się** prawdopodobnie ze względu na domy studenckie Akademii Górniczo-Hutniczej.

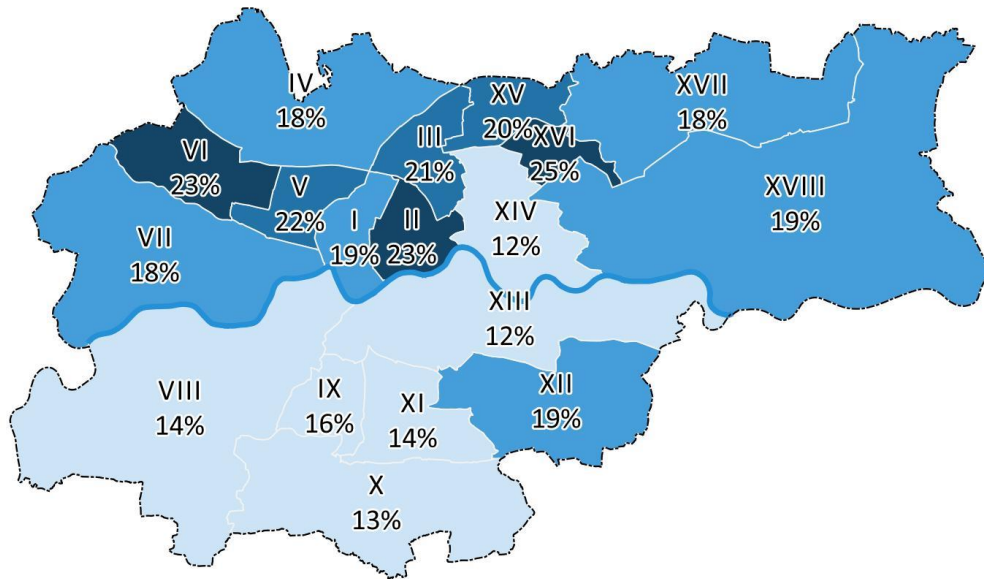
Demografia 35-64 lat

Rysunek 6. Źródło: Dane GUS.

Kategoria 35-64 lat w **minimalnym stopniu różnicuje dzielnice między sobą** – odsetek mieszkańców dzielnic w tej grupie wiekowej jest zbliżony do siebie.

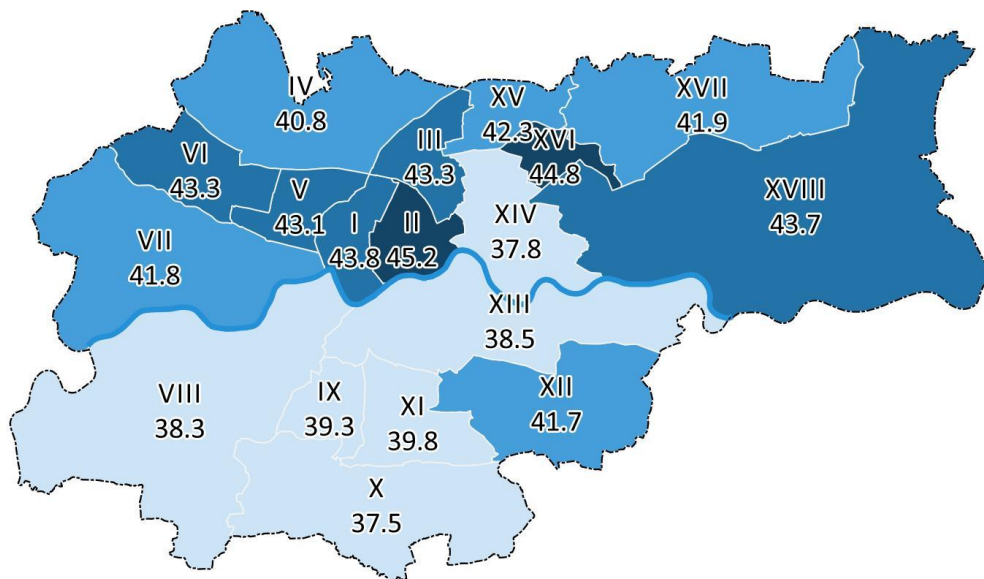
Demografia 65 lat i więcej

Rysunek 7. Źródło: Dane GUS.

Największy odsetek **osób z najstarszej kategorii wiekowej** (65 lat i więcej) występuje na północy Krakowa – Dzielnicy XVI (25%), VI (23%) oraz II (23%).

Średnia wieku

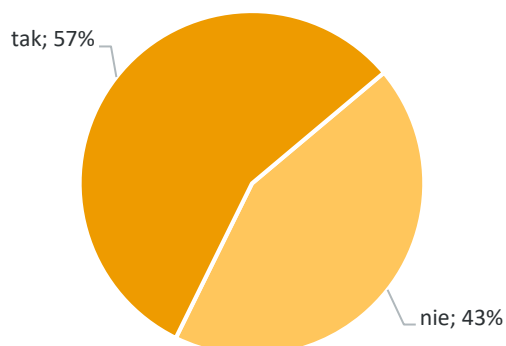

Rysunek 8. Źródło: Dane GUS.

Powyższa analiza sugeruje, że dzielnice **nie są znacząco zróżnicowane w zakresie struktury wiekowej**.

URODZENIE W KRAKOWIE

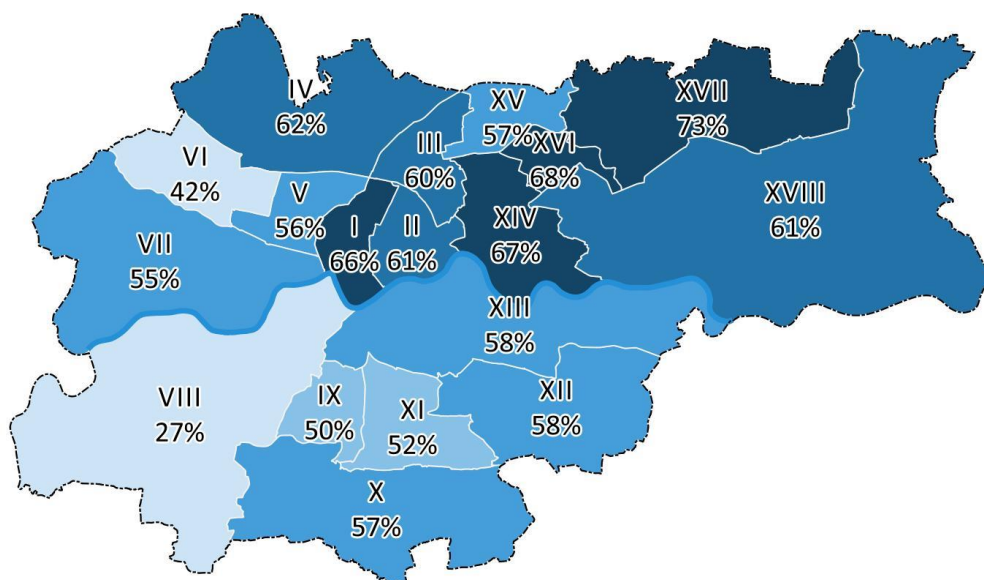
Czy mieszka Pan(i) w Krakowie od urodzenia?

Rysunek 9. Źródło: Panel Miejski 2016.

Według badania „Panel Miejski 2016” 43% pełnoletnich mieszkańców Krakowa **nie urodziło się w Krakowie** tylko przyjechało do niego na jakimś etapie swojego życia.

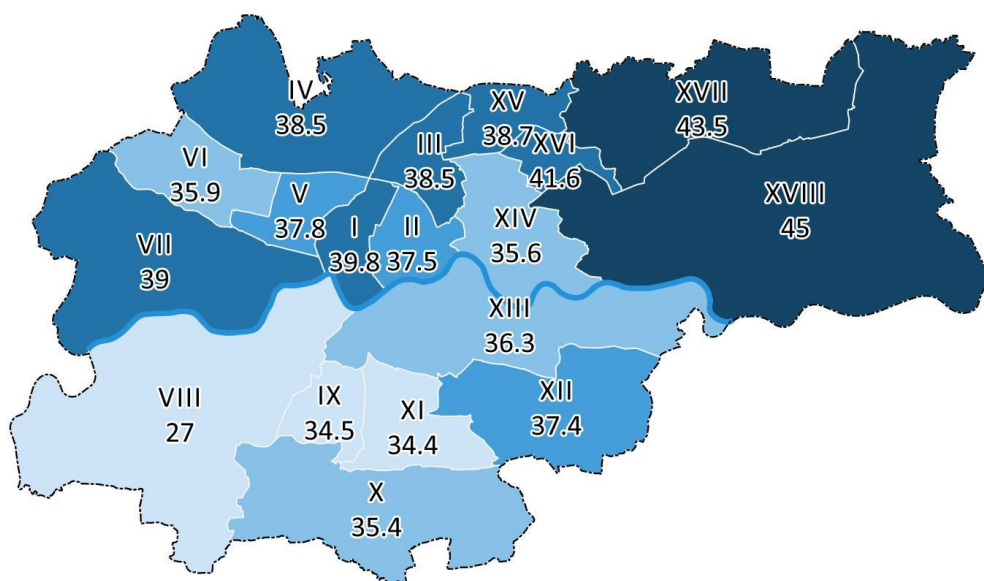
Mieszkańcy urodzeni w Krakowie

Rysunek 10. Źródło: Panel Miejski 2016.

Największy odsetek mieszkańców dzielnic **urodzonych w Krakowie** odnotowano w Dzielnicy XVII (73%), XVI (68%), XIV (67%) oraz I (66%). Najwyższy **odsetek osób przyjezdnych** odnotowano w Dzielnicy VIII (27%).

Średnia lat mieszkania w Krakowie

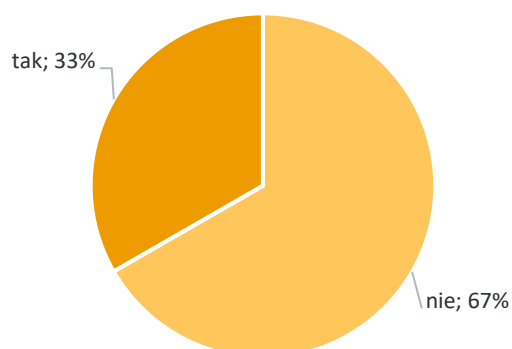

Rysunek 11. Źródło: Panel Miejski 2016.

Biorąc pod uwagę strukturę wieku oraz okres zamieszkiwania w Krakowie średnio **najdłużej w Krakowie żyją badani** z Dzielnicy XVIII (45 lat), XVII (43,5 lat) oraz XVI (41.6 lat). Najkrótszy **staż zamieszkiwania w Krakowie** mają mieszkańcy VIII dzielnicy (średnio 27 lat).

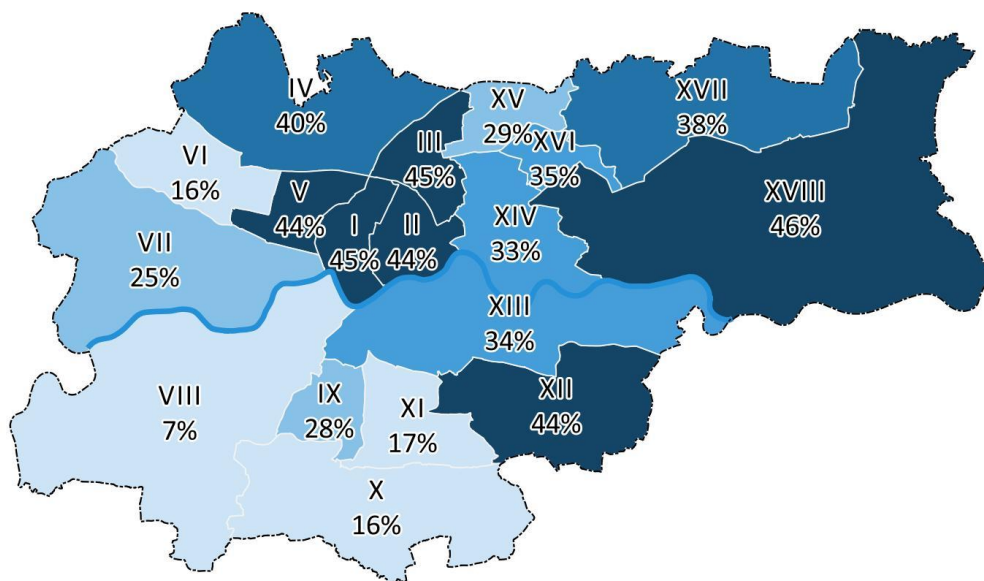
MIESZKANIE OD URODZENIA W DZIELNICY

Czy mieszka Pan(i) w swojej dzielnicy od urodzenia?

Niespełna jedna trzecia mieszkańców jest **związana ze swoją dzielnicą zamieszkania od urodzenia** (33%). W badaniu założono, że staż życia w Krakowie oraz dzielnicy będzie miał **wpływ na przywiązanie mieszkańców do swojej dzielnicy**.

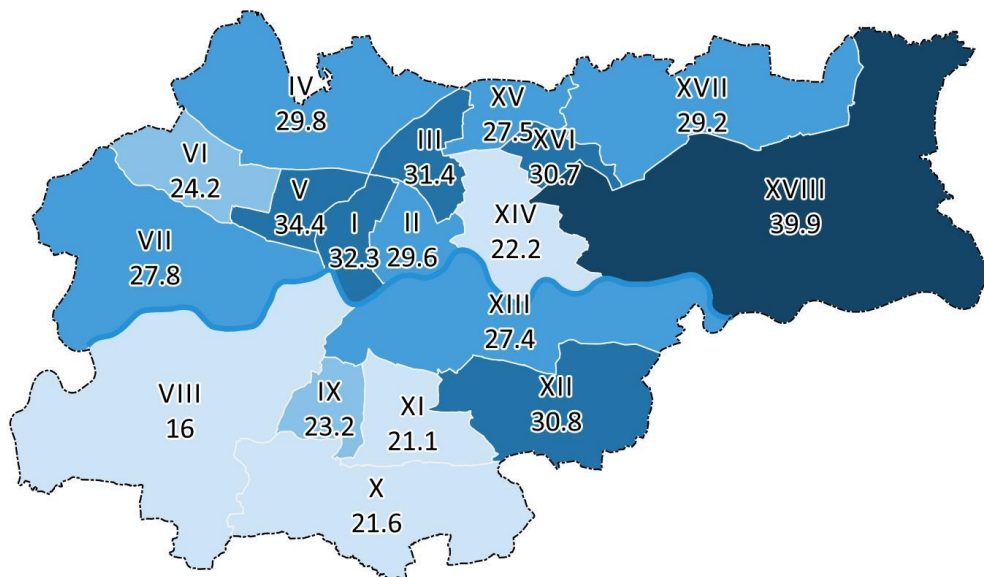
Mieszkańcy w dzielnicy od urodzenia

Rysunek 12. Źródło: Panel Miejski 2016.

Na mapie Krakowa najbardziej wyróżnia się Dzielnica VIII gdzie tylko **7% osób zadeklarowało, że mieszka w tej dzielnicy od urodzenia**. Najwyższy odsetek, zbliżony do **45%** mieszka od urodzenia w dzielnicach: XVIII, III, I, V, II, XII.

Średnia lat mieszkania w dzielnicy

Rysunek 13. Źródło: Panel Miejski 2016.

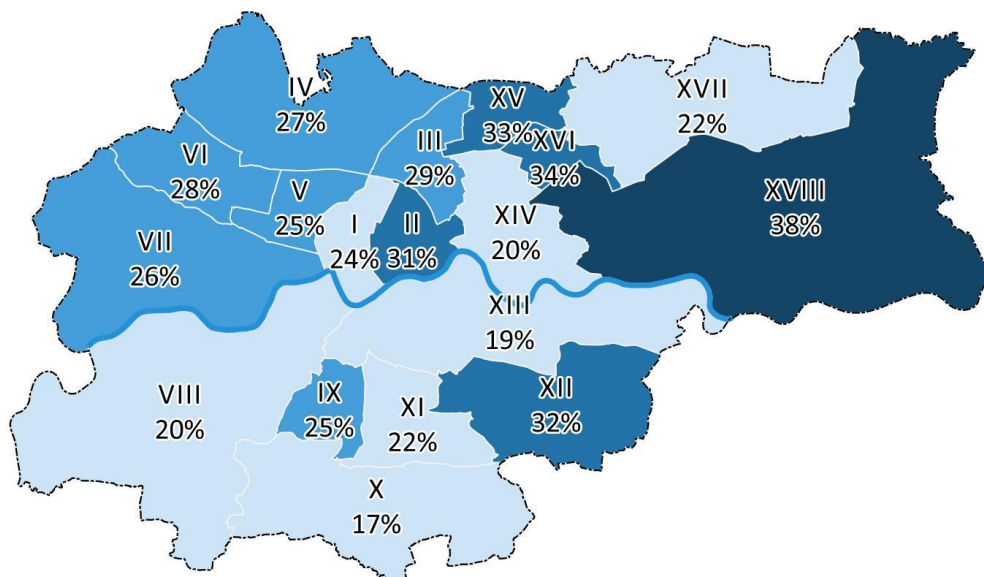
Biorąc pod uwagę strukturę wiekową mieszkańców oraz staż mieszkania w dzielnicy, **średnio najkrócej w dzielnicy mieszkają mieszkańcy Dzielnicy VIII (16 lat)**. Natomiast najdłuższej mieszkańcy Dzielnicy XVIII (39,9 lat).

Powyższe zestawienia sugerują istnienie „młodych” oraz „starych” dzielnic w rozumieniu stażu mieszkania w dzielnicy.

SYTUACJA ZAWODOWA

W przypadku statusu zawodowego wyniki badania są **narażone na skrzywienie ze względu na możliwą nadreprezentację poszczególnych grup zawodowych** (np. częściej bywających w domu lub chętniej uczestniczących w badaniach).

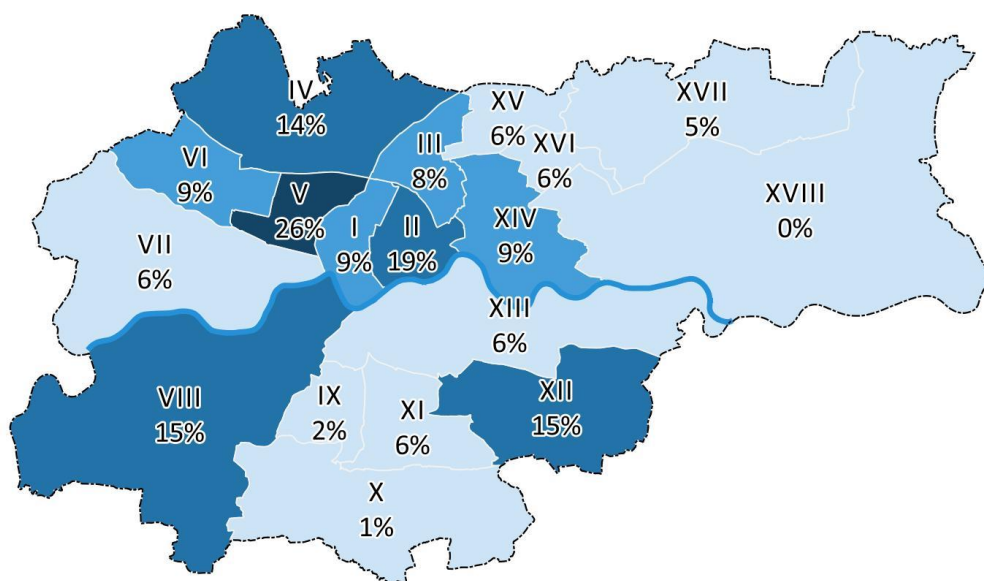
Status zawodowy – emeryci i renciści

Rysunek 14. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najwyższy odsetek osób deklarujących, że są **emerytami lub rencistami** znalazł się wśród badanych z Dzielnicy XVIII (38%), XVI (34%), XV (33%), XII (32%) oraz II (31%).

Status zawodowy – studenci

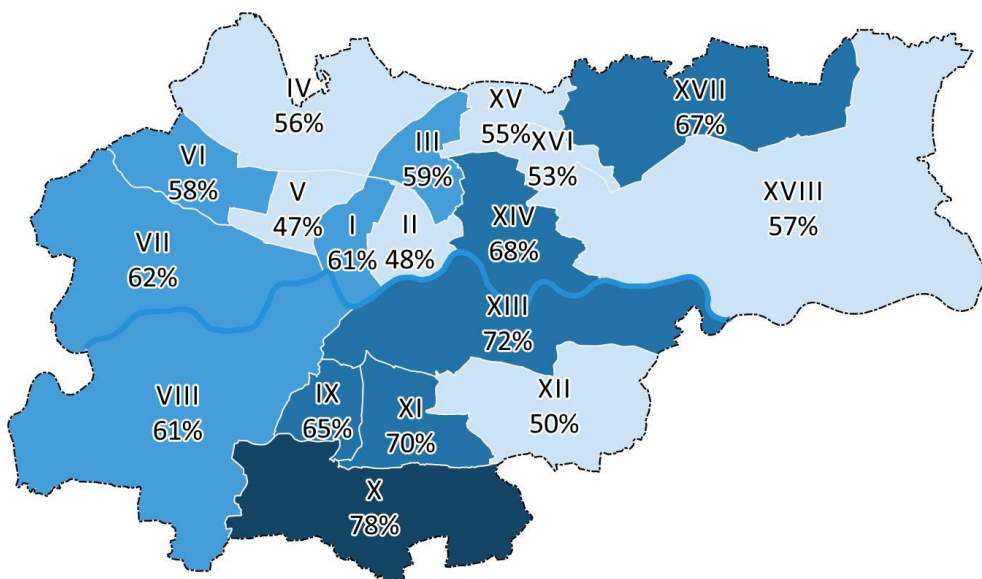

Rysunek 15. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najwyższy **odsetek studentów** znalazł się wśród badanych z Dzielnicy V (26%), II (19%), VIII (15%), XII (15%) oraz IV (14%). Badanie obejmowało mieszkańców wylosowanych adresów **niezależnie od posiadanego**

meldunku. Jednocześnie z badania **wykluczono obiekty zakwaterowania zbiorowego**, takie jak domy studenckie. Oznacza to, że liczba studentów w obszarach nagromadzenia domów studenckich są zaniżone.

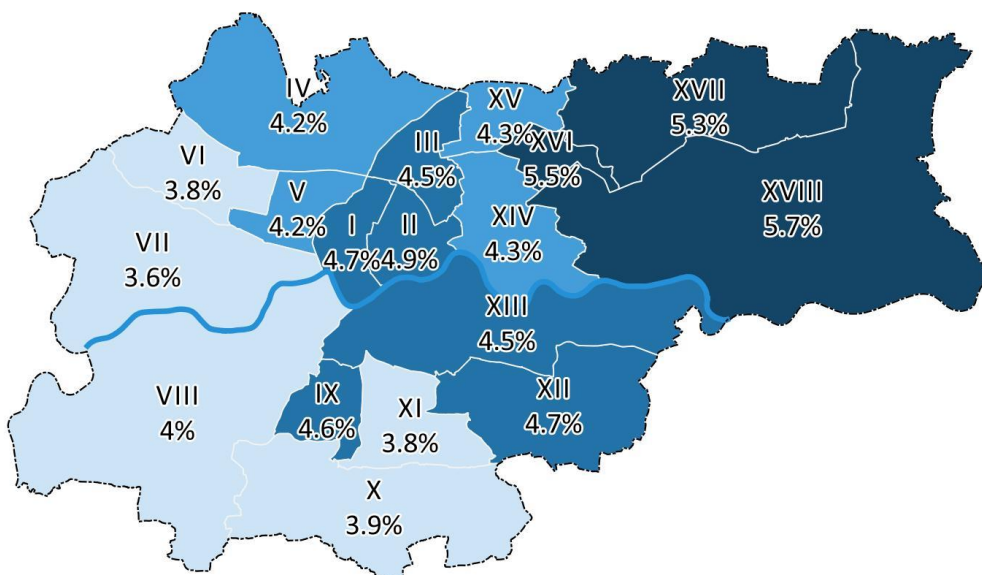
Status zawodowy – osoby pracujące

Rysunek 16. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najniższy odsetek osób deklarujących, że są **aktywne zawodowo** odnotowano wśród mieszkańców Dzielnicy V (47%), II (48%) oraz XII (50%).

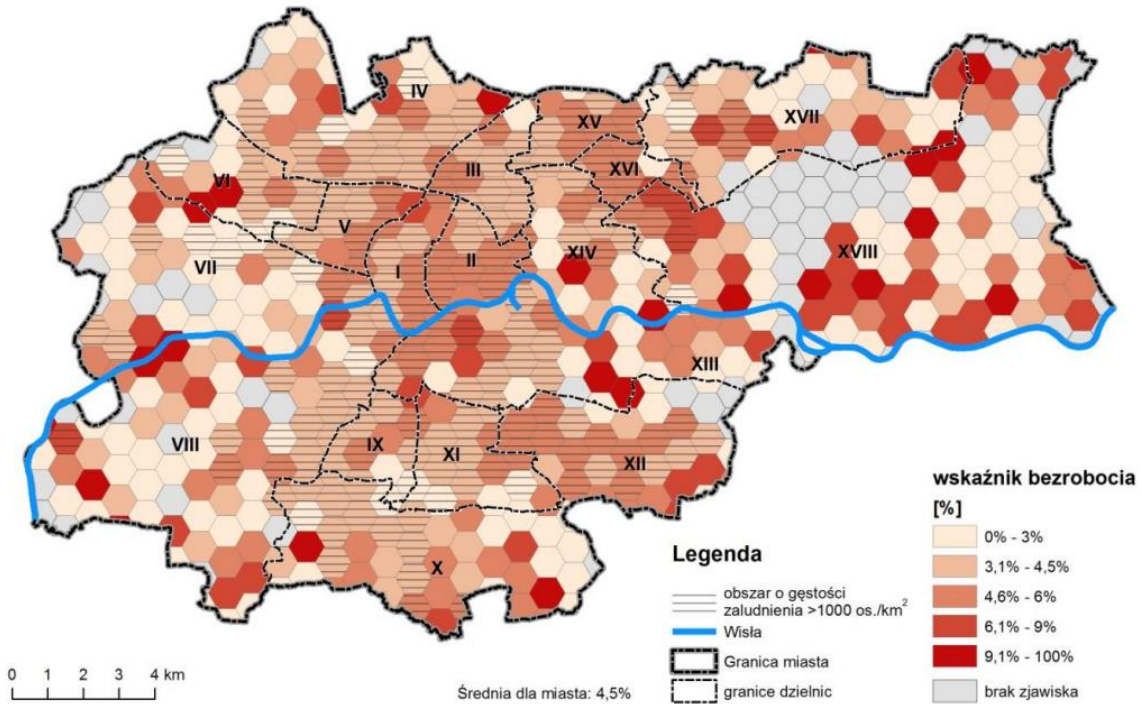
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (2015)

Rysunek 17. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym **najwyższy jest w** Dzielnicy XVIII (5,7%), XVI (5,5%) oraz XVII (5,3%). Warto jednak zauważyć, że różnica między tymi dzielnicami a pozostałymi to tylko 1-2 punkty procentowe.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (2015 r.)

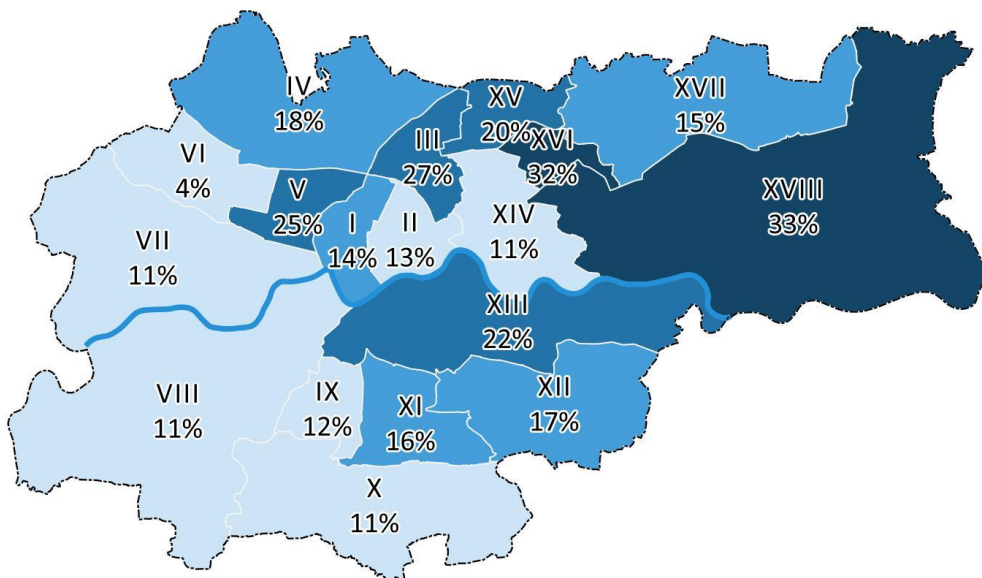
Rysunek 18. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Problem bezrobocia **nie jest wyraźnie skoncentrowany** w konkretnych obszarach Krakowa.

SYTUACJA FINANSOWA

Uczestnicy badania „Panel Miejski 2016” pytani byli o to, czy przy aktualnym dochodzie netto (na rękę) Pana(i) gospodarstwo domowe „wiąże koniec z końcem”. Pytanie to mierzy **subiektywną ocenę sytuacji materialnej badanego**.

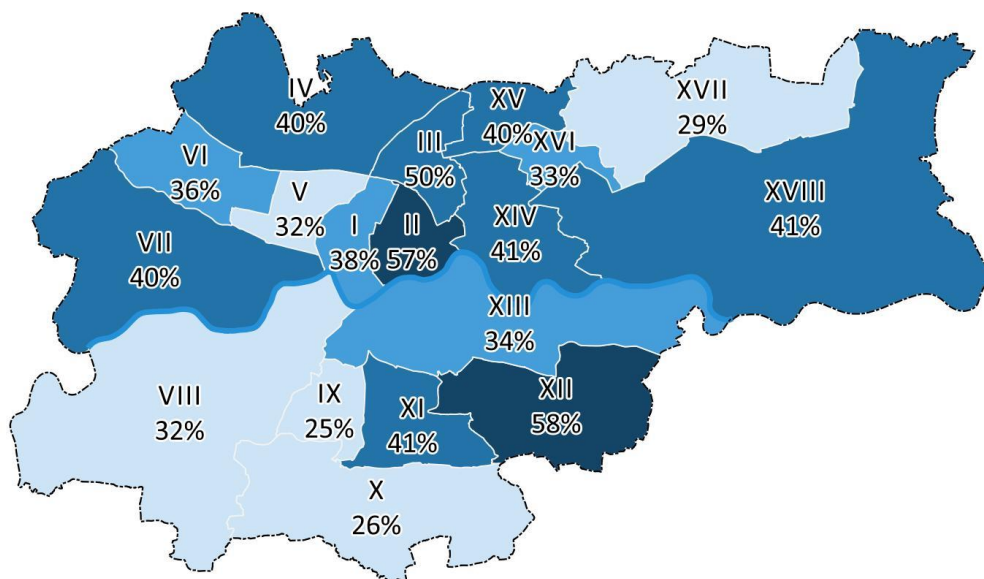
Wiązanie końca z końcem – z trudnością

Rysunek 19. Źródło: Panel Miejski 2016.

Z wielką trudnością lub z trudnością „wiąże koniec z końcem” największy odsetek mieszkańców Dzielnicy XVIII (33%) oraz XVI (32%).

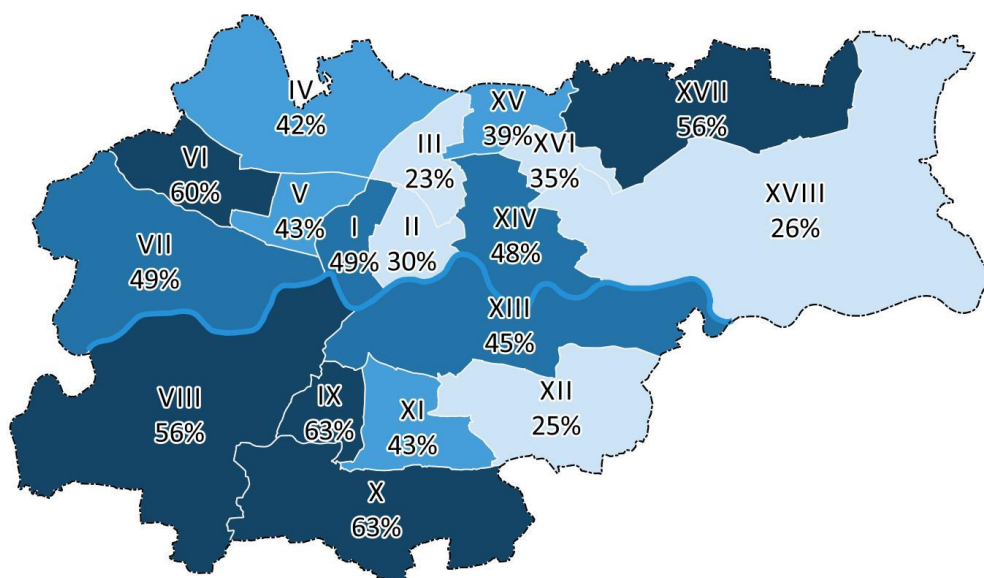
Wiązanie końca z końcem – z pewną trudnością

Rysunek 20. Źródło: Panel Miejski 2016.

„Z pewną trudnością” (kategoria, której najbliższej do **odpowiedzi neutralnej**) wskazywał największy odsetek mieszkańców Dzielnicy XII (58%) oraz II (57%).

Wiązanie końca z końcem – z łatwością

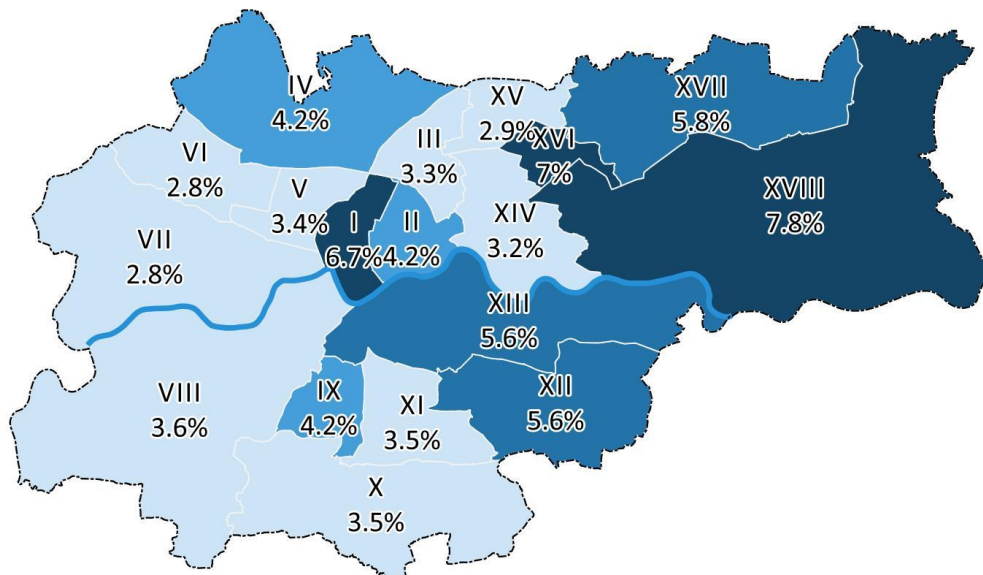
Rysunek 21. Źródło: Panel Miejski 2016.

Pozytywnie swoją sytuację materialną najczęściej oceniali mieszkańcy Dzielnicy X (63%), IX (63%), VI (60%), VIII (56%) oraz XVII (56%).

KORZYSTANIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Warto zestawić deklaracje uczestników badania z **danymi urzędowymi** na temat korzystania z pomocy społecznej oraz zjawiska eksmisji lokatorskich.

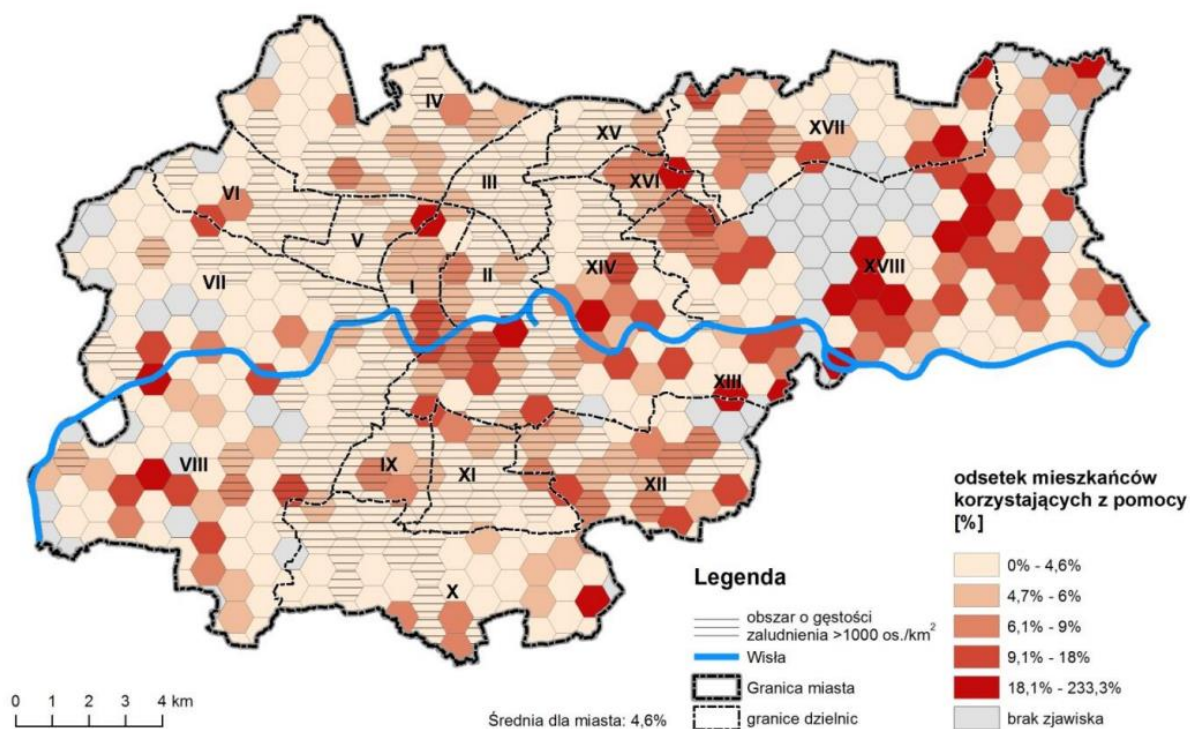
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (2015)

Rysunek 22. Źródło: Dane UMK.

Najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem występuje w Dzielnicy XVIII (7,8%), XVI (7%) oraz I (6,7%).

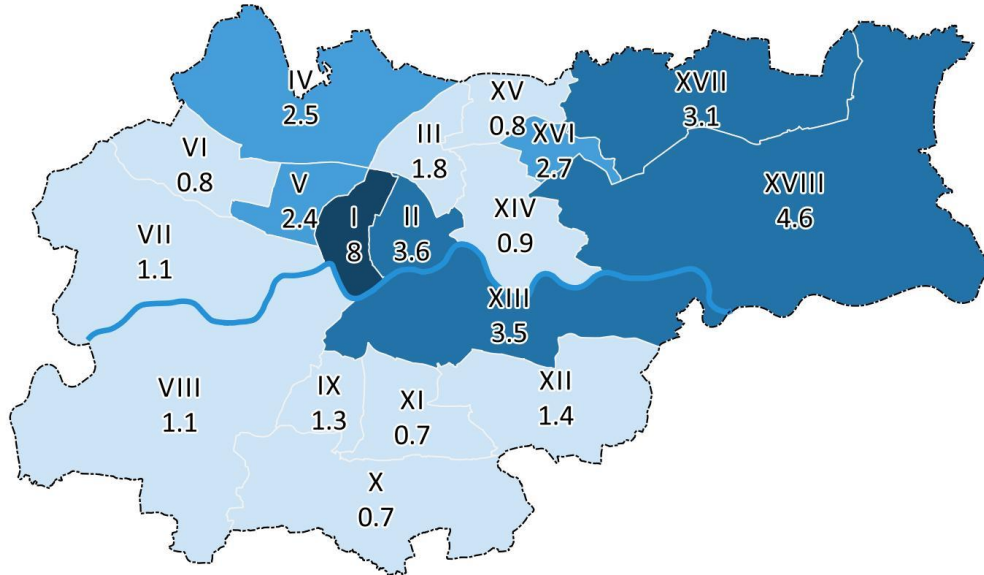
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem (2015 r.)

Rysunek 23. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Bardziej szczegółowa ilustracja wskazuje, że istnieją w Krakowie obszary, w których występuje **większe nagromadzenie** osób korzystających z pomocy społecznej.

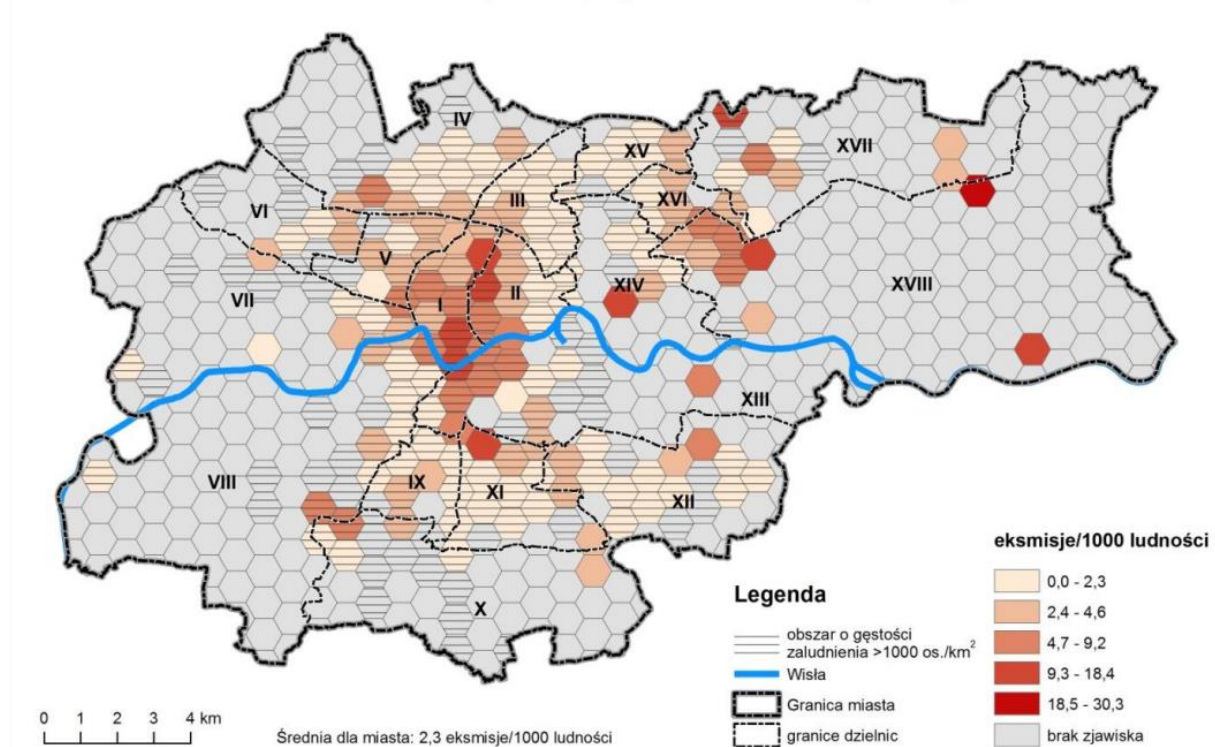
Liczba orzeczonych eksmisji na 1000 ludności (2014)

Rysunek 24. Źródło: Dane UMK.

Najwyższą liczbę orzeczonych eksmisji na 1000 ludności odnotowano w **Dzielnicy I**.

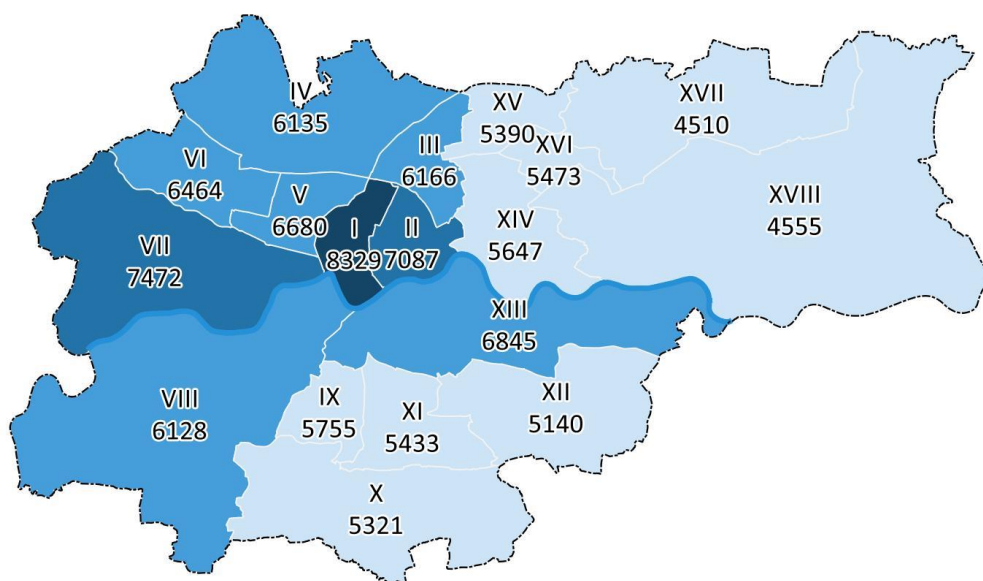
Liczba orzeczonych eksmisji na 1000 ludności (2014 r.)

Rysunek 25. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Problem eksmisji jest właściwy dla **wybranych obszarów miasta**.

Średnia cena za metr kwadratowy (transakcje 2014-2015)

Rysunek 26. Źródło: Dane UMK.

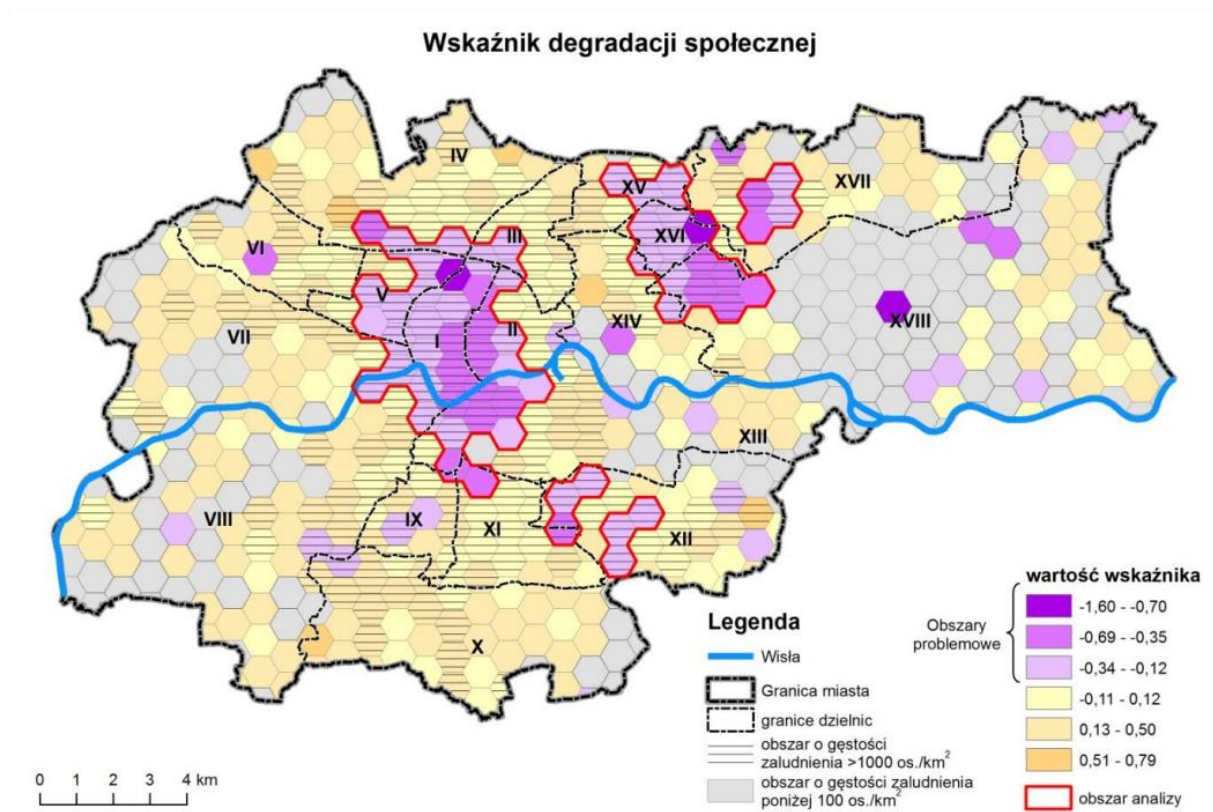
Najwyższą średnią cenę za metr kwadratowy lokalu mieszkalnego w Krakowie odnotowano w Dzielnicy I (8320 zł), VII (7472 zł) oraz II (7087). W porównaniu do Dzielnicy I średnie ceny za metr kwadratowy w transakcjach 2014-2015 w Dzielnicy XVII oraz XVIII są **prawie dwa razy mniejsze**.

Wysoka cena nieruchomości oraz wysoka liczba eksmisji w Dzielnicy I Stare Miasto może sugerować **zjawisko gentryfikacji**.

DEGRADACJA SPOŁECZNA

Zróżnicowanie statusu społecznego mieszkańców można zilustrować wykorzystując efekt prac nad Aktualizacją Miejskiego Programu Rewitalizacji Krakowa 2016. W ramach projektu opracowano syntetyczny **wskaźnik degradacji społecznej**, który identyfikuje **obszary geograficzne cechujące się nagromadzeniem problemów społecznych** (m. in. ubóstwa, przestępczości, wykluczenia, bezrobocia).

Obszary, w których wartość wskaźnika sugeruje owe nagromadzenie problemów społecznych zostały wskazane jako **adresat miejskiego programu rewitalizacji**.

Rysunek 27. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Zidentyfikowane **obszary nagromadzenia się problemów społecznych** obejmują: Dzielnicę I Stare Miasto, Dzielnicę V Krowodrza, Dzielnicę XVI Bieńczyce, fragmenty Dzielnic XV Mistrzejowice, Dzielnicę XVIII Nowa Huta, Dzielnicę XVII Wzgórza Krzesławickie.

Przedstawione ilustracje wskazują na **znaczące zróżnicowanie profilu społeczno-demograficznego** mieszkańców poszczególnych dzielnic Krakowa.

Rozpoznawalność dzielnic

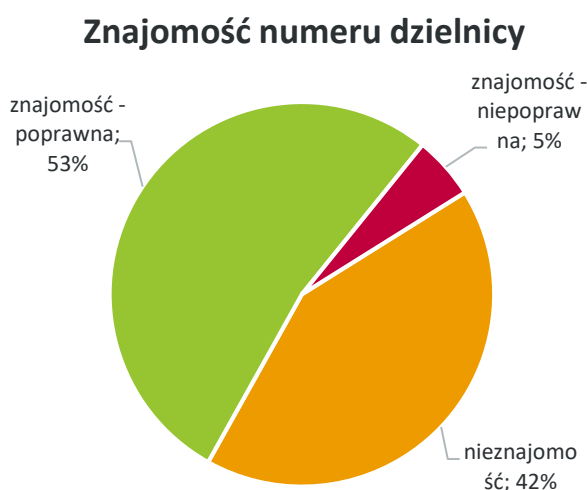
W niniejszym badaniu założono, że **rozpoznawalność dzielnic** przez ich mieszkańców jest niezbędna m.in. dla:

- ✓ świadomości i **wspólnego definiowania potrzeb obszaru** całej dzielnicy,
- ✓ budowania **tożsamości dzielnicy**,
- ✓ budowania **więzi mieszkańców** z obszarem dzielnicy,
- ✓ **skuteczności komunikowania** się rad dzielnic z mieszkańcami (posługiwanie się numerem lub nazwą w biuletynach informacyjnych, stronach internetowych).

Mieszkańcy, którzy **nie rozpoznają dzielnic swojego zamieszkania**, nie będą uczestnikami wspomnianych procesów lub będą definiować mniejszy obszar swojego interesu (np. osiedle mieszkalne, ulica).

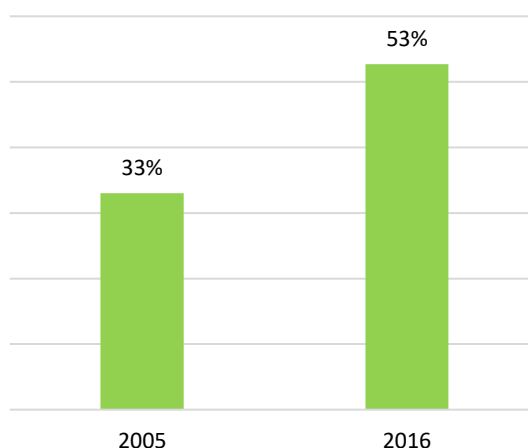
ZNAJOMOŚĆ NUMERU DZIELNICY

W ramach badania dzielnic (Panel Miejski 2016) mieszkańcy pytani byli o **znajomość numeru dzielnicy**. Osoby, które zadeklarowały, że znają numeru dzielnicy proszone były o jego podanie.

Rysunek 28. Źródło: Panel Miejski 2016.

Znajomość numeru dzielnicy

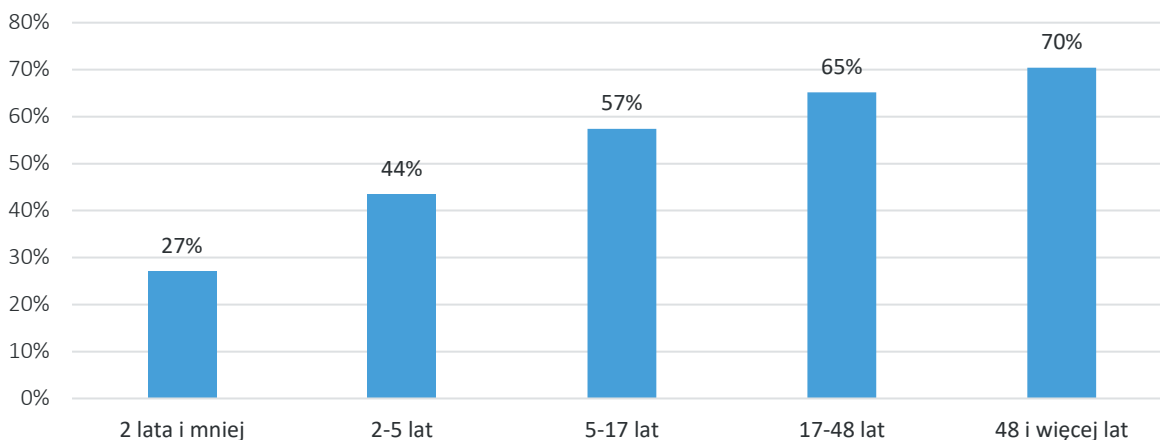
Rysunek 29. Źródło: Panel Miejski 2016 oraz Badanie dzielnic 2005.

Ponad połowa mieszkańców potrafi **poprawnie zidentyfikować numer swojej dzielnicy** (53%). 5% niepoprawnie identyfikuje numer swojej dzielnicy. W porównaniu do wyników badania z 2005, **świadomość numeru dzielnicy wzrosła o 20 punktów procentowych** (z 33% do 53%)².

Znajomość numeru dzielnicy zamieszkania ma **związek z tym, jak długo respondent mieszka w dzielnicy** (ze względu na swój wiek i moment wprowadzenia się do dzielnicy).

² W obu badaniach respondent proszony był o wskazanie numeru dzielnicy: w Panelu Miejskim 2016 było to pytanie otwarte (dopuszczano odpowiedzi spoza rzeczywistego zakresu numerów dzielnic), w Badaniu Dzielnic 2005 było to pytanie zamknięte. Różnice w formie tego pytania nie mają znaczącego wpływu na interpretację wyników.

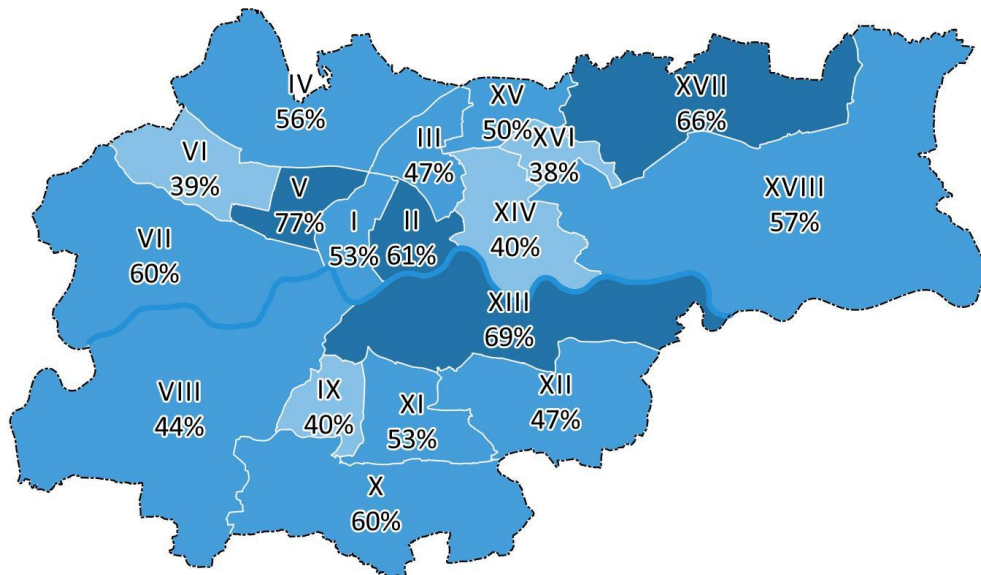
Znajomość numeru dzielnicy a staż mieszkania w dzielnicy (kategorie)

Rysunek 30. Źródło: Panel Miejski 2016.

Im dłużej mieszkaniec zamieszkuje dzielnicę, tym jest większa szansa, że jest w stanie poprawnie wskazać jej numer. Warto mieć na uwadze analizując dynamikę migracji mieszkańców między dzielnicami i wpływ „młodości dzielnicy” na jej rozpoznawalność wśród mieszkańców oraz przywiązanie do niej.

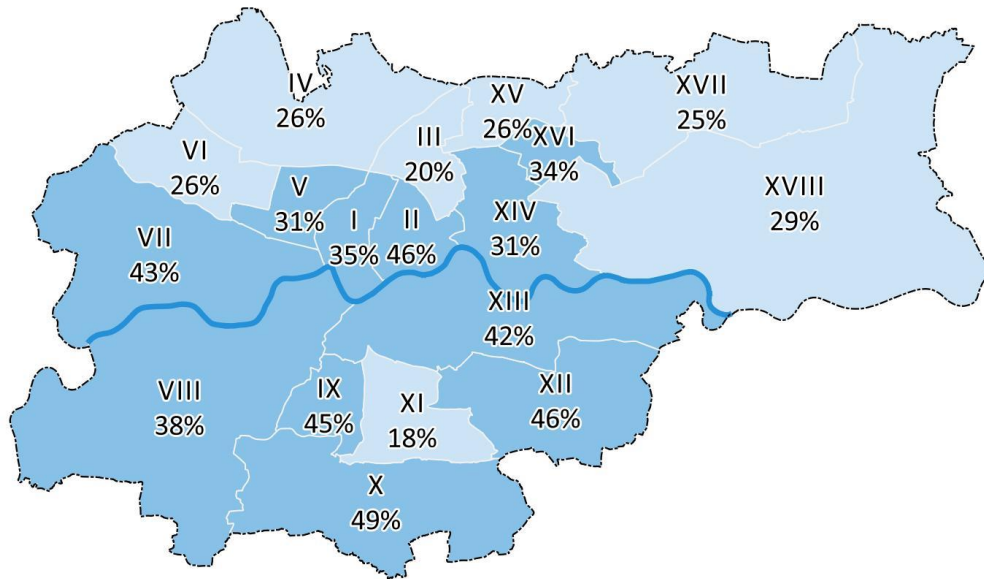
Znajomość numeru dzielnicy (2016)

Rysunek 31. Źródło: Panel Miejski 2016

Najlepiej rozpoznawalny jest numer dzielnicy V (77%), XIII (69%) oraz XVII (66%). **Najmniej rozpoznawalne** są numery dzielnic XVI (38%), VI (39%), IX (40%) oraz XIV (40%).

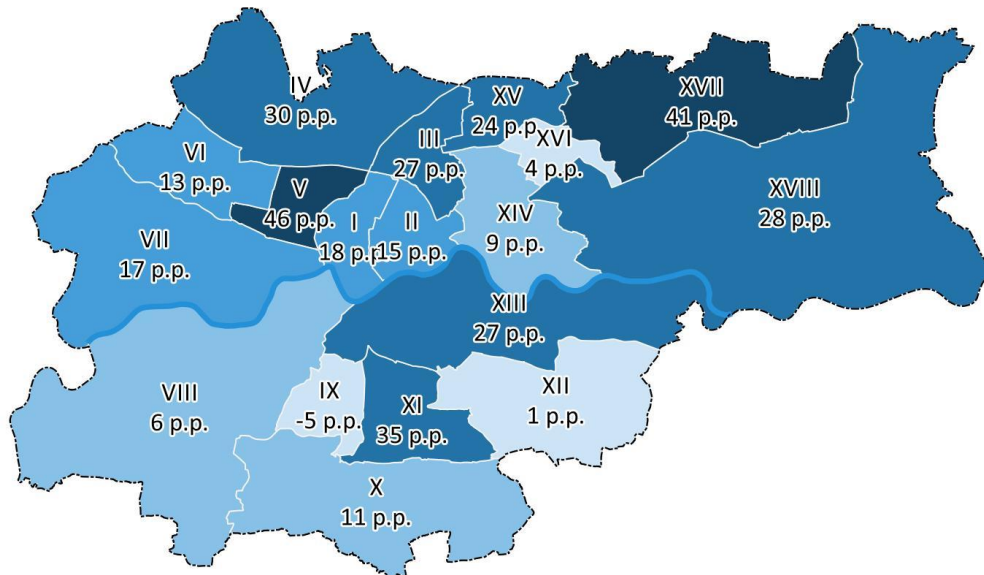
Znajomość numeru dzielnicy (2005)

Rysunek 32. Źródło: Badanie Dzielnic 2005

W 2005 **najlepiej rozpoznawalne** były numery Dzielnic X (49%), II (46%) oraz XII (45,5%). **Najmniej rozpoznawalna** była numer Dzielnic XI (18%) oraz III (20%).

Znajomość numeru dzielnicy (różnica między 2016 i 2005 w punktach procentowych)

Rysunek 33. Źródło: Panel Miejski 2016 oraz Badanie Dzielnic 2005

Wobec 2005 najbardziej **poprawiła się znajomość numeru dzielnicy** V (46 punktów procentowych), XVII (41 p.p.) oraz XI (35 p.p.)³.

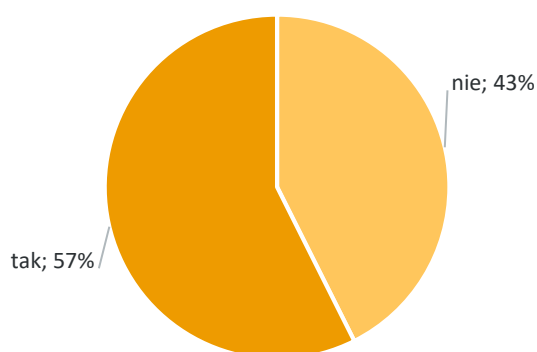
³ Różnice poniżej ok. 15 punktów procentowych mieszczą się w błędzie oszacowania wynikającym z porównania dwóch badań reprezentatywnych. W ich przypadku nie można na podstawie wyników powiedzieć o zmianie. Dotyczy to również ujemnych wartości.

ZNAJOMOŚĆ NAZWY DZIELNICY

Respondentów Panelu Miejskiego 2016 pytano również o **nazwę dzielnicy, w której mieszkają**. Pytanie miało charakter pytania otwartego. Oceniana była poprawność udzielonej odpowiedzi z wykorzystaniem dwóch strategii:

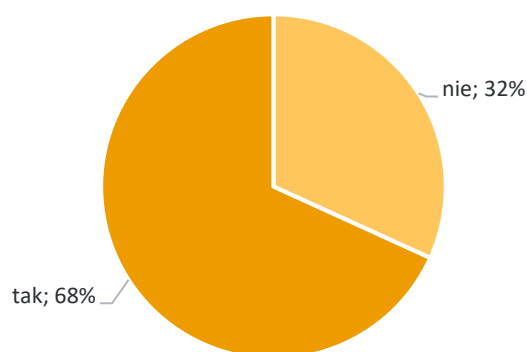
- ✓ **przynajmniej częściowa** znajomość nazwy dzielnicy – uznawano za poprawne odpowiedzi, które zawierały przynajmniej część nazwy dzielnicy (np. „Prądnik” dla „Prądnika Czerwonego”),
- ✓ **pełna znajomość nazwy dzielnicy** – uznawano za poprawne odpowiedzi, które zawierały wszystkie człony nazwy (niezależnie od poprawności kolejności poszczególnych członów np. „Bieżanów-Prokocim”, „Prokocim-Bieżanów”).

Poprawna znajomość nazwy dzielnicy (pełna nazwa)

Rysunek 34. Źródło: Panel Miejski 2016.

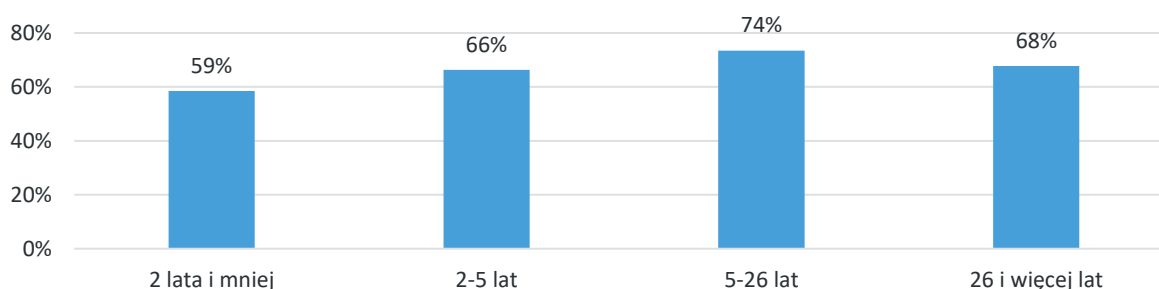
Znajomość nazwy dzielnicy (przynajmniej częściowa)

Rysunek 35. Źródło: Panel Miejski 2016.

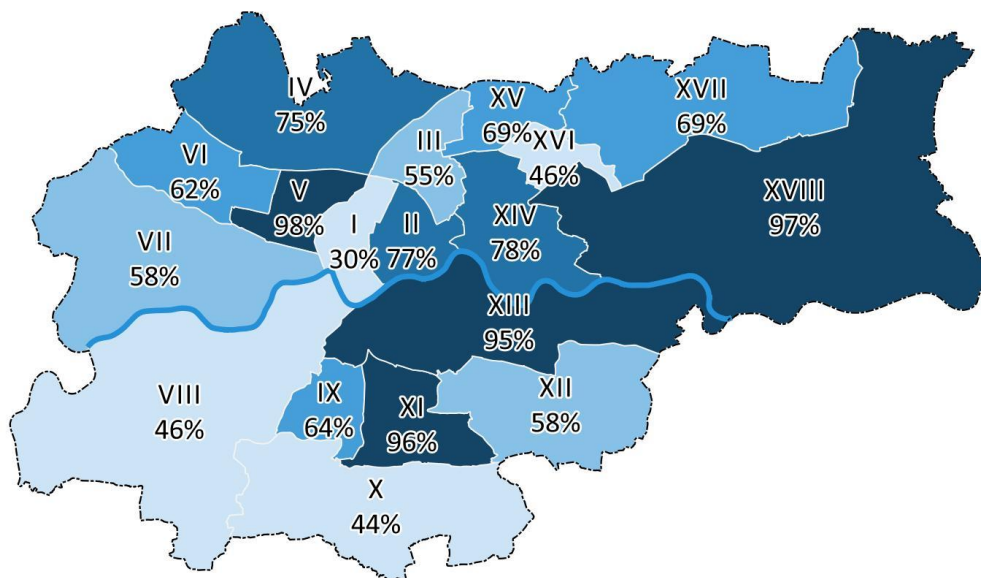
Znajomością pełnej nazwy dzielnicy wykazało się **57% mieszkańców Krakowa**. Przynajmniej częściowo poprawnie nazwę swojej dzielnicy identyfikowało **68% mieszkańców Krakowa**. W badaniu z 2005 roku również poruszano kwestię znajomości nazwy dzielnicy, ale z wykorzystaniem mniej szczegółowego pytania **uniemożliwiającego porównanie wyników z 2016**. We wspomnianym badaniu respondenci byli pytani o to, który podział geograficzny Krakowa jest im bliższy (podział z 1973, aktualne numery dzielnic, nazwy tradycyjne).

Znajomość nazwy dzielnicy (przynajmniej częściowa) a staż mieszkania w dzielnicy (kategorie)

Znajomość nazwy dzielnicy (przynajmniej częściowa) jest nieznacznie **wyższa wśród osób, które dłużej mieszkają w dzielnicy**. Trend ten załamuje się powyżej 26 lat mieszkania w dzielnicy, co zbiega się z momentem powołania dzisiejszych dzielnic w 1991 roku.

Znajomość nazwy dzielnicy (przynajmniej częściowa)

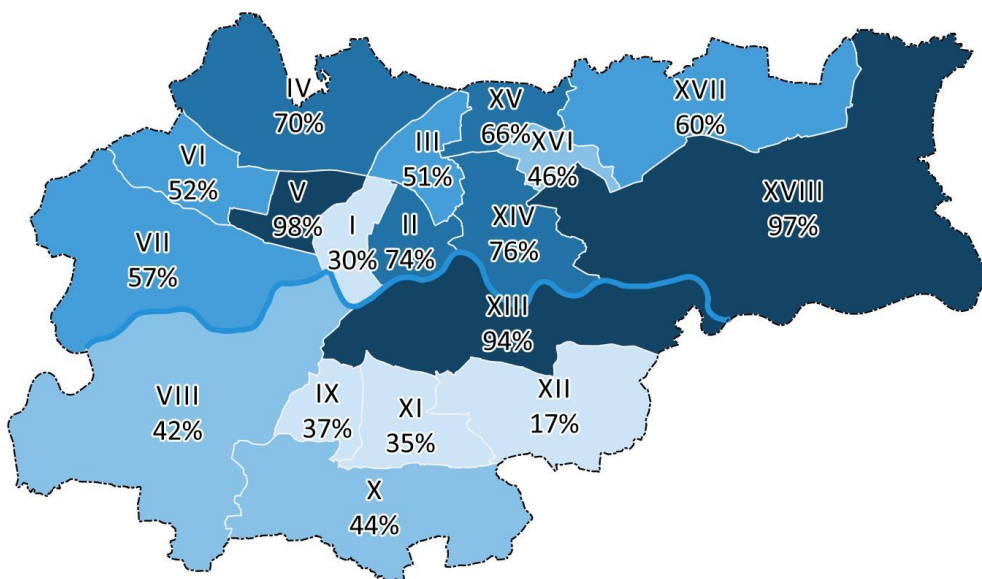
Rysunek 36. Źródło: Panel Miejski 2016

Najlepiej rozpoznawalne są nazwy dzielnic, których aktualne nazwy odpowiadają podziałowi z roku 1973: Dzielnica V Krowdrza (98%), Dzielnica XVIII Nowa Huta (97%), Dzielnica XIII Podgórze (95%) oraz Dzielnica XI Podgórze Duchackie (96% - zaliczano tutaj również odpowiedzi „Podgórze”). **Wyjątkiem** od tej reguły jest Dzielnica I Stare Miasto, która wchodziła w skład dzielnicy administracyjnej „Śródmieście” (stąd m.in. niski odsetek osób poprawnie wskazujących aktualną nazwę tej dzielnicy).

Wśród pozostałych dzielnic najlepiej rozpoznawalna jest Dzielnica XIV Czyżyny (78%), Dzielnica II Grzegórzki (77%) oraz Dzielnica IV Prądnik Biały (75%). **Najmniej rozpoznawalne** są nazwy Dzielnicy X Swoszowice (44%), Dzielnicy VIII Dębniki (36%) oraz Dzielnicy I Stare Miasto (30%).

Kolejna mapa prezentuje odsetek mieszkańców znających **pełną nazwę dzielnicy**. Największe różnice między przynajmniej częściową a pełną znajomością nazwy występują **w dzielnicach o złożonych nazwach** – w ich przypadku respondenci często posługiwali się tylko jednym członem (np. tylko Bieżanów). Mieszkańcy „Podgórza Duchackiego” często udzielali odpowiedzi „Podgórze”, w przypadku którego nie sposób stwierdzić, czy to skrócona nazwa dzielnicy, czy też wyraz identyfikacji z dawną dzielnicą administracyjną „Podgórze”, która obejmowała również ten obszar.

Znajomość nazwy dzielnicy (pełna nazwa)

Rysunek 37. Źródło: Panel Miejski 2016.

Szczegółowe zestawienie tego jak mieszkańcy nazywają swoje dzielnice znajdując się w części zawierającej wybrane wyniki dla wszystkich dzielnic Krakowa. Warto jednak przywołać kilka przykładów pokazujących potencjalną genezę zróżnicowania odpowiedzi mieszkańców poszczególnych dzielnic.

Poniższa infografika prezentuje **najczęstsze odpowiedzi** udzielane przez mieszkańców Dzielnicy I Stare Miasto na pytanie o nazwę dzielnicy, w której mieszkają. Wykorzystaną formę „chmury słów kluczowych”, gdzie wielkość czcionki odwzorowuje częstotliwość udzielania odpowiedzi. Grafika zawiera **powtarzające się zapisy nazw**.

Nazwa dzielnicy według mieszkańców Dzielnicy I Stare Miasto

Rysunek 38. Źródło: Panel Miejski 2016.

W przypadku Dzielnicy I Stare Miasto wyraźnie mamy do czynienia z kilkoma alternatywnymi podziałami administracyjnymi. Część mieszkańców posługuje się **starą nazwą dzielnicy administracyjnej** „Śródmieście” (27% odpowiedzi). Inna część mieszkańców posługuje się **zwyczajowymi nazwami historycznymi** (Kazimierz, Kleparz, Stradom, Piasek) (33%).

Nazwa dzielnicy według mieszkańców Dzielnicy VIII Dębniki

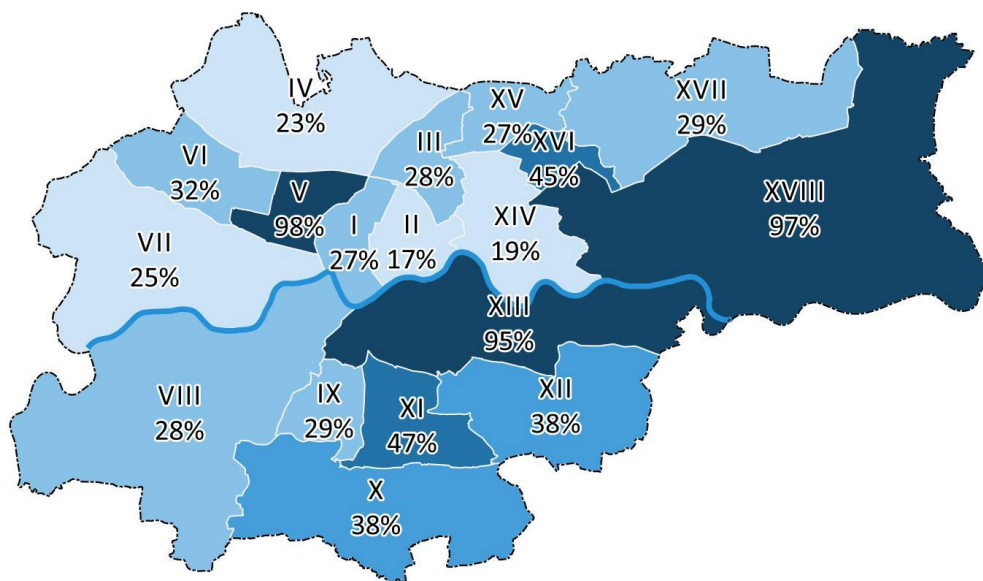

Rysunek 39. Źródło: Panel Miejski 2016.

W przypadku Dzielnicy VIII Dębniki mamy do czynienia ze znacznym obszarem łączącym zróżnicowane struktury urbanistyczne – **obszar historycznych Dębników, nowe osiedla Ruczaju** oraz **obszary miejsko-wiejskie** na granicach miasta.

Kolejna mapa prezentuje odsetek odpowiedzi respondentów, które **zawierały w sobie nazwy dzielnic z podziału z 1973 roku** (Śródmieście, Krowodrza, Podgórze, Nowa Huta). W przypadku współczesnych dzielnic, których nazwy pokrywają się ze starym podziałem nie sposób rozróżnić tego czy mieszkaniac posługuje się starym lub nowym podziałem. Wspomnianym wcześniej **wyjątkiem jest dawna dzielnica administracyjna „Śródmieście”**, która nie ma odpowiednika na współczesnej mapie Krakowa.

Posługiwanie się nazwą
(lub jej fragmentem) z podziału z roku 1973

Rysunek 40. Źródło: Panel Miejski 2016.

Przywołane wyniki wskazują, że bieżący podział administracyjny Krakowa **nie zawsze pokrywa się z podziałem istniejącym w świadomości mieszkańców**. Część takich przypadków można wyjaśnić istnieniem w świadomości mieszkańców Krakowa **utartych nazw historycznych** (jak w przypadku Dzielnicy I Stare Miasto). Istnieją jednak dzielnice, w których uwypukla się **brak wspólnej identyfikacji mieszkańców dużego, zróżnicowanego obszaru miasta** (jak w przypadku Dzielnicy VIII Dębniki).

Więzi mieszkańców z dzielnicą

Uczestnicy badania Panel Miejski 2016 byli pytani o **więzi ze swoją dzielnicą**, w tym o:

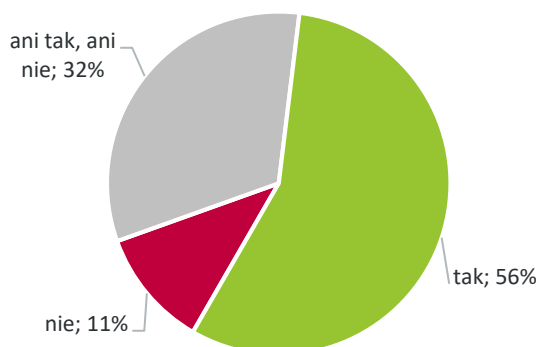
- ✓ poczucie **dumy** z mieszkania w dzielnicy,
- ✓ poczucie **związku** z dzielnicą,
- ✓ **chęć przeprowadzki** do innej dzielnicy,
- ✓ chęć przeprowadzki pod miasto,
- ✓ **prawdopodobieństwo wyprowadzki** z dzielnicy w ciągu najbliższego roku,
- ✓ **prawdopodobieństwo wyprowadzki** z dzielnicy w dalszej przyszłości.

Mieszkańców pytano również o to, czy czują się krakowianinami oraz krakowiankami.

W badaniu przyjęto, że z jednej strony **przywiązanie do dzielnicy** będzie świadczyć o jej **atrakcyjności w oczach mieszkańców** (m.in. ze względu na warunki życia w dzielnicy, dobre zarządzanie dzielnicą, czy jej walory historyczne). Z drugiej strony niskie przywiązanie będzie stanowić **wyzwanie dla procesu włączania mieszkańców w rozwój dzielnicy**.

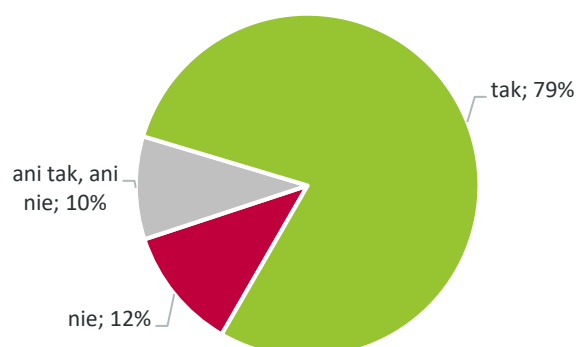
ZWIĄZEK MIESZKAŃCÓW Z DZIELNICĄ

Duma z dzielnicy

Rysunek 41. Źródło: Panel Miejski 2016.

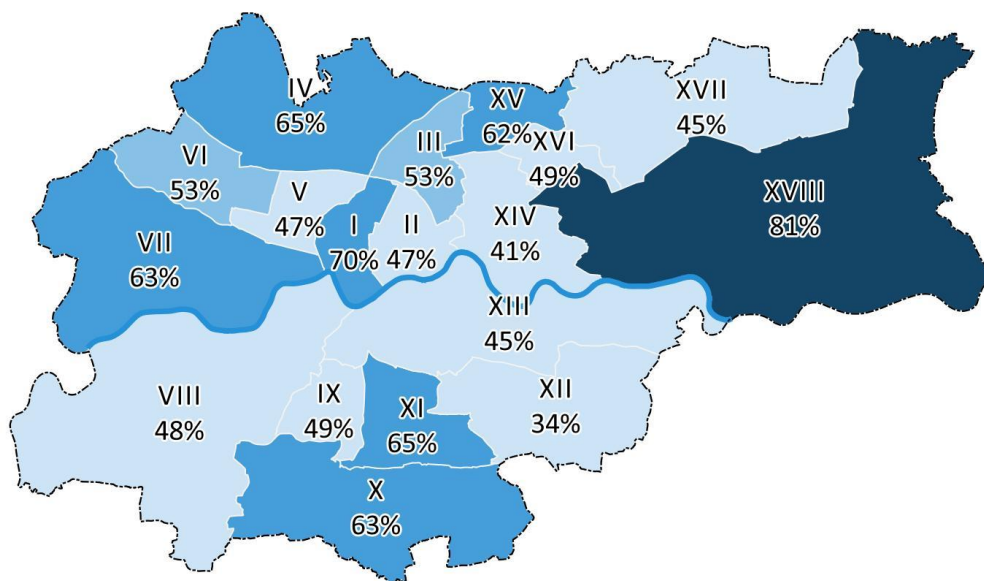
Poczucie bycia krakowianinem

Rysunek 42. Źródło: Panel Miejski 2016.

56% mieszkańców Krakowa **wyraziło poczucie dumy** z mieszkania w swojej dzielnicy. Blisko 80% mieszkańców **określa się jako krakowian**.

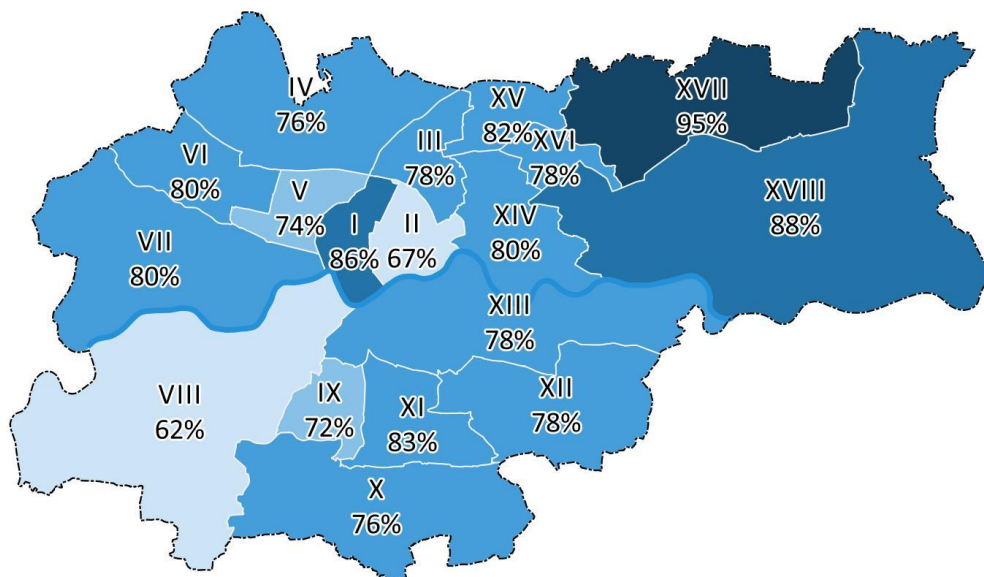
Poczucie dumy z dzielnicy (pozytywne odpowiedzi)

Rysunek 43. Źródło: Panel Miejski 2016.

Największy odsetek dumnych z mieszkania w dzielnicy odnotowano w przypadku Dzielnicy XVIII (81%) oraz Dzielnicy I (70%). Najniższy odsetek dumnych mieszkańców odnotowano w Dzielnicy XII (34%).

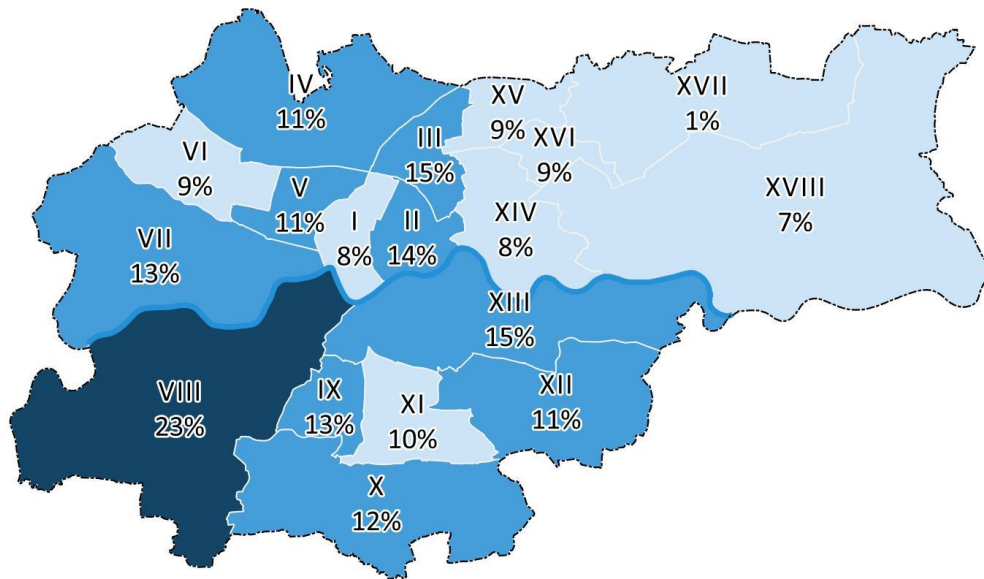
Poczucie bycia krakowianinem (pozytywne odpowiedzi)

Rysunek 44. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najmniejszy odsetek mieszkańców wyraziło poczucie bycia krakowianinem w Dzielnicy VIII (62%) oraz Dzielnicy II (67%).

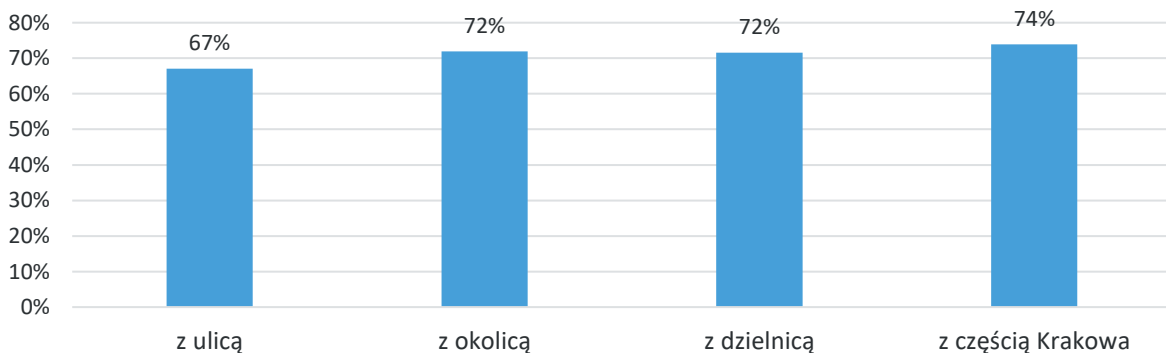
Poczucie bycia krakowianinem (negatywne odpowiedzi)

Rysunek 45. Źródło: Panel Miejski 2016.

Największy odsetek mieszkańców **nie czujących się krakowianami** odnotowano w Dzielnicy VIII (23%).

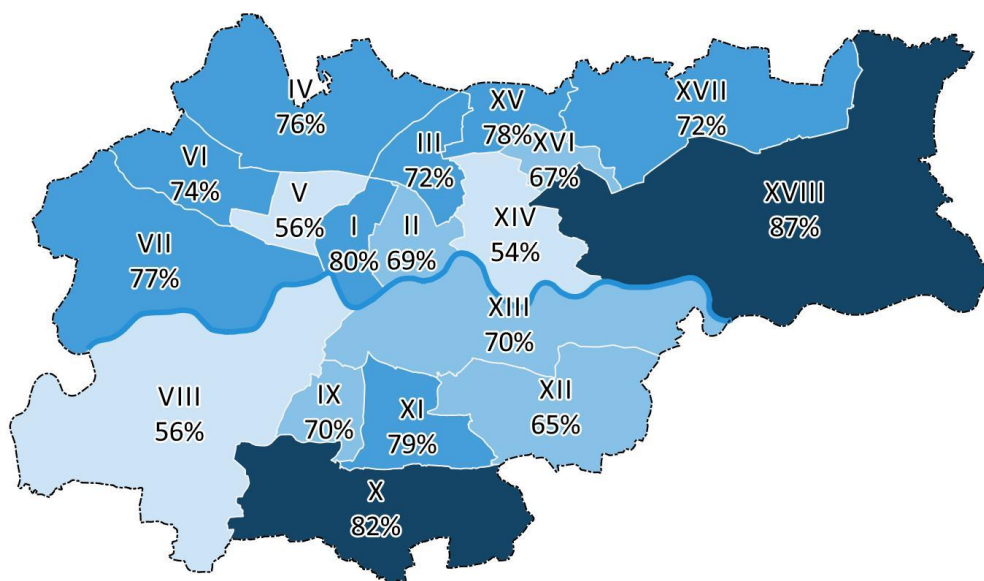
Poczucie związku z...

Rysunek 46. Źródło: Panel Miejski 2016.

Blisko trzy czwarte mieszkańców wyraziło **poczucie związku z okolicą zamieszkania oraz z dzielnicą**, w której mieszkają (72%). Badani wyrażali związek z ulicą, okolicą, dzielnicą i częścią Krakowa, w której zamieszkują. Tak sformułowane **pytanie wyraźnie nie różnicuje** związku z określonym obszarem Krakowa (poza nieznacznie niższym odsetkiem osób deklarujących poczucie związku z ulicą, na której mieszka).

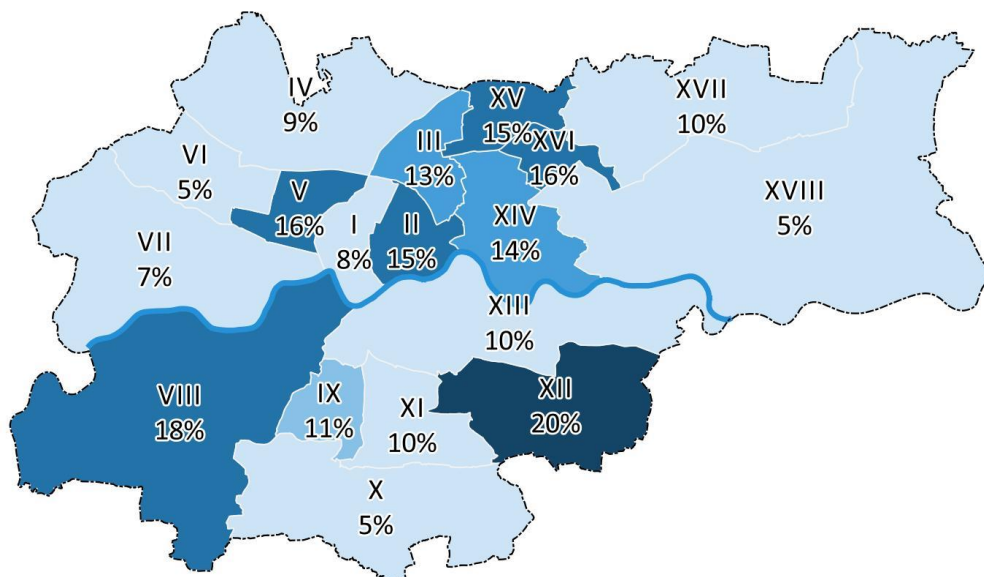
Poczucie związku z dzielnicą (pozytywne odpowiedzi)

Rysunek 47. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej **przywiązanie do dzielnicy** deklarują mieszkańcy Dzielnicy XVIII (87%) oraz Dzielnicy X (82%). Najrzadziej przywiązanie do dzielnicy deklarują mieszkańcy Dzielnicy XIV (54%), Dzielnicy V (56%) oraz Dzielnicy VIII (56%).

Poczucie związku z dzielnicą (negatywne odpowiedzi)

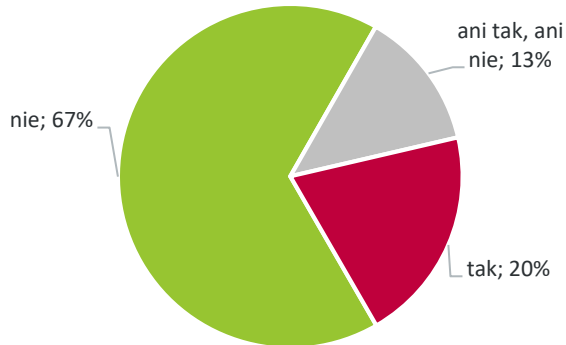

Rysunek 48. Źródło: Panel Miejski 2016.

Na pytanie o **związek z dzielnicą negatywnie najczęściej** odpowiadali mieszkańcy Dzielnicy XII (20%) oraz Dzielnicy VIII (18%).

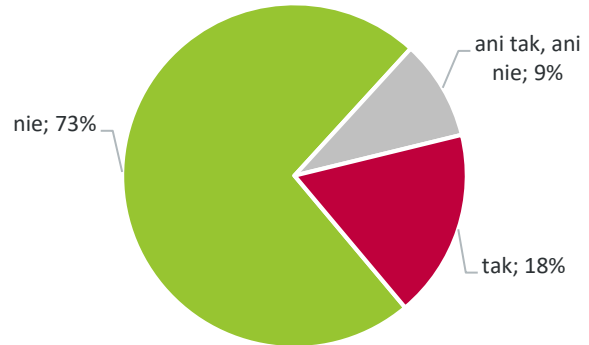
CHĘĆ PRZEPROWADZKI

Chęć przeprowadzki do innej dzielnicy

Rysunek 49. Źródło: Panel Miejski 2016.

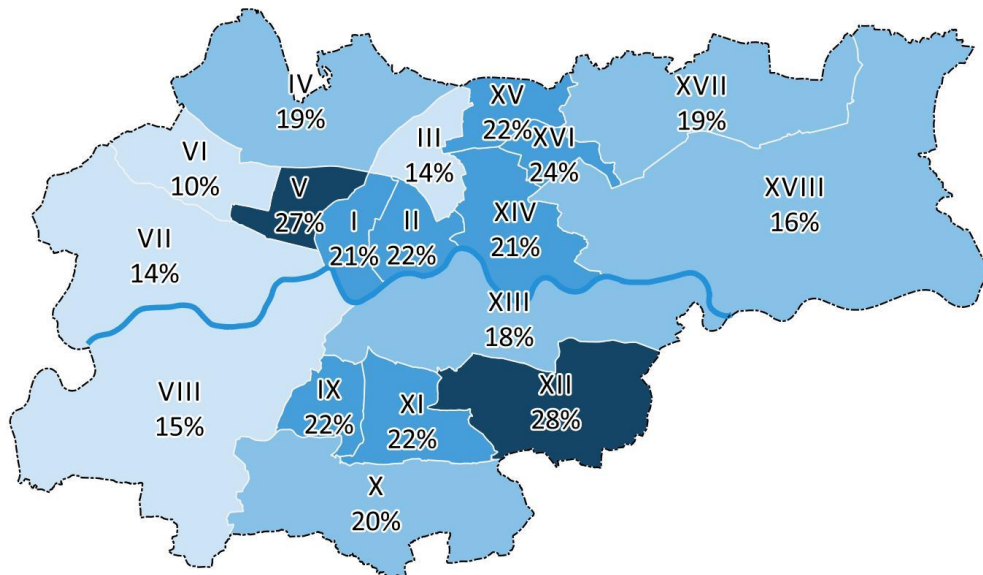
Chęć przeprowadzki pod Kraków

Rysunek 50. Źródło: Panel Miejski 2016.

Respondenci pytani byli o to, czy gdyby mieli **możliwość przeprowadzenia się do innej dzielnicy lub pod Kraków**, to czy wybraliby taką możliwość. Możliwość respondentów wyprowadzenia się z dzielnicy może być ograniczona szeregiem czynników, więc deklaracja ta ma **charakter hipotetyczny** i w inny sposób **wskazuje na przywiązanie do dzielnicy**.

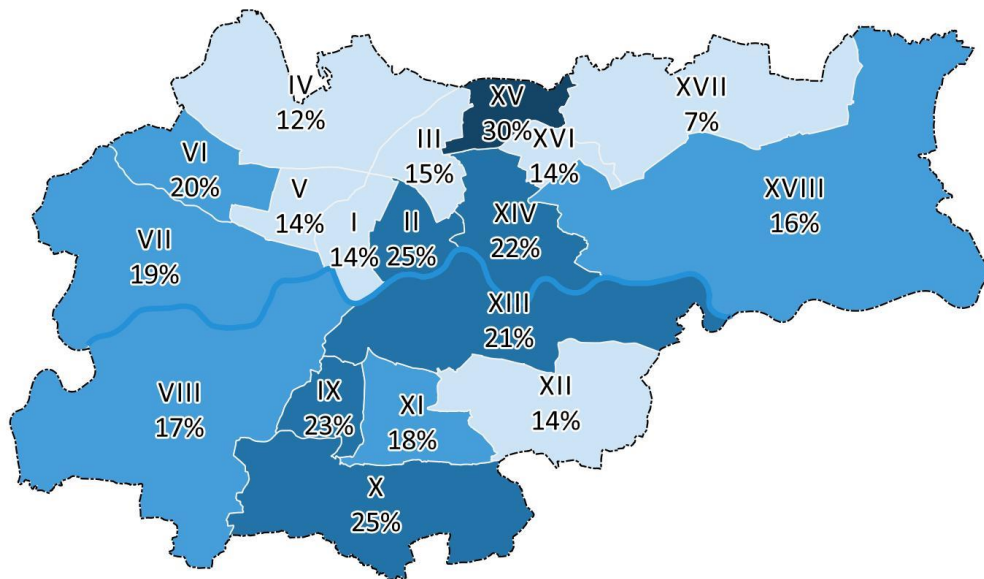
Chęć przeprowadzki DO INNEJ DZIELNICY

Rysunek 51. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej **chęć przeprowadzki do innej dzielnicy** deklarowali mieszkańcy Dzielnicy XII (28%) oraz Dzielnicy V (27%).

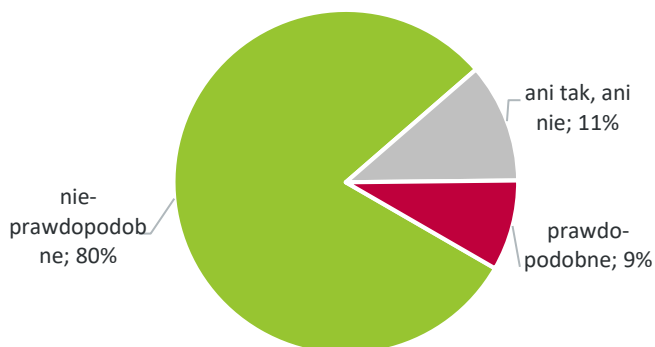
Chęć przeprowadzki POD MIASTO

Rysunek 52. Źródło: Panel Miejski 2016.

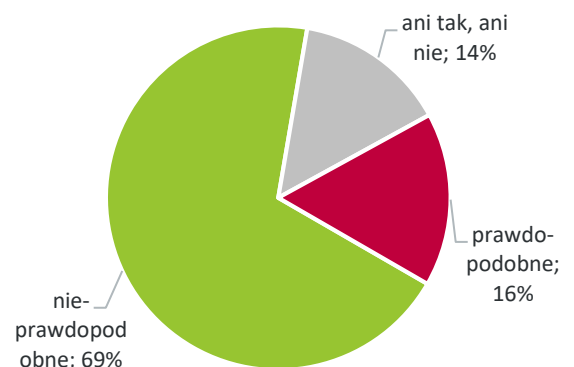
Podobne pytanie zadawano respondentom w kontekście **przeprowadzki pod miasto, wiążącej się z codziennym dojazdem do Krakowa**. Najczęściej pozytywnie odpowiadali mieszkańcy Dzielnicy XV Mistrzejowice (30%).

Prawdopodobieństwo wyprowadzki w ciągu najbliższego roku

Rysunek 53. Źródło: Panel Miejski 2016.

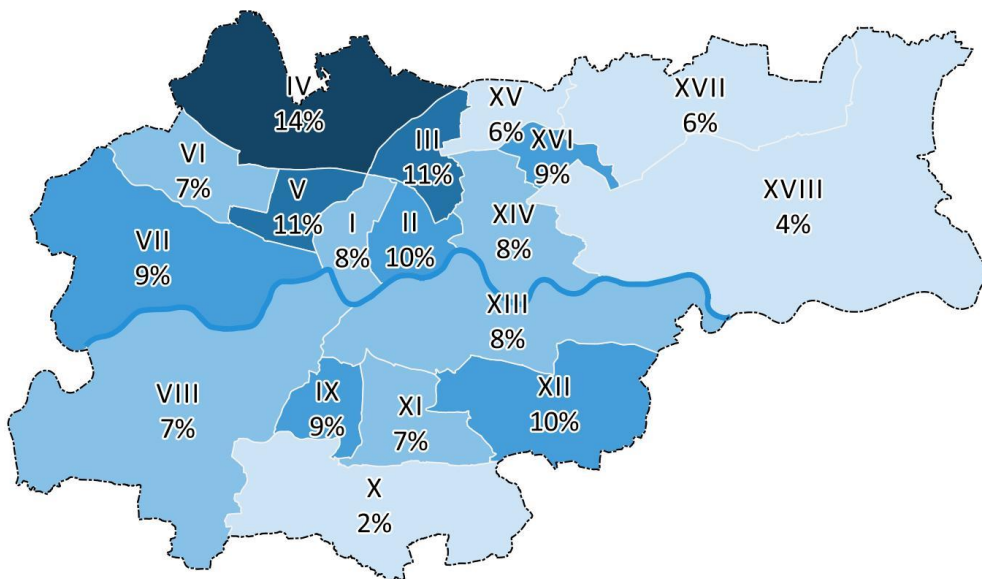
Prawdopodobieństwo wyprowadzki w dalszej przyszłości

Rysunek 54. Źródło: Panel Miejski 2016.

Respondenci byli również pytani o **prawdopodobieństwo wyprowadzki z dzielnicy w ciągu najbliższego roku oraz w dalszej przyszłości (powyżej jednego roku)**. W tym wypadku można domniemywać, że odpowiedzi **bliższe są rzeczywistym planom mieszkańców związanych z migracją wewnątrz Krakowa lub poza jego granice**.

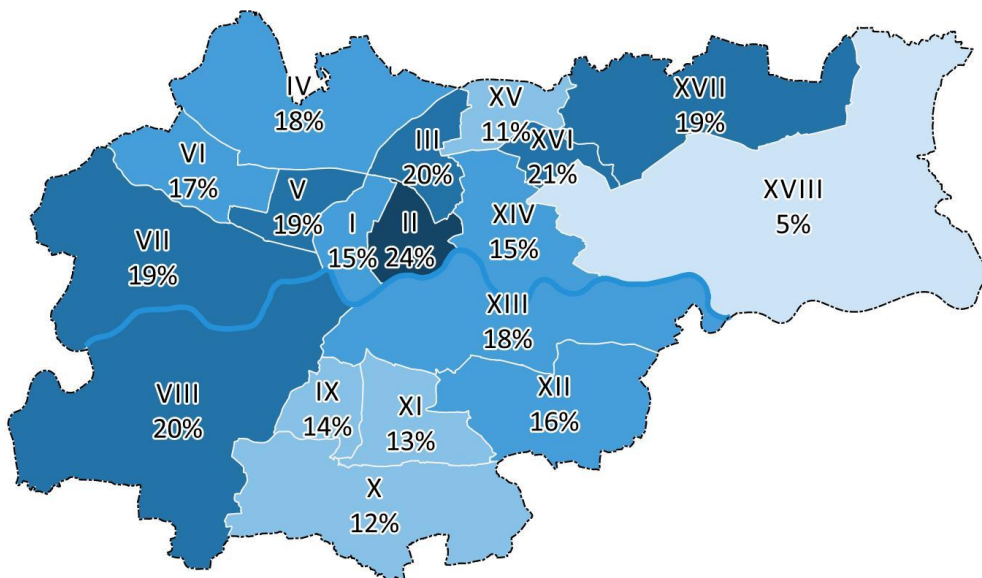
Prawdopodobieństwo wyprowadzki w ciągu najbliższego roku

Rysunek 55. Źródło: Panel Miejski 2016.

Odsetek mieszkańców deklarujących chęć wyprowadzki z dzielnicy w ciągu najbliższego roku jest na tyle **niski i zbliżony między dzielnicami**, że istotna statystycznie jest wyłącznie różnica między najwyższym odsetkiem w Dzielnicy IV (14%) a Dzielnicą XVIII (4%).

Prawdopodobieństwo wyprowadzki w dalszej przyszłości

Rysunek 56. Źródło: Panel Miejski 2016.

W przypadku pytania o prawdopodobieństwo wyprowadzki w dalszej przyszłości **wyróżnia się niski odsetek takich deklaracji w Dzielnicy XVIII (5%)**.

Powyższe wyniki wskazują na **istotne zróżnicowanie** przywiązania mieszkańców do swoich dzielnic.

Więzi między mieszkańcami dzielnic

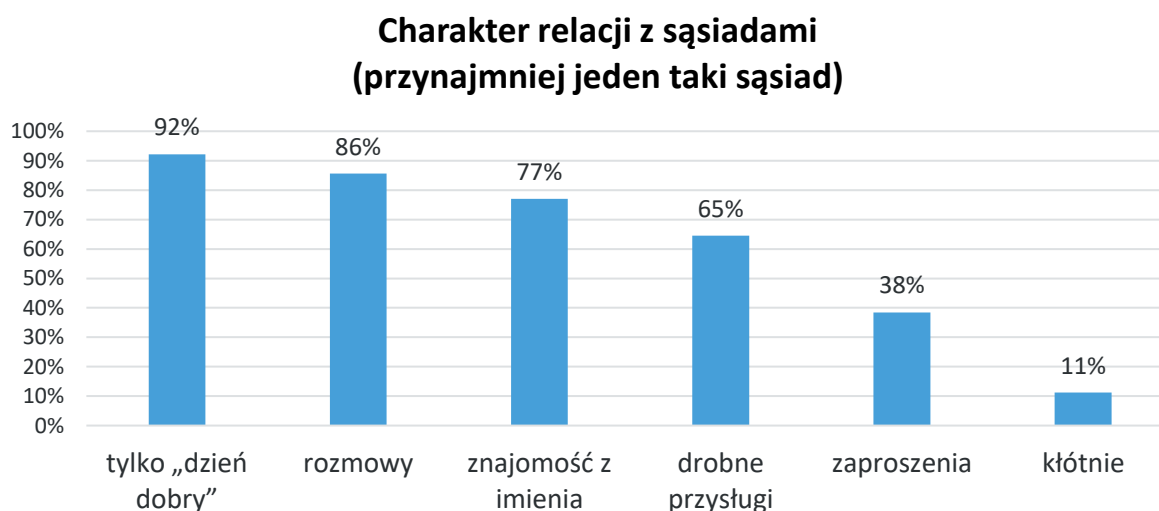
Kolejnym wątkiem będącym przedmiotem diagnozy dzielnicy są **więzi między mieszkańcami**. Przyjęto, że jednym z elementów wpływających na jakość współpracy mieszkańców z radami dzielnic **będzie kondycja wspólnoty lokalnej**. Badano ją w następujących wymiarach:

- ✓ **charakteru relacji sąsiedzkich** w miejscu zamieszkania respondentów,
- ✓ **zaufania** do sąsiadów,
- ✓ **zaufania** do mieszkańców okolicy zamieszkania.

RELACJE SĄSIEDZKIE

Respondenci badania Panel Miejski 2016 pytani byli o to, czy są **tacy sąsiedzi, o których mogą powiedzieć, że:**

- ✓ kiedy spotykają się, mówią sobie „dzień dobry”, ale nic więcej,
- ✓ kiedy spotykają się rozmawiają na różne tematy,
- ✓ znają się z imienia,
- ✓ świadczą sobie nawzajem drobne przysługi,
- ✓ bywają u siebie w celach towarzyskich,
- ✓ są z nimi ciągle kłótnie.

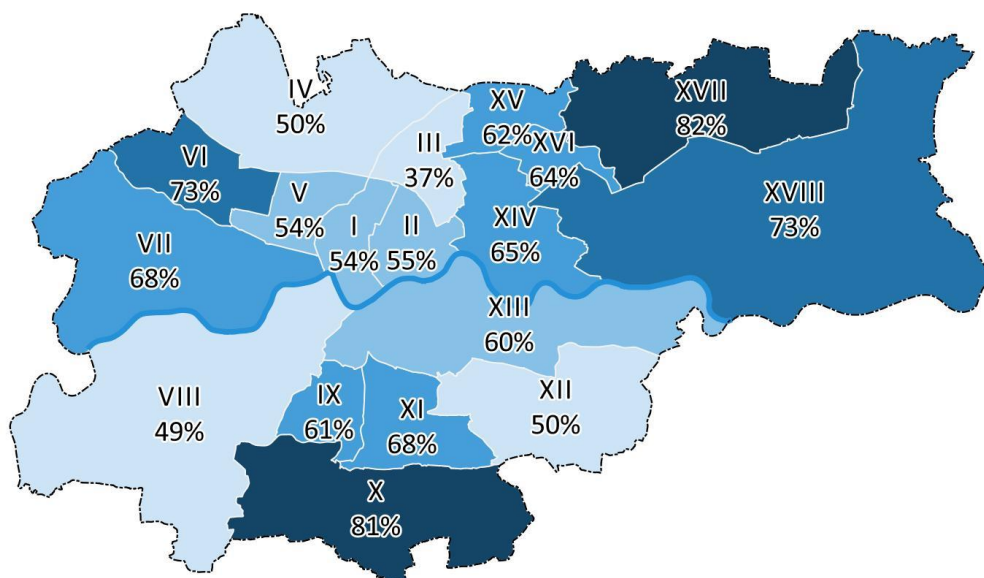

Rysunek 57. Źródło: Panel Miejski 2016.

Wyniki wskazują na **gradację relacji sąsiedzkich, w których każdy kolejny krok jest mniej powszechny** („kłótnie” są innym wymiarem tej skali). **Najrzadsze jest świadczenie sobie drobnych przysług (65%) oraz zaproszenia na wydarzenia towarzyskie (38%).**

Kolejna mapa zestawia powyższe odpowiedzi w syntetyczny wskaźnik, w którym **0% oznacza brak relacji sąsiedzkich** między wszystkimi mieszkańcami dzielnicy, a **100%** posiadanie przynajmniej jednego sąsiada, który zapraszany jest na wydarzenia towarzyskie. Wskazania pośrednie są kombinacją liczby udzielonych odpowiedzi i stopnia zażyłości wskazanego przez respondentów.

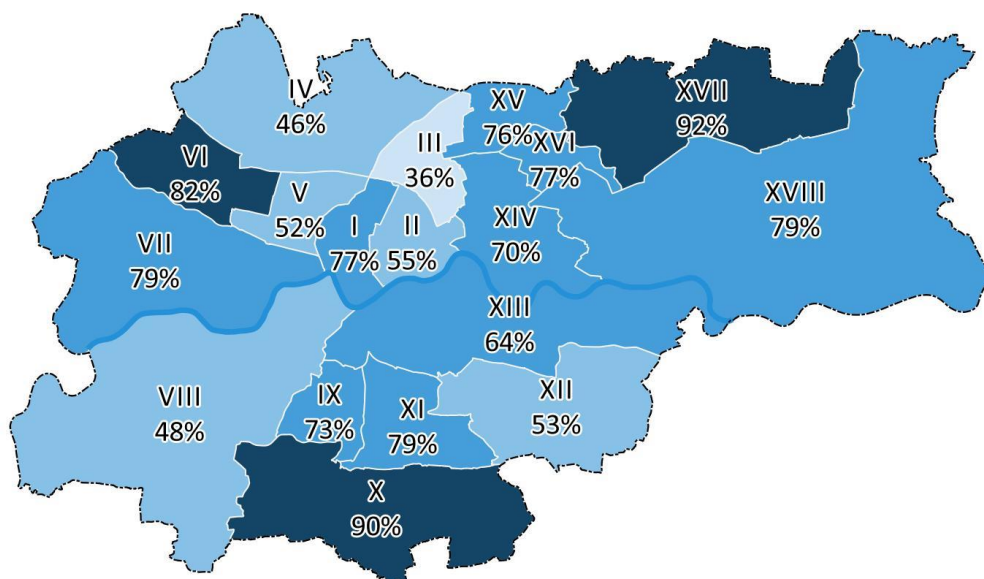
Zażyłość relacji sąsiedzkich (syntetyczny wskaźnik)

Rysunek 58. Źródło danych: Panel Miejski 2016.

Największą zażyłość sąsiedzką deklarowali mieszkańcy Dzielnicy XVII, X, XVIII oraz VI. Warto zwrócić uwagę, że są to **dzielnice ościenne Krakowa**. Najniższy wskaźnik zażyłości charakteryzuje Dzielnicę III.

Sąsiedzi, z którymi świadczymy sobie nawzajem drobne przysługi (przynajmniej jeden)

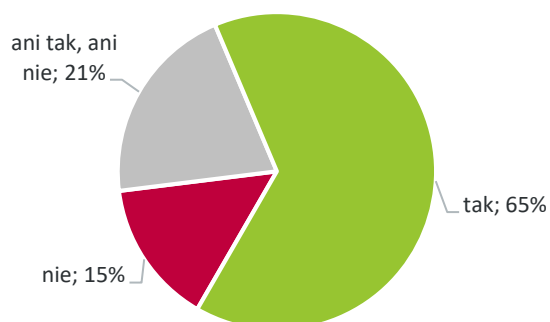

Rysunek 59. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej posiadanie przynajmniej jednego sąsiada, z którym mieszkaniec **świadczy sobie drobne przysługi** wskazywali mieszkańcy Dzielnicy XVII (92%), X (90%) oraz VI (82%).

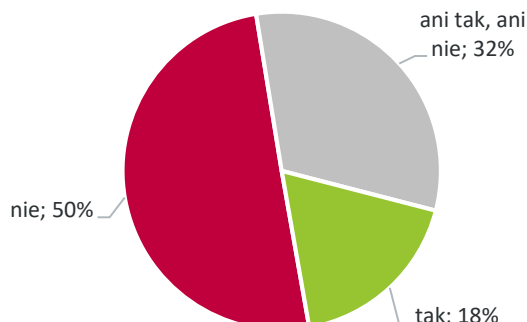
ZAUFIANIE

Zaufanie do sąsiadów

Rysunek 60. Źródło: Panel Miejski 2016.

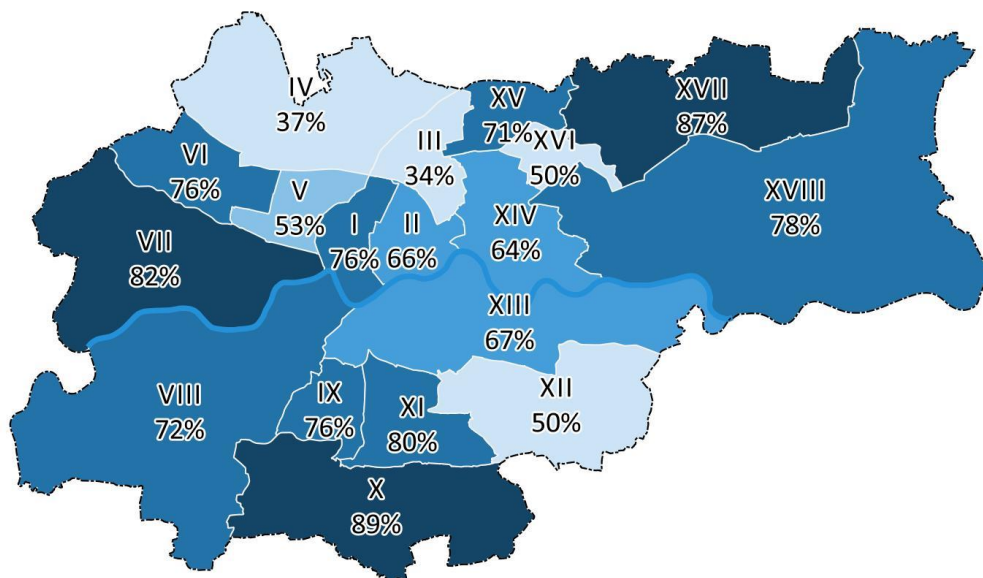
Zaufanie do mieszkańców okolicy

Rysunek 61. Źródło: Panel Miejski 2016.

Respondenci oceniali **zaufanie do swoich sąsiadów** oraz do przypadkowo spotkanych osób w okolicy zamieszkania. Jest to wskaźnik pośrednio **relacji sąsiedzkich**, jak i **poczucia bezpieczeństwa** w miejscu zamieszkania (szczególnie w przypadku drugiego pytania).

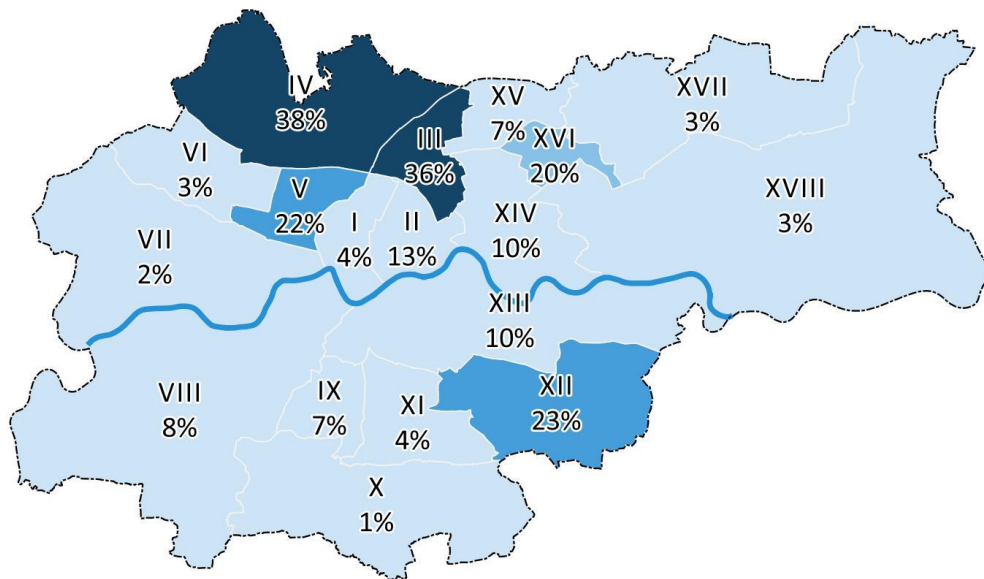
Zaufanie do sąsiadów (pozytywne odpowiedzi)

Rysunek 62. Źródło: Panel Miejski 2016.

Największym zaufaniem cieszą się sąsiedzi mieszkańców Dzielnicy X (89%), XVII (87%) oraz VII (82%). Wyniki te pokrywają się ze wcześniej prezentowanym wskaźnikiem zażyłości sąsiedzkiej. Warto zwrócić uwagę, że najniższe odsetki odpowiedzi pozytywnych odnotowano w dzielnicach, w których znajdują się **wielkie zespoły mieszkaniowe** (Prądnik Czerwony, Prądnik Biały, Bieńczyce, Bieżanów-Prokocim).

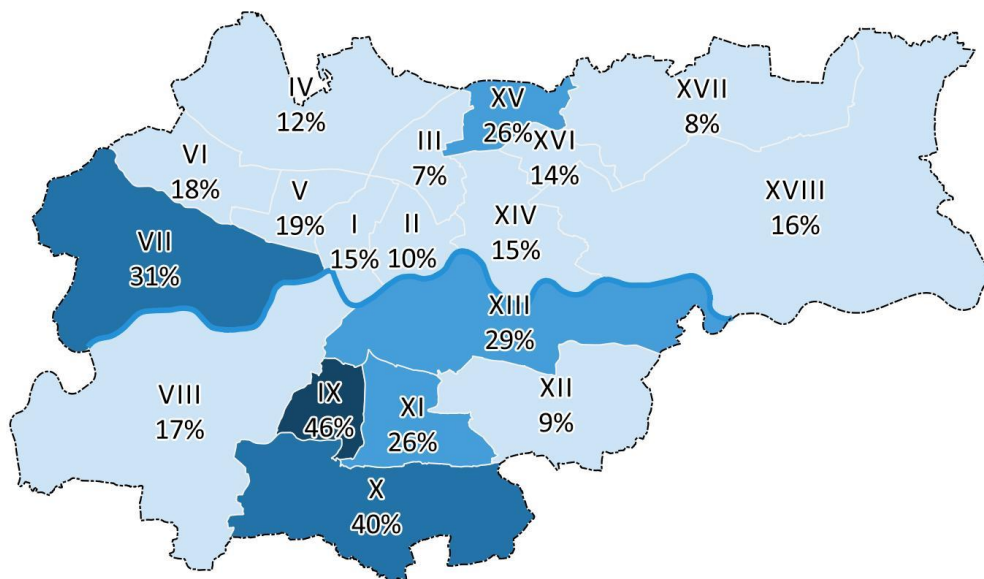
Zaufanie do sąsiadów (negatywne odpowiedzi)

Rysunek 63. Źródło: Panel Miejski 2016.

Analogicznie, najczęściej **brak zaufania do sąsiadów** wyrażali mieszkańcy Dzielnicy IV (38%), III (36%), XII (23%), V (22%) oraz XVI (20%).

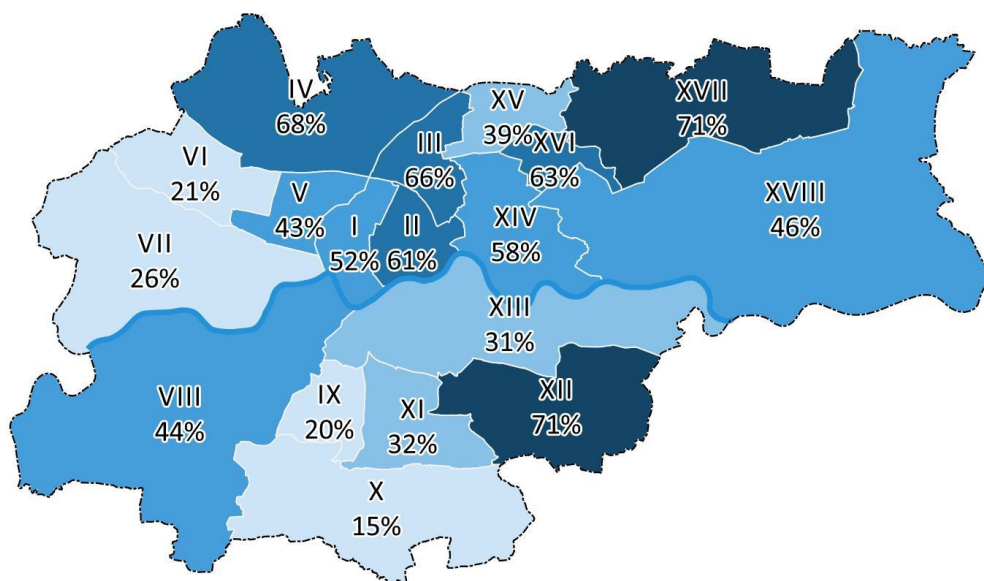
Zaufanie do mieszkańców okolicy (pozytywne odpowiedzi)

Rysunek 64. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej **zaufanie do przypadkowo spotkanych osób** w okolicy zamieszkania wyrażali mieszkańcy Dzielnicy IX (46%), X (40%), VII (31%), XIII (29%), XI (26%) oraz XV (26%).

Zaufanie do mieszkańców okolicy (negatywne odpowiedzi)

Rysunek 65. Źródło: Panel Miejski 2016.

Brak zaufania do przypadkowo spotkanych ludzi w okolicy zamieszkania najczęściej wskazywali mieszkańcy Dzielnicy XII (71%), XVII (71%), IV (68%), III (66%) oraz XVI (63%).

Powyższe wyniki wskazują na zróżnicowany krajobraz więzi społecznych w poszczególnych dzielnicach Krakowa. Ma on wyraźny **związek z dominującym charakterem zabudowy oraz poczuciem bezpieczeństwa** (ilustrowane w kolejnych częściach raportu).

Mobilność mieszkańców

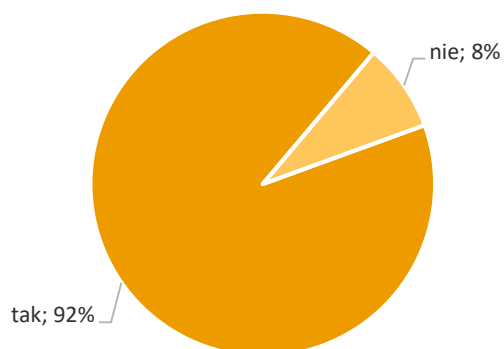
W badaniu Panel Miejski 2016 respondenci proszeni byli o wskazanie dzielnic, które **odwiedzają ze względu na następujące sprawy**: praca, nauka, zakupy i usługi, wizyty w urzędach, wypoczynek, rekreacja i sport, rozrywka, wizyty u znajomych i rodziny, załatwianie spraw służbowych, edukację dzieci w szkołach oraz uczęszczanie do kościoła.

Celem tych pytań było określenie **jak mieszkańcy Krakowa użytkują miasto i jego poszczególne dzielnice**. Poniższe grafiki prezentują statystyki opracowane na podstawie udzielonych odpowiedzi. Warto zwrócić uwagę, że prezentowane odsetki dotyczą sumy deklарowanych spraw (interesów) mieszkańców – poszczególni respondenci mogli wskazywać, że część kategorii ich nie dotyczy (np. dzieci, kościół, nauka). Jest to **uproszczony wskaźnik powiązania między dzielnicami** (w odróżnieniu od Kompleksowego Badania Ruchu w Krakowie 2013, które opierało się na szczegółowych dzienniczkach podróży mieszkańców).

Funkcje poszczególnych dzielnic oraz powiązania funkcjonalne między dzielnicami mają **znaczenie dla strategii zarządzania poszczególnymi obszarami miasta**.

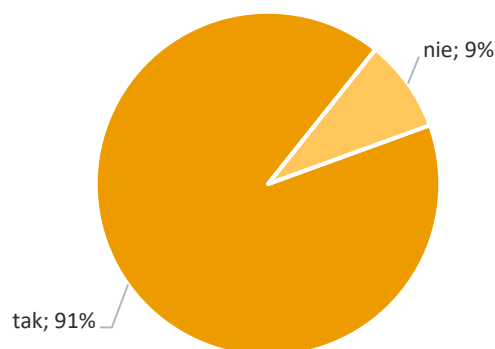
FUNKCJONALNOŚĆ DZIELNIC

Zameldowanie we własnej dzielnicy

Rysunek 66. Źródło: Panel Miejski 2016.

Uprawnienie do głosowania

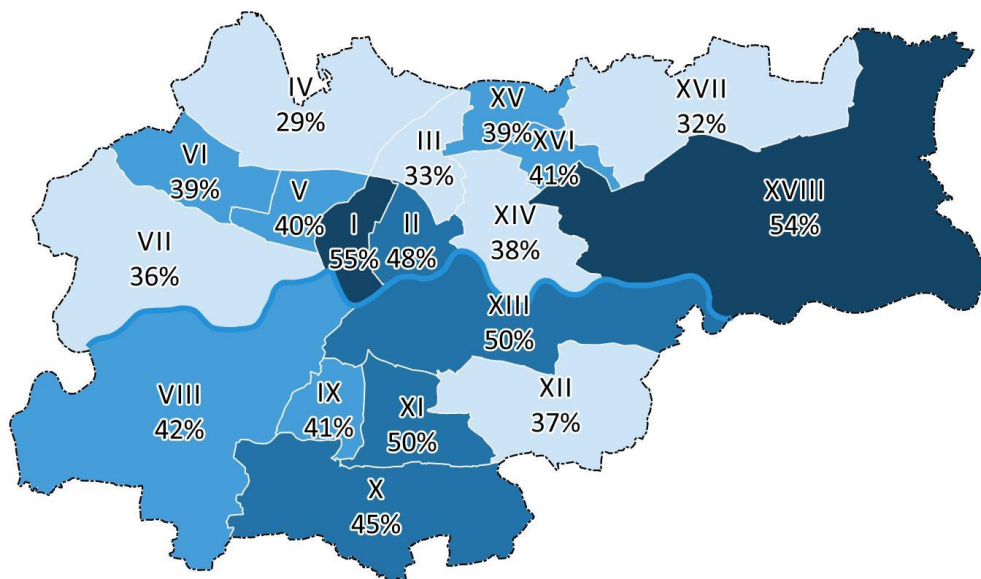
Rysunek 67. Źródło: Panel Miejski 2016.

Zdecydowana większość zameldowanych w Krakowie badanych zadeklarowała, że **miejsce ich meldunku jest zgodne z miejscem zamieszkania** (92%). W przypadku 8% respondentów miejsca zamieszkania i meldunku w Krakowie są rozbieżne. Powyższe statystyki **nie uwzględniają mieszkańców, którzy w ogóle nie są zameldowani w Krakowie**.

Istnieje możliwość zameldowania pod jednym adresem oraz bycia zarejestrowanym w rejestrze wyborców pod innym adresem (co ma znaczenie dla wyboru radnych dzielnic). **Odsetek takich sytuacji jest jednak marginalny**.

Kolejne mapy prezentują zależności funkcjonalne pomiędzy poszczególnymi dzielnicami – tj. **zakres spraw załatwianych przez mieszkańców we własnej dzielnicy oraz innych dzielnicach**.

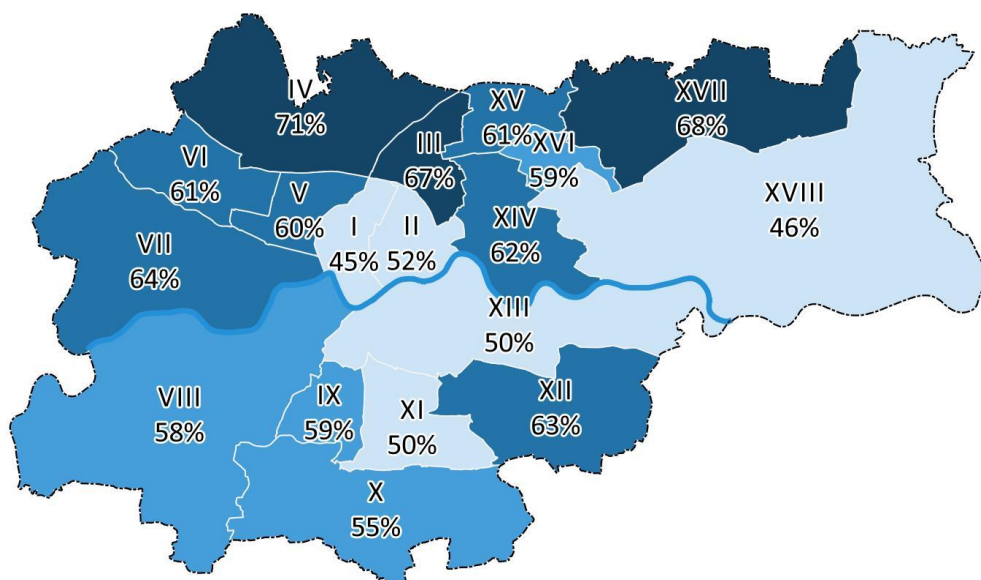
Odsetek spraw mieszkańców danej dzielnicy załatwianych PRZEZ JEJ MIESZKAŃCÓW

Rysunek 68. Źródło: Panel Miejski 2016.

Grafika prezentuje odsetek spraw mieszkańców danej dzielnicy, które załatwiają oni we własnej dzielnicy. **Im wyższy odsetek – tym dzielnica jest bardziej „samodzielna”** (tj. większą liczbę spraw mieszkańcy załatwiają w jej obrębie i nie muszą podróżować do innych). Najbardziej samodzielne, w takim rozumieniu, są Dzielnica I Stare Miasto, Dzielnice XVIII Nowa Huta, Dzielnica XIII Podgórze oraz Dzielnica II Grzegórzki.

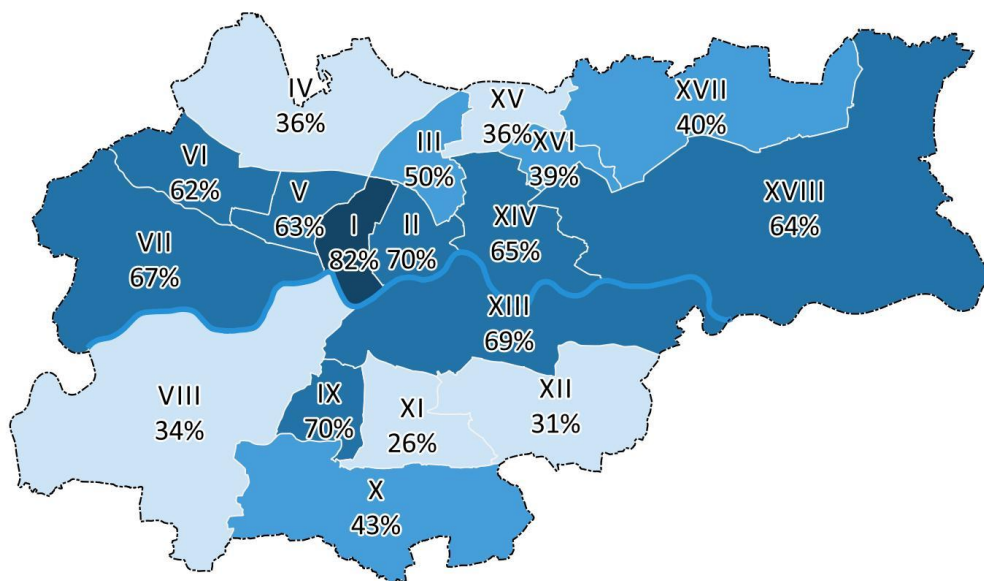
Odsetek spraw mieszkańców danej dzielnicy załatwianych W INNEJ DZIELNICY

Rysunek 69. Źródło: Panel Miejski 2016.

Grafika prezentuje odsetek spraw mieszkańców danej dzielnicy, **które załatwiają oni w innej dzielnicy**. Np. 70% spraw (interesów) mieszkańców Dzielnicy IV Prądnik Biały realizowanych jest w innych dzielnicach.

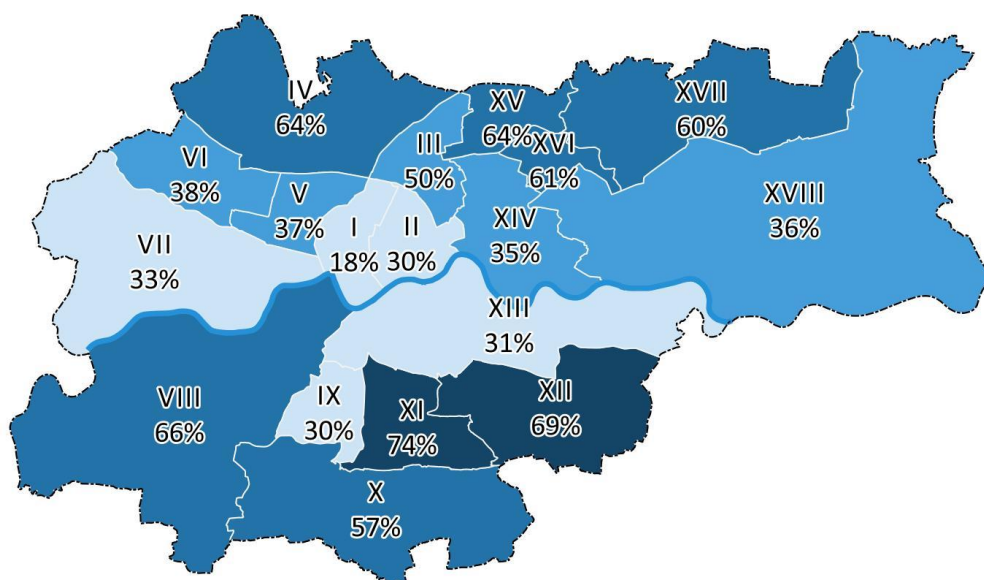
Odsetek spraw załatwianych w danej dzielnicy przez mieszkańców INNYCH DZIELNIC

Rysunek 70. Źródło: Panel Miejski 2016.

Grafika prezentuje odsetek spraw załatwianych w danej dzielnicy przez mieszkańców innych dzielnic. **Im wyższy odsetek – tym większa jest aktywność „użytkowników dzielnicy”** w porównaniu do aktywności „mieszkańców dzielnicy”. Np. 82% spraw w Dzielnicy I Stare Miasto realizowanych jest przez mieszkańców innych dzielnic (czyli jej „użytkowników”).

Odsetek spraw załatwianych w danej dzielnicy przez mieszkańców TEJ SAMEJ DZIELNICY

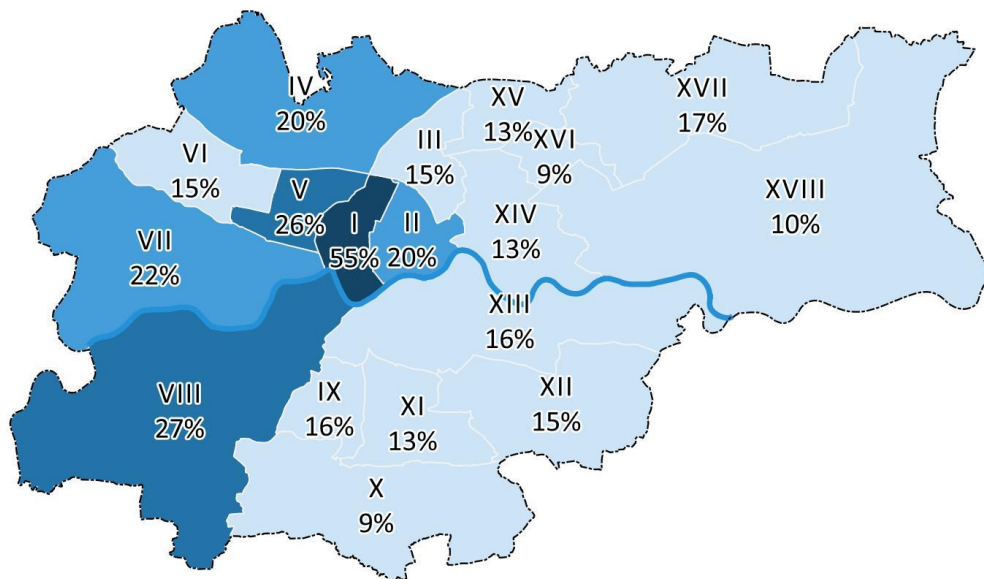

Rysunek 71. Źródło: Panel Miejski 2016.

Grafika jest odwrotnością poprzedniej – przedstawia odsetek spraw załatwianych w danej dzielnicy przez jej mieszkańców. Im wyższy odsetek – tym bardziej **wśród „użytkowników dzielnicy” dominują jej mieszkańcy**. Np. w Dzielnicy XI 74% spraw realizowanych jest przez jej mieszkańców.

Analiza wzajemnego użytkowania dzielnic przez mieszkańców Krakowa wskazuje na istnienie **dzielnic centralnych dla mieszkańców poszczególnych części miasta**.

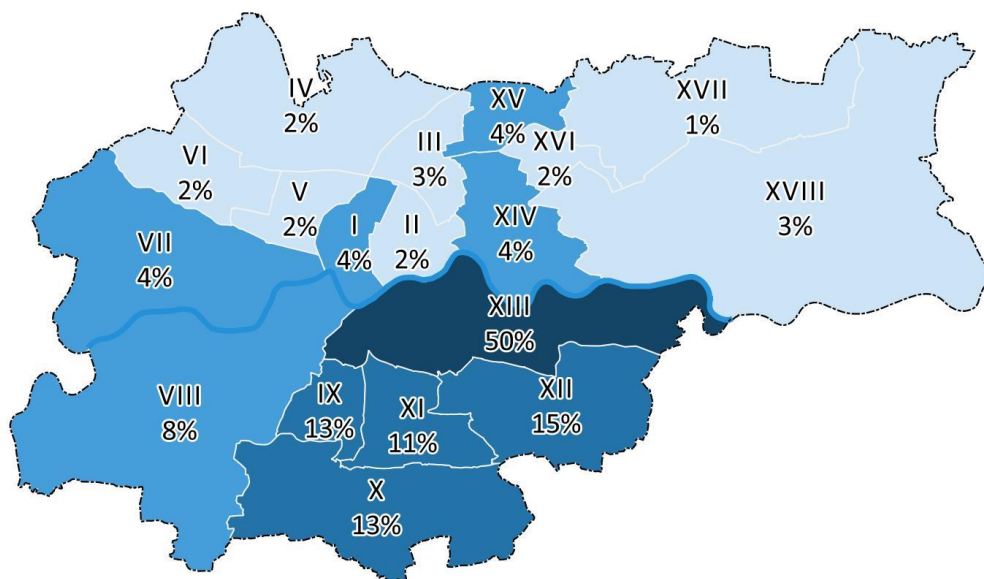
Odsetek użytkowników Dzielnicy I wśród mieszkańców poszczególnych dzielnic

Rysunek 72. Źródło: Panel Miejski 2016.

W przypadku mieszkańców wschodniej części Krakowa dominują **użytkownicy Dzielnicy I**.

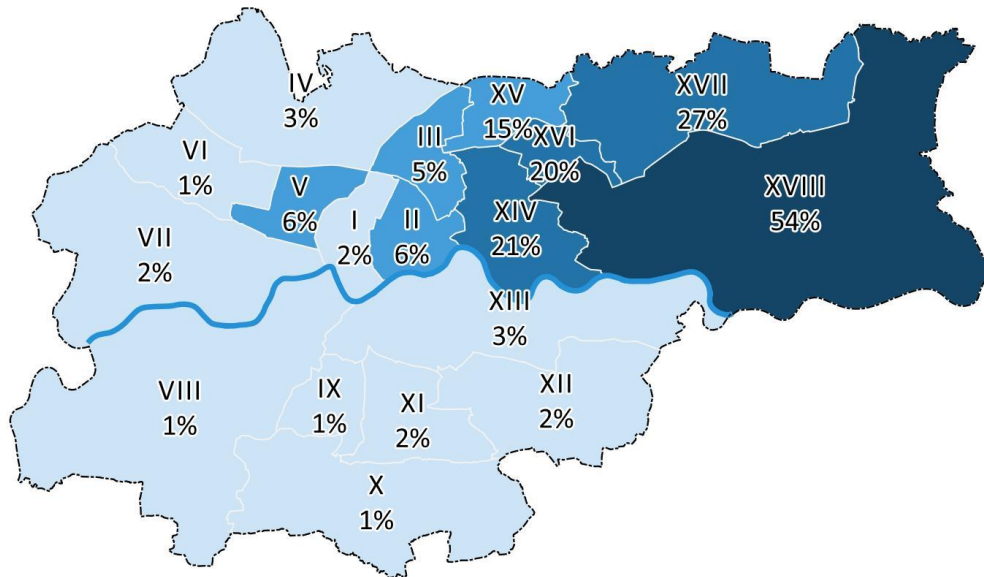
Odsetek użytkowników Dzielnicy XIII wśród mieszkańców poszczególnych dzielnic

Rysunek 73. Źródło: Panel Miejski 2016.

W przypadku mieszkańców południowej części Krakowa dominują użytkownicy Dzielnicy XIII.

Odsetek użytkowników Dzielnicy XVIII wśród mieszkańców poszczególnych dzielnic

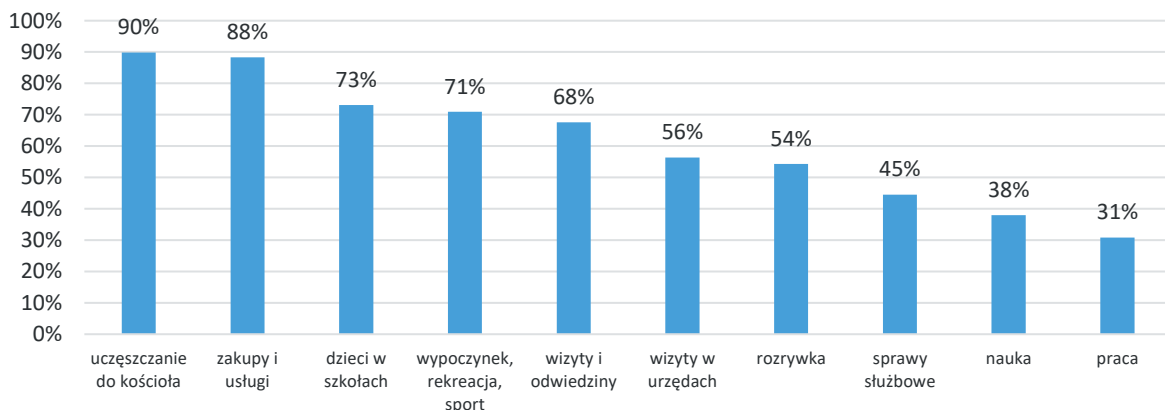
Rysunek 74. Źródło: Panel Miejski 2016.

W przypadku mieszkańców zachodniej części Krakowa dominują użytkownicy Dzielnicy XVIII.

Wyniki sugerują istnienie funkcjonalnych powiązań między dzielnicami w obszarach dzielnic administracyjnych z roku 1973 (Śródmieście, Podgórze, Krowodrza, Nowa Huta). Wyjątkiem jest obszar dawnej Krowodrzy, w którym dominuje użytkowanie Dzielnicy I Stare Miasto.

Wśród katalogu spraw, dla których mieszkańcy odwiedzają poszczególne dzielnice Krakowa, są takie, które bezpośrednio łączą się z ich dzielnicą oraz takie, które zazwyczaj są realizowane poza nią.

Załatwianie spraw w swojej dzielnicy

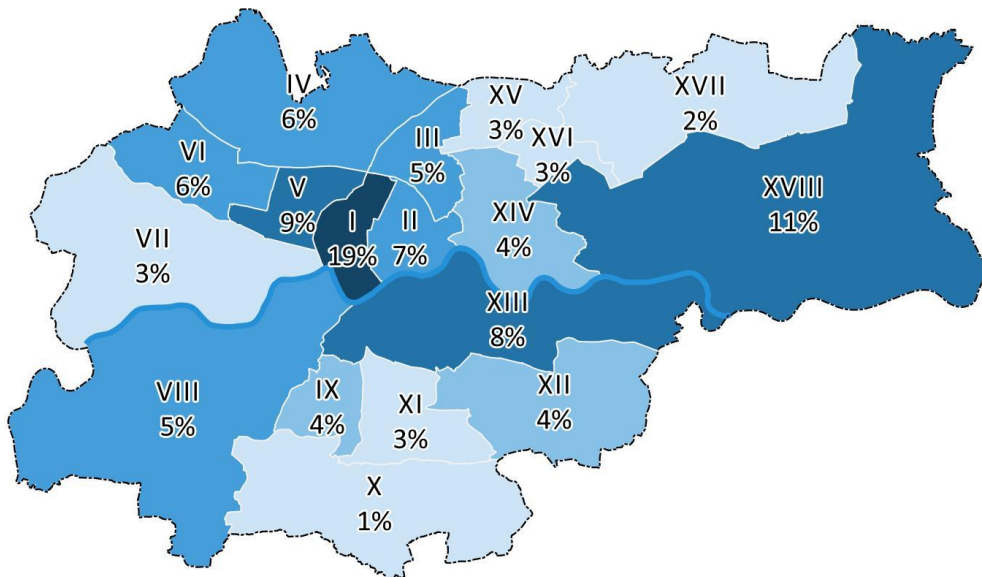

Rysunek 75. Źródło: Panel Miejski 2016.

We własnej dzielnicy najczęściej załatwianie są następujące sprawy (odsetki odnoszą się do mieszkańców, których dotyczą dane kategorie): uczęszczanie do kościoła (90%), zakupy i usługi (88%), wizyty w szkole dzieci (73%), wypoczynek, rekreacja, sport (71%), wizyty i odwiedziny u znajomych oraz rodziny (68%).

Najbardziej mieszkańcy Krakowa realizują we własnej dzielnicy sprawy związane z: pracą (31%), nauką (38%), sprawami służbowymi (45%), rozrywką (54%) oraz wizytą w urzędach (56%). Są to **najczęstsze powody podróżowania między dzielnicami**.

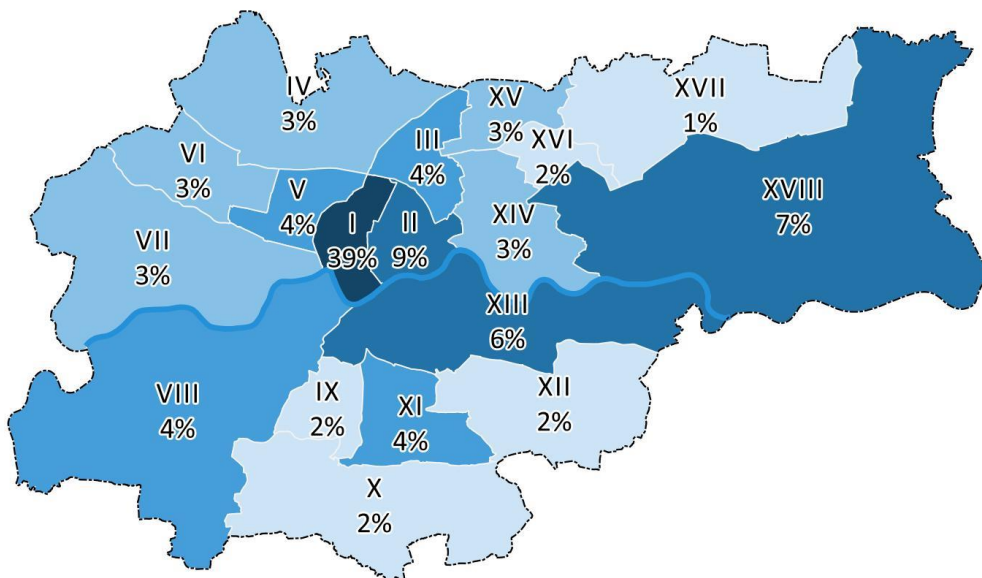
Odsetek wskazań na miejsce PRACY

Rysunek 76. Źródło: Panel Miejski 2016.

Deklarowane **miejsca pracy** uczestników badania są skoncentrowane w kilku miejscach Krakowa – 19% wskazań dotyczyło Dzielnicy I Stare Miasto.

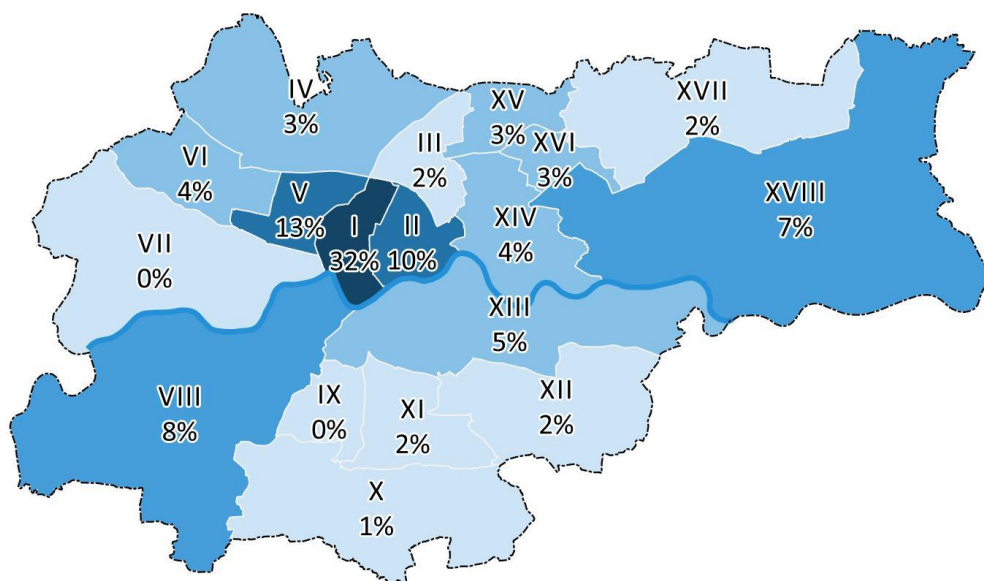
Odsetek wskazań na miejsce ROZRYWKI

Rysunek 77. Źródło: Panel Miejski 2016.

Analogicznie, najczęściej wskazywanym miejsce realizacji **potrzeb związanych z rozrywką** jest Dzielnica I Stare Miasto.

Odsetek wskazań na miejsce NAUKI

Rysunek 78. Źródło: Panel Miejski 2016.

Wynik powtarza się również dla wskazań na miejsce nauki. Przy czym należy pamiętać, że uczestnicy badania były osobami pełnoletnimi, więc wskazania te dotyczą głównie **szkolnictwa wyższego**.

Powyższe wyniki wskazują na głębokie powiązania funkcjonalne pomiędzy poszczególnymi dzielnicami. Interesy mieszkańców **rozsiane są po poszczególnych częściach miasta**. Szczególnym przypadkiem jest **Dzielnica I Stare Miasto gdzie koncentrują się interesy mieszkańców całego miasta** (najczęściej w związku z pracą, rozrywką i nauką). W takim przypadku **mieszkańcy dzielnicy są w mniejszości jej użytkowników**.

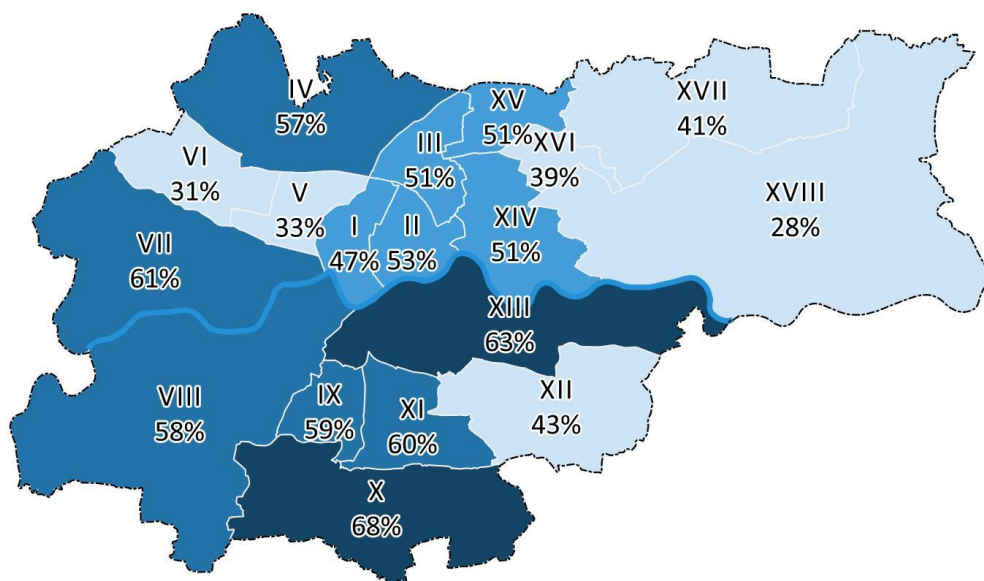
Partycypacja społeczna

Badania Panel Miejski 2016 w ograniczonym stopniu adresowały tematykę partycypacji społecznej. Mieszkańcy byli pytani o to, czy są **zainteresowaniem wpływaniem na sprawy miasta**.

W niniejszej sekcji posłużono się dodatkowymi źródłami danych – **frekwencją w wyborach samorządowych** oraz udziałem mieszkańców **budżecie obywatelskim Krakowa**.

CHĘĆ WPŁYWANIA NA SPRAWY MIASTA

Chęć wpływania na sprawy miasta (odpowiedzi pozytywne)

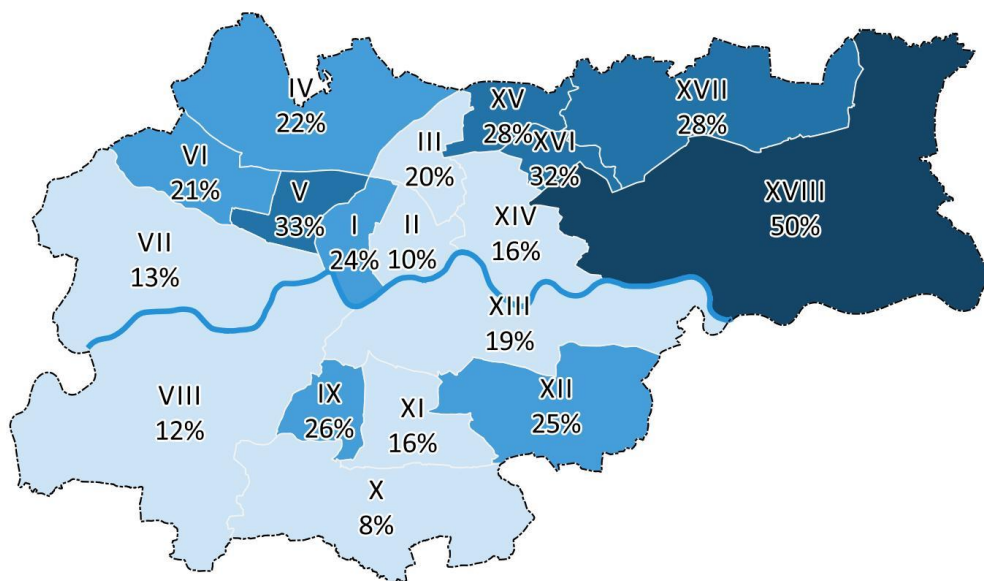

Rysunek 79. Źródło: Panel Miejski 2016.

Chęć wpływania na sprawy miasta jest **zróżnicowana wśród mieszkańców dzielnic Krakowa**. Najczęściej na jej potrzebę wskazywali mieszkańcy Dzielnicy X (68%), XIII (63%).

Najczęściej niechęć do udziału w procesie zarządzania miastem wskazywali mieszkańcy Dzielnicy XVIII (50%), V (33%) oraz XVI (32%) (kolejna ilustracja).

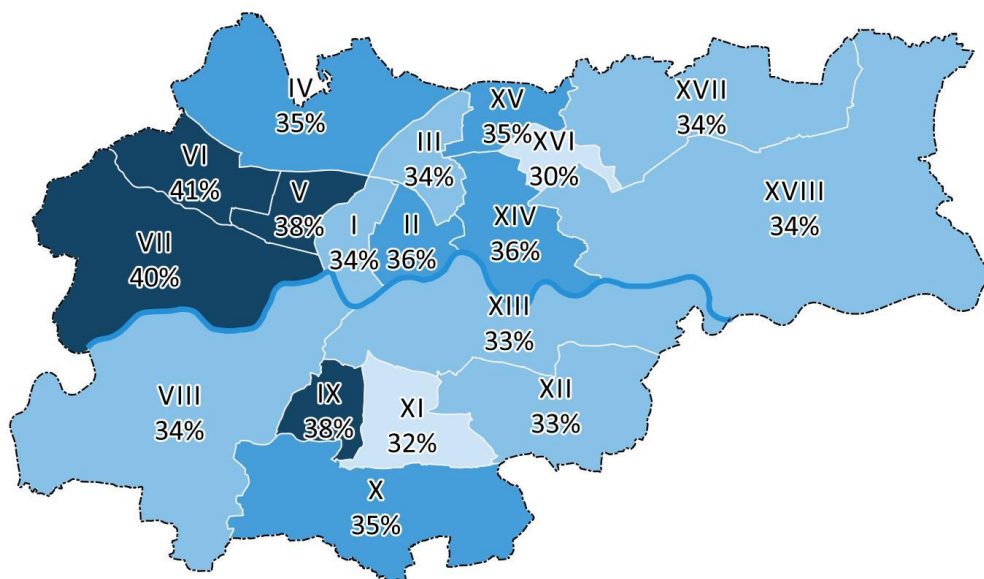
Chęć wpływania na sprawy miasta (odpowiedzi negatywne)

Rysunek 80. Źródło: Panel Miejski 2016.

Frekwencja w wyborach samorządowych

Frekwencja w wyborach do Rad Dzielnic (2014)

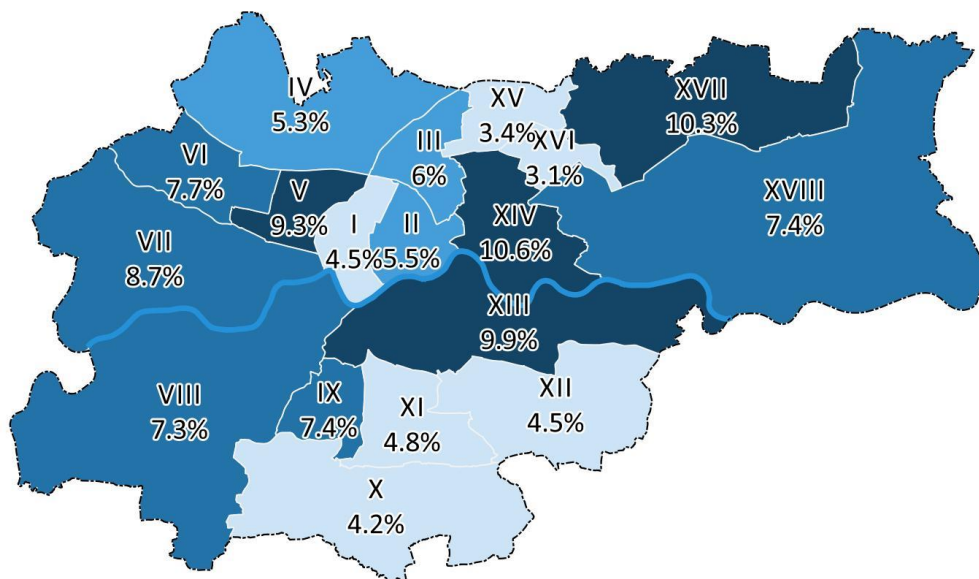

Rysunek 81. Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza.

Frekwencja w wyborach do Rad Dzielnic **nie jest znacznie zróżnicowana** w Krakowie (do 11 punktów procentowych). **Najwyższa frekwencja w wyborach** do Rad Dzielnic w 2014 była w Dzielnicy VI (41%), Dzielnicy VII (40%) oraz Dzielnicy IX (38%).

BUDŻET OBYWATELSKI

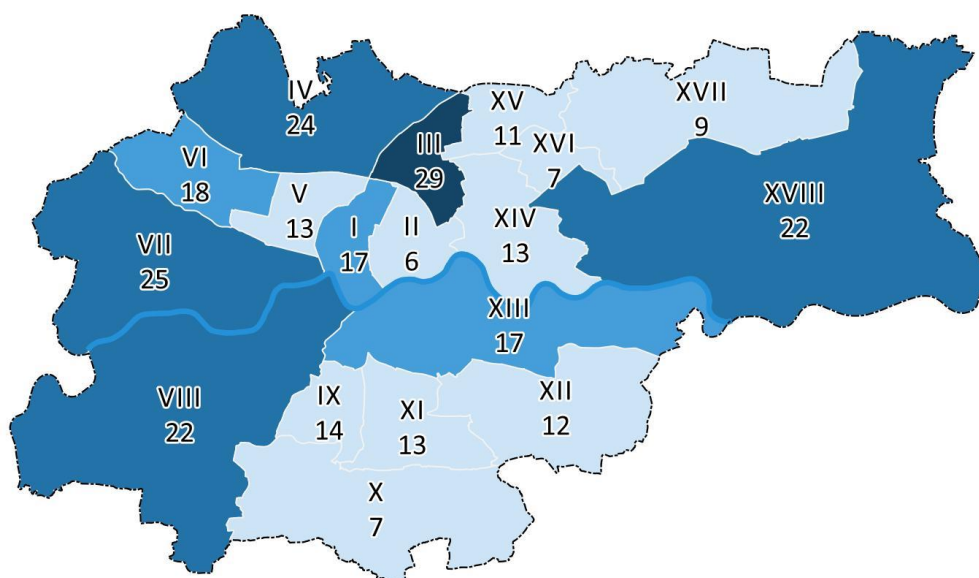
Frekwencja w głosowaniu na budżet obywatelski Krakowa (2016)

Rysunek 82. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016.

Najwyższa frekwencja w głosowaniu na budżet obywatelski Krakowa w 2016 była w Dzielnicy XIV (10,6%), Dzielnicy XVII (10,3%) oraz Dzielnicy XIII (9,9%).

Liczba zgłoszonych projektów w budżecie obywatelskim Krakowa (2016)

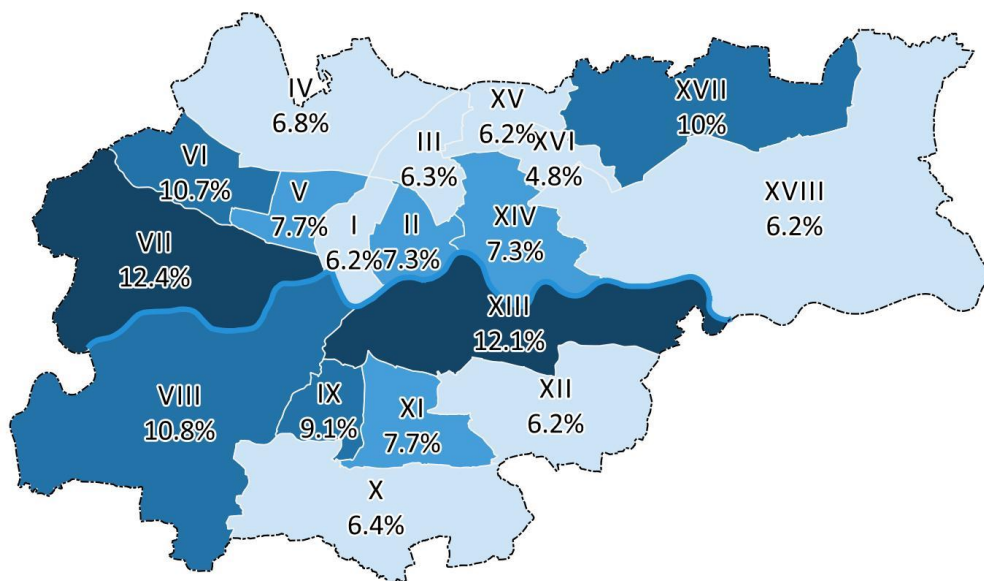

Rysunek 83. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016.

Najwięcej projektów w ramach budżetu obywatelskiego Krakowa zgłoszono w Dzielnicy III (29).

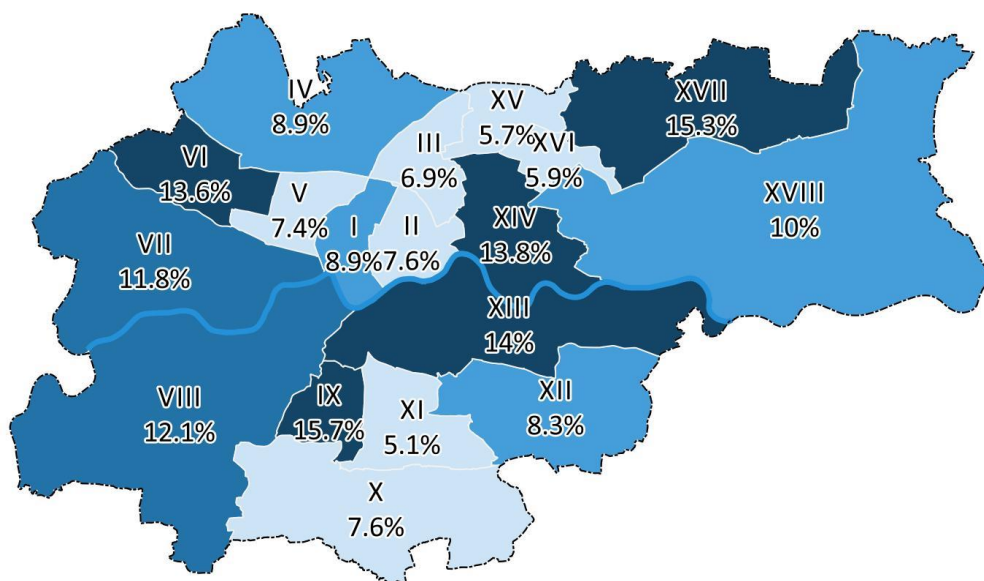
Warto zwrócić uwagę na fakt, że frekwencja w kolejnych edycjach budżetu obywatelskiego Krakowa jest zmienna na poziomie poszczególnych dzielnic:

Frekwencja w głosowaniu na budżet obywatelski Krakowa (2015)

Rysunek 84. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016.

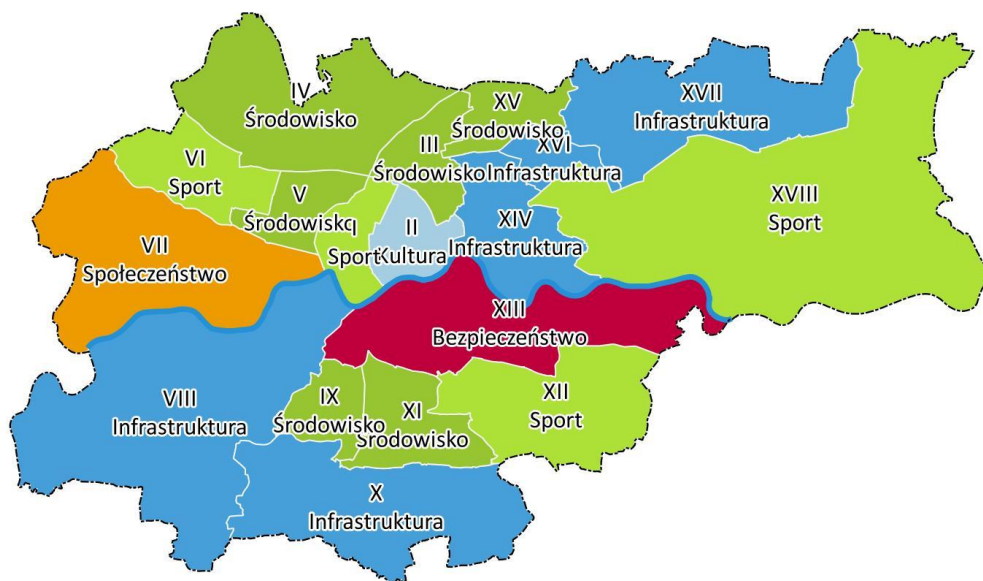
Frekwencja w głosowaniu na budżet obywatelski Krakowa (2014)

Rysunek 85. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016.

Stale **najwyższa frekwencja** występuje w Dzielnicy XIII, Dzielnicy XVII oraz Dzielnicy XIV. W pozostałych dzielnicach jest ona zmienna w zależności od edycji budżetu obywatelskiego.

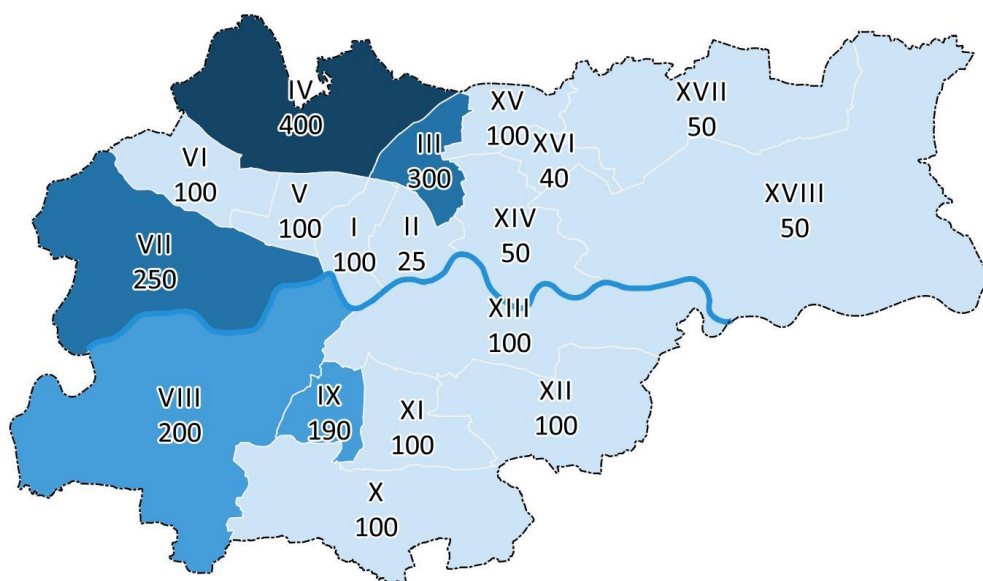
Kategoria zwycięskiego projektu budżetu obywatelskiego w dzielnicy (2016)

Rysunek 86. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016.

Kategorie najpopularniejszych projektów różnią się dla poszczególnych dzielnic.

Budżet dzielnicy przeznaczony na budżet obywatelski (2016) (tysiące zł)

Rysunek 87. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016.

Zaangażowanie poszczególnych dzielnic, wyrażone wielkością zatwierdzonego budżetu obywatelskiego, jest **zróżnicowane**.

Powyższe wyniki sugerują, że zaangażowanie mieszkańców jest **zróżnicowane w poszczególnych dzielnicach Krakowa**.

Funkcjonowanie rad dzielnic

Respondenci Panelu Miejskiego 2016 proszeni byli o ocenę **różnych aspektów funkcjonowania rad ich dzielnic**, w tym o:

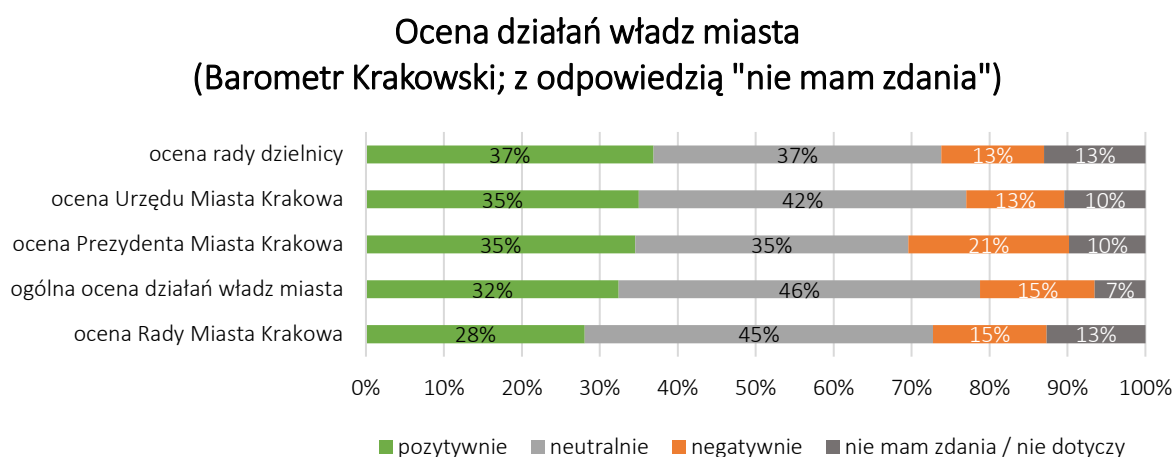
- ✓ ogólną **ocenę funkcjonowania rady dzielnicy**,
- ✓ **zorientowanie się w działaniach** rady dzielnicy,
- ✓ opinie na temat **roli radnych dzielnicy**,
- ✓ **ocenę funkcji** spełnianych przez radnych dzielnicy.

Badano również **zakres kontaktów mieszkańców** z radami dzielnic.

OCENA RADNYCH DZIELNICOWYCH

Organy władzy samorządowej

Jako **kontekst funkcjonowania rad dzielnic** w Krakowie warto przytoczyć wyniki pochodzące z Barometru Krakowskiego 2016, w których zestawiona jest **ocena poszczególnych organów władzy samorządowej**.

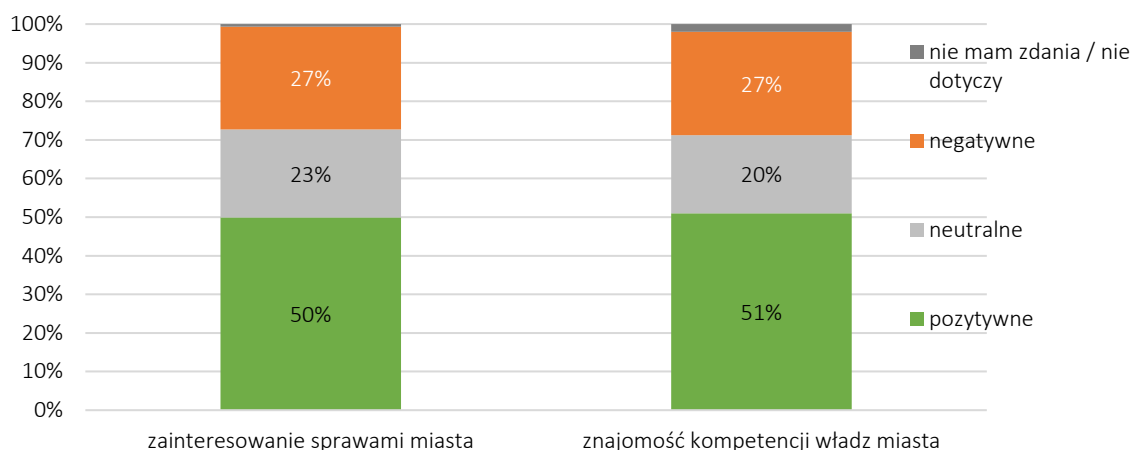

Rysunek 88. Źródło: Barometr Krakowski 2016

Wśród ocenianych organów władzy samorządowej radni dzielniczy uzyskali **najwięcej ocen pozytywnych** (37%). W Badaniu Dzielnic 2005 roku na pytanie o „poziom satysfakcji z działań Rad Dzielnic” **36,5% respondentów odpowiedziało „raczej zadowolony” lub „całkowicie zadowolony”**.

Warto jednocześnie zwrócić uwagę, że w przypadku oceny wszystkich organów władzy samorządowej blisko **40-50% respondentów udzielało odpowiedzi neutralnej lub wyrażało brak zdania**. Wynik ten wiąże się z **ograniczoną wiedzą mieszkańców na temat funkcjonowania samorządu**.

Zainteresowanie sprawami miasta

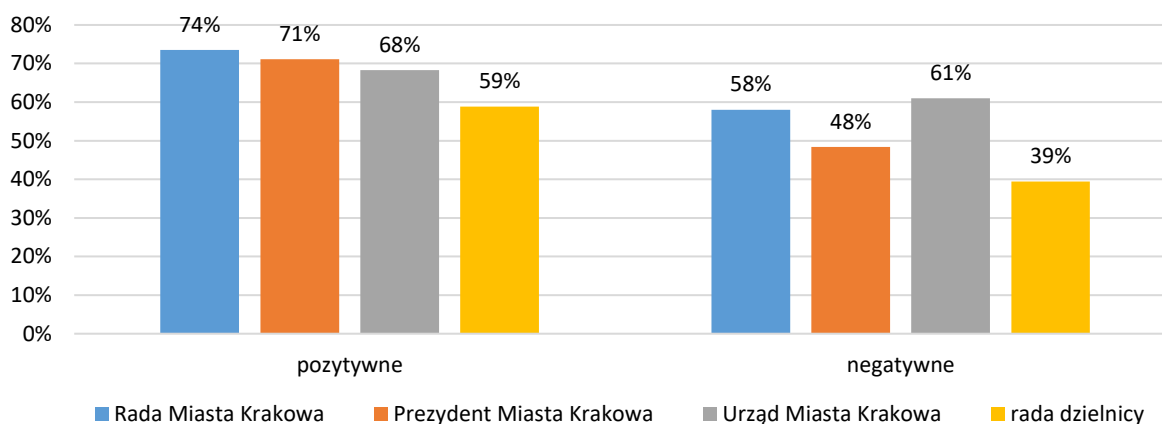

Rysunek 89. Źródło: Barometr Krakowski 2016.

Tylko połowa mieszkańców deklaruje **znajomość kompetencji** poszczególnych organów władzy samorządowej oraz **zainteresowanie sprawami miasta**.

W rezultacie można zaobserwować zbieżność ocen poszczególnych organów władzy samorządowej świadczący o tym, że **część mieszkańców nie rozróżnia ich**. Poniższy wykres prezentuje odsetek osób, które pozytywnie lub negatywnie oceniły ogół władzy samorządowej i jednocześnie **identycznie oceniły poszczególne organy władzy samorządowej**.

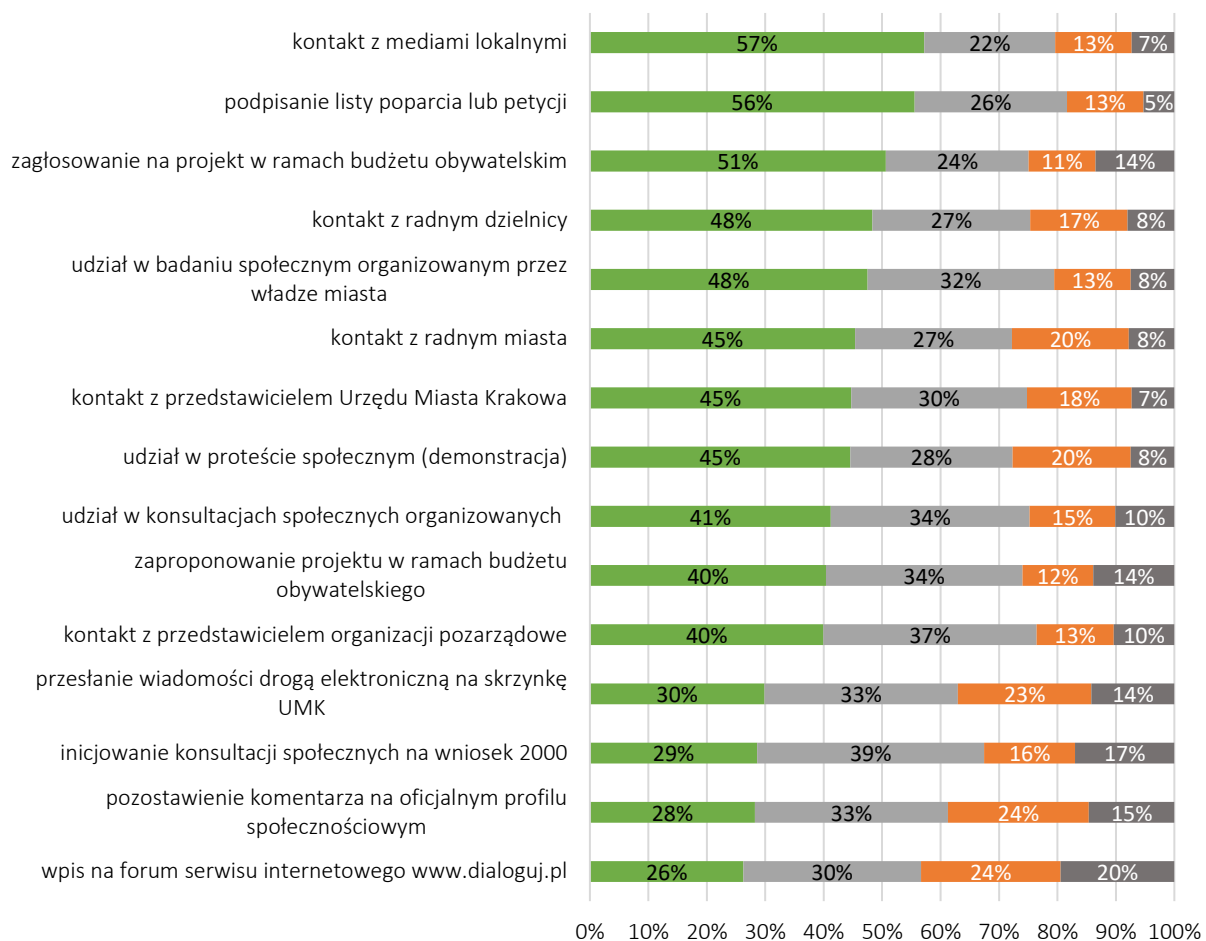
Zbieżność ocen poszczególnych organów władzy samorządowej z oceną ogółu władzy samorządowej

Rysunek 90. Źródło: Barometr Krakowski 2016.

Wśród osób, które **pozytywnie oceniły ogół władz samorządowych Krakowa, identyczną ocenę** deklarowali w stosunku do: Rady Miasta Krakowa (74%), Prezydenta Miasta Krakowa (71%), Urzędu Miasta Krakowa (68%). W tym kontekście **zwraca uwagę wynik dla rad dzielnic** – jest on najmniej związany z ogólną oceną władz miasta sugerując, że rady dzielnic mają swój **odrębny wizerunek wśród mieszkańców**.

Najskuteczniejsze formy zwrócenia uwagi na problemy mieszkańców (Barometr Krakowski)

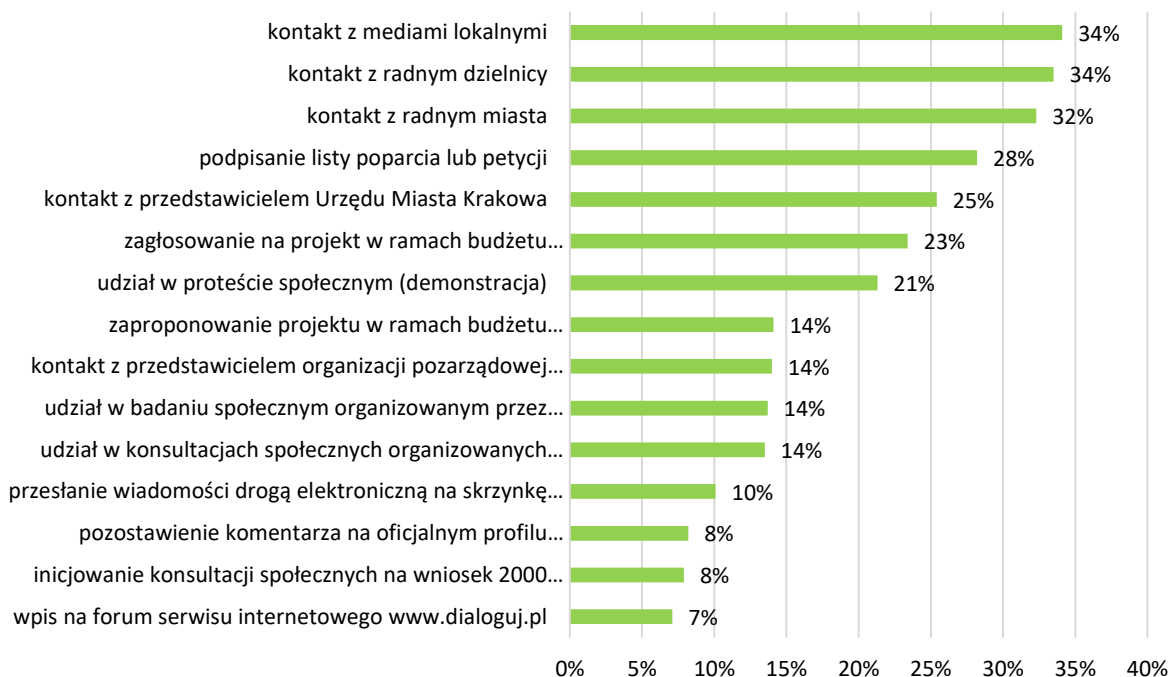

Rysunek 91. Źródło: Barometr Krakowski 2016

Uczestnicy badania Barometr Krakowski 2016 byli proszeni o wskazanie skuteczności poszczególnych form **zwrócenia uwagi władz miasta na istotne dla nich sprawy**. Najlepiej oceniano nieformalne sposoby komunikacji takie jak kontakt z mediami lokalnymi czy podpisanie listy poparcia lub petycji. 48% mieszkańców uznało **kontakt z radnym dzielnicy jako skuteczną formę zwrócenia uwagi na swoje problemy**.

Respondenci mogli również wskazać **3 najskuteczniejsze** z ich perspektywy formy zwrócenia uwagi na swoje problemy.

Najskuteczniejsze formy zwrócenia uwagi na problemy mieszkańców (Barometr Krakowski; wybór 3)

Rysunek 92. Źródło: Barometr Krakowski 2016

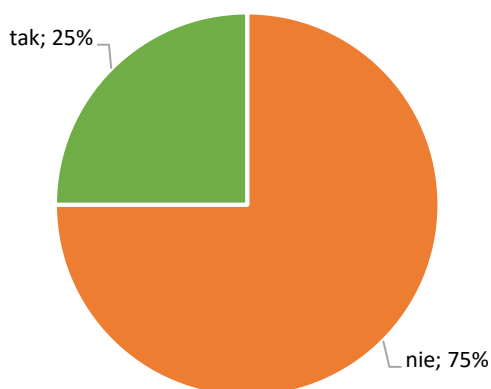
Kontakt z radnym dzielnicy znalazł się wśród najczęściej wskazywanych form takiej komunikacji (34%).

Wyniki te wskazują na **potencjał radnych dzielnicy w komunikacji z mieszkańcami** i włączania ich w proces wspólnego zarządzania miastem.

ZNAJOMOŚĆ RADNEGO DZIELNICY

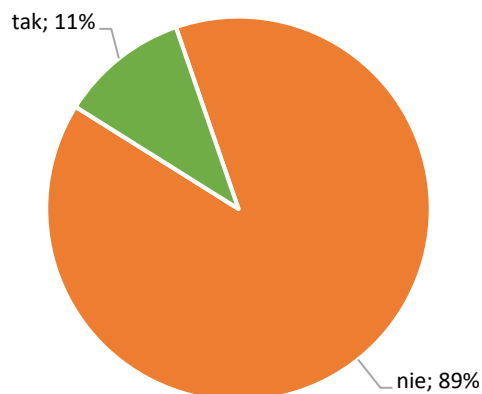
Uczestnicy badania zostali zapytani o to czy „znają **jakiegoś radnego** własnej dzielnicy (obecnej kadencji)” oraz o to czy **kontaktowali się z radnym dzielnicy** w ciągu ostatniego roku.

Znajomość Radnego Dzielnicy

Rysunek 93. Źródło: Panel Miejski 2016

Kontakt z Radnym Dzielnicy

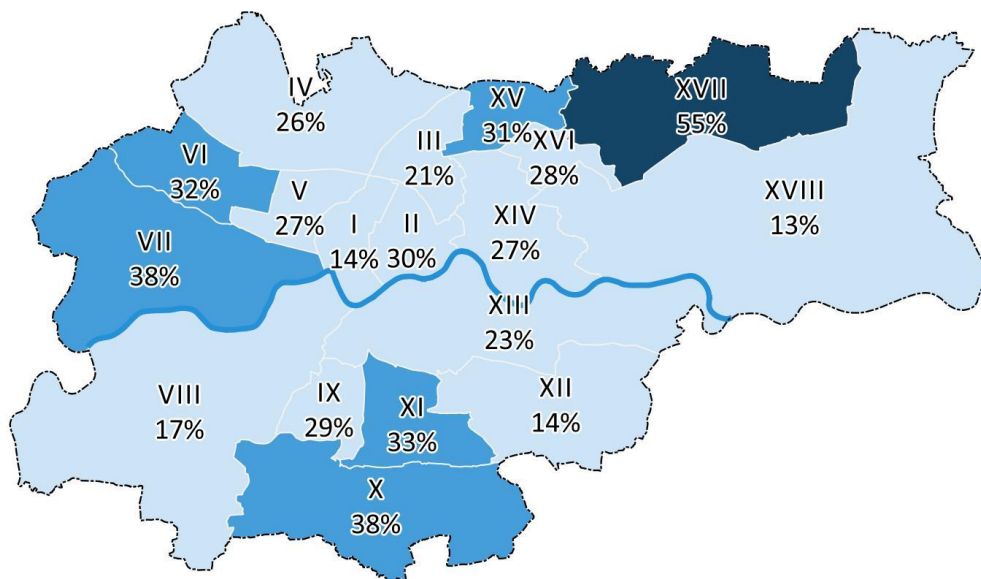

Rysunek 94. Źródło: Panel Miejski 2016

Jedna czwarta badanych deklarowała, że **zna jakiegoś radnego własnej dzielnicy** (25%). Jedna dziesiąta deklarowała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy **kontaktowała się z radnym dzielnicy** w sprawie dotyczącej miasta lub dzielnicy (11%). Warto zwrócić uwagę, że ankierzy **nie weryfikowali prawdziwości deklaracji mieszkańca** i praktyka pokazuje, że odsetek pozytywnych odpowiedzi na takie pytanie bywa zawyżony.

W Badaniu Dzielnic 2005 **13,1% badanych odpowiedziało, że kontaktowało się z radą lub radnym dzielnicy w okresie ostatnich 2 lat** (w Panelu Miejski 2016 pytanie dotyczyło ostatniego roku).

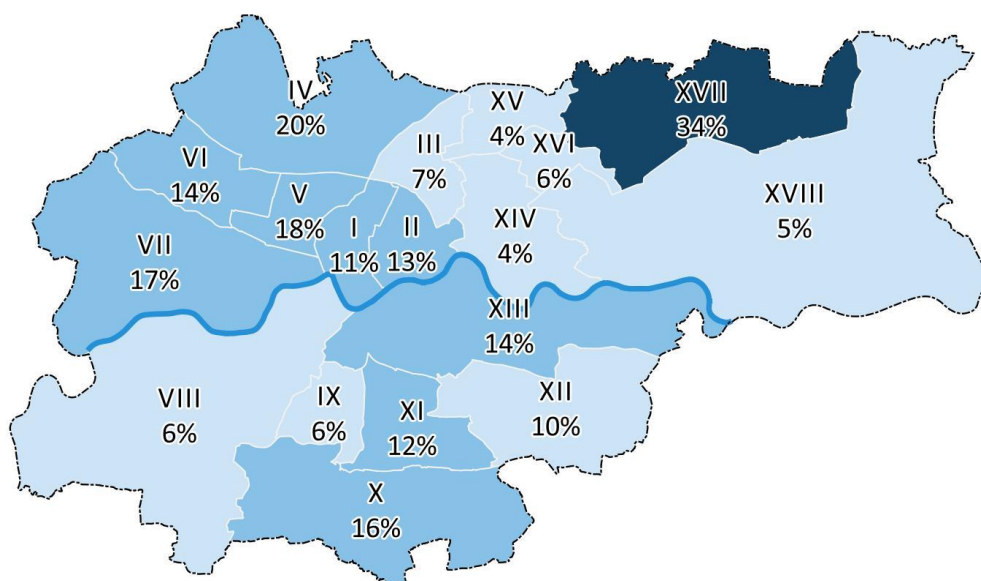
Znajomość Radnego Dzielnicy

Rysunek 95. Źródło: Panel Miejski 2016

Największy odsetek mieszkańców zadeklarował, że **zna jednego z Radnych Dzielnicy** w Dzielnicy XVII Wzgórze Krzesławickie (55%), VII Zwierzyniec (38%) oraz Dzielnicy X Swoszowice (38%).

Kontakt z Radą Dzielnicy

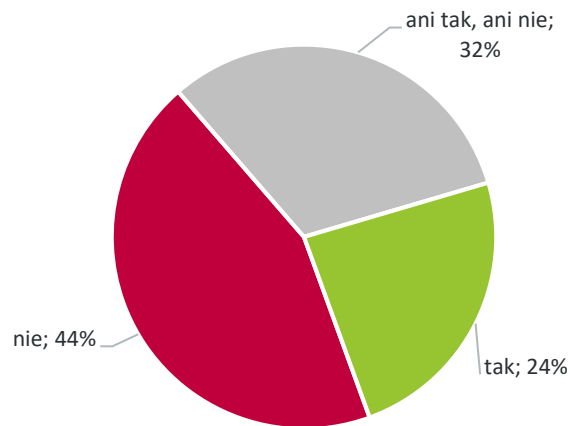

Rysunek 96. Źródło: Panel Miejski 2016

Największy odsetek mieszkańców **deklarowała kontakt z Radą Dzielnicy** w Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie (34%), Dzielnicy IV Prądnik Biały (20%) oraz Dzielnicy V Krowodrza (18%).

ZORIENTOWANIE W DZIAŁANIACH RADY DZIELNIC

Zorientowanie w działaniach rady dzielnicy

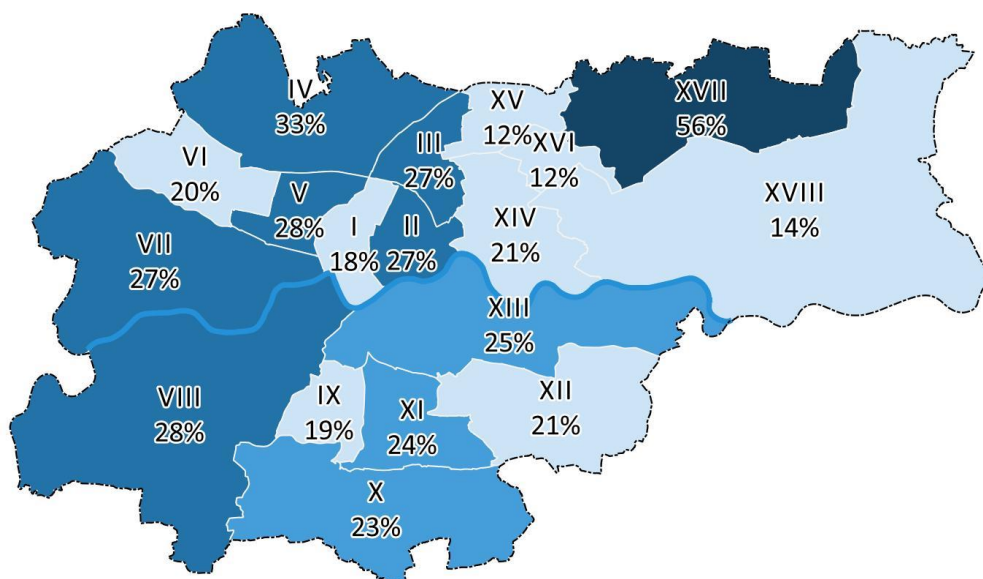

Rysunek 97. Źródło: Panel Miejski 2016

24% badanych stwierdziło, że **czuje się zorientowana w działaniach rady własnej dzielnicy**. Blisko połowa wyraziła **odpowieź negatywną** (44%). Kolejne 32% udzieliło odpowiedzi neutralnej, którą również należy uznać za wyraz braku orientacji w działaniach rady.

W Badaniu Dzielnic 2005 32,1% badanych udzieliło odpowiedzi „raczej poinformowany” lub „całkowicie poinformowany”. W badaniu z 2005 nie występowała kategoria neutralna.

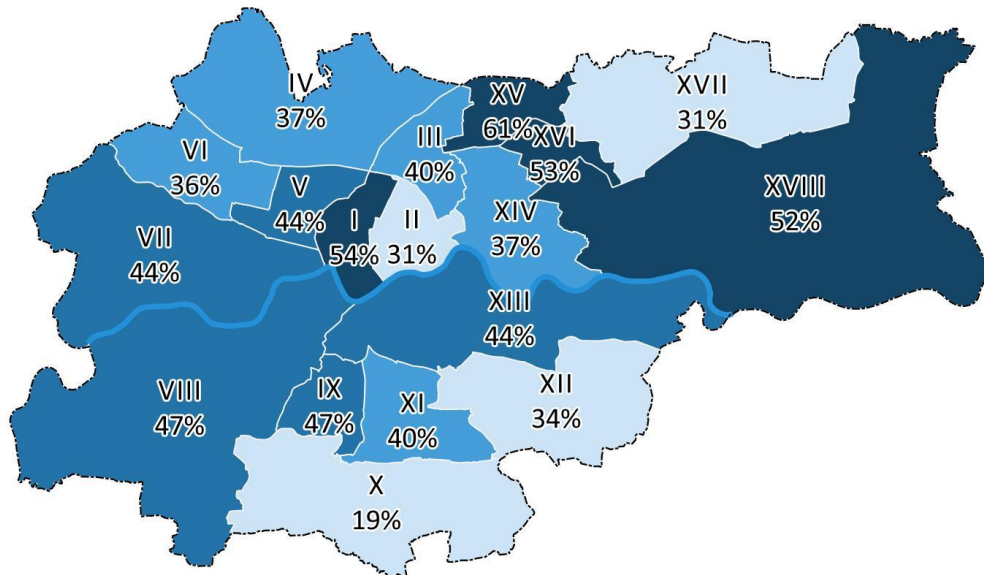
Zorientowanie w działaniach Rady Dzielnicy (pozytywne odpowiedzi)

Rysunek 98. Źródło: Panel Miejski 2016

Największy odsetek mieszkańców wyraził przekonanie o zorientowaniu w działaniach swojej rady w Dzielnicy XVII (56%). Najmniej zorientowani w działaniach rady są mieszkańcy Dzielnicy XV (12%) oraz Dzielnicy XVI (12%).

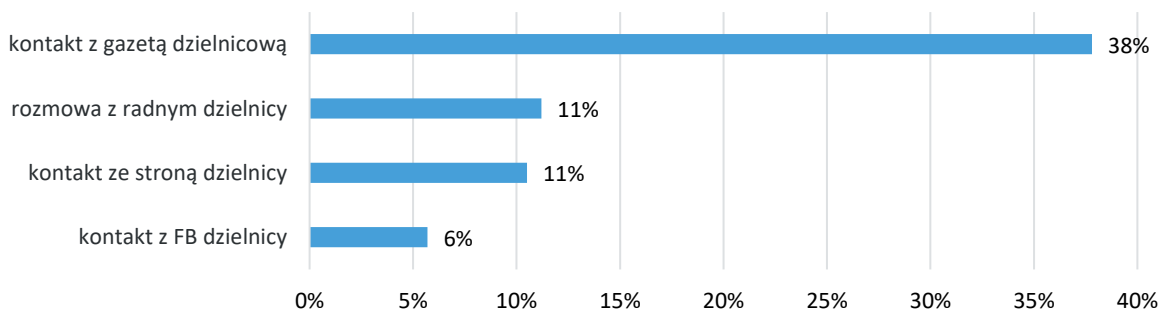
Zorientowanie w działaniach Rady Dzielnicy (negatywne odpowiedzi)

Rysunek 99. Źródło: Panel Miejski 2016.

Brak orientacji w działaniach rady własnej dzielnicy najczęściej deklarowali mieszkańcy Dzielnicy XV (61%), Dzielnicy I (54%), Dzielnicy XVI (53%) oraz Dzielnicy XVIII (52%).

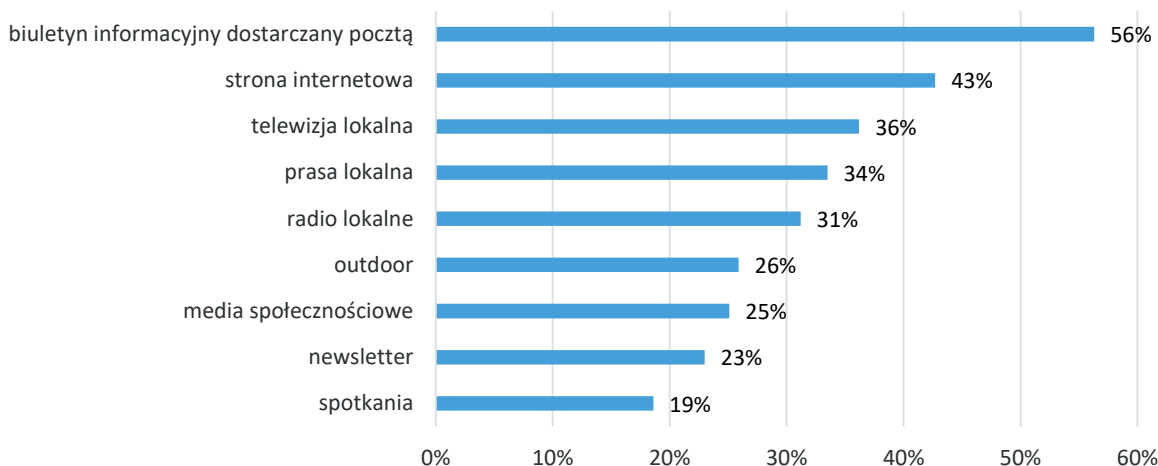
Kontakt z radą dzielnicy

Rysunek 100. Źródło: Panel Miejski 2016

Ponad jedna trzecia mieszkańców deklaruje, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy miała **kontakt z biuletynem informacyjnym rady własnej dzielnicy (38%)**. Co dziesiąty badany deklaruje, że **rozmawiał z radnym dzielnicy** oraz, że odwiedzał stronę internetową Rady Dzielnicy.

Preferowane kanały komunikacji

Rysunek 101. Źródło: Panel Miejski 2016

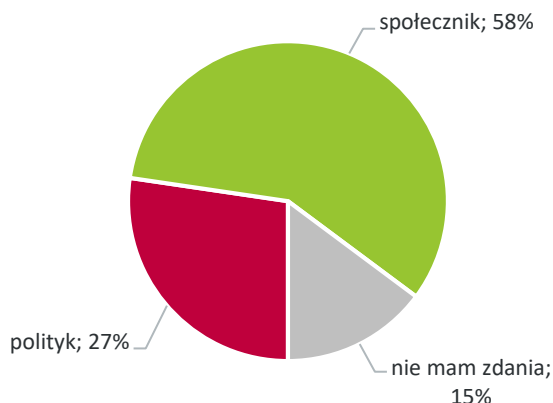
Respondentów Panelu Miejskiego 2016 pytano o to jaką formę wybraliby, jeśli chcieliby otrzymywać **informacje o ważnych dla nich sprawach miasta**. Najczęściej wskazywaną odpowiedzią był papierowy biuletyn informacyjny (56%) oraz strona internetowa (43%).

OCENA RAD DZIELNIC

Rola Radnego Dzielnic

Respondenci badania Panel Miejski 2016 pytani byli o to, które stwierdzenie bardziej pasuje do radnych ich dzielnicy: **radny dzielnicy to polityk**, który reprezentuje władze miasta przed mieszkańcami, czy **radny dzielnicy to społecznik**, który reprezentuje mieszkańców przed władzami miasta.

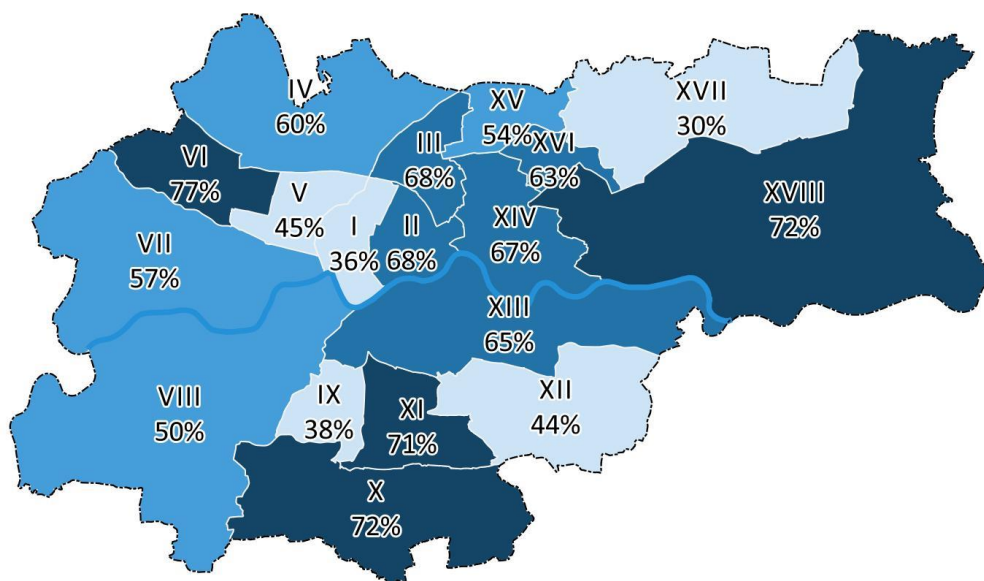
Rola radnego

Rysunek 102. Źródło: Panel Miejski 2016

Zdecydowana większość badanych uznała, że **radny dzielnicy to społecznik**, który reprezentuje mieszkańców przed władzami miasta (58%). Deklaracja ta potwierdza wcześniej sygnalizowaną **unikalną pozycję radnych dzielnicy w relacjach między mieszkańcami a organami władzy samorządowej**.

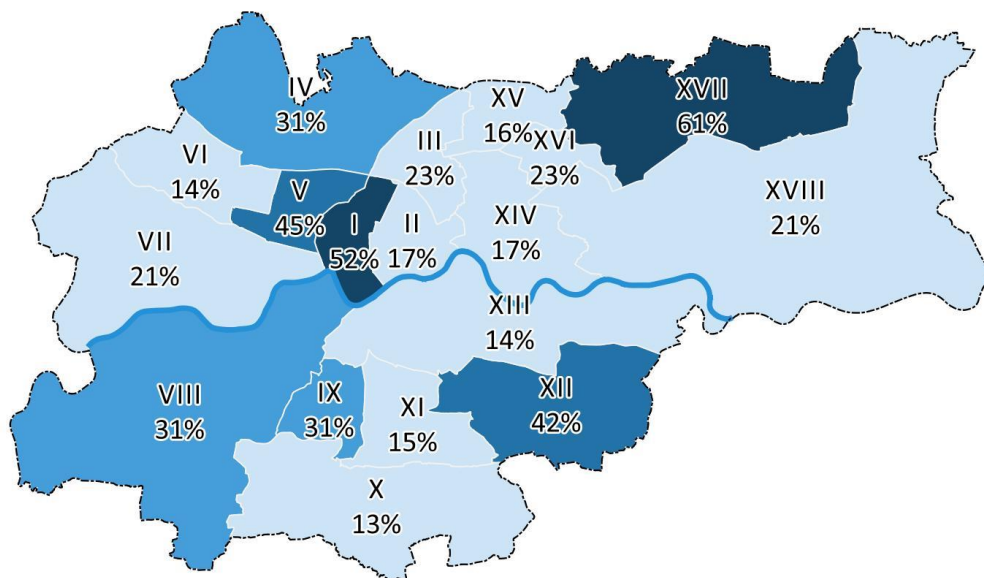
Postrzegana rola Radnego Dzielnicy (społecznik)

Rysunek 103. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najwyższy odsetek respondentów uznał, że **radny dzielnicy jest społecznikiem** w Dzielnicy VI Bronowice (77%), Dzielnicy XVIII Nowa Huta (72%) oraz Dzielnicy X Swoszowice (72%).

Postrzegana rola Radnego Dzielnicy (polityk)

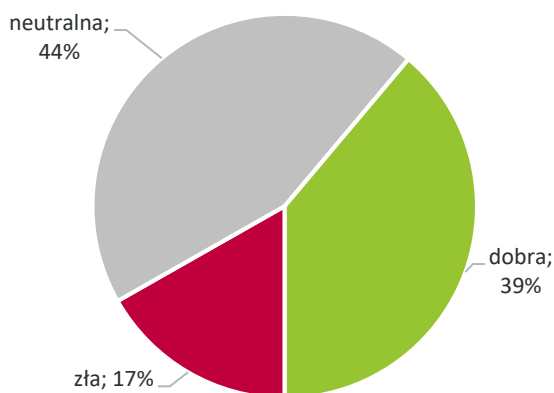

Rysunek 104. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej **radnych oceniali jako polityków** mieszkańcy Dzielnicy XVII (61%) oraz Dzielnicy I (52%).

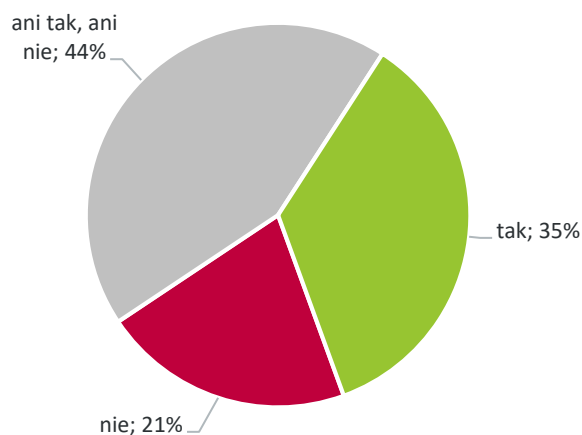
Ocena działań Rady Dzielnicy

Ocena rady dzielnicy

Rysunek 105. Źródło: Panel Miejski 2016.

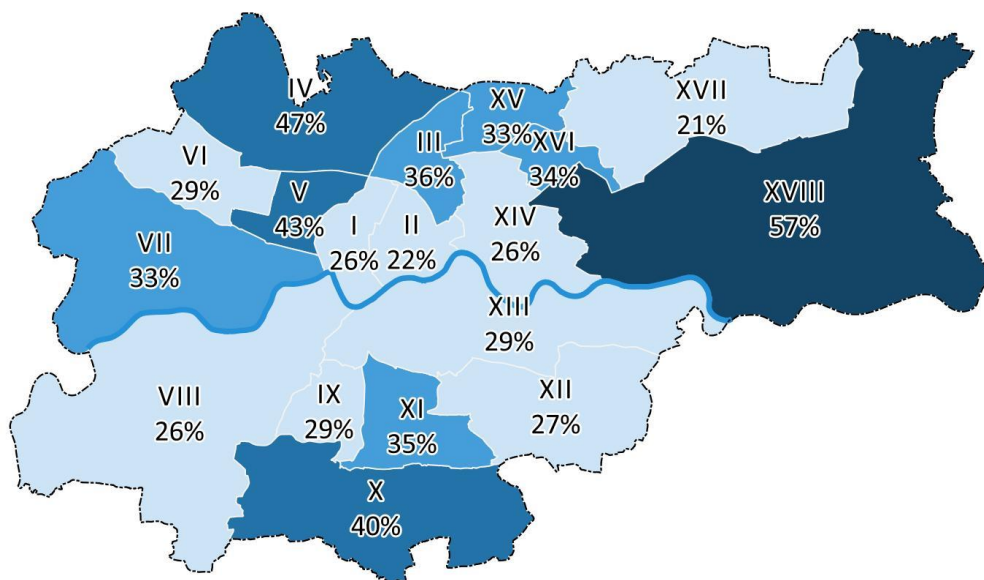
Zaufanie do radnych dzielnicy

Rysunek 106. Źródło: Panel Miejski 2016.

Pozytywnie działania Rady Dzielnicy ocenia 39% respondentów Panelu Miejskiego 2016. Negatywnie 17% respondentów. Wyniki te różnią się o kilka punktów procentowych od wcześniej prezentowanych wyników Barometru Krakowskiego 2016, którego opierają się na mniejszej liczbie badanych. Odpowiedzi na pytanie o zaufanie do radnych dzielnicy są zbliżone.

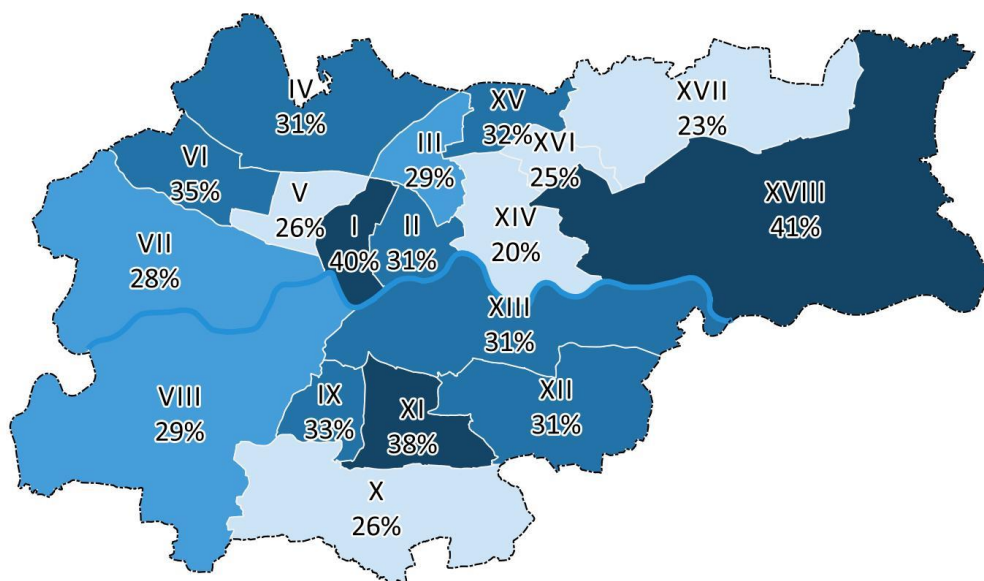
Ocena Rady Dzielnicy (odpowiedzi pozytywne)

Rysunek 107. Źródło: Panel Miejski 2016

Najlepiej oceniane przez mieszkańców są Rady Dzielnicy XVIII (57%) oraz Dzielnicy IV (47%). **Najmniej ocen pozytywnych zadeklarowali mieszkańcy** Dzielnicy XVII (21%) oraz Dzielnicy II (22%).

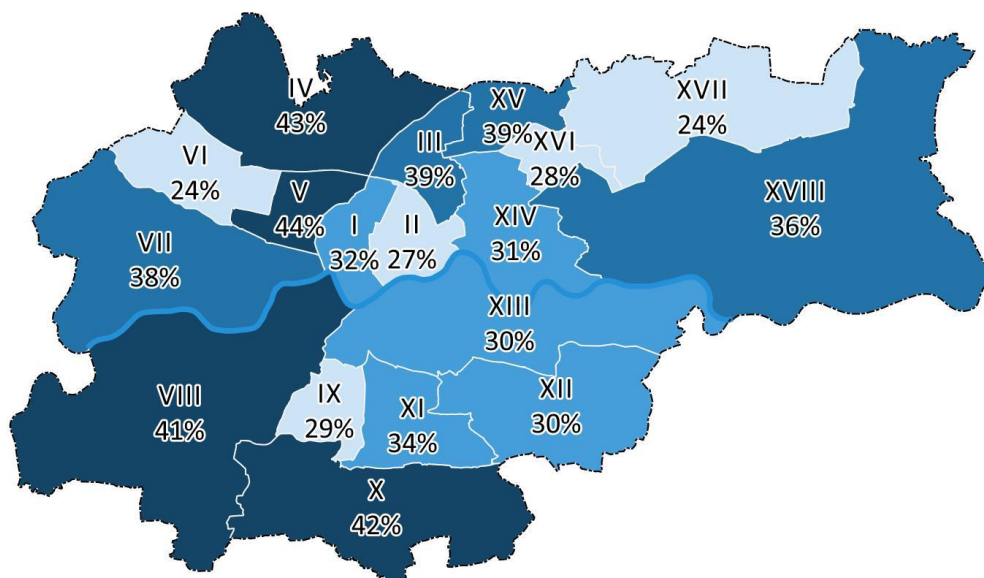
Ocena zaufania do rady dzielnicy (odpowiedzi pozytywne)

Rysunek 108. Źródło: Panel Miejski 2016.

Wyniki oceny zaufania do rad dzielnic są **zbliżone do oceny działań rady dzielnicy**. Są jednak wyjątki gdzie wysoki odsetek pozytywnych ocen działań nie jest zbieżny z wysokim zaufaniem do rady (np. Dzielnica V, Dzielnica X).

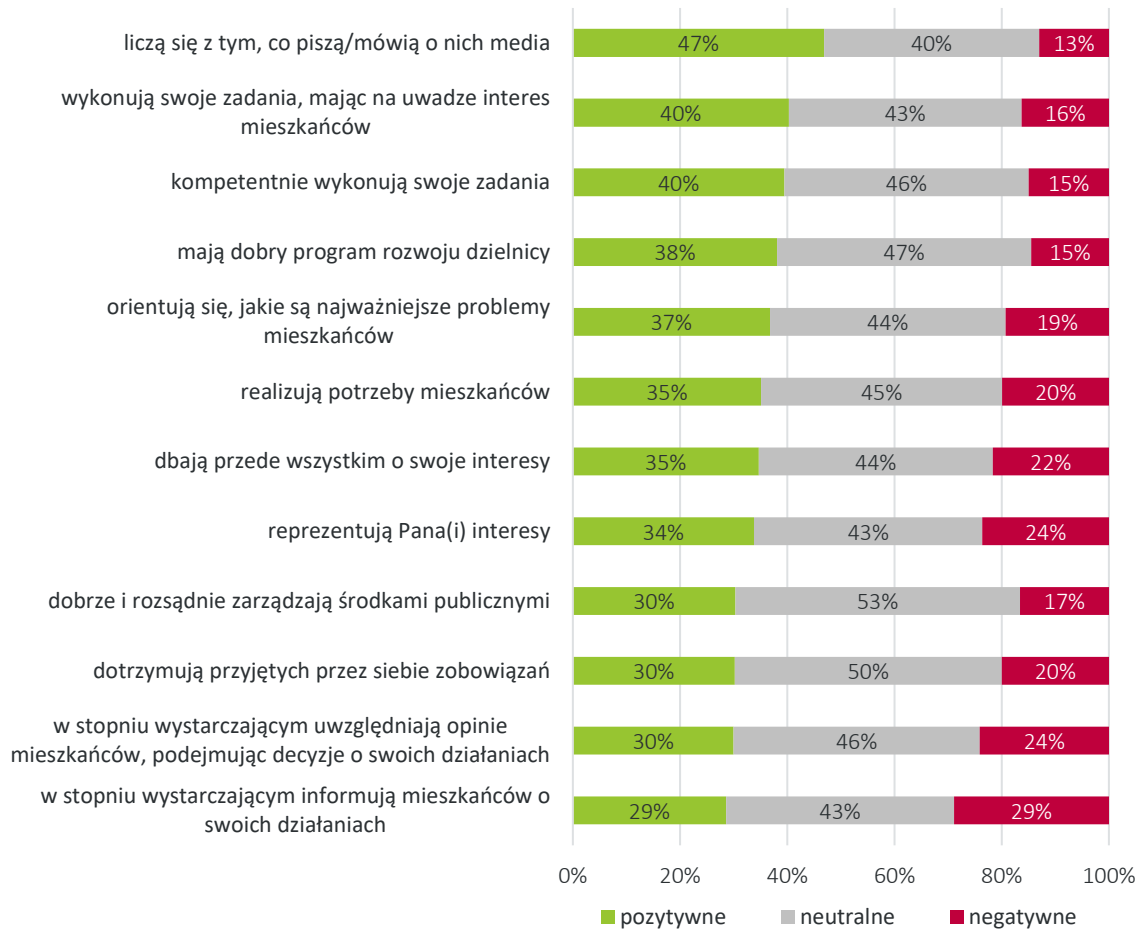
Ocena kontaktu z radnym dzielnicy jako skuteczna forma zwracania uwagi na ważne sprawy dla mieszkańców (odpowiedzi pozytywne)

Rysunek 109. Źródło: Panel Miejski 2016.

Kontakt z radnym dzielnicy jako skuteczną **formę zwracania uwagi** na ważne dla nich spraw najczęściej oceniali mieszkańcy Dzielnicy IV (43%), Dzielnicy X (42%) oraz Dzielnicy VIII (41%). Najmniejszy odsetek badanych udzielił pozytywnej odpowiedzi w Dzielnicy VI (24%), Dzielnicy XVII (24%), Dzielnicy II (27%), Dzielnicy IX (29%) oraz Dzielnicy XVI (28%).

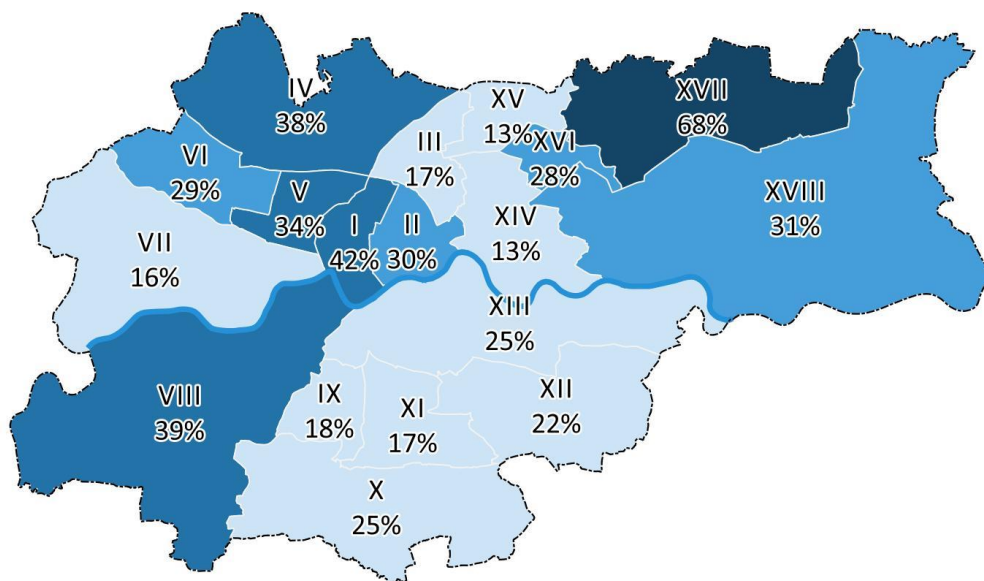
Ocena stwierdzeń dotyczących radnych dzielnicy

Respondenci oceniali **czy zgadzają się z szeregiem stwierdzeń na temat radnych dzielnicy**. Mieszkańcy najczęściej zgadzali się ze stwierdzeniem, że radni dzielnicy: liczą się z tym, co piszą/mówią o nich media (47%), wykonują swoje zadania, mając na uwadze interes mieszkańców (40%), kompetentnie wykonują swoje zadania (40%). Najgorzej oceniono: stopień uwzględniania opinii mieszkańców (30%) oraz stopień informowania mieszkańców o swoich działaniach (29%).

Zdecydowana większość stwierdzeń uzyskała **zbieżne ze sobą oceny oraz zbieżne z ogólną oceną funkcjonowania rady dzielnicy**. Na liście stwierdzeń znalazło się tylko jedno sformułowanie negatywne – radni dzielnicy dbają przede wszystkim o swoje interesy.

Zgoda ze stwierdzeniem
„radni dzielnicy dbają tylko o własne interesy”

Rysunek 110. Źródło: Panel Miejski 2016.

Ze stwierdzeniem, że „radni dzielnicy dbają tylko o własne interesy” najczęściej zgadzali się mieszkańcy Dzielnicy XVII (68%), Dzielnicy I (42%), Dzielnicy VIII (39%) oraz Dzielnicy IV (38%).

Powyższe wyniki wskazują, że rady dzielnic **mają unikalną rolę w relacjach między mieszkańcami a organami władzy samorządowej**. Mieszkańcy postrzegają radnych dzielnicy jako społeczników reprezentujących ich interesy przed władzami miasta. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, że **niski odsetek mieszkańców deklaruje znajomość rady swojej dzielnicy oraz zorientowanie w ich działaniach**.

Potrzeby dzielnic

Mieszkańcy byli proszeni o wskazanie maksymalnie **5 najważniejszych problemów swojej dzielnicy**. Część badanych mogła wskazywać **dobrowolne problemy**, które później były przyporządkowywane do poszczególnych kategorii (pytanie otwarte – kategoryzowane) (Panel Miejski 2016). Pozostali wybierali spośród listy potencjalnych problemów (pytanie zamknięte) (Barometr Krakowski 2016). Analiza odpowiedzi na pytania otwarte pozwoliła pozytywnie ocenić wyczerpujący charakter zamkniętej listy możliwych odpowiedzi.

Wyniki prezentowane są dwojako – jako odsetek **wszystkich udzielonych odpowiedzi** oraz jako odsetek **wśród mieszkańców**. Każdy mieszkaniec mógł wskazać na inną liczbę problemów (ale nie więcej niż 5). Odsetek wszystkich udzielonych odpowiedzi wskazuje jak często dana grupa lub kategoria pojawiała się wśród puli udzielonych odpowiedzi. Natomiast odsetek wśród mieszkańców określa jak wielu mieszkańców wskazało na dany problem.

Ze względu na dużą różnorodność wskazywanych problemów dla ułatwienia podsumowania połączono je w 10 grup: bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska, zarządzanie dzielnicą, estetyka, czas wolny, więzi sąsiedzkie, komunikacja i poruszanie się, edukacja i opieka, zdrowie, dostęp do usług, inne.

W raporcie prezentowane są najpierw **wyniki pogrupowane**, a następnie **wyniki szczegółowe**. Warto zwrócić uwagę, że w niektórych grupach istnieją dominujące kategorie odpowiedzi (np. w grupie „Zdrowie” najczęściej wskazywano na problemy związane z powietrzem, a marginalna liczba odpowiedzi dotyczyła opieki zdrowotnej). Niektóre wyniki uzupełniono o dane kontekstowe – np. w przypadku problemów związanych z bezpieczeństwem, działalnością deweloperów, czy dostępem do terenów zielonych.

Poniższa tabela **zestawia grupy problemów**:

GRUPA PROBLEMÓW	MOŻLIWE ODPOWIEDZI DO WYBORU
BEZPIECZEŃSTWO I UCIĄŻLIWE ZJAWISKA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poruszanie się po dzielnicy jest niebezpieczne ✓ zagrożenie pobiciem / kradzieżą ✓ duża liczba pijanych osób ✓ uciążliwe żebranie i zaczepianie ✓ obecność hałaśliwych grup młodzieży ✓ brak oświetlenia ✓ włamania do mieszkań ✓ za dużo sklepów monopolowych ✓ uciążliwi turyści ✓ za dużo klubów / głośnych imprez ✓ zachowania nieobyczajne
ESTETYKA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zły stan okolicznej zieleni (drzewa, żywopłoty) ✓ zły stan / wygląd budynków ✓ zaśmiecona okolica ✓ zbyt mała liczba terenów zielonych (parków etc.) ✓ napisy na murach ✓ wandalizm (np. niszczenie ławek, przystanków) ✓ zły stan infrastruktury użytkowej (ławeczki, przystanki etc.) ✓ za dużo reklam / banerów / billboardów / szyldów ✓ nieestetyczne nowe budynki

<p>ZARZĄDZANIE DZIELNICĄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ radni nie informują mieszkańców o ważnych sprawach dzielnicy ✓ radni nie zajmują się najważniejszymi problemami dzielnicy ✓ radni źle gospodarują finansami dzielnicy ✓ radni nie słuchają mieszkańców ✓ deweloperzy zabudowują dzielnicę ✓ niszczona jest zieleń i parki (wycinki drzew, zabudowa terenów zielonych) ✓ nowe inwestycje nie są konsultowane z mieszkańcami ✓ konsultacje społeczne nie mają żadnych konsekwencji
<p>CZAS WOLNY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uboga oferta wydarzeń kulturalnych (festyny, koncerty) ✓ uboga oferta zajęć w domach kultury ✓ zbyt mało / zły stan obiektów sportowo-rekreacyjnych ✓ zbyt mało klubów / barów / restauracji ✓ za mało miejsc, w których można usiąść i odpocząć ✓ za mało miejsc, do których można wyjść wieczorem lub po pracy (kluby, kina, restauracje, puby, teatry) ✓ uboga oferta aktywności dla seniorów
<p>WIĘZI SĄSIEDZKIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sąsiedzi są kłótlivi i nieżyczliwi ✓ sąsiedzi nie dbają o wspólną przestrzeń ✓ sąsiedzi hałasują / łamią ciszę nocną ✓ ludzie mieszkają obok, ale się nie znają (brak integracji) ✓ sąsiedzi nie płacą czynszu / składek
<p>DOSTĘP DO USŁUG</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ za mało punktów usług konsumenckich (np. sklepy, fryzjerzy, banki, apteki) ✓ za dużo punktów usług konsumenckich (np. sklepy, fryzjerzy, banki, apteki) ✓ utrudniony dostęp do usług publicznych - kultura (biblioteki, domy kultury) ✓ utrudniony dostęp do usług publicznych - edukacja (przedszkola, szkoły) ✓ zła organizacja wywozu śmieci ✓ wysokie ceny w sklepach ✓ wysokie ceny utrzymania mieszkania
<p>KOMUNIKACJA I PORUSZANIE SIĘ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zbyt długi czas dotarcia do pracy / szkoły / uczelni ✓ zbyt mała liczba ścieżek rowerowych ✓ trudności z parkowaniem samochodu ✓ za mało przystanków komunikacji miejskiej ✓ niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych ✓ zły stan dróg ✓ zły stan chodników ✓ ulice w dzielnicy za często są zakorkowane ✓ brakuje bezpiecznych przejść dla pieszych ✓ niebezpieczni kierowcy (jeżdżą za szybko) ✓ brak ułatwień dla niepełnosprawnych
<p>EDUKACJA I OPIEKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niski poziom szkół w dzielnicy ✓ utrudniony dostęp do żłobków i przedszkoli ✓ mało atrakcyjna oferta bibliotek w dzielnicy ✓ za mało placów zabaw dla dzieci ✓ uboga oferta zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży ✓ utrudniony dostęp do szkół podstawowych i gimnazjów ✓ brak wsparcia dla osób potrzebujących

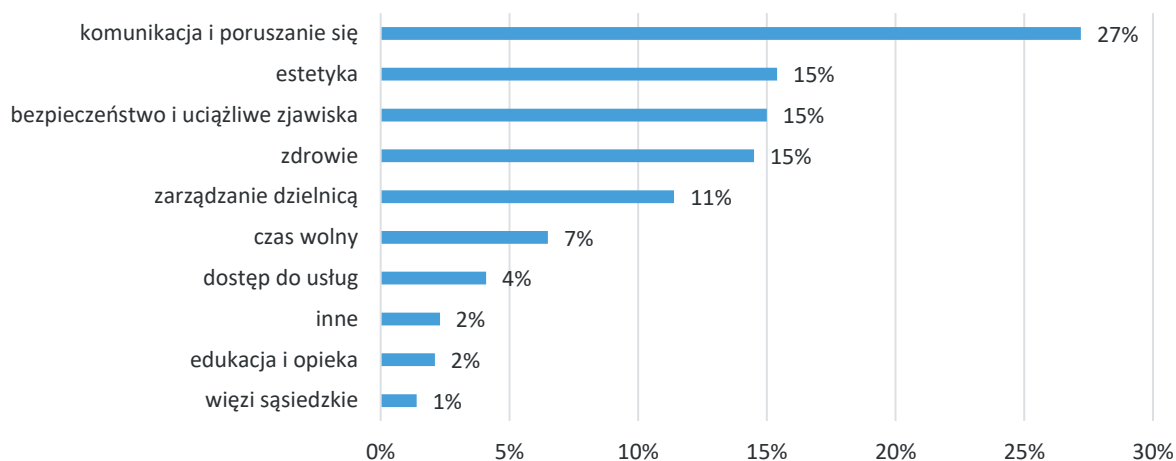
ZDROWIE

- ✓ utrudniony dostęp do opieki medycznej (przychodnia, szpital etc.)
- ✓ niska jakość opieki medycznej w dzielnicy
- ✓ zanieczyszczenie powietrza
- ✓ hałas

Tabela 4. Źródło: Panel Miejski 2016.

WYNIKI POGRUPOWANE

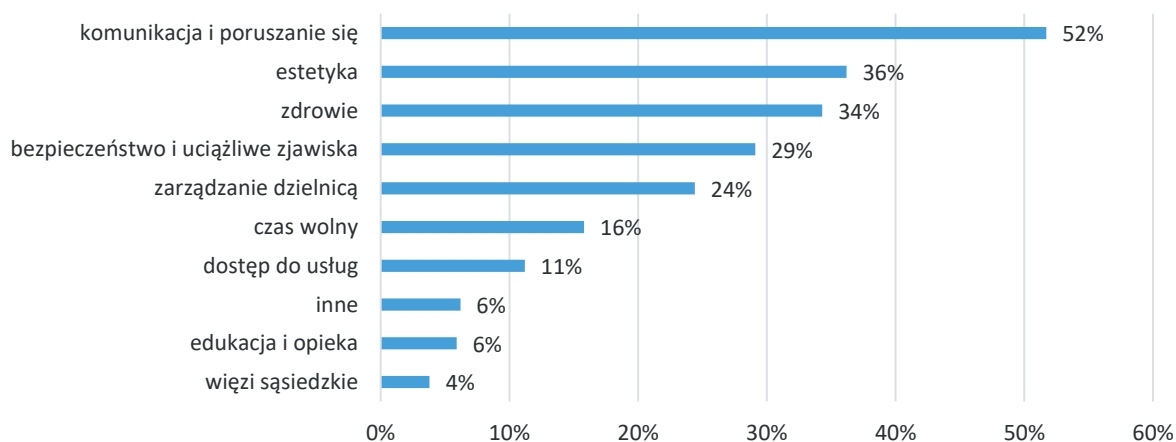
Problemy dzielnicy (grupy; odsetek wśród wszystkich odpowiedzi)

Rysunek 111. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej wskazywaną grupę problemów była „komunikacja i poruszanie się” (27% odpowiedzi), „estetyka (15%) oraz „bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska” (15%). Prezentowane wartości stanowią odsetek wszystkich udzielonych odpowiedzi (jeden respondent mógł udzielić ich maksymalnie 5).

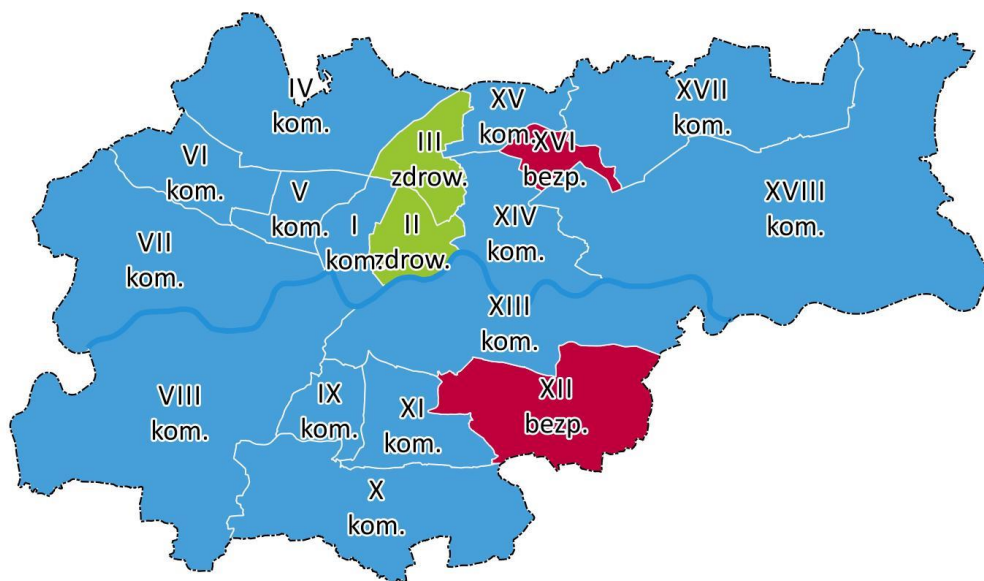
Problemy dzielnicy (grupy; odsetek wśród mieszkańców)

Rysunek 112. Źródło: Panel Miejski 2016.

Ponad połowa mieszkańców (52%) wskazywała **przynajmniej jeden problem z kategorii** „komunikacja i poruszanie się”. Problemy z grupy „estetyka”, „zdrowie” oraz „bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska” wskazywało kolejno 36%, 34% i 29% respondentów.

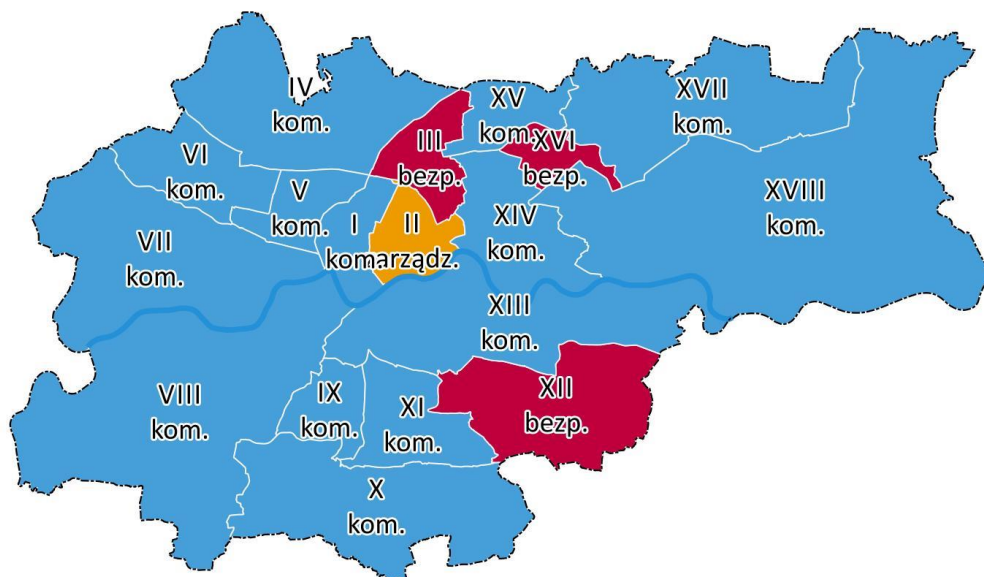
Wiodące grupy problemów w dzielnicach (według procenta mieszkańców)

Rysunek 113. Źródło: Panel Miejski 2016

Najczęściej **wiodącą grupą problemów** była grupa „komunikacja i poruszanie się”. Wyjątkiem są Dzielnica XVI i Dzielnica XII gdzie wskazywano na grupę „bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska” oraz Dzielnica II i Dzielnica III gdzie wskazywano na grupę „zdrowie” (z dominującą kategorią odnoszącą się do czystości powietrza).

Wiodące grupy problemów w dzielnicach (według procenta odpowiedzi)

Rysunek 114. Źródło: Panel Miejski 2016.

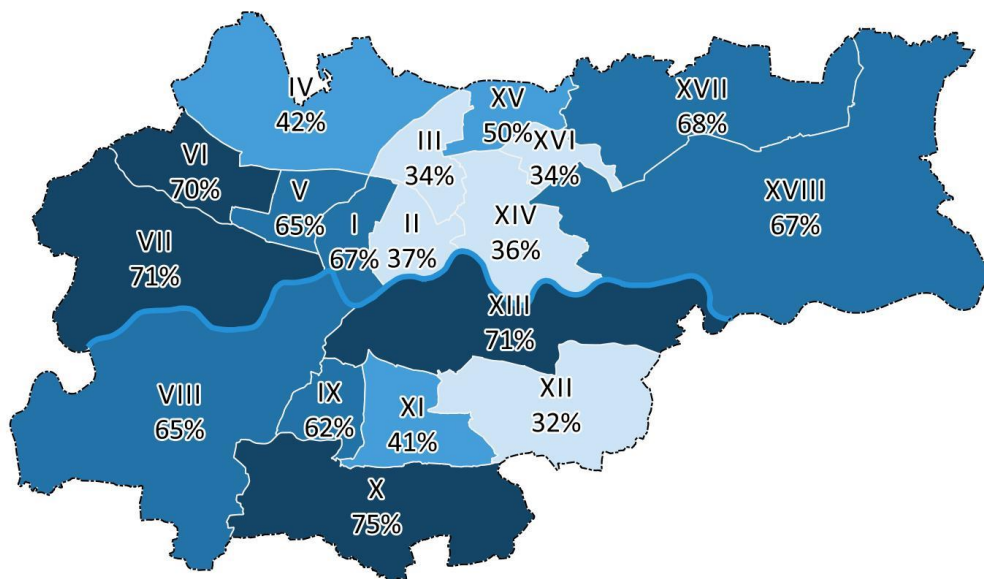
Analogiczna ilustracja dla procenta odpowiedzi (gdzie jeden mieszkaniec mógł wskazać więcej niż jeden problem z danej grupy) wskazuje na 3 dzielnice, w których najczęściej wskazywano na problem „**bezpieczeństwa i uciążliwych zjawisk**”: Dzielnica III, Dzielnica XVI oraz Dzielnica XII. W Dzielnicy II

najczęściej wskazywano odpowiedzi związane z „zarządzaniem dzielnicą”, w których dominowały problemy związane z działalnością deweloperów.

Kolejne sekcje prezentują odsetki mieszkańców wskazujących na **najczęściej wskazywane grupy problemów**.

Komunikacja i poruszanie się

Odsetek odpowiedzi wskazujących na grupę KOMUNIKACJA I PORUSZANIE SIĘ

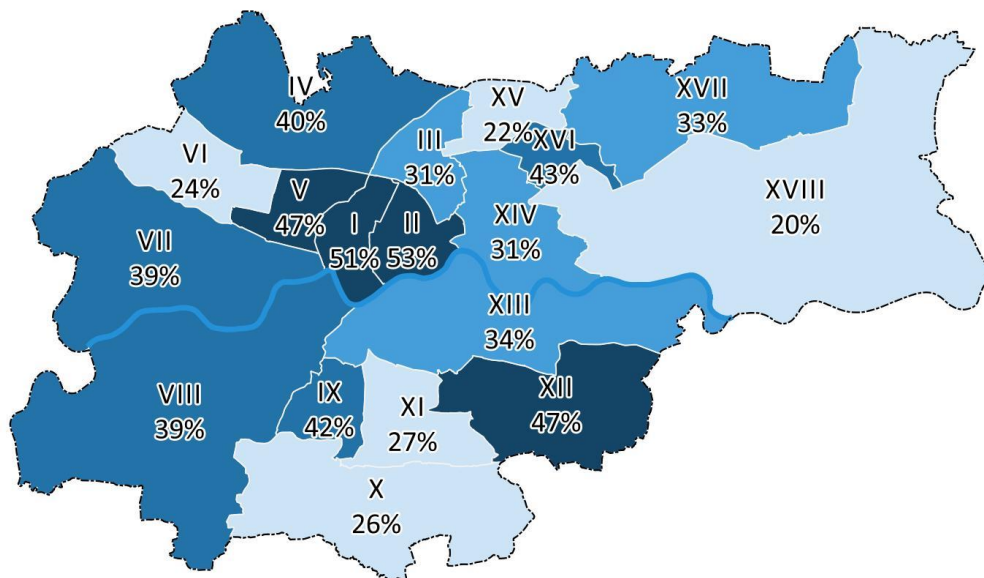

Rysunek 115. Źródło: Panel Miejski 2016

Najwyższy odsetek wskazań na grupę „komunikacja i poruszanie się” zanotowano wśród mieszkańców: Dzielnicy X (75%), Dzielnicy VII (71%), Dzielnicy XIII (71%) oraz Dzielnicy VI (70%). W tej grupie dominowały problemy związane z **trudnością z parkowaniem samochodu, złym stanem chodników i dróg oraz problemem korków**.

Estetyka

Odsetek odpowiedzi wskazujących na grupę ESTETYKA

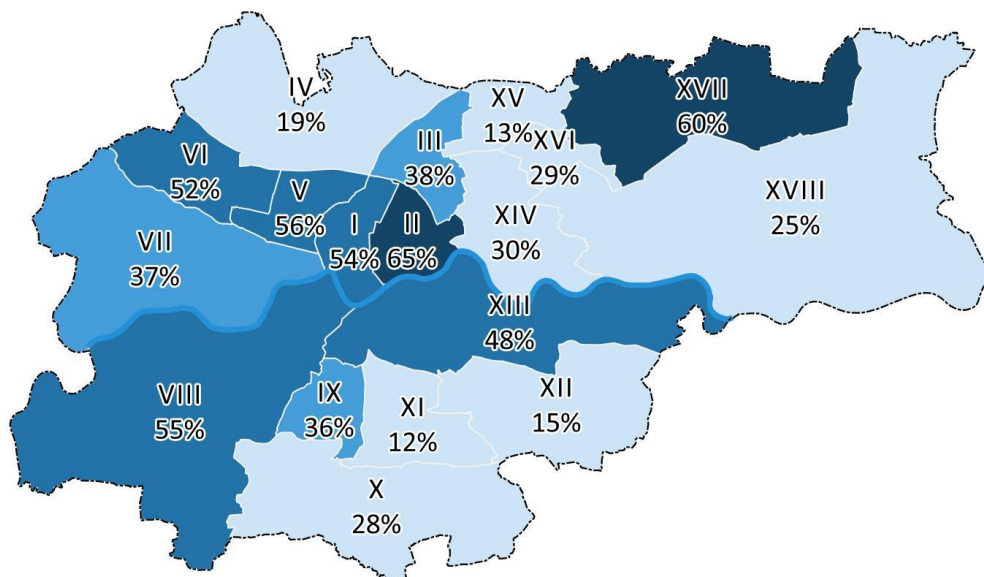

Rysunek 116. Źródło: Panel Miejski 2016

Najwyższy odsetek wskazań na grupę „**estetyka**” zanotowany wśród mieszkańców: Dzielnicy II (53%), Dzielnicy I (51%), Dzielnicy V (47%) oraz Dzielnicy XII (47%). W tej grupie dominowały problemy związane z terenami zielonymi.

Zdrowie

Odsetek odpowiedzi wskazujących na grupę ZDROWIE

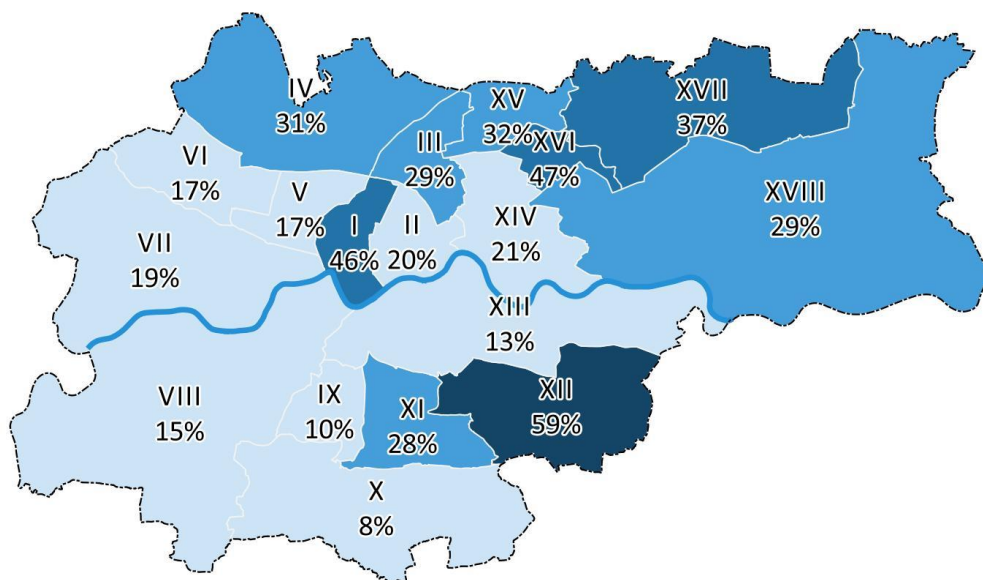

Rysunek 117. Źródło: Panel Miejski 2016

Najwyższy odsetek wskazań na grupę „**zdrowie**” zanotowano wśród mieszkańców: Dzielnicy II (65%) oraz Dzielnicy XVII (60%). W tej grupie dominowały problemy związane z czystością powietrza i hałasem.

Bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska

Odsetek odpowiedzi wskazujących na grupę BEZPIECZEŃSTWO I UCIAŹLIWE ZJAWISKA

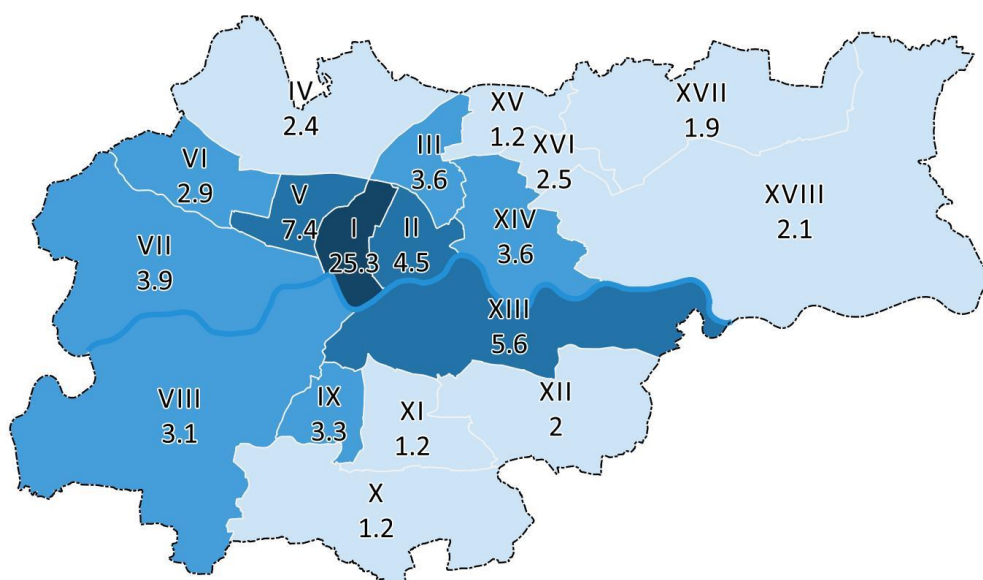

Rysunek 118. Źródło: Panel Miejski 2016

Najwyższy odsetek wskazań na grupę „bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska” zanotowano wśród mieszkańców: Dzielnicy XII (59%), Dzielnicy XVI (47%) oraz Dzielnicy I (46%).

Poniższe dane prezentują kontekst dla oceny bezpieczeństwa w dzielnicach przez jej mieszkańców.

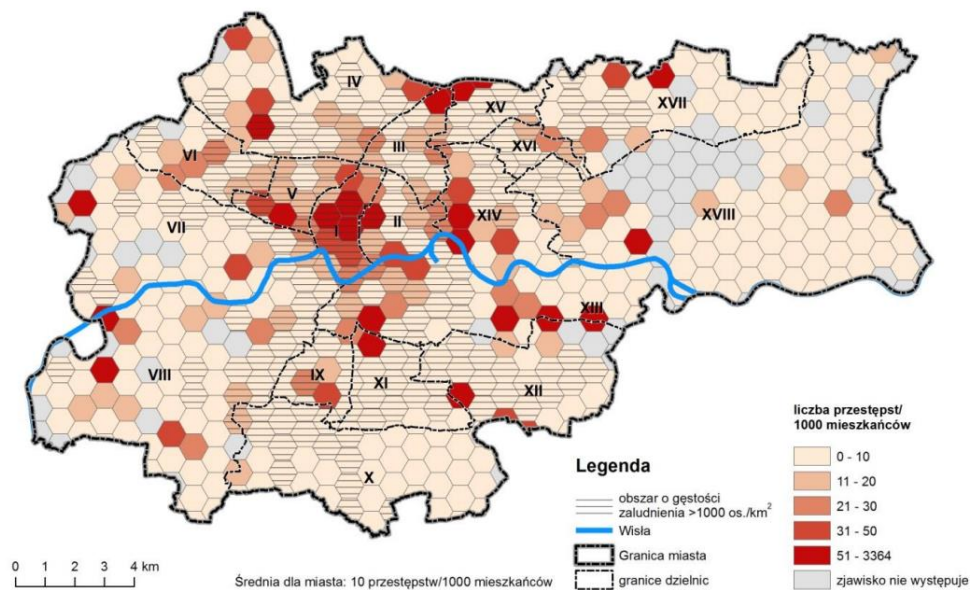
Liczba czynów zabronionych z mapy zagrożeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (IV kw. 2014)

Rysunek 119. Źródło: Dane UMK.

Najwyższy wskaźnik przestępczości występuje w Dzielnicy I Stare Miasto (25,3), Dzielnicy V Krowodrza (7,4) oraz Dzielnicy XIII Podgórze (5,6).

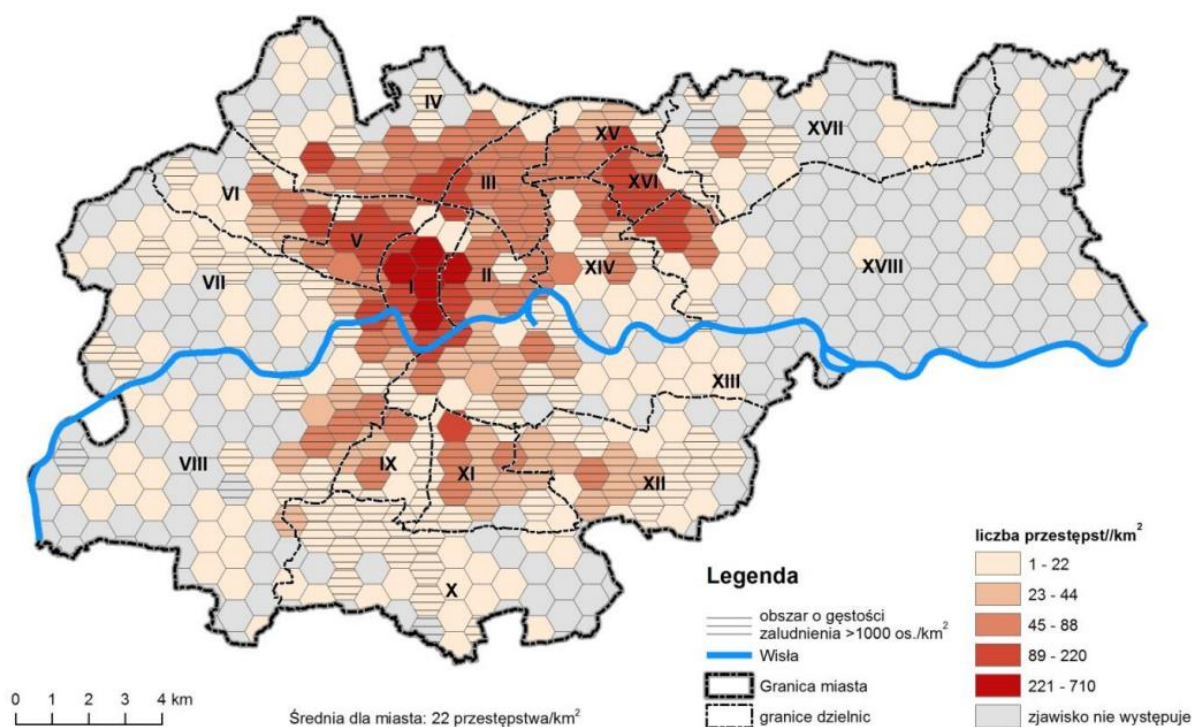
Liczba przestępstw na 1000 ludności (2015 r.)

Rysunek 120. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Prezentacja tych samych danych w większej rozdzielczości wskazuje, że przestępstwa koncentrują się w wybranych obszarach poszczególnych dzielnic.

Liczba przestępstw na km² (2015 r.)

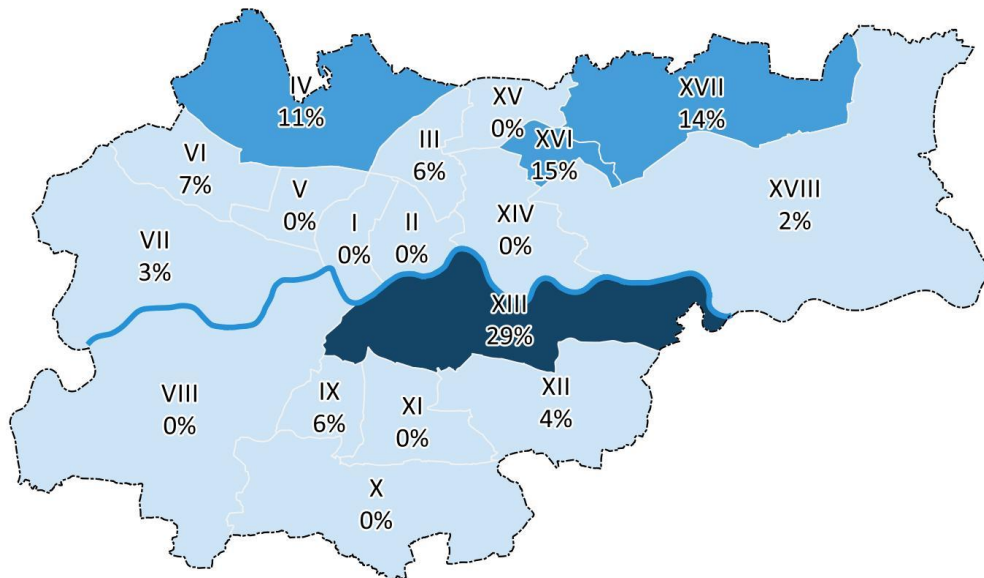

Rysunek 121. Źródło: Rewitalizacja Krakowa 2016.

Prezentacja liczby przestępstw na kilometr kwadratowy wskazuje obszary, które przede wszystkim dotyczą problem zagrożenia dla mieszkańców i jej użytkowników – Dzielnica I Stare Miasto, Dzielnica V Krowodrza,

Dzielnica XVI Bieńczyce, fragmenty Dzielnicy IV Prądnik Biały, Dzielnicy III Prądnik Czerwony, Dzielnicy XI Podgórze Duchackie oraz Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim.

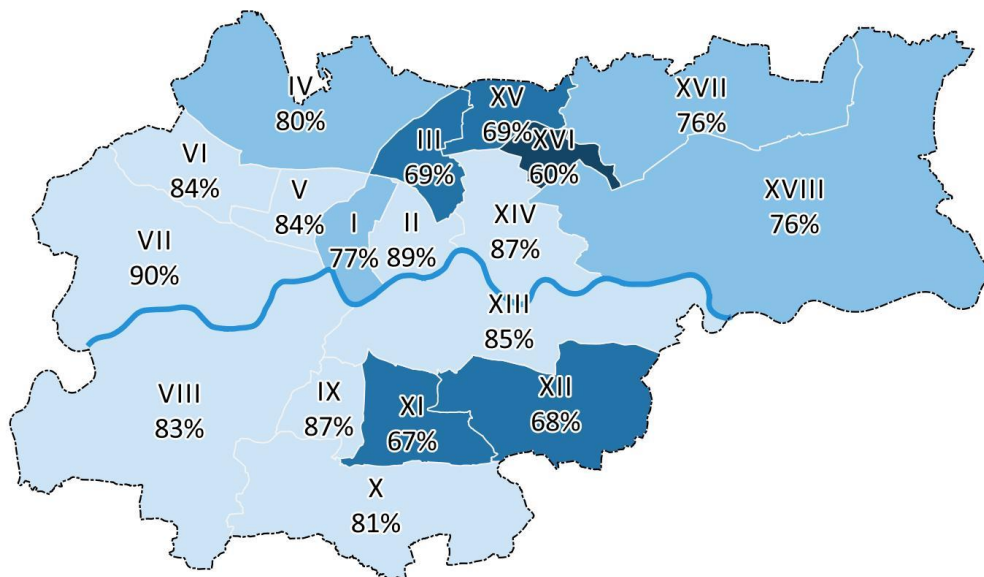
Odsetek głosów w kategorii „bezpieczeństwo” w budżecie obywatelskim Krakowa (2016)

Rysunek 122. Źródło: Budżet Obywatelski Krakowa 2016

Innym wskaźnikiem społecznego odbioru bezpieczeństwa jest **liczba głosów oddanych na projekty z kategorii „bezpieczeństwo”** w budżecie obywatelskim Krakowa. Warto jednak zwrócić uwagę, że w tej kategorii znalazły się projekty nie tylko związane z przestępstwami, ale też bezpieczeństwem w ruchu drogowym czy kąpieliskach.

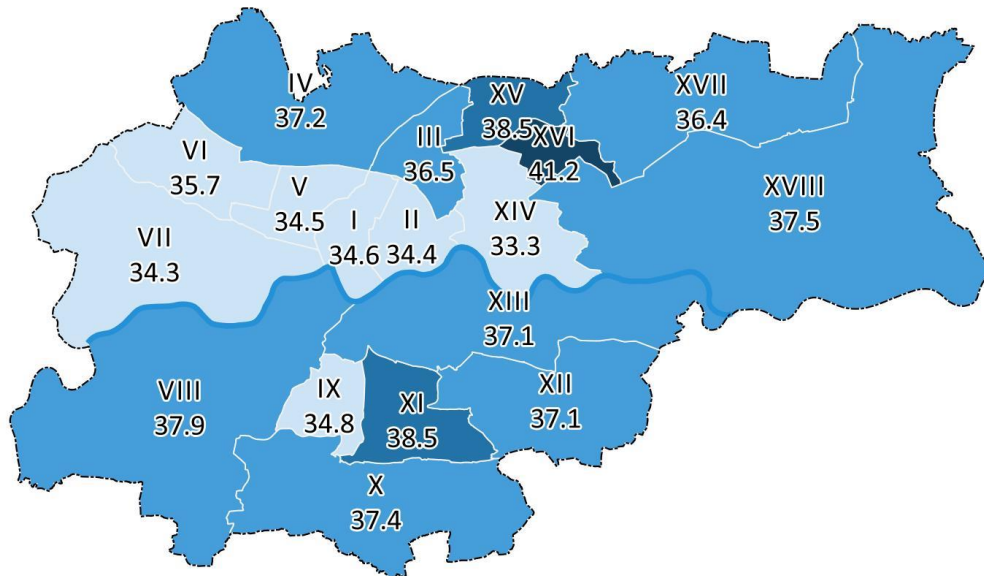
Odsetek mieszkańców wyrażających poczucie bezpieczeństwa

Rysunek 123. Źródło: Bezpieczeństwo w Krakowie 2016.

Według badania „Bezpieczeństwo w Krakowie” (2016) **najniższy odsetek osób wyrażających poczucie bezpieczeństwa** w Krakowie znajduje się w Dzielnicy XVI Bieńczyce (60%), Dzielnicy XI Podgórze Duchackie (67%), Dzielnicy XV Mistrzejowice (69%) oraz Dzielnicy III Prądnik Czerwony (69%).

Indeks Strachu

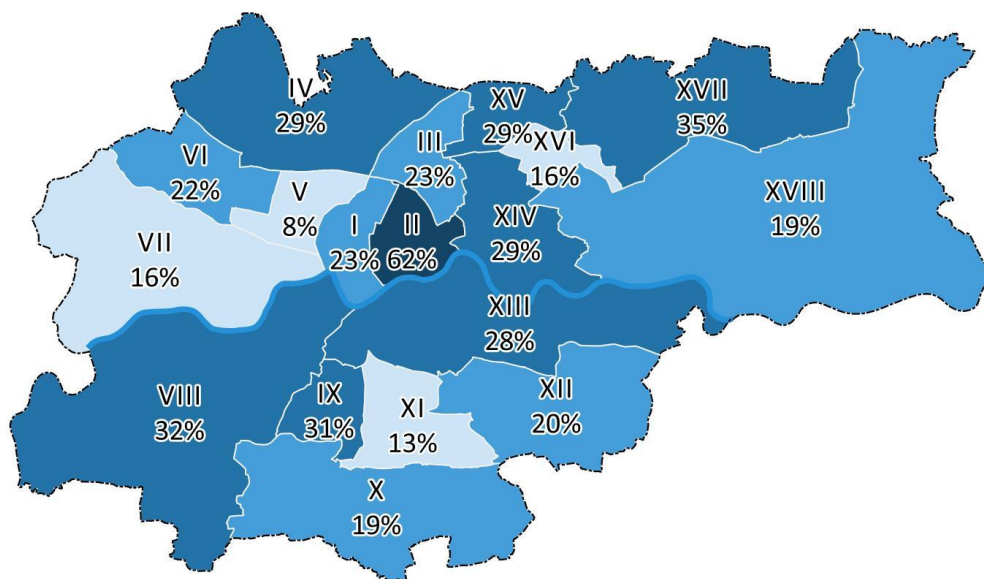

Rysunek 124. Źródło: Bezpieczeństwo w Krakowie 2016.

Indeks Strachu opracowany w ramach badania „Bezpieczeństwo w Krakowie” identyfikuje następujące dzielnice jako dzielnice o najwyższej wartości wskaźnika: Dzielnica XVI Bieńczyce, Dzielnica XI Podgórze Duchackie, Dzielnica XI Mistrzejowice.

Zarządzanie dzielnicą

Odsetek odpowiedzi wskazujących na grupę ZARZĄDZANIE DZIELNICĄ

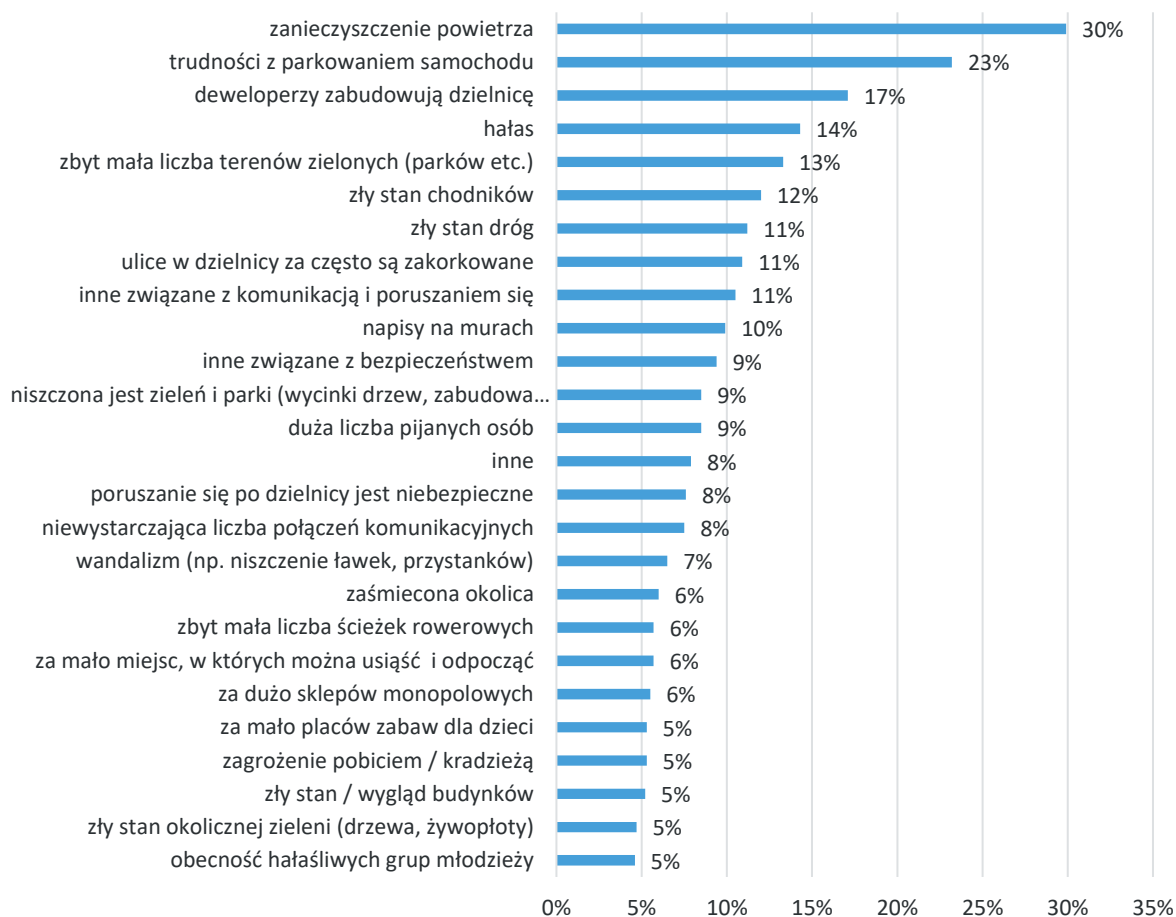
Rysunek 125. Źródło: Panel Miejski 2016

Najwyższy odsetek wskazań na grupę „zarządzanie dzielnicą” zanotowano wśród mieszkańców: Dzielnicy II (62%). W tej grupie dominowały **problemy związane z działalnością deweloperów**.

WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

Poniższa sekcja zawiera podsumowanie wskazań konkretnych problemów dzielnic **bez ich grupowania**.

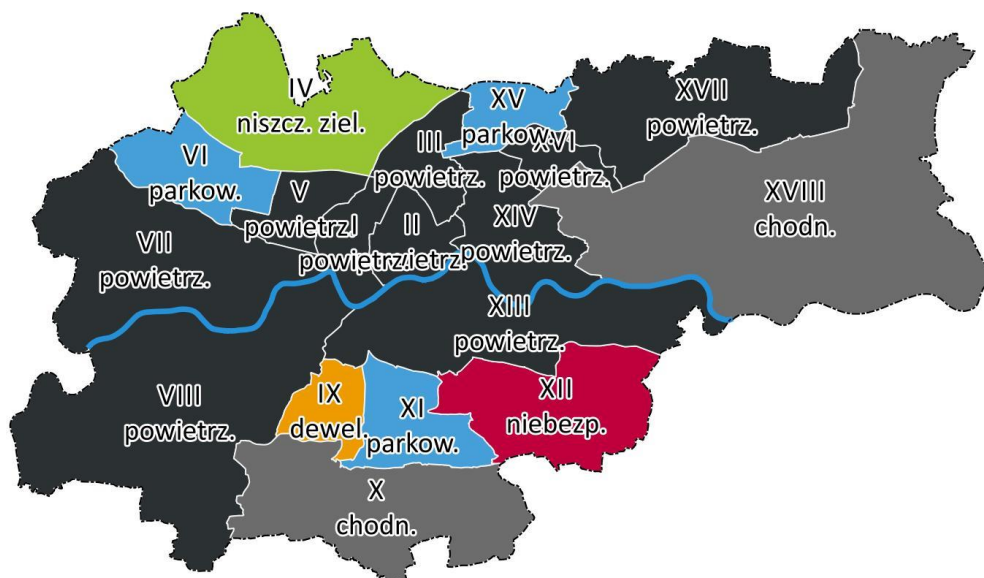
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców; powyżej 5%)

Rysunek 126. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej wskazywaną przez mieszkańców kategorią problemów było „zanieczyszczenie powietrza” (30%), „trudności z parkowaniem samochodu” (23%), „deweloperzy zabudowują dzielnicę” (17%).

Wiodące problemy w dzielnicach (według procenta mieszkańców)

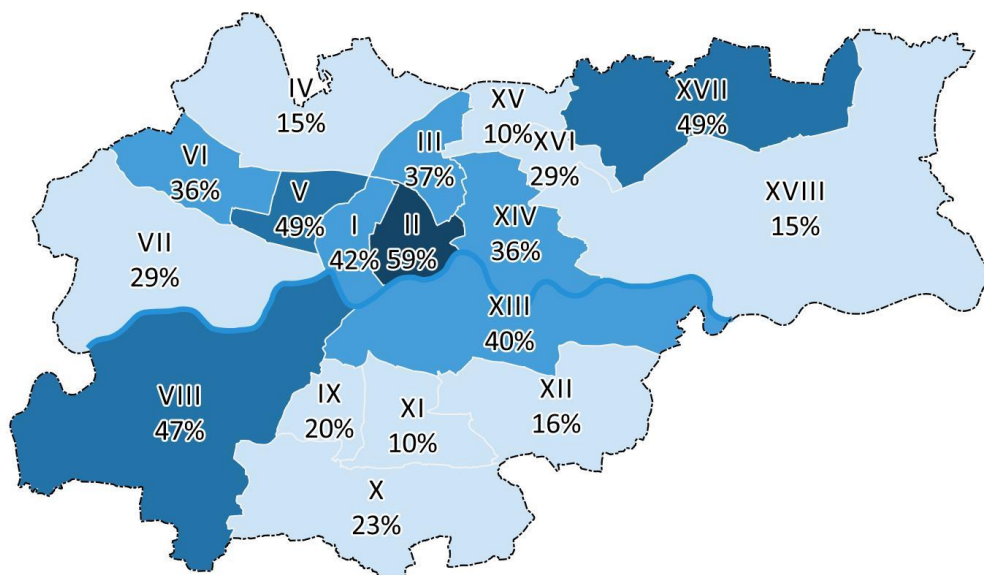

Rysunek 127. Źródło: Panel Miejski 2016.

Wśród najczęściej wskazywanych **problemów w poszczególnych grupach** znalazło się: zanieczyszczenie powietrza, trudności z parkowaniem samochodu, działalność deweloperów, zły stan chodników, niszczenie zieleni i parków oraz problemy związane z bezpieczeństwem.

Zanieczyszczenie powietrza

Odsetek mieszkańców wskazujących na ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

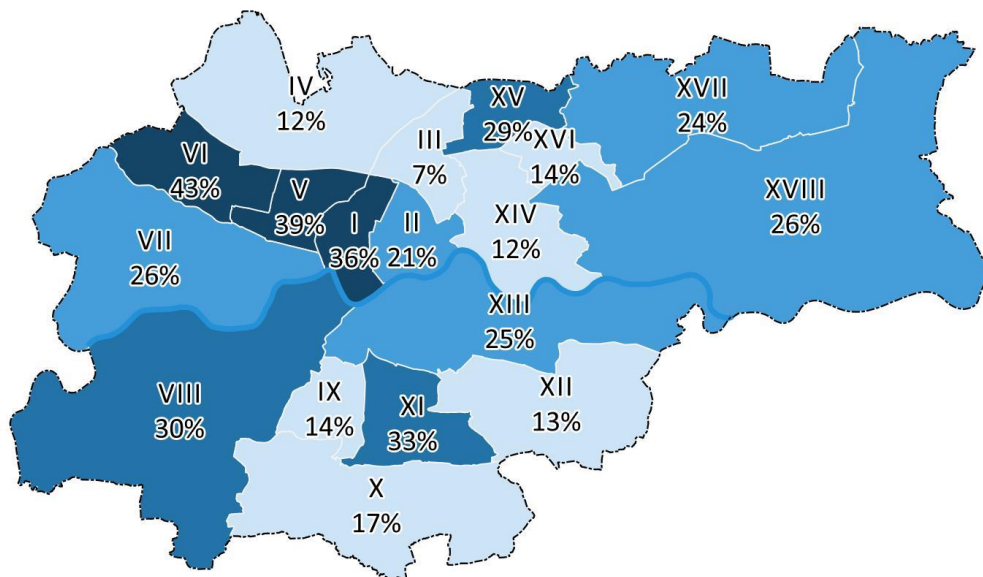
Rysunek 128. Źródło: Panel Miejski 2016.

Zanieczyszczenie powietrza było **najczęściej wymienianym problemem przez mieszkańców Krakowa**. Był on jednak **częściej wymieniany w centralnych dzielnicach**: Dzielnicy II (59%), V (49%), VIII (47%), XIII (40%).

Wyjątek stanowi Dzielnica XVII (49%). W pozostałych dzielnicach odsetek mieszkańców wskazujących na ten problem był mniejszy.

Trudności z parkowaniem samochodu

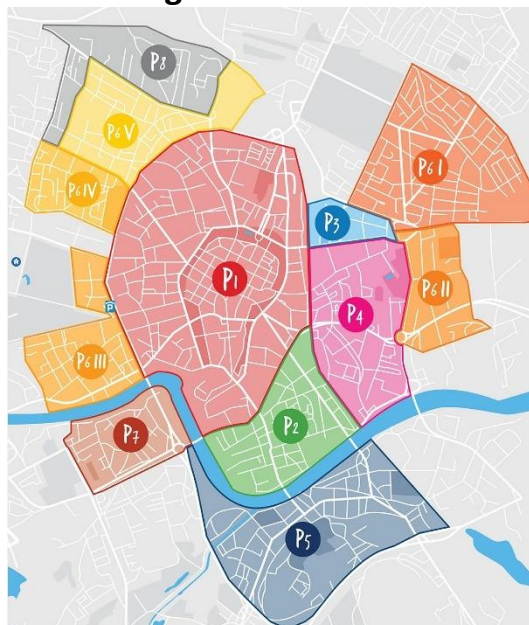
Odsetek mieszkańców wskazujących na TRUDNOŚCI Z PARKOWANIEM SAMOCHODU

Rysunek 129. Źródło: Panel Miejski 2016.

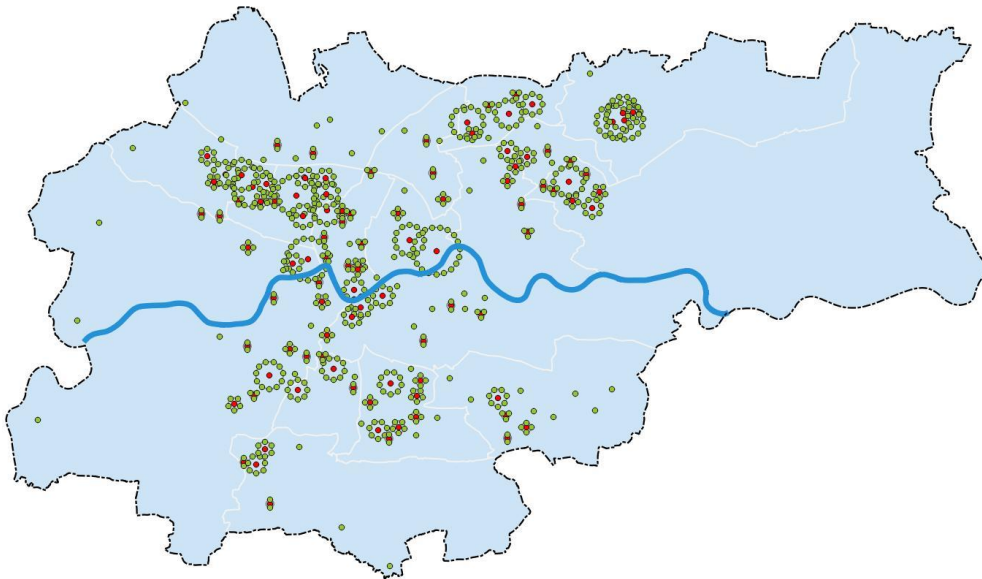
Wskazywane problemy z trudnością z parkowaniem samochodu można częściowo powiązać z **zasięgiem stref płatnego parkowania w Krakowie** (kolejna ilustracja). Wyraźnie jest to jednak również problem dzielnic nimi nie objętych i może być związany z **charakterem zabudowy w poszczególnych dzielnicach** (brakiem wystarczającej liczby miejsc parkingowych dla mieszkańców).

Strefa Płatnego Parkowania w Krakowie

Rysunek 130. Źródło: Dane UMK.

Koncentracja odpowiedzi wskazujących na TRUDNOŚCI Z PARKOWANIEM SAMOCHODU

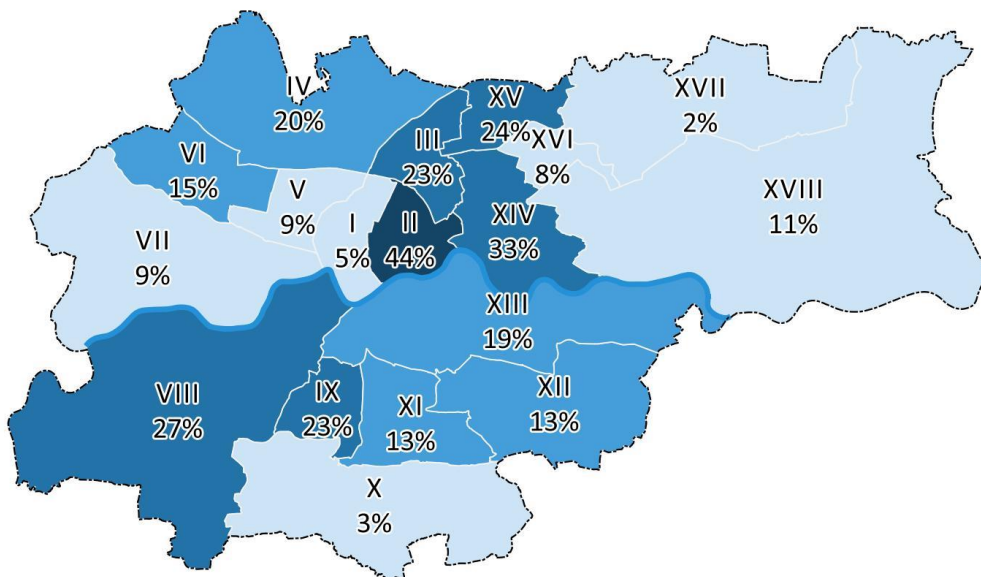

Rysunek 131. Źródło: Panel Miejski 2016.

Powyższa grafika prezentuje **koncentracje odpowiedzi wskazujących** na problemy z parkowaniem samochodu (im większy krąg, tym więcej takich odpowiedzi udzielono w danym obszarze). Punkty na mapie wskazują na miejsce zamieszkania respondentów udzielających odpowiedzi – **nie wskazują one konkretnej lokalizacji, w której występuje problem w ich dzielnicy.**

Deweloperzy zabudowują dzielnicę

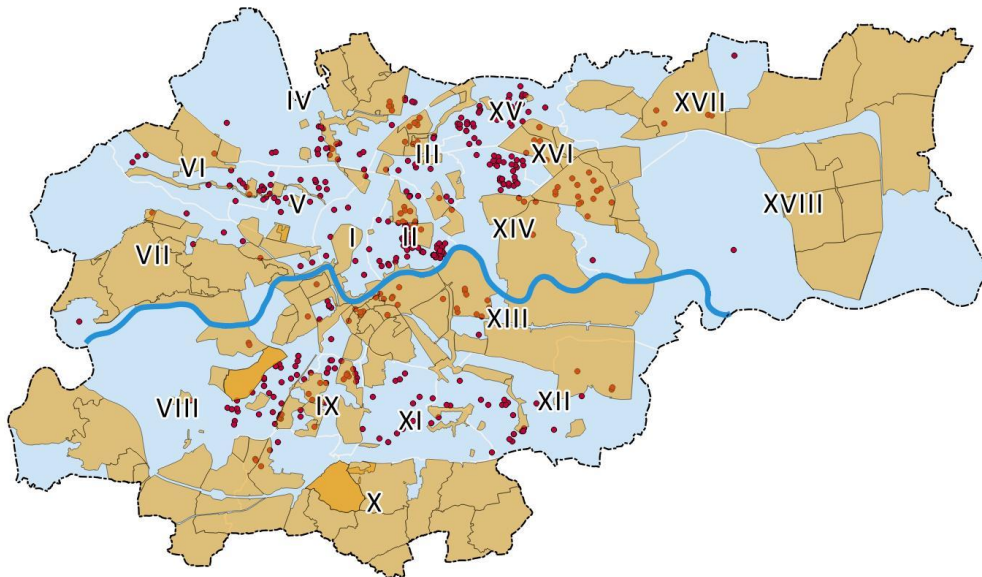
Odsetek mieszkańców wskazujących na DEWELOPERÓW ZABUDOWUJĄCYCH DZIELNICĘ

Rysunek 132. Źródło: Panel Miejski 2016.

Jednym z częściej wskazywanych problemów przez mieszkańców była **działalność deweloperów i wpływ nowych inwestycji na dostępną przestrzeń publiczną** w dzielnicy. Najczęściej wskazywali na to mieszkańcy Dzielnicy II (44%), XIV (33%) oraz VII (27%).

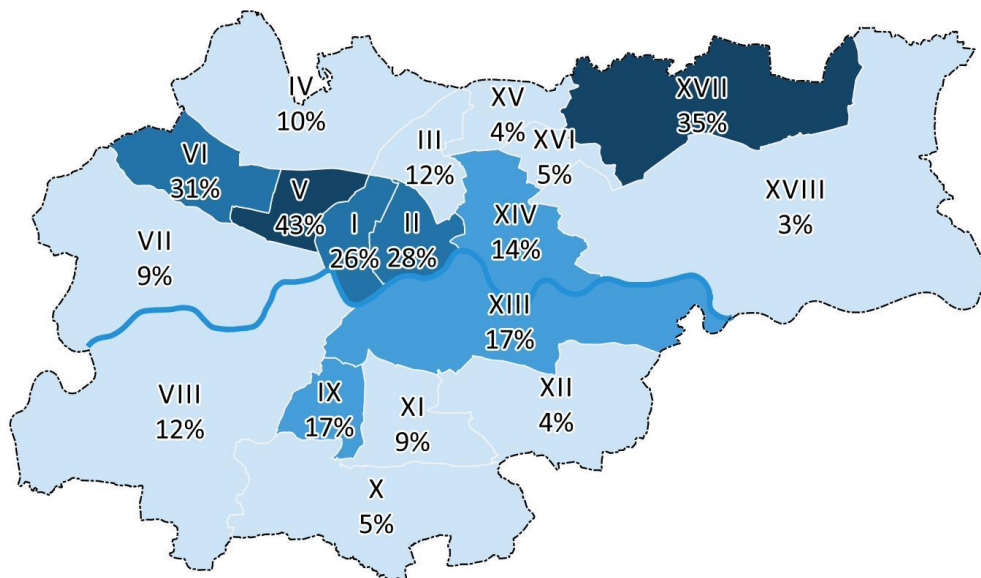
Odpowiedzi wskazujące na DEWELOPERÓW ZABUDOWUJĄCYCH DZIELNICĘ a Miejski Plan Zagospodarowania Przestrzeni

Rysunek 133. Źródło: Panel Miejski 2016 oraz dane UMK.

Warto zestawzić miejsca zamieszkania osób wskazujących na problem działalności deweloperów z **Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzeni**. Część osób wskazujących na problem działalności deweloperów koncentruje się w obszarach nie objętych planem (np. obszar Dzielnicy VIII, V i II). **Nie jest to jednak reguła** czego przykładem jest obszar Dzielnicy XVIII i XIII.

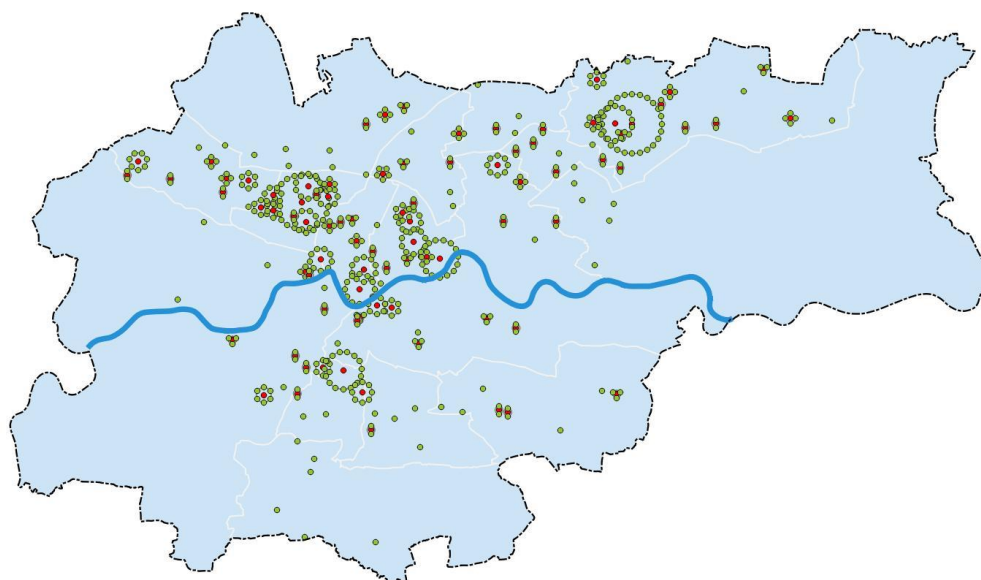
Odsetek mieszkańców wskazujących na HAŁAS na HAŁAS

Rysunek 134. Źródło: Panel Miejski 2016.

Często wskazywanym problemem jest hałas. To **wynik powtarzający się również w badaniach Barometr Krakowski**. Najczęściej wskazywali na niego mieszkańcy Dzielnicy V (43%), XVII (35%) oraz VI (31%).

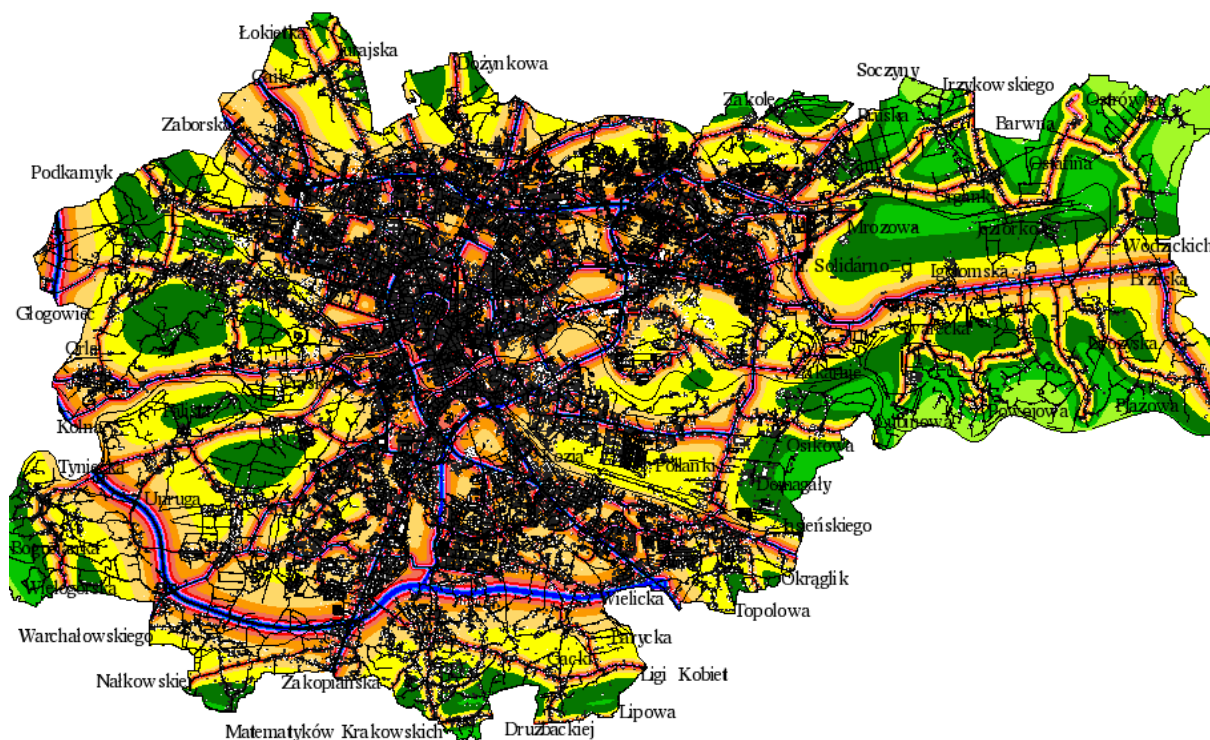
Koncentracja odpowiedzi wskazujących na HAŁAS

Rysunek 135. Źródło: Panel Miejski 2016.

Problem hałasu koncentruje się w wybranych punktach Krakowa. W przypadku części dzielnic może on mieć związek z **ściłą zabudową mieszkalną, aktywnością mieszkańców oraz bliskością ciągów komunikacyjnych**. Kolejna ilustracja prezentuje Akustyczną Mapę Krakowa, która wskazuje na powszechność m.in. problemu hałasu drogowego.

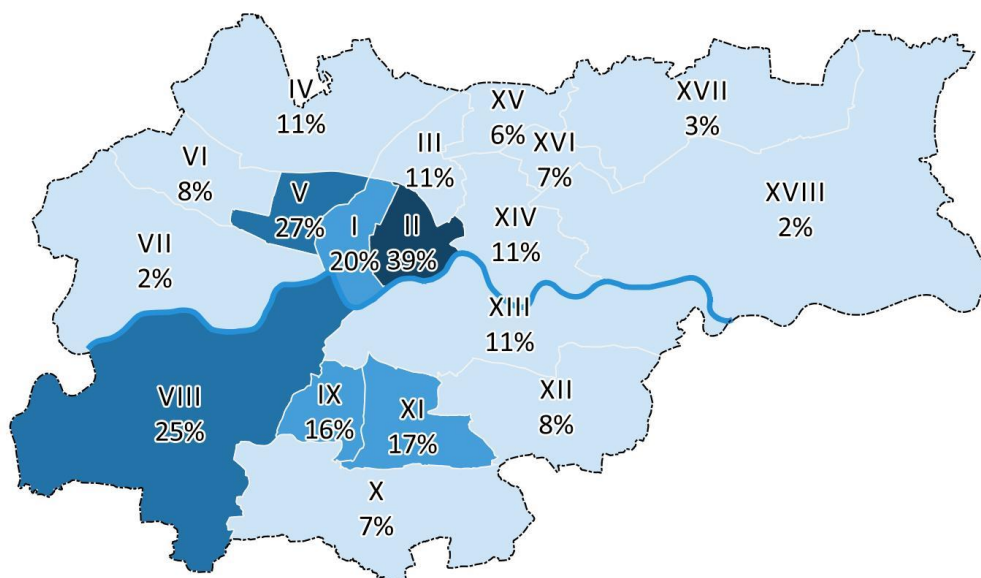
Mapa akustyczna Krakowa (hałas drogowy)

Rysunek 136. Źródło: Dane UMK.

Zbyt mała ilość terenów zielonych

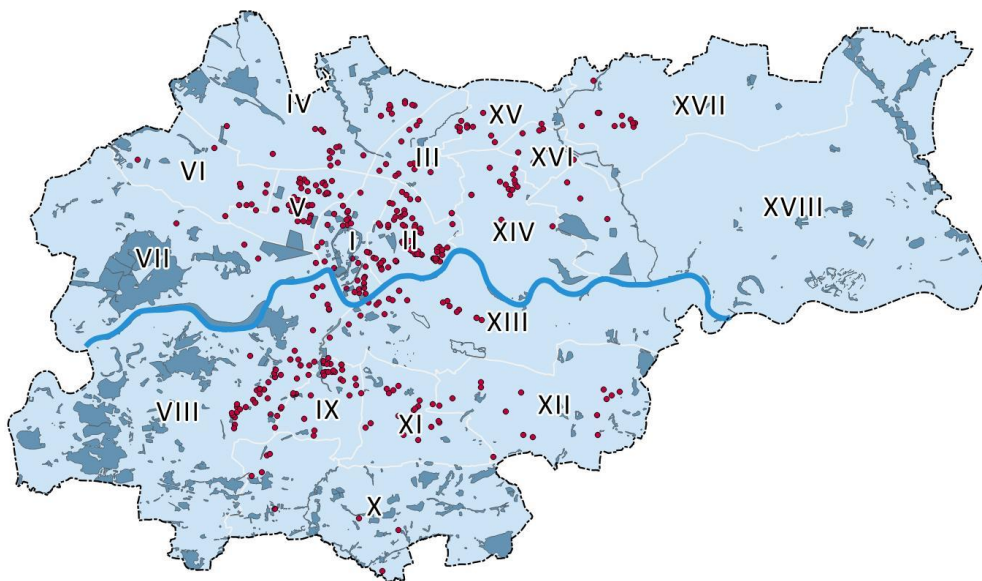
Odsetek mieszkańców wskazujących na ZBYT MAŁĄ ILOŚĆ TERENÓW ZIELONYCH

Rysunek 137. Źródło: Panel Miejski 2016.

Najczęściej na problem **zbyt małej ilości terenów zielonych** wskazują mieszkańcy Dzielnicy II (39%), V (27%), VIII (25%) oraz I (20%). Częściowo wyniki te pokrywają się ze wskazaniami na **problem działalności deweloperów**.

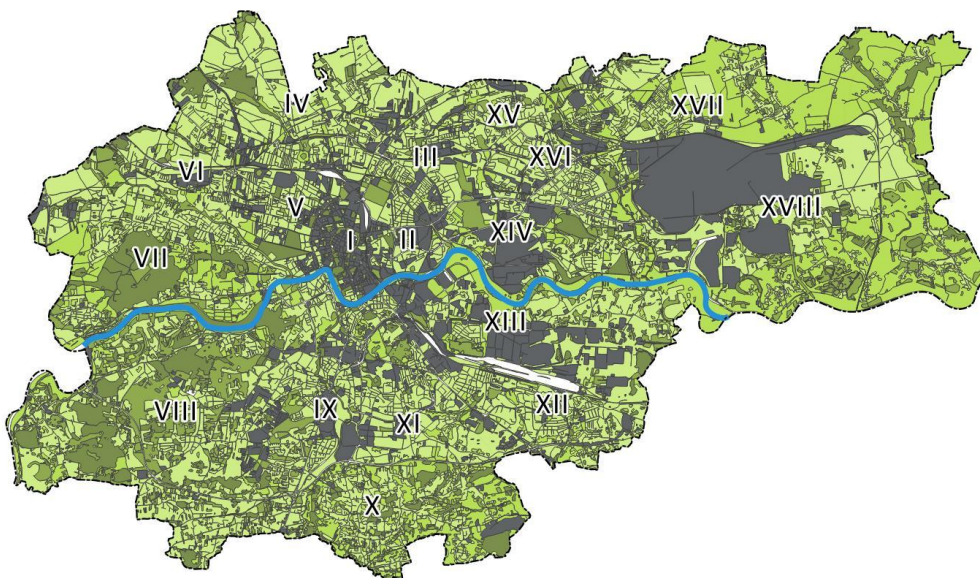
Odpowiedzi wskazujące na ZBYT MAŁĄ ILOŚĆ TERENÓW ZIELONYCH a obszary „najwyższych walorów przyrodniczych”

Rysunek 138. Źródło: Panel Miejski 2016 oraz dane UMK.

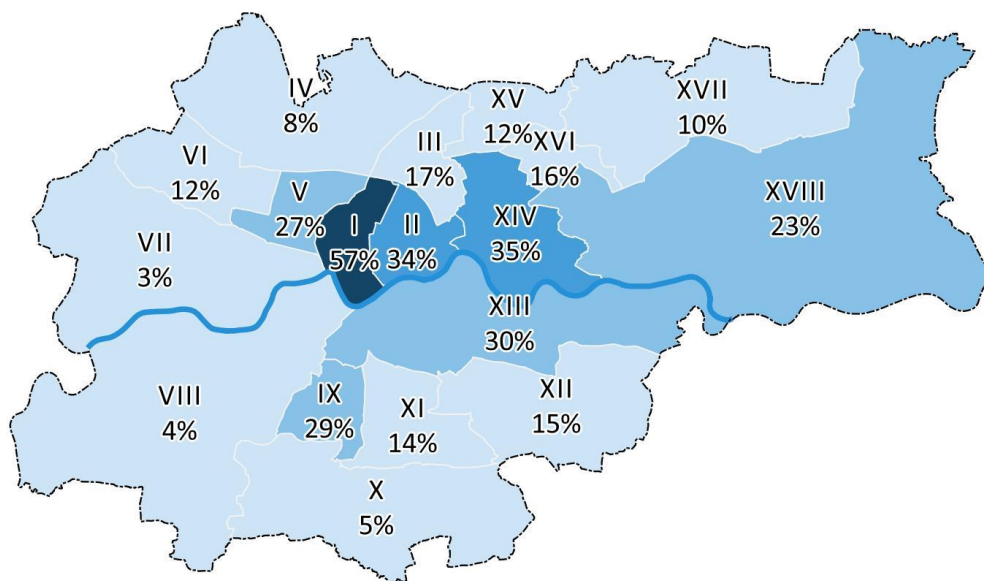
Powyższa grafika zestawia miejsce zamieszkania osób wskazujących na problem zbyt małej ilości terenów zielonych z obszarami zakwalifikowanymi jako **obszary najwyższych walorów przyrodniczych**. Pełna ilustracja znajduje się poniżej.

Waloryzacja zieleni w Krakowie

Rysunek 139. Źródło: Dane UMK.

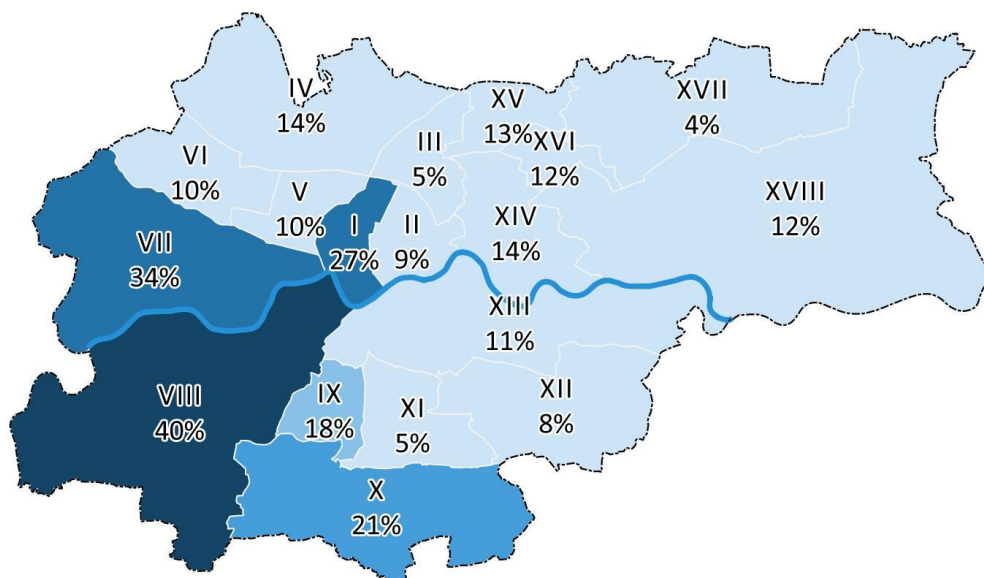
Waloryzacja zieleni w Krakowie OBSZARY SILNIE PRZEKSZTAŁCONE

Rysunek 140. Źródło: Dane UMK.

Warto zwrócić uwagę, że problem silnego przekształcenia przestrzeni (w kontekście dostępu do zieleni) dotyka wybranych dzielnic Krakowa (np. I, XIV, II).

Waloryzacja zieleni w Krakowie OBSZARY O NAJWYŻSZYCH I WYSOKICH WALORACH PRZYRODNICZYCH

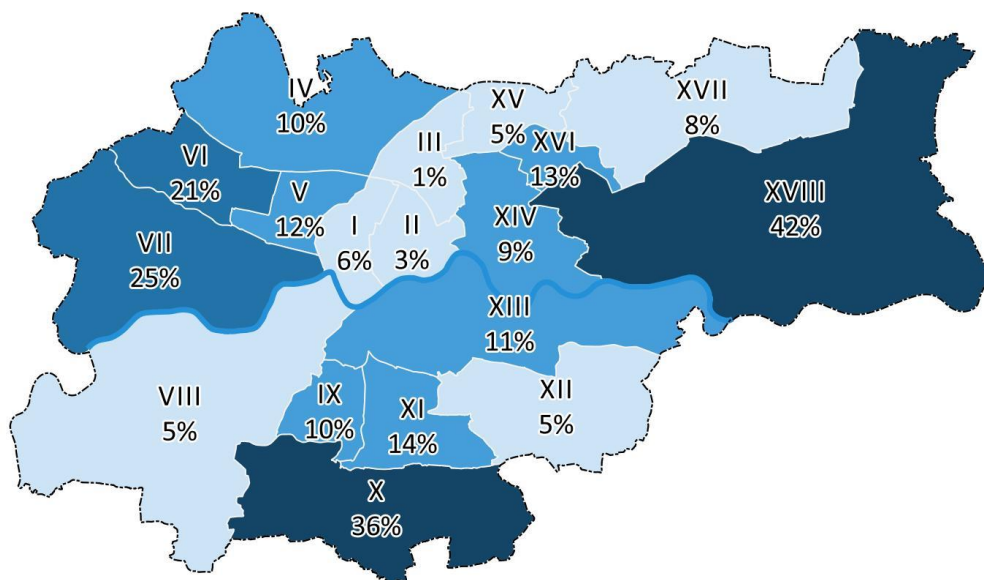

Rysunek 141. Źródło: Dane UMK.

W przypadku niektórych dzielnic (np. VIII) istnienie w nich znacznych obszarów zakwalifikowanych jako obszarów o najwyższym lub wysokim walorze przyrodniczym **nie rekompensuje potrzeby mieszkańców do dostępu do zieleni w bliższej okolicy zamieszkania.**

Zły stan chodników

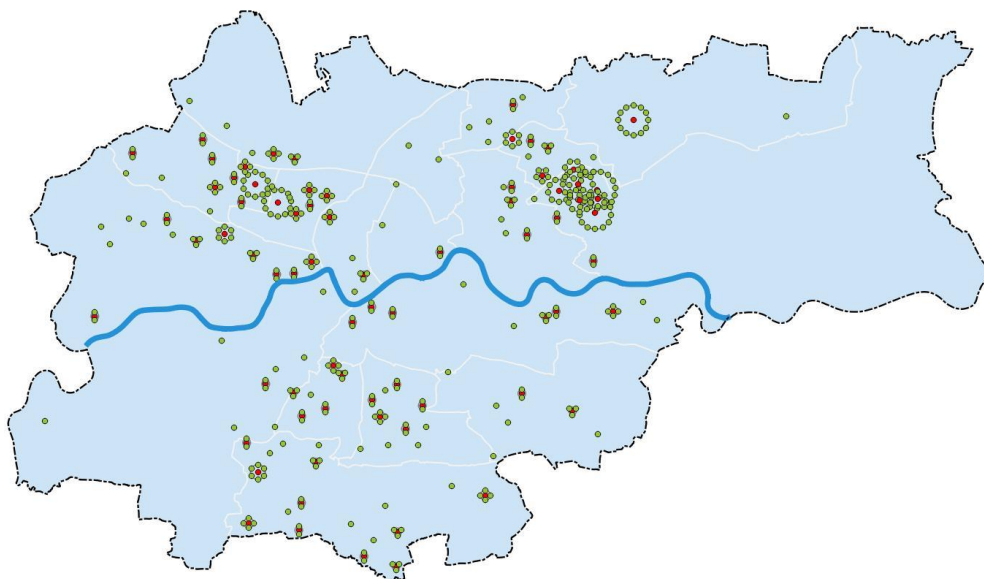
Odsetek mieszkańców wskazujących na ZŁY STAN CHODNIKÓW

Rysunek 142. Źródło: Panel Miejski 2016.

Problem złego stanu chodników dotyczy **wybranych dzielnic Krakowa** (np. XVIII, X). Nie był on wskazywany przez mieszkańców ścisłego centrum (np. Dzielnica I).

Koncentracja odpowiedzi wskazujących na ZŁY STAN CHODNIKÓW

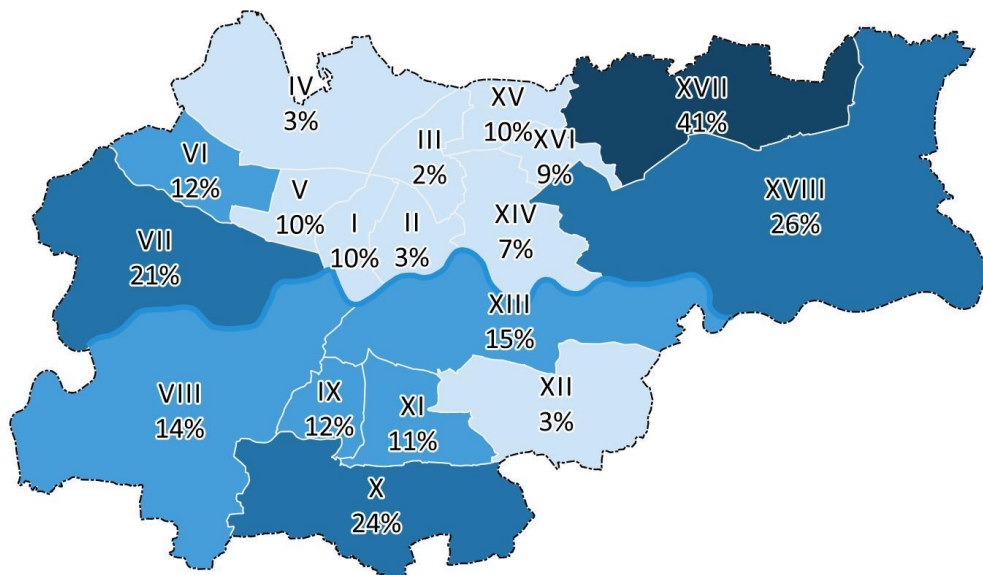

Rysunek 143. Źródło: Panel Miejski 2016.

Wyniki wskazują, że problem jest **wyraźnie skoncentrowany** w niektórych obszarach dzielnic (np. XVIII). W przypadku innych jest on **rozproszony i związany z charakter zabudowy** (np. Dzielnica X).

Zły stan dróg

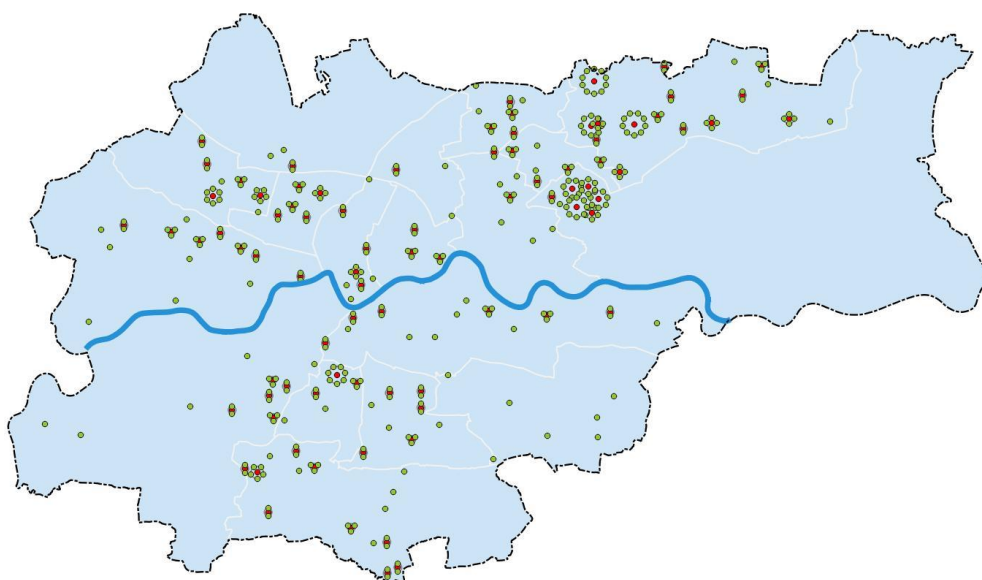
Odsetek mieszkańców wskazujących na ZŁY STAN DRÓG

Rysunek 144. Źródło: Panel Miejski 2016.

Na zły stan dróg wskazywali najczęściej mieszkańcy Dzielnicy XVII (41%), XVIII (26%), X (24%) oraz VII (21%). Wyraźnie narasta on wraz z oddalaniem się od centrum Krakowa.

Koncentracja odpowiedzi wskazujących na ZŁY STAN DRÓG

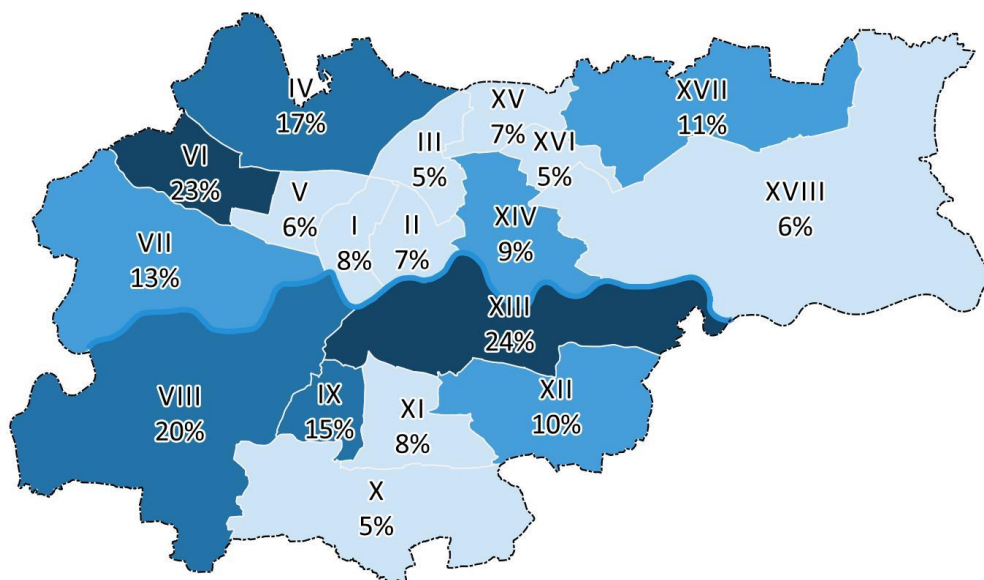

Rysunek 145. Źródło: Panel Miejski 2016.

Lokalizacja osób wskazujących na ten problem jeszcze **rozproszona**. Należy jednak pamiętać, że punkty reprezentują miejsce zamieszkania respondentów – nie konkretne ciągi komunikacyjne.

Ulice w dzielnicach za często są zakorkowane

Odsetek mieszkańców wskazujących na ZAKORKOWANE ULICE

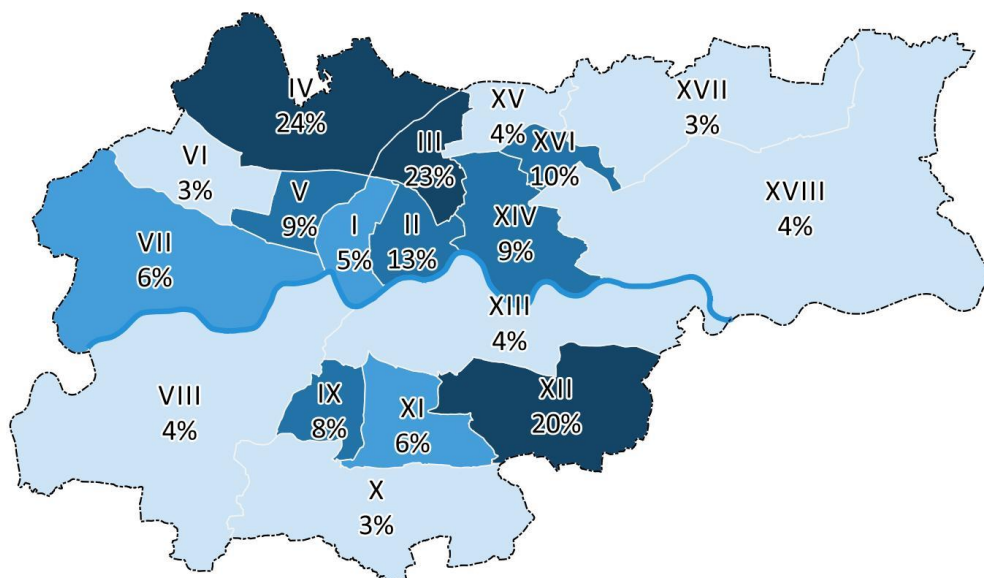

Rysunek 146. Źródło: Panel Miejski 2016.

Na problem zakorkowanych ulic najczęściej zwracali uwagę mieszkańcy Dzielnicy (24%), VI (23%) oraz VIII (20%).

Napisy na murach

Odsetek mieszkańców wskazujących na NAPISY NA MURACH

Rysunek 147. Źródło: Panel Miejski 2016.

Na problem napisów na murach najczęściej wskazywali mieszkańcy Dzielnicy IV (24%), III (23%), XII (20%). Wyraźnie jest on częściej wskazywany przez mieszkańców dzielnic o zabudowie wielorodzinnych zespołów

mieszkaniowych (tzw. blokowisk). Wyniki pokrywają się również ze wskazaniami na problem bezpieczeństwa.

Prezentowane wyniki sugerują, że **każda z dzielnic stoi przede własnymi, unikalnymi wyzwaniami**, które powinny być adresowane z uwzględnieniem **specyfiki lokalnej** – odległości od centrum, jakości infrastruktury, profili społeczno-demograficznego mieszkańców, funkcji poszczególnych dzielnic.

PODSUMOWANIE WYNIKÓW DLA DZIELNIC

Kolejne sekcje zawierają **wybór wyników dla poszczególnych dzielnic**:

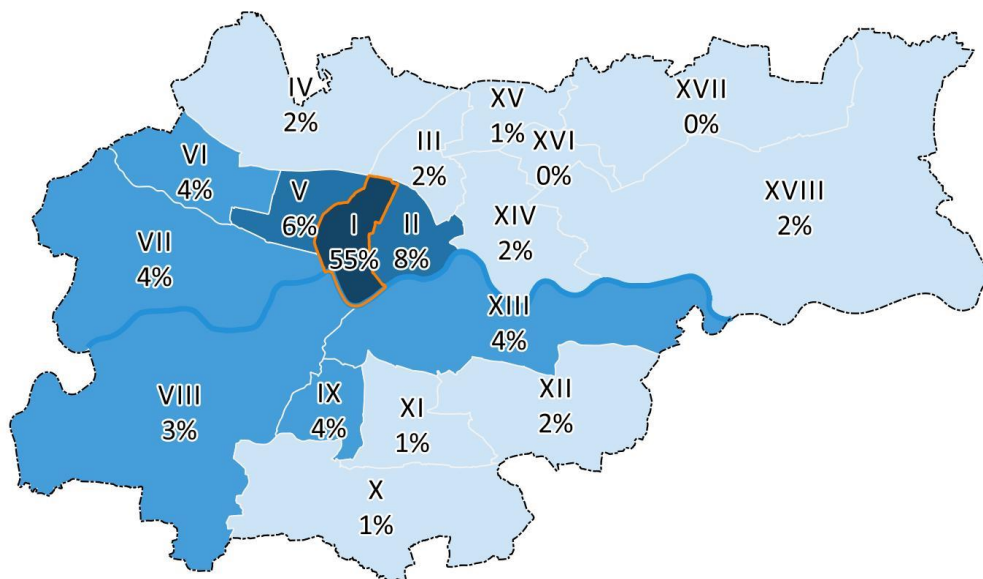
- ✓ najczęściej wskazywane problemy dzielnicy (grupy i kategorie),
- ✓ świadomość nazwy dzielnicy,
- ✓ funkcjonalność dzielnicy (użytkowanie jej przez mieszkańców innych dzielnic oraz użytkowanie innych dzielnic przez mieszkańców danej dzielnicy).

DZIELNICA I STARE MIASTO

FUNKCJONALNOŚĆ

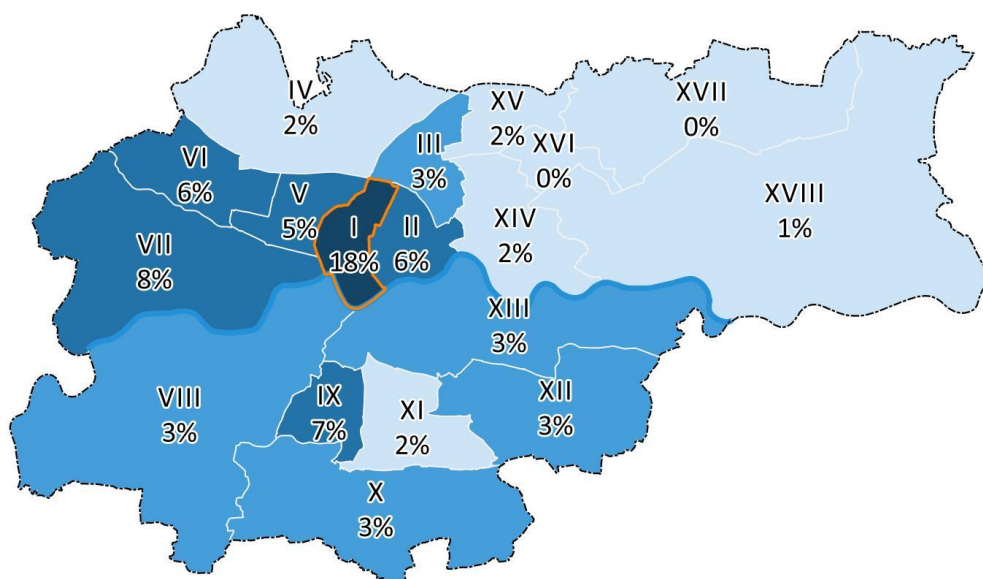
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy dzielnicy I najczęściej są użytkownikami Dzielnicy II oraz V.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami dzielnicy I najczęściej są mieszkańcy dzielnicy VII, IX, II oraz VI.

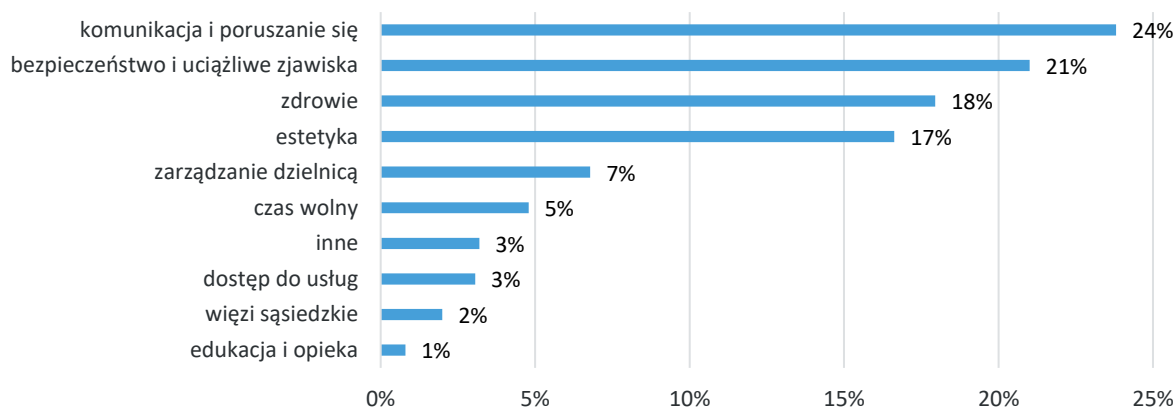
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

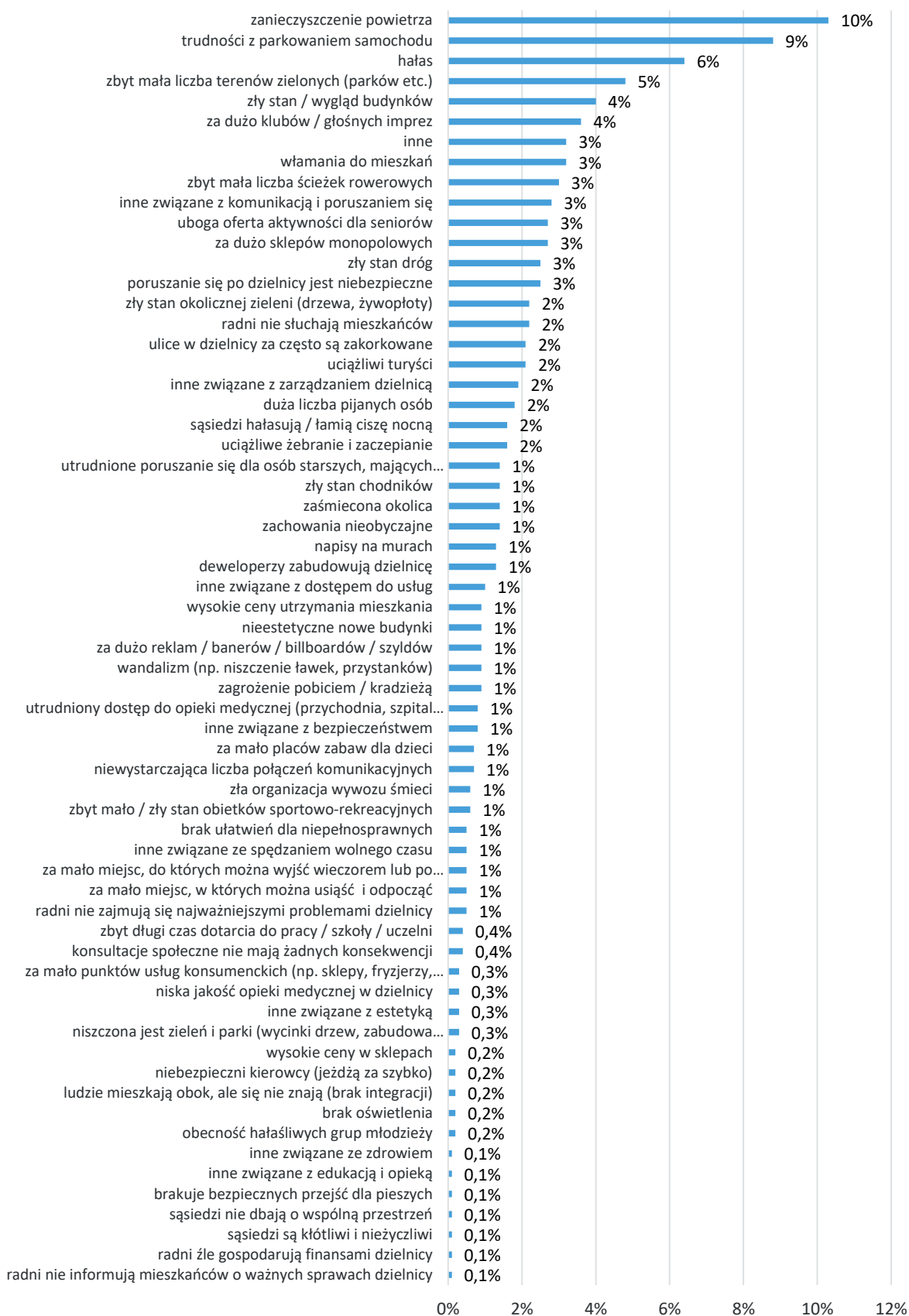
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (24%) oraz bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (21%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

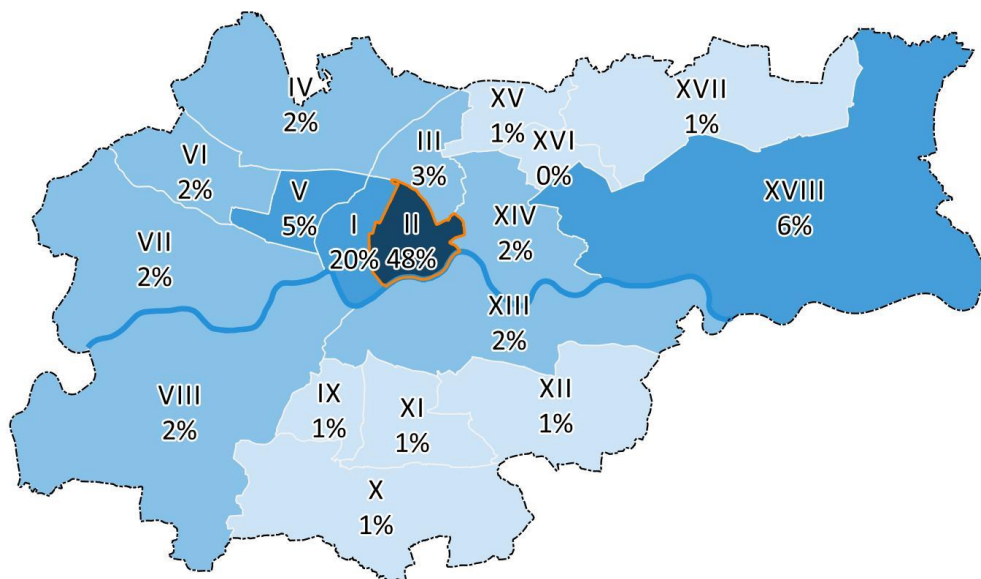

DZIELNICA II GRZEGÓRZKI

FUNKCJONALNOŚĆ

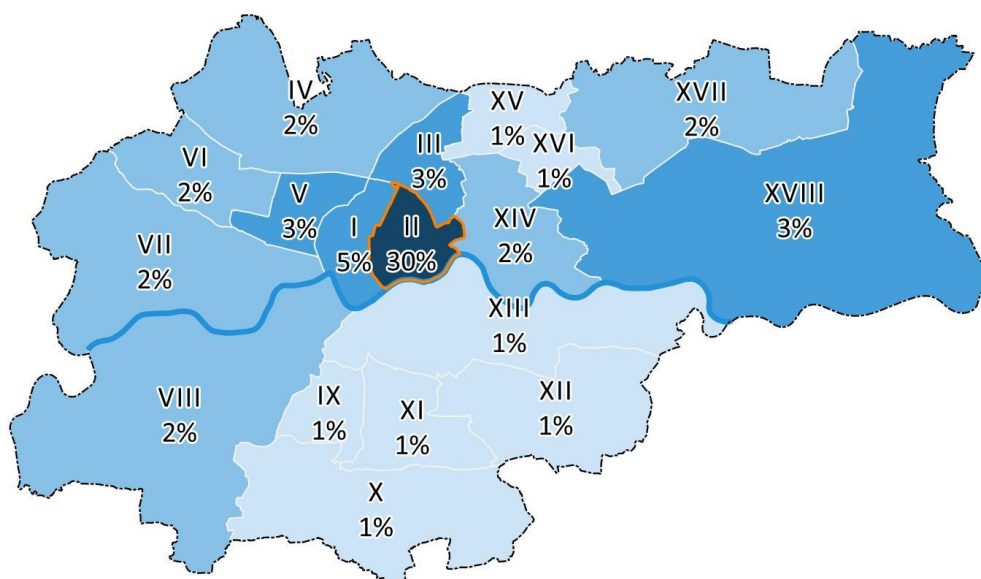
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy II najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I, XVIII oraz V.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

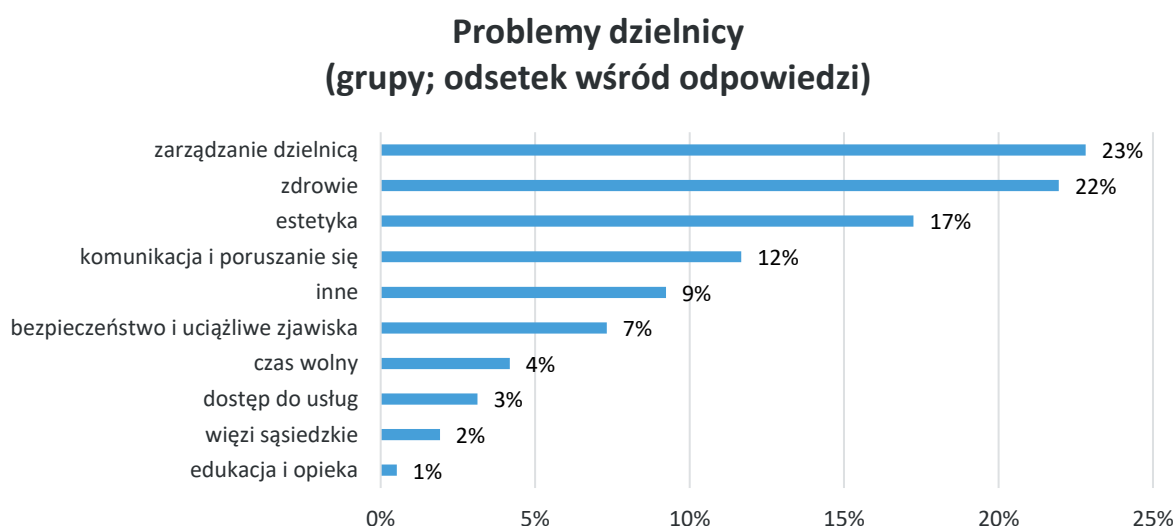
Użytkownikami dzielnicy II najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy I.

ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

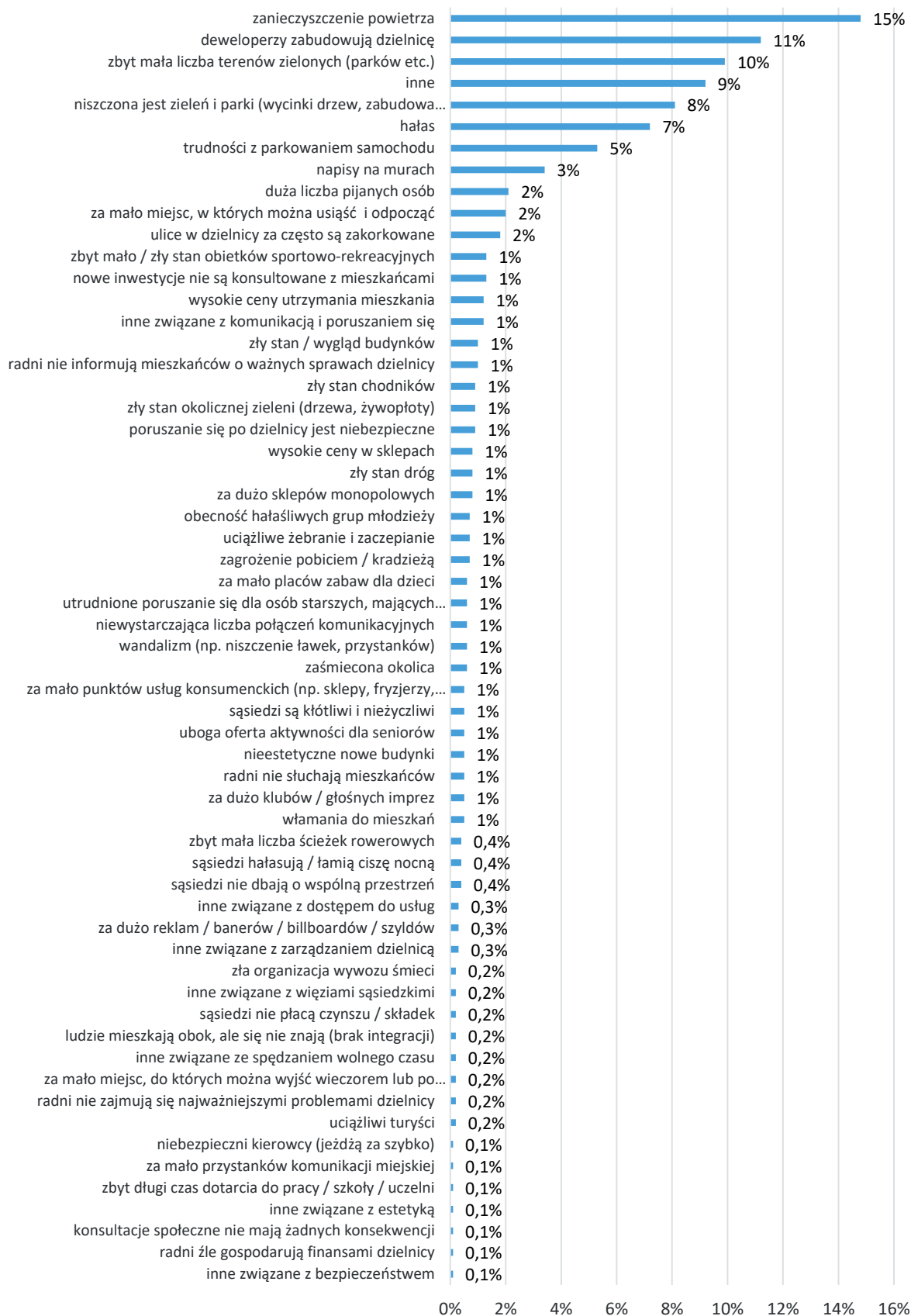
NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: zarządzanie dzielnicą (23%) oraz zdrowie (22%).

Poniższy wykres prezentuje szczegółowe kategorie odpowiedzi.

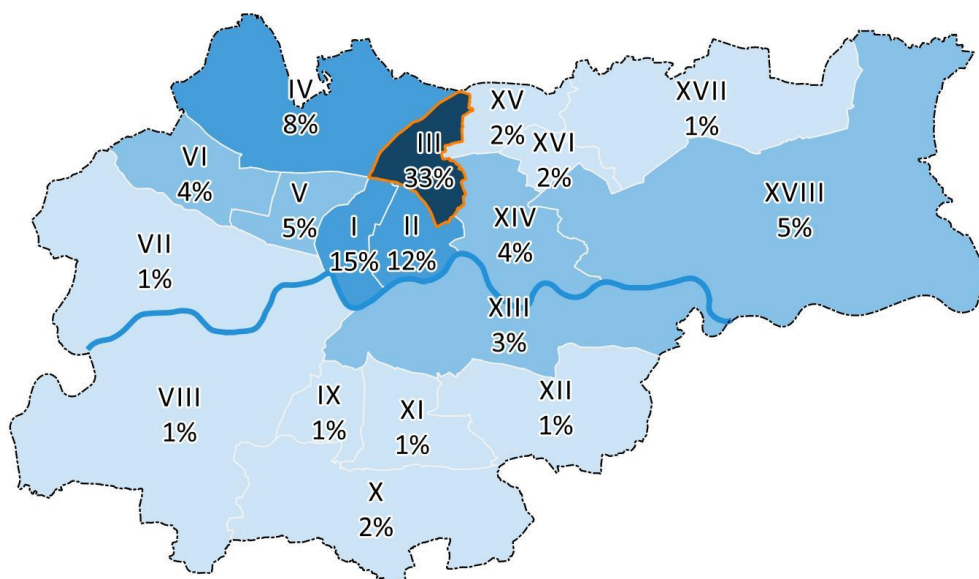
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA III PRĄDNIK CZERWONY FUNKcjONALNOŚĆ

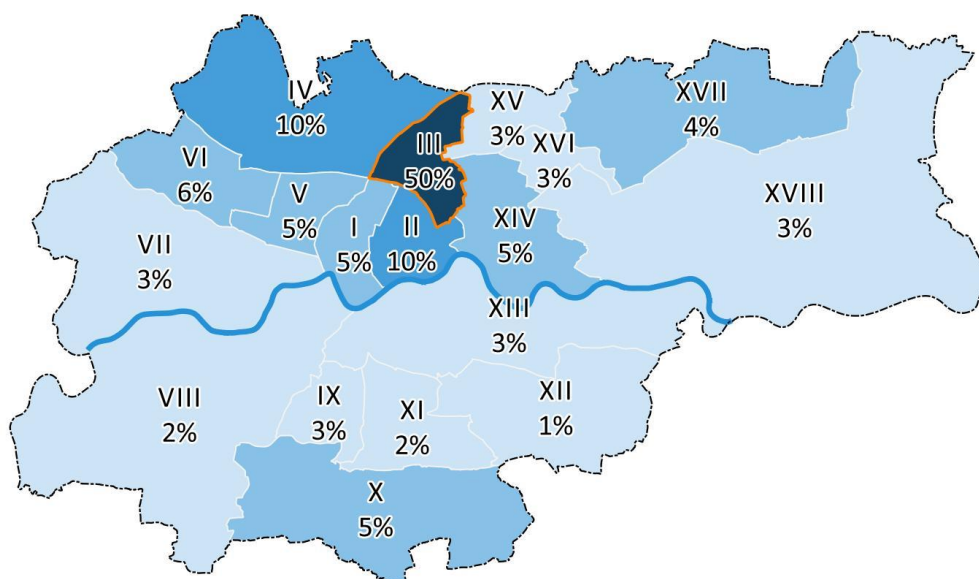
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy III najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I, II oraz IV.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy III najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy II oraz IV.

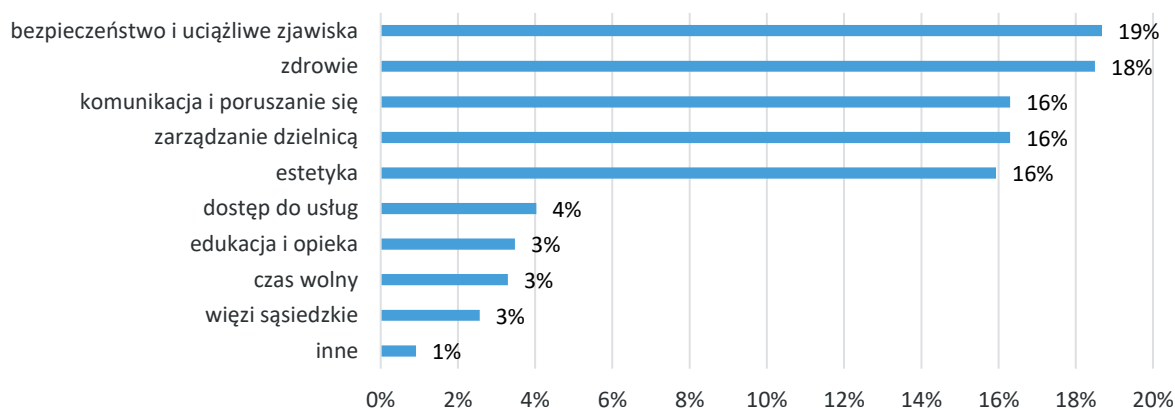
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

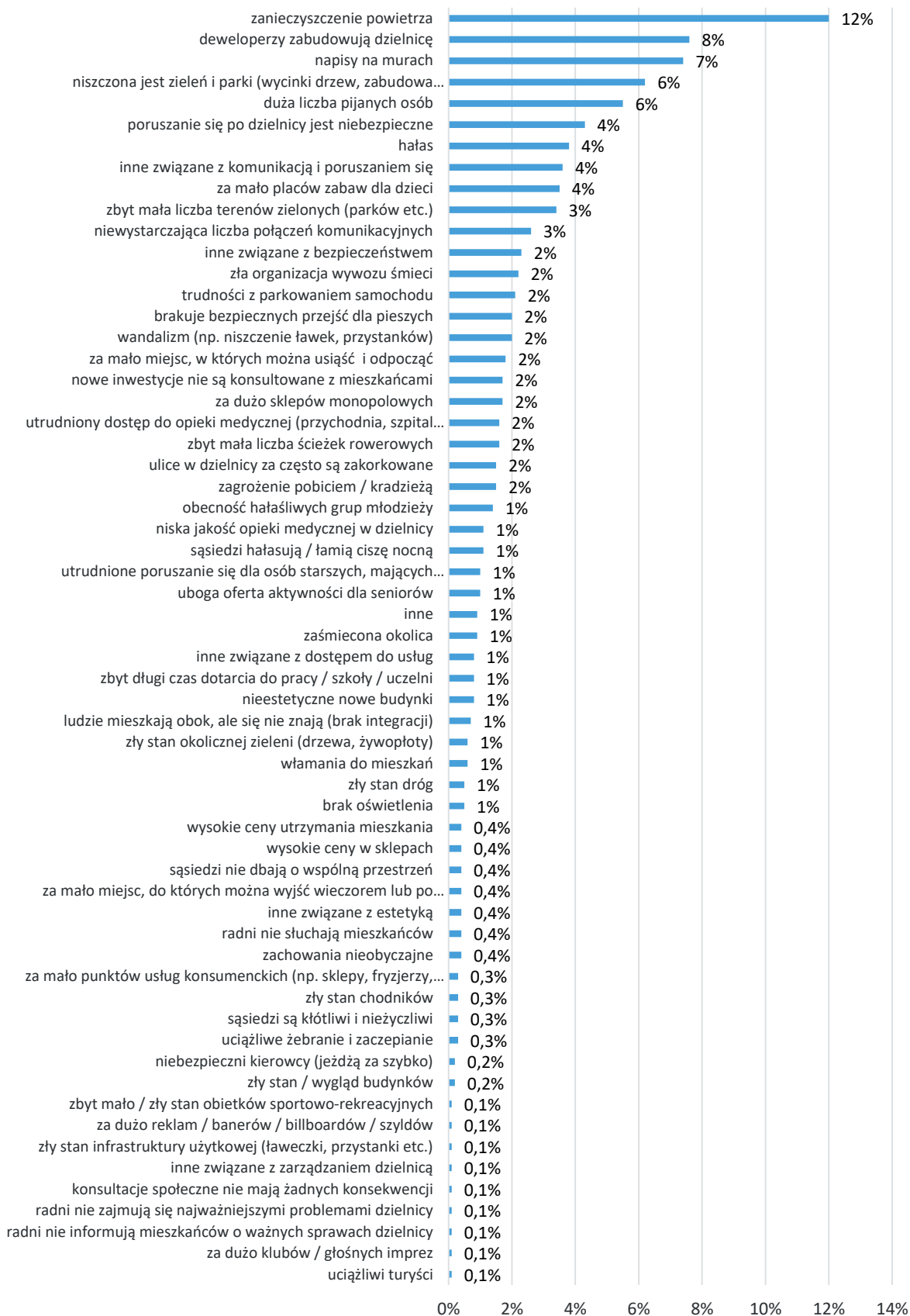
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (19%) oraz zdrowie (18%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

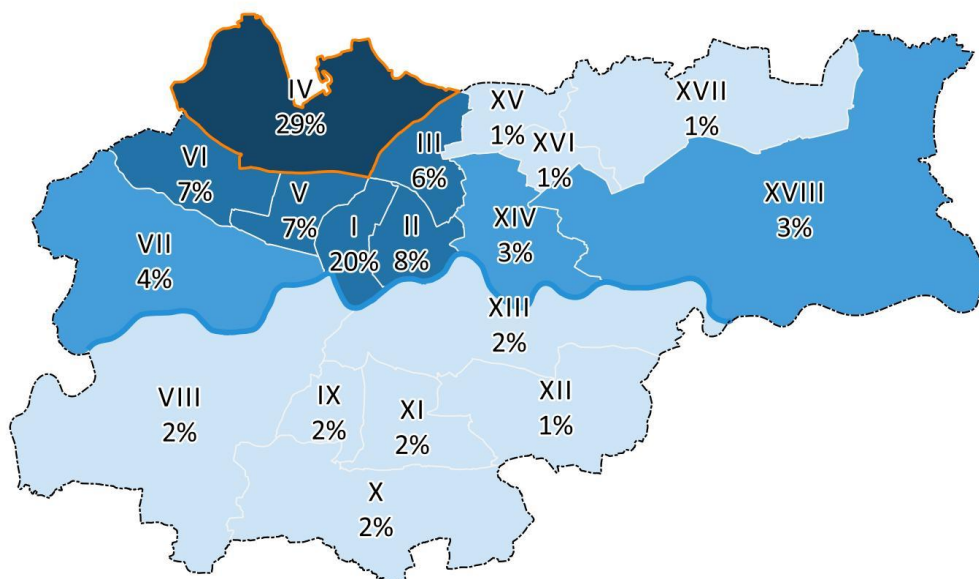

DZIELNICA IV PRĄDNIK BIAŁY

FUNKCJONALNOŚĆ

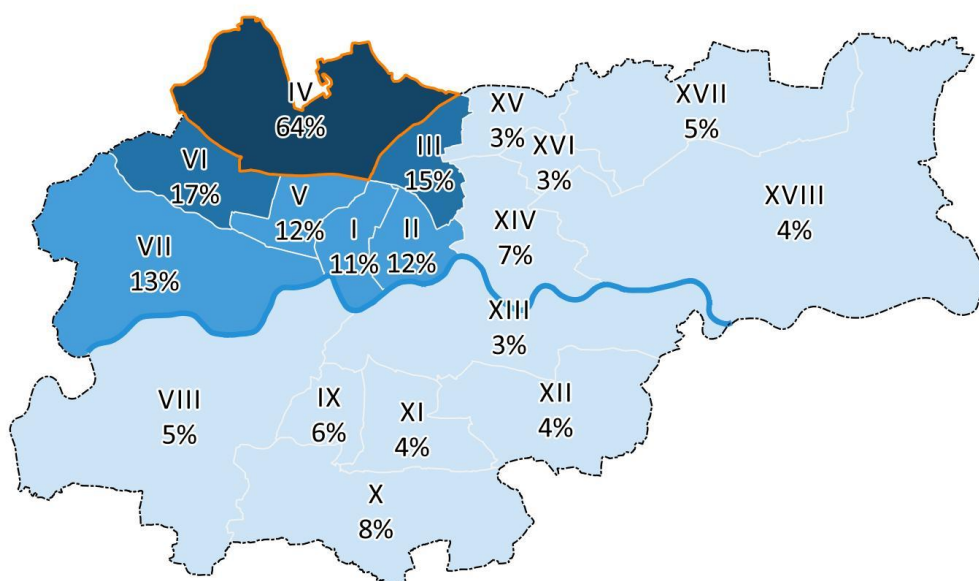
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy IV najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I, II oraz VI.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy IV najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy VI, III, II oraz VII.

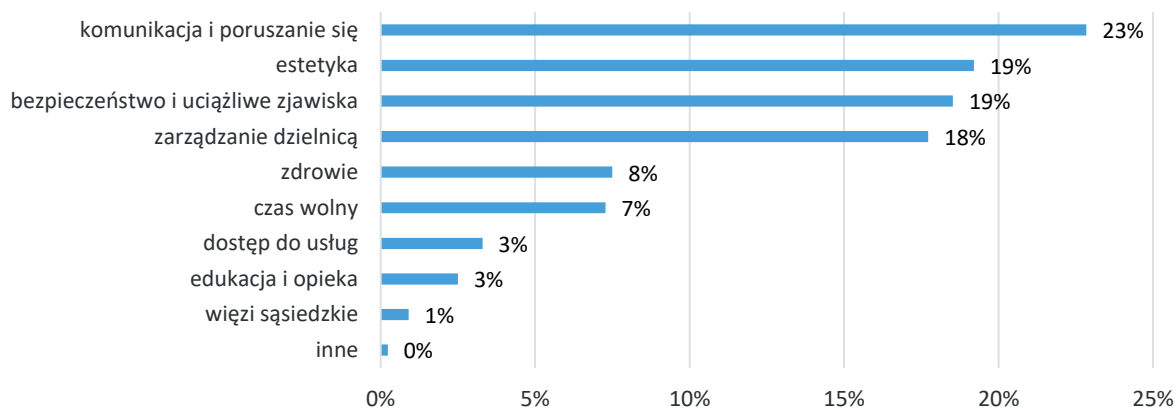
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

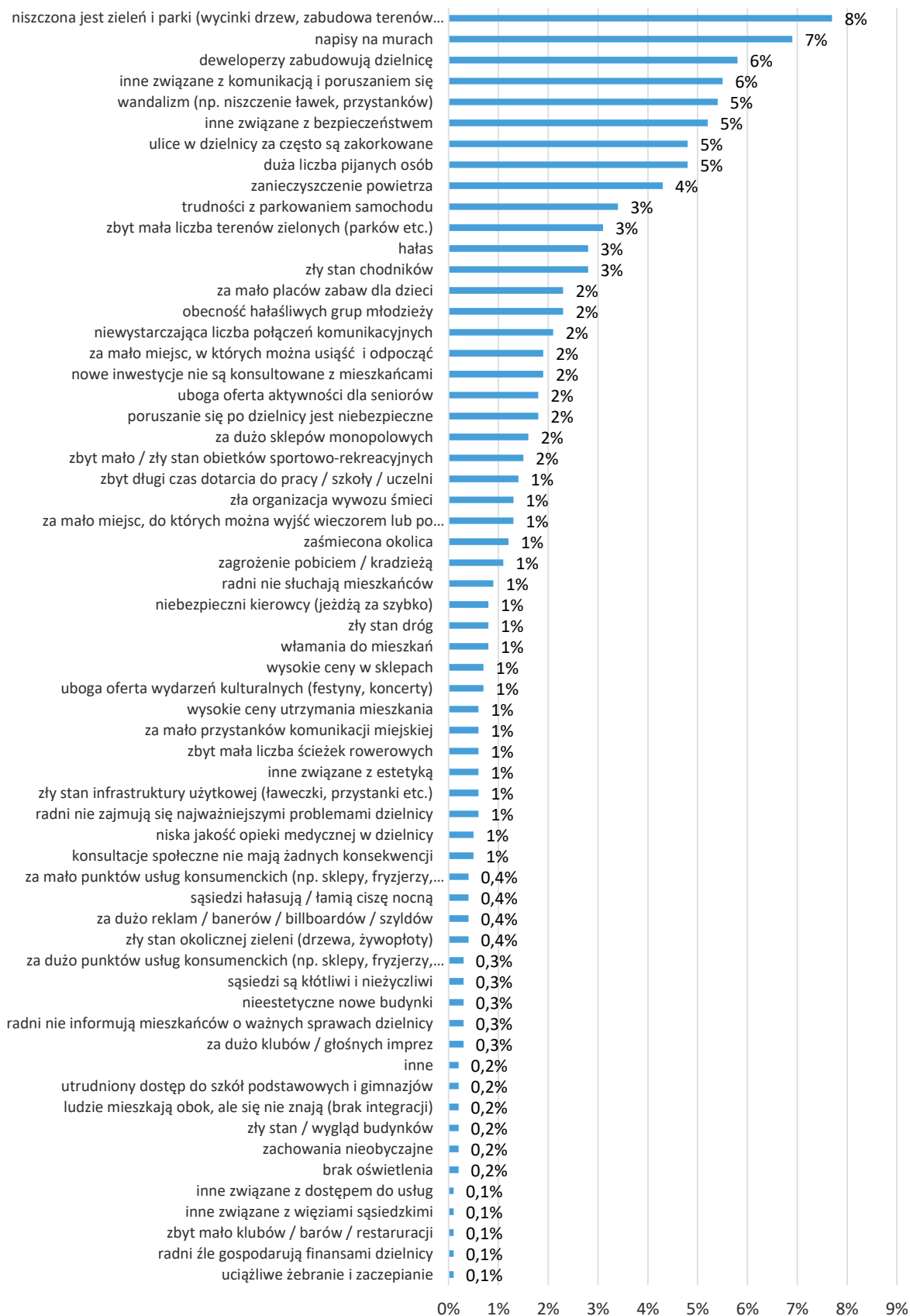
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (21%) oraz estetyka (20%).

Poniższy wykres prezentuje szczegółowe kategorie odpowiedzi.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

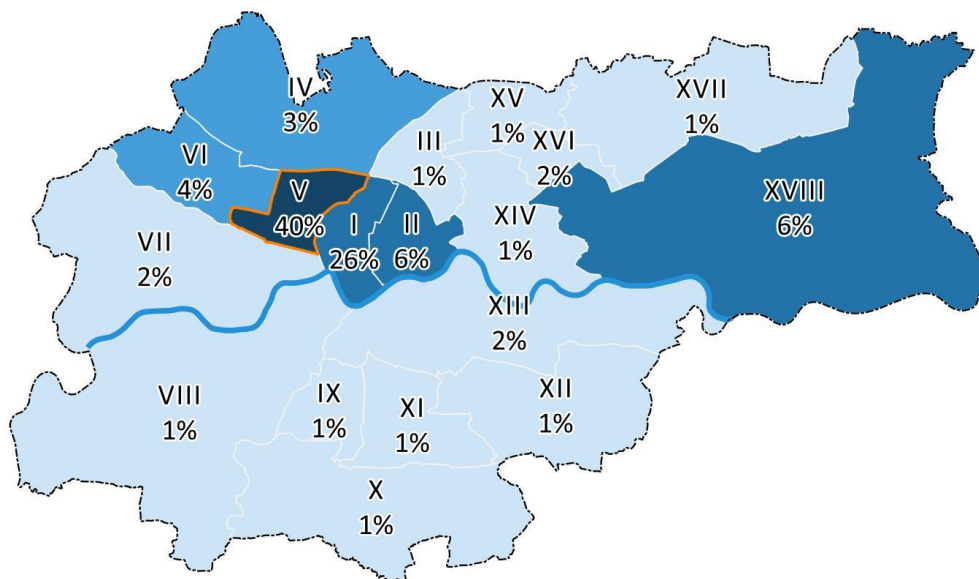

DZIELNICA V KROWODRZA

FUNKCJONALNOŚĆ

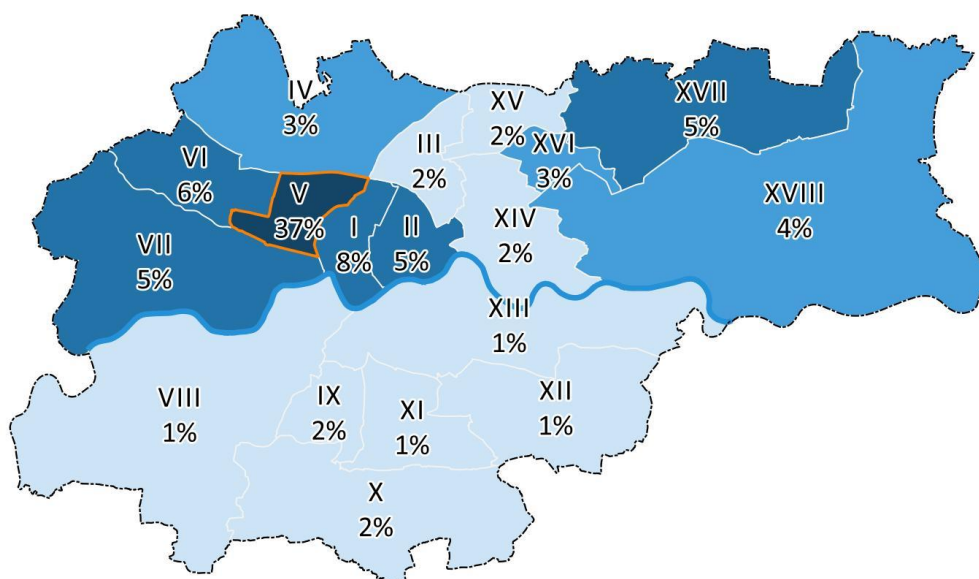
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy V najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I, VI oraz IV.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy V najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy I, VI oraz VII.

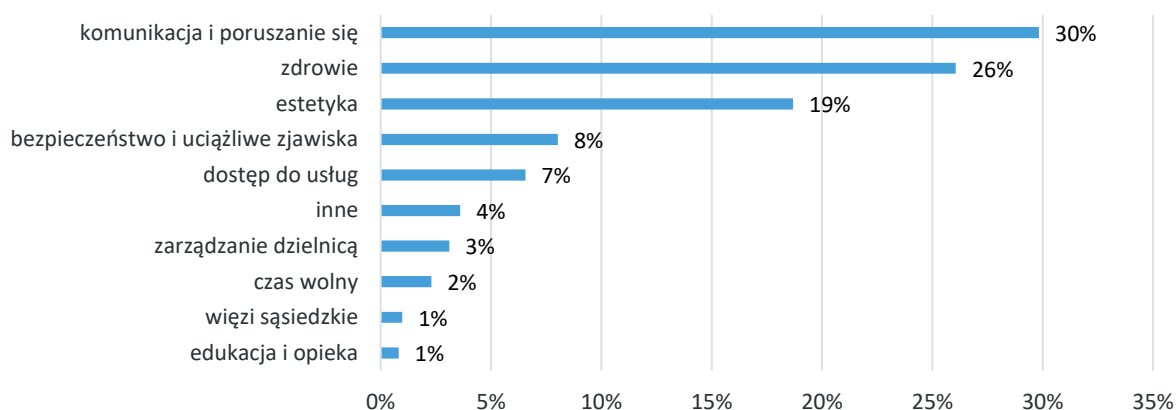
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

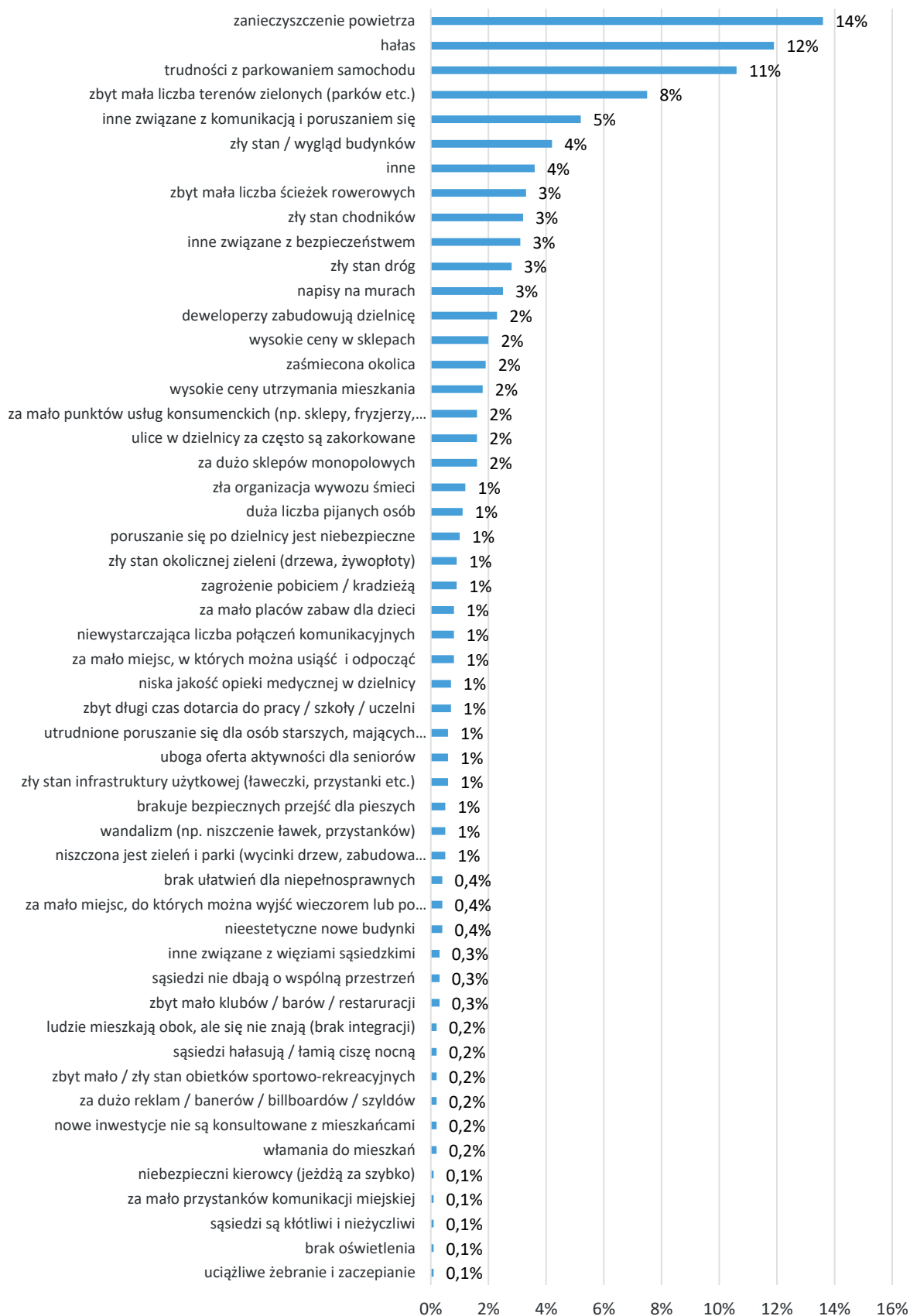
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (30%), zdrowie (26%) oraz estetyka (19%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

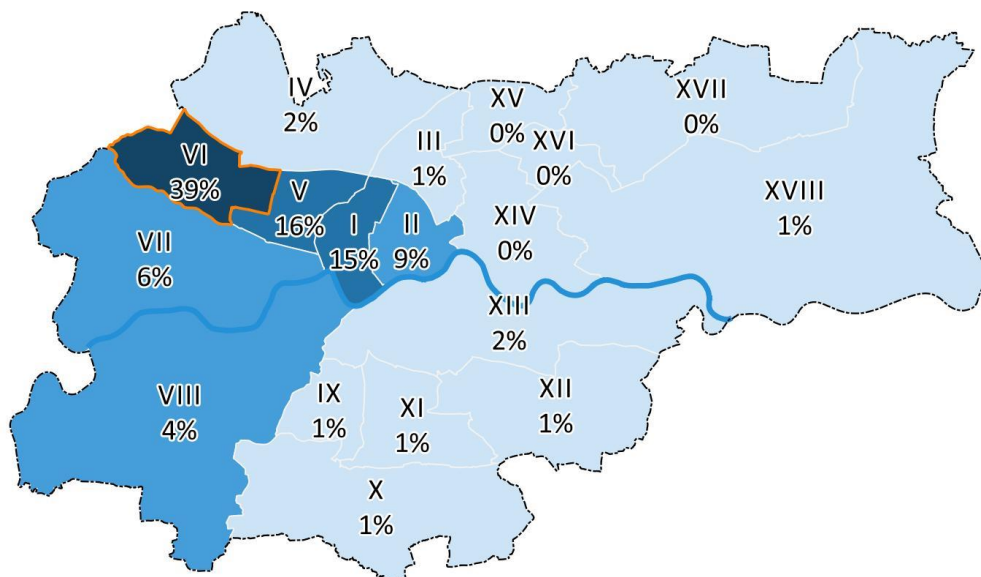

DZIELNICA VI BRONOWICE

FUNKCJONALNOŚĆ

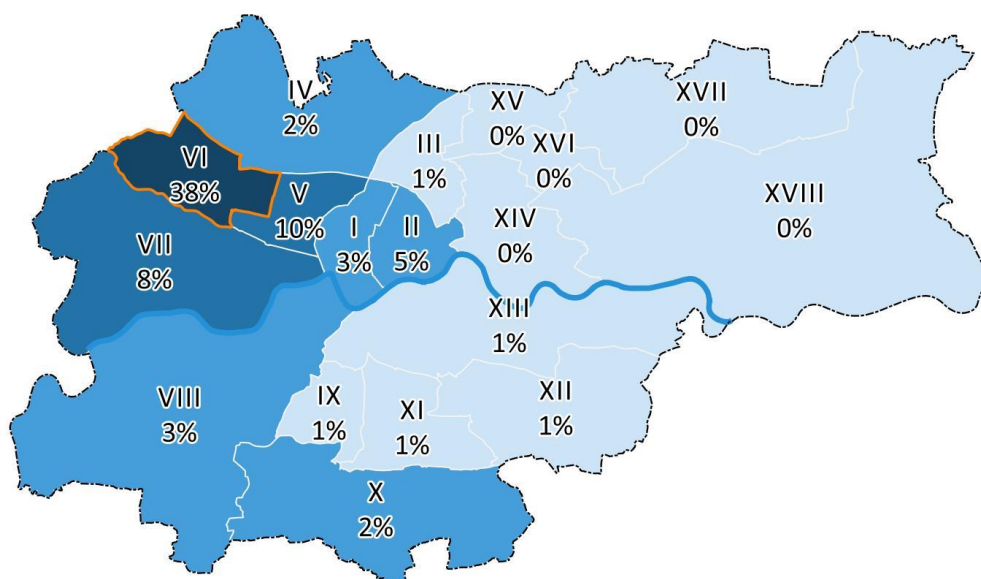
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy VI najczęściej są użytkownikami Dzielnicy V, I oraz II.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

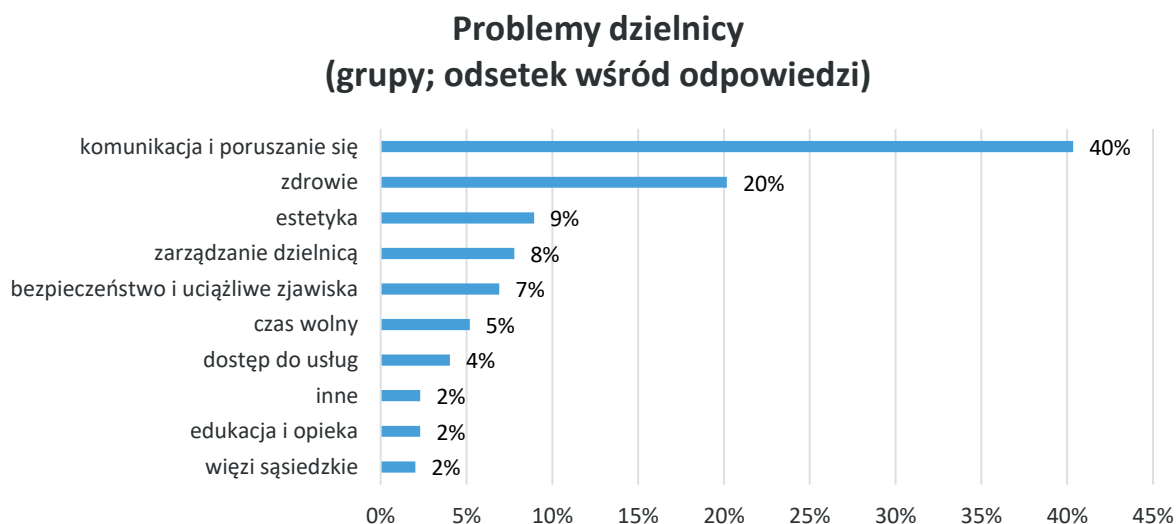
Użytkownikami Dzielnicy VI najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy V oraz VII.

ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

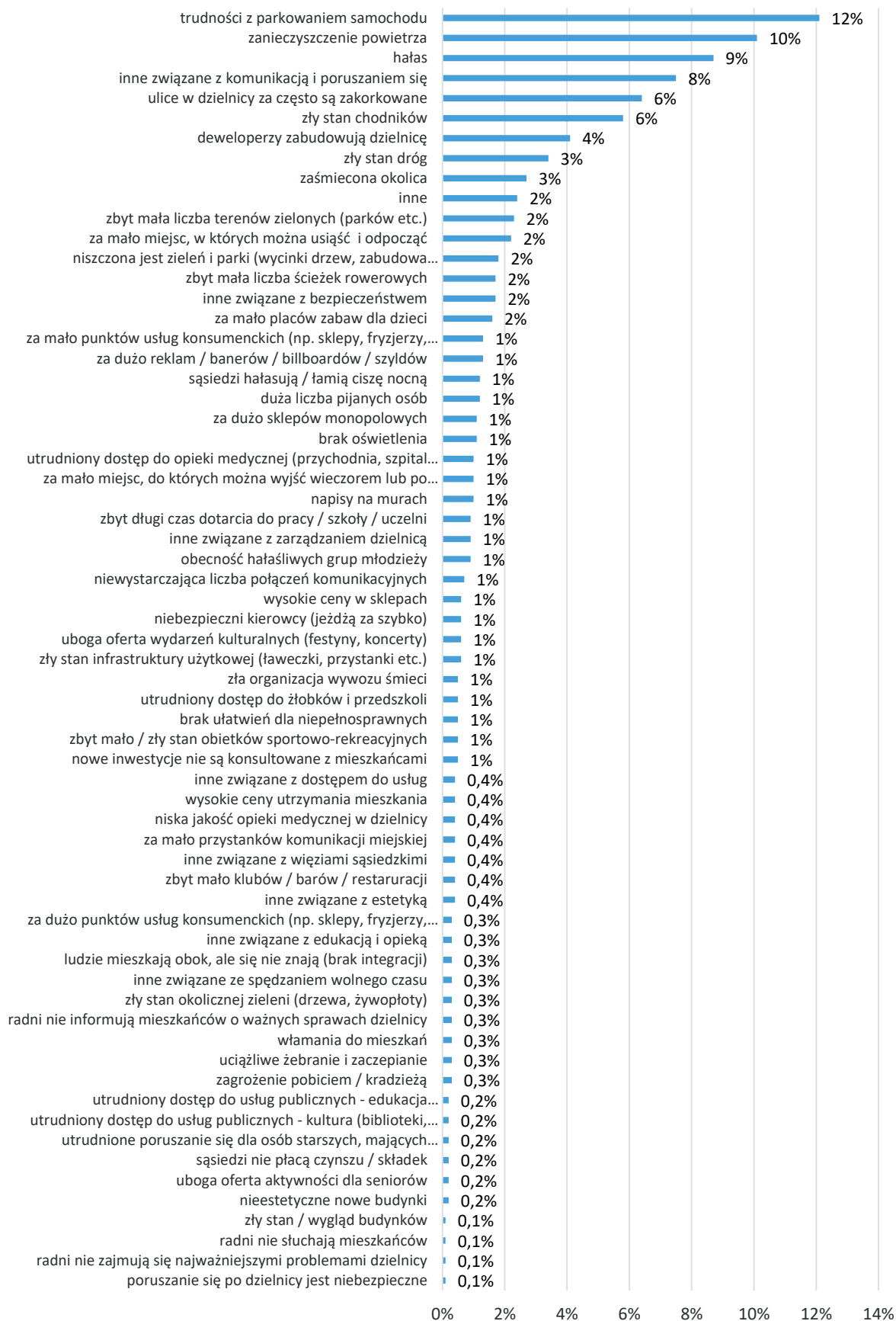
NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (40%) oraz zdrowie (20%).

Poniższy wykres prezentuje szczegółowe kategorie odpowiedzi.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

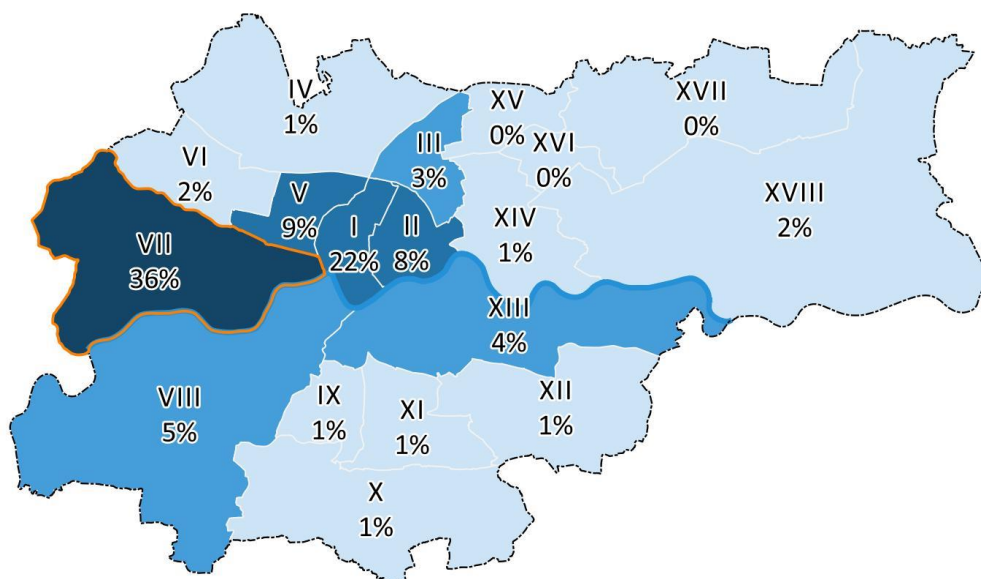

DZIELNICA VII ZWIERZYNIEC

FUNKCJONALNOŚĆ

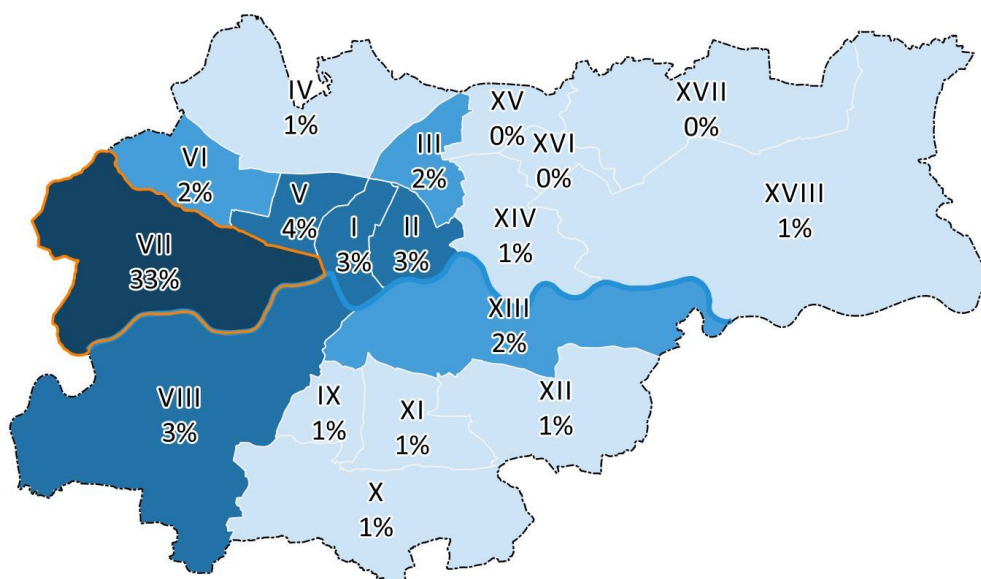
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy VII najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I, V oraz II.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy VII najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy V i I.

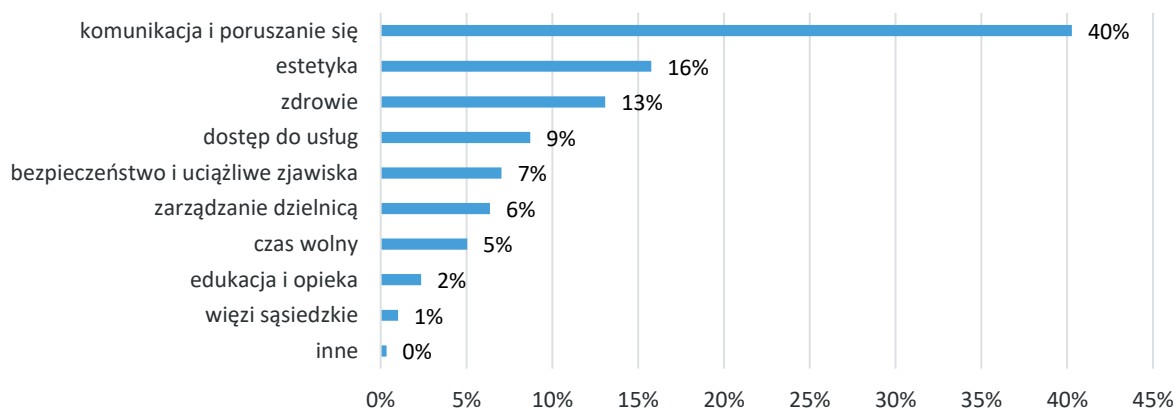
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

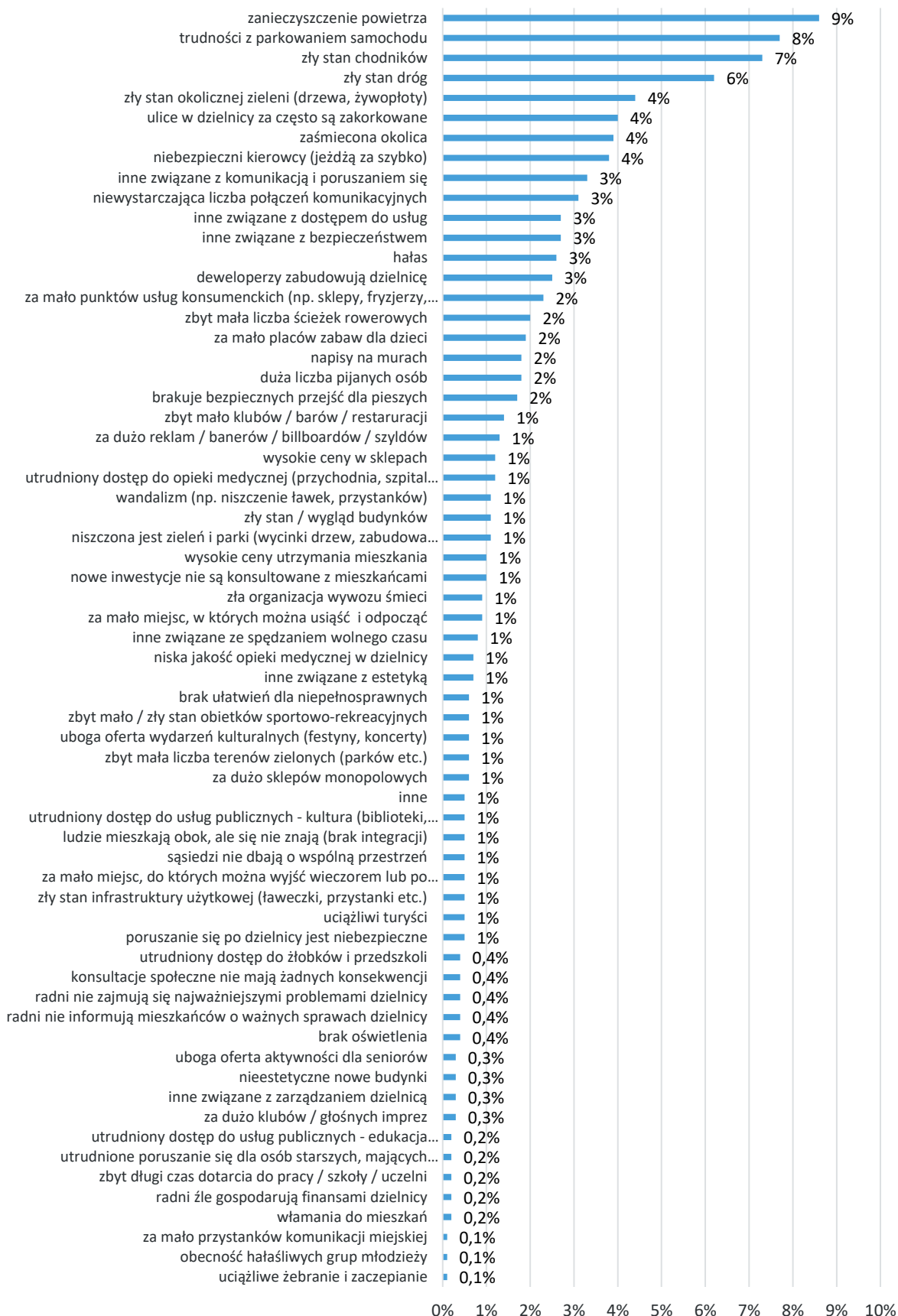
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (40%), estetyka (16%) oraz zdrowie (13%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

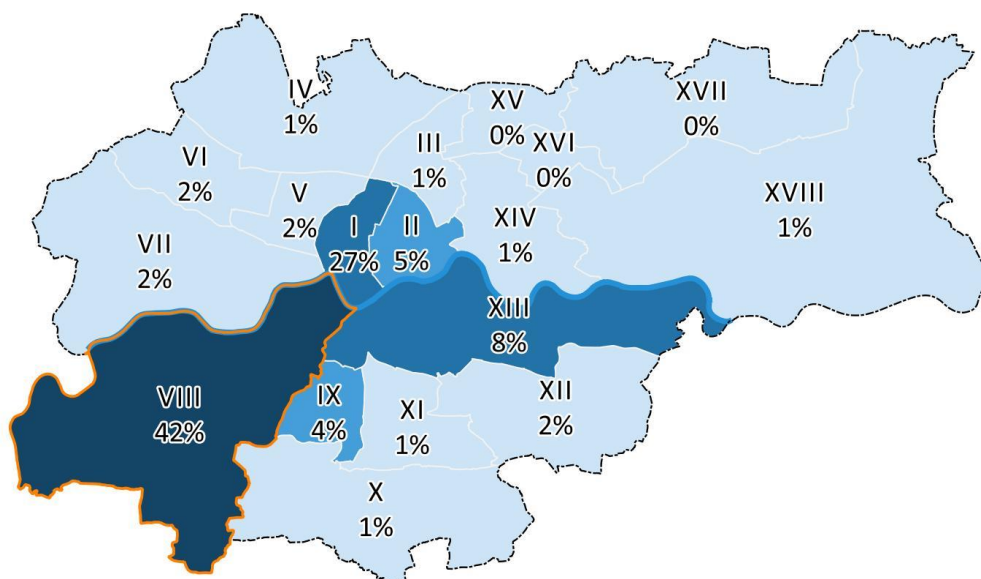

DZIELNICA VIII DĘBNIKI

FUNKCJONALNOŚĆ

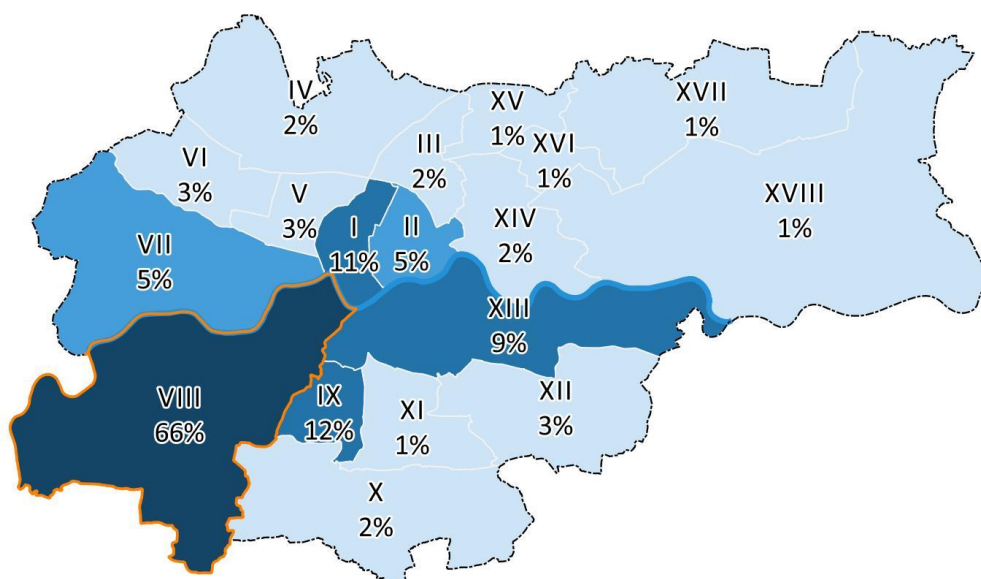
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy VIII najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I oraz XIII.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy VIII najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy IX, I oraz XIII.

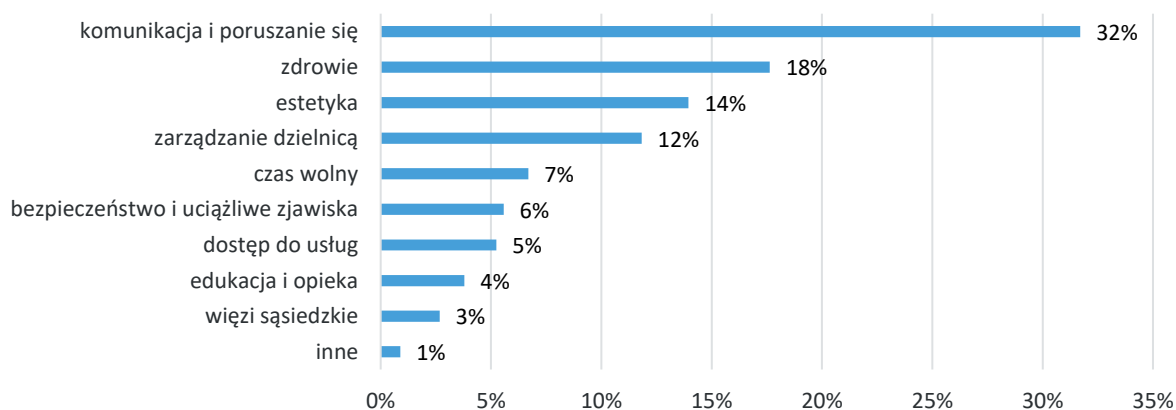
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

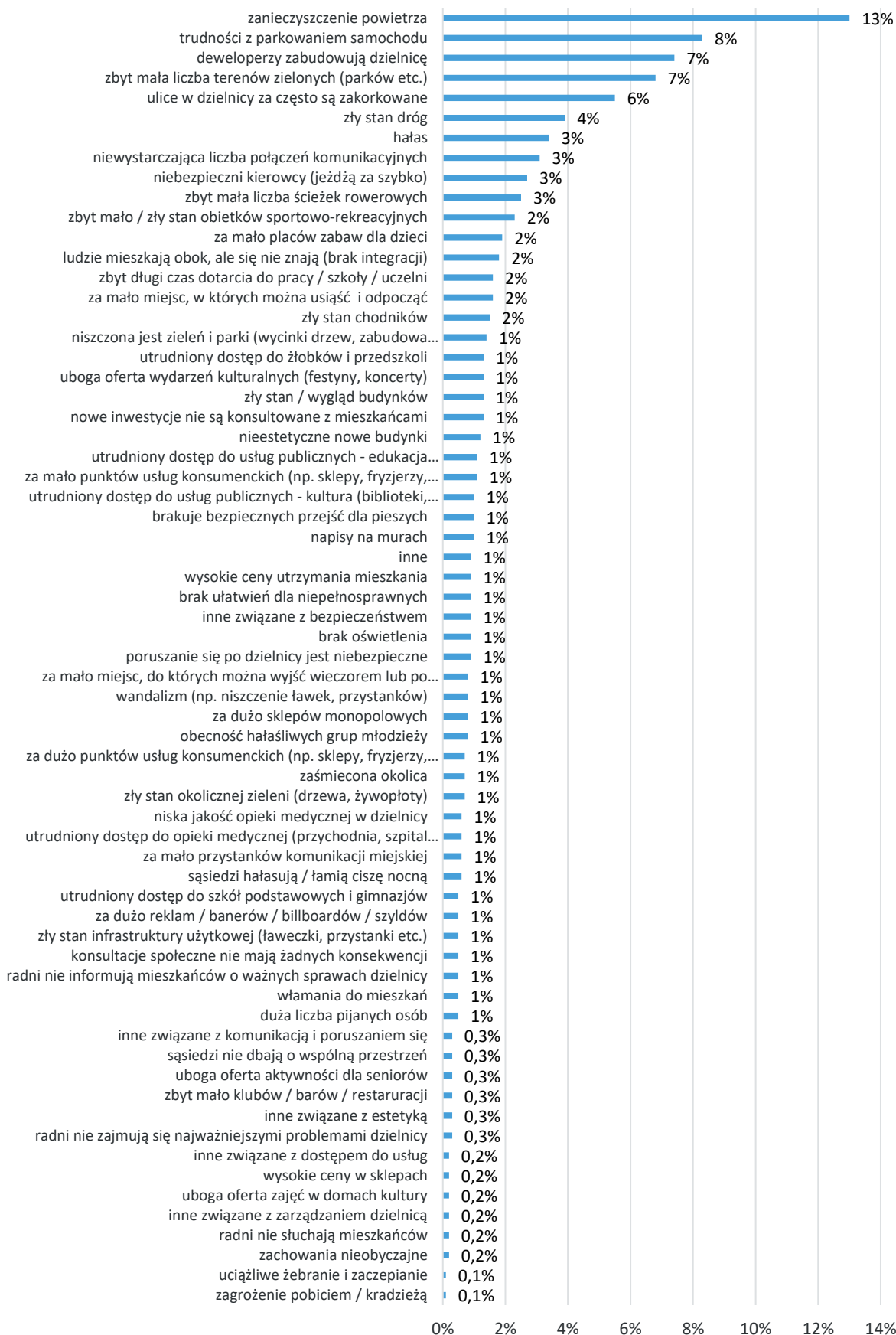
Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (32%), zdrowie (18%), estetyka (14%) oraz zarządzanie dzielnicą (12%).

Poniższy wykres prezentuje szczegółowe kategorie odpowiedzi.

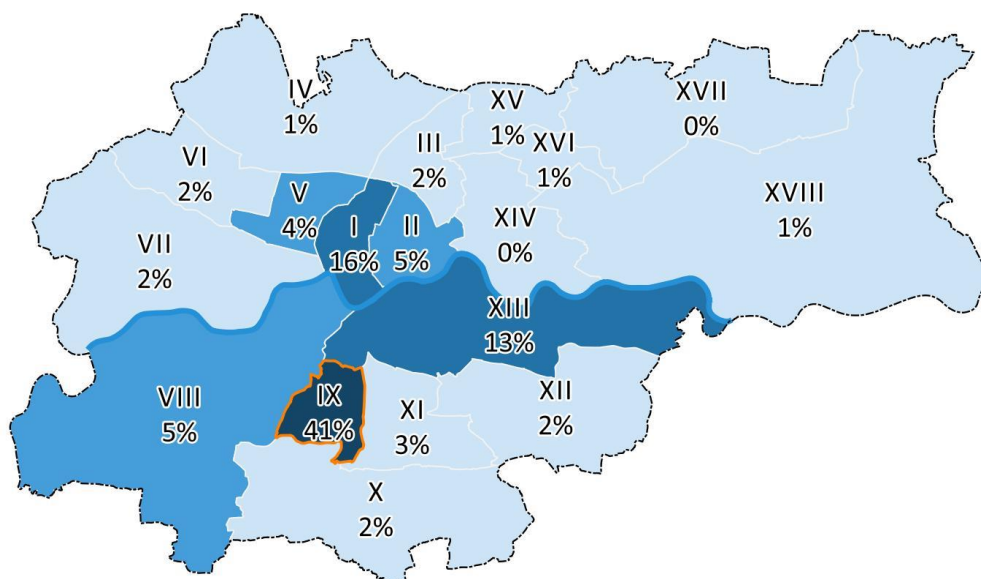
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA IX ŁAGIEWNIKI-BOREK FAŁĘCKI FUNKCJONALNOŚĆ

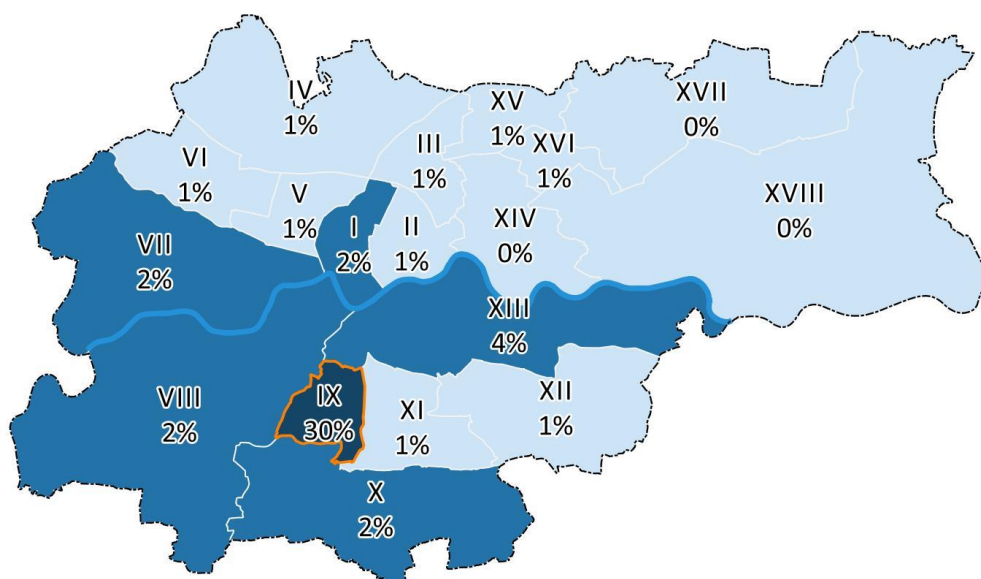
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy IX najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I oraz XIII.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy IX najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XIII.

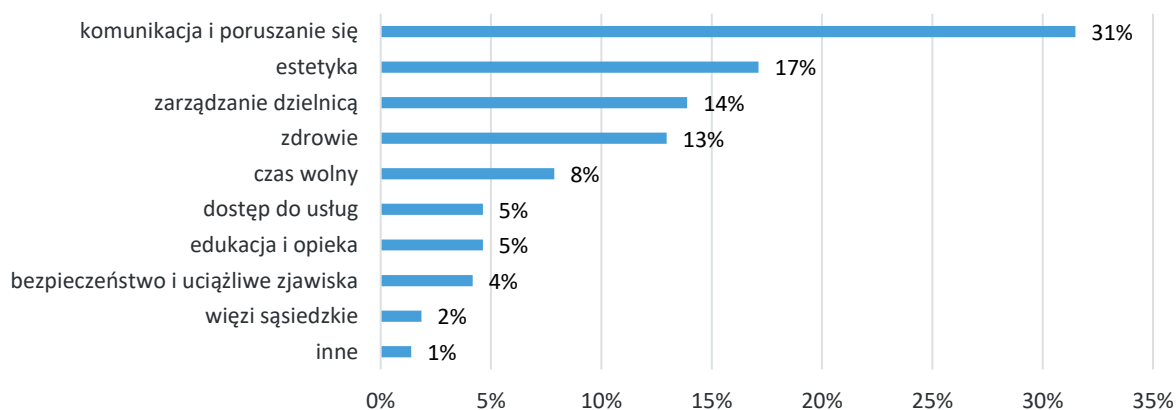
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

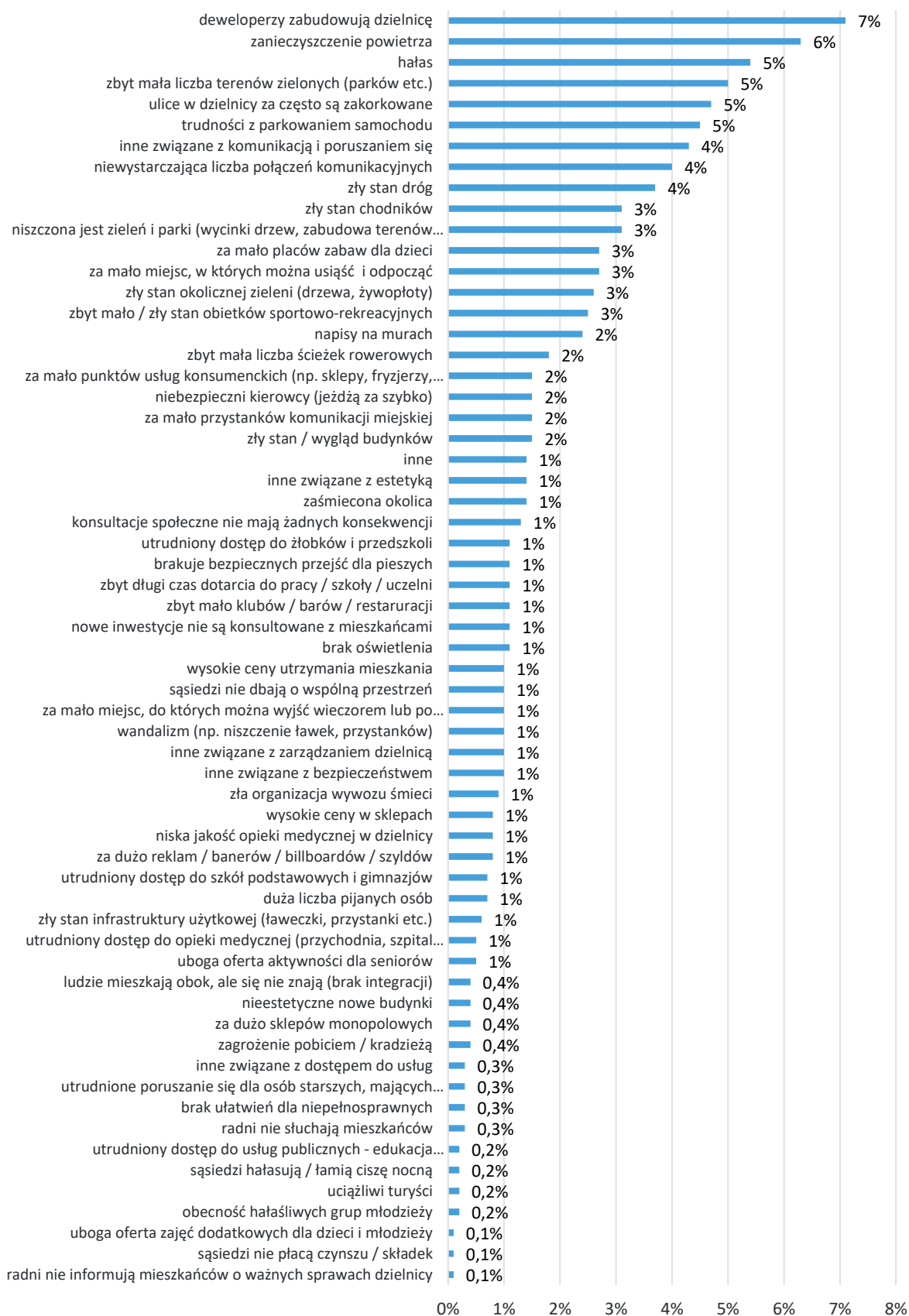
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (31%) oraz estetyka (17%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

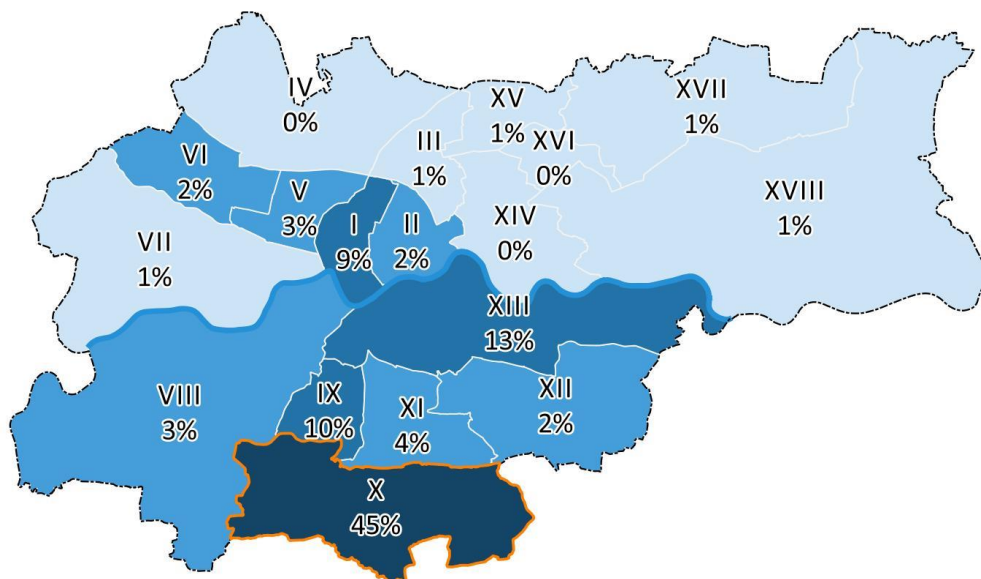

DZIELNICA X SWOSZOWICE

FUNKCJONALNOŚĆ

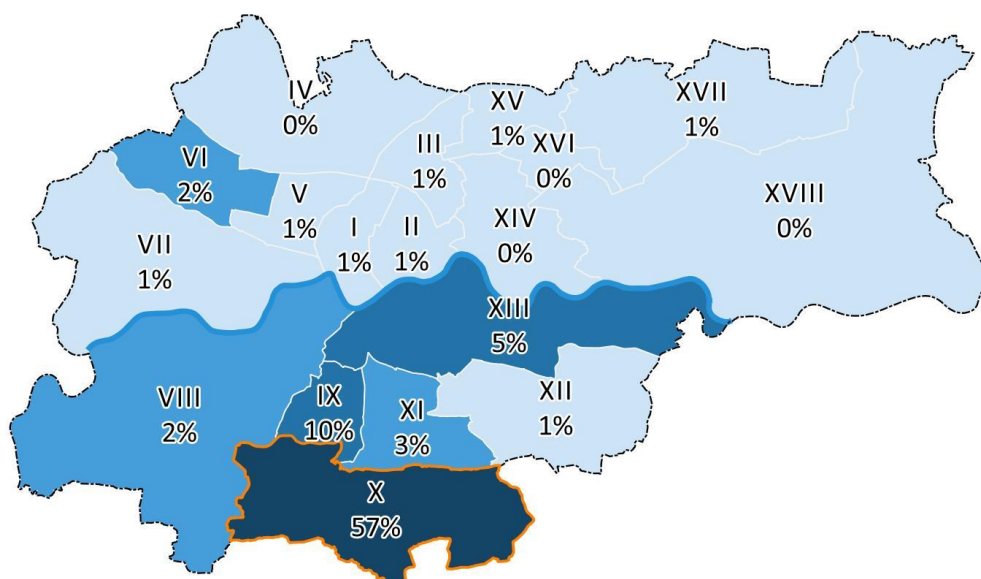
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy X najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I, XIII oraz IX.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami dzielnicy X najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy IX.

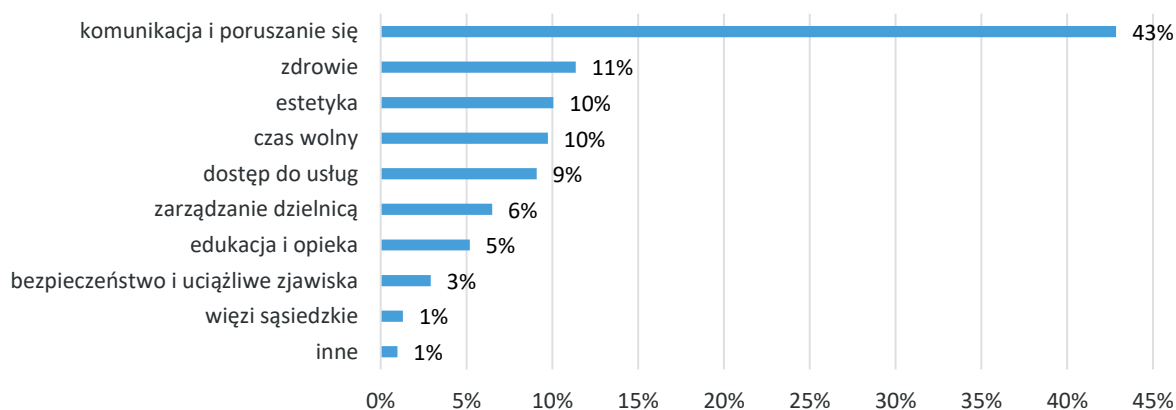
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

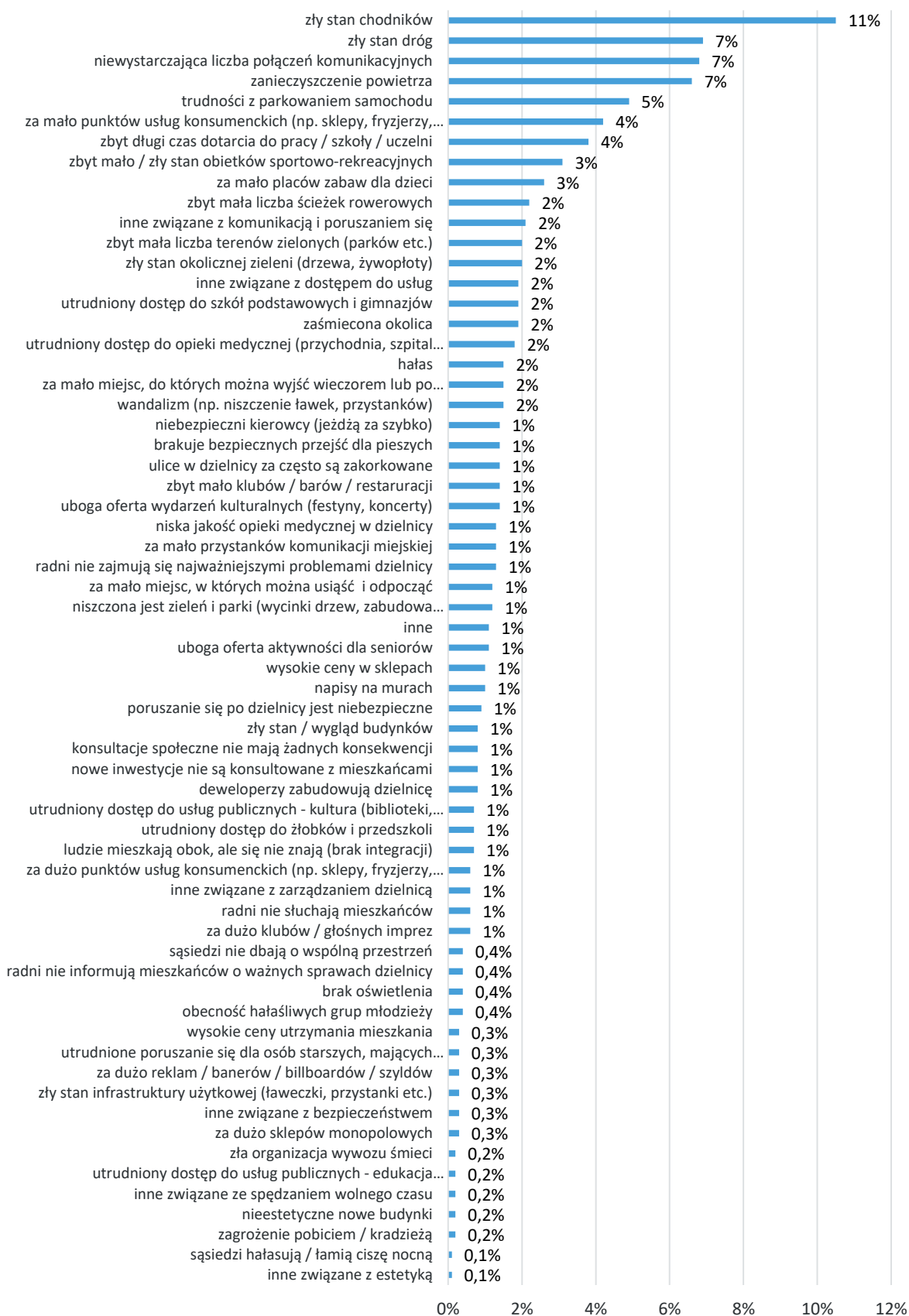
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (43%), zdrowie (11%) oraz estetyka (10%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

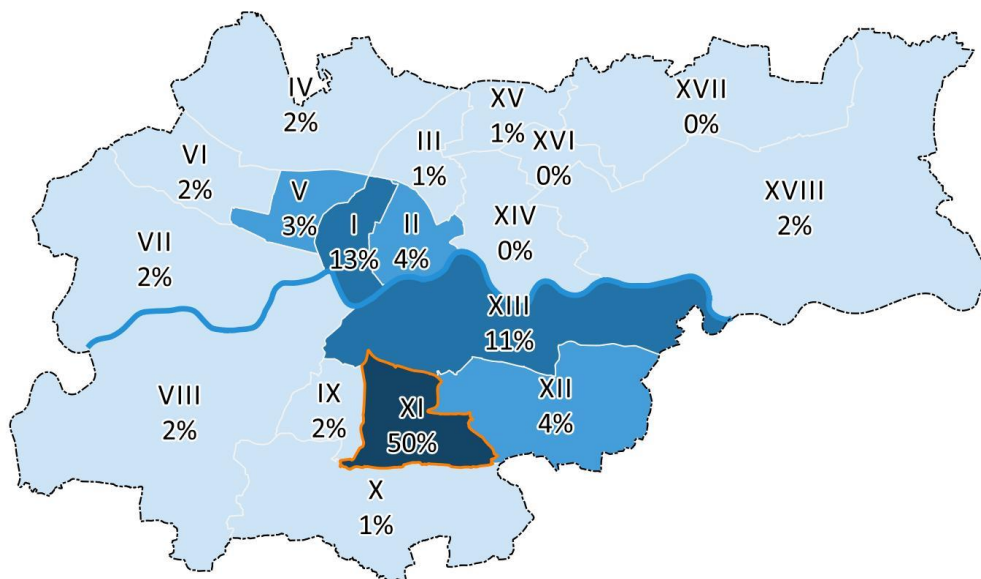
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA XI PODGÓRZE DUCHACKIE FUNKCJONALNOŚĆ

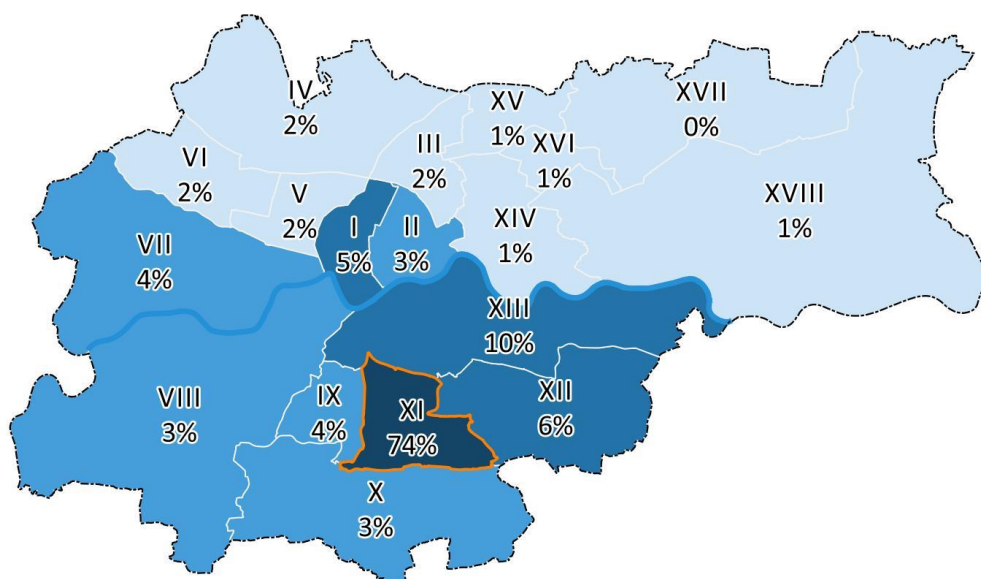
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XI najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I oraz XIII.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy XI najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XIII i XII.

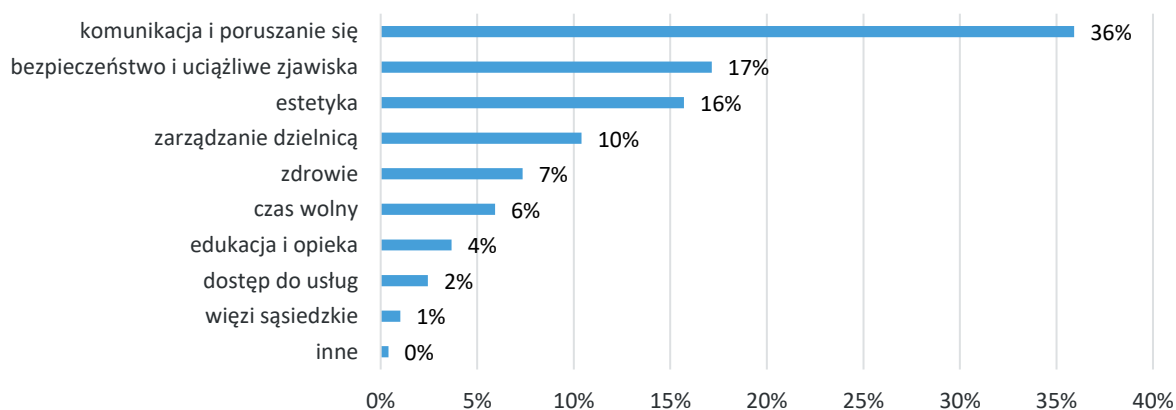
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

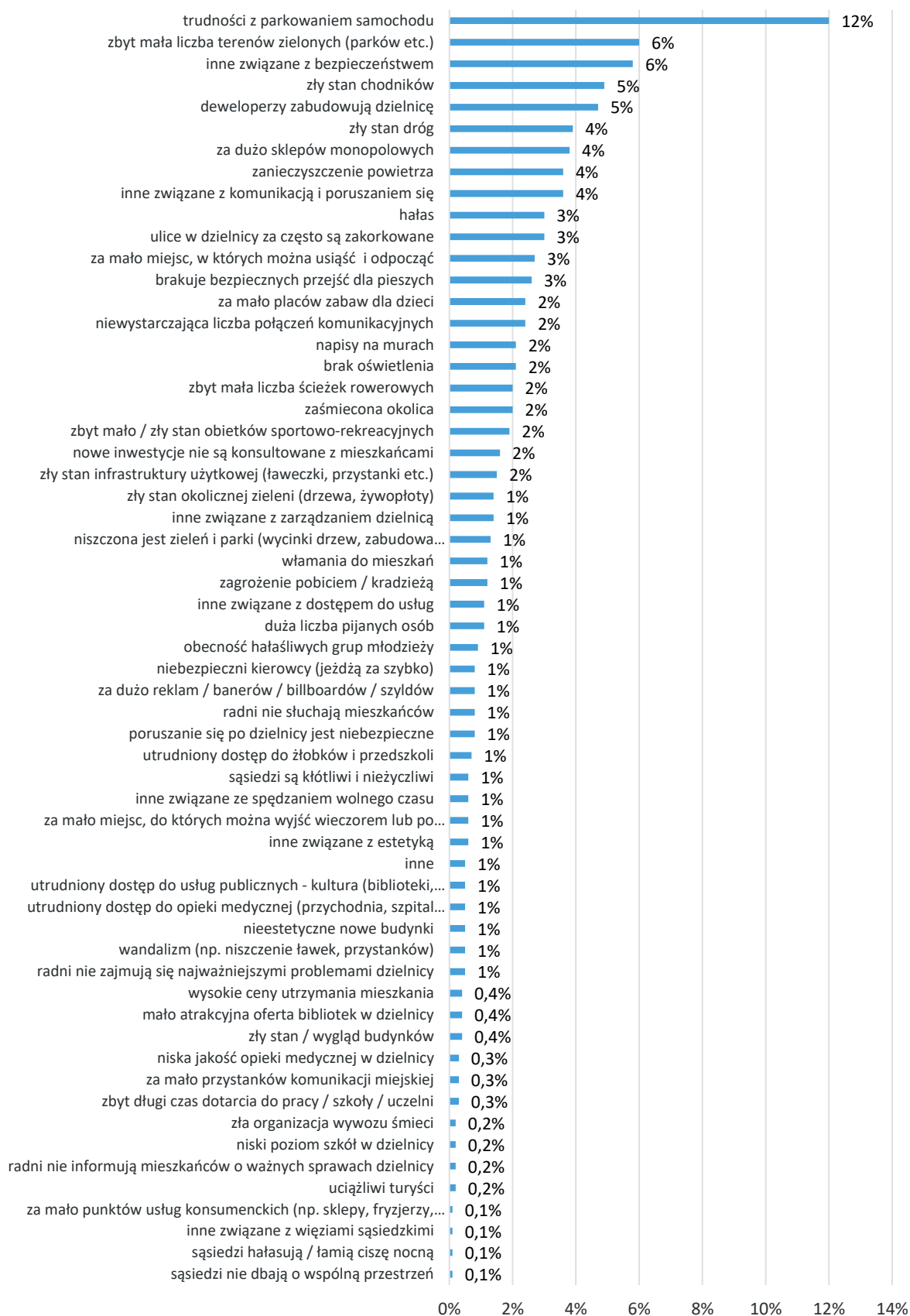
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (36%) oraz bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (17%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

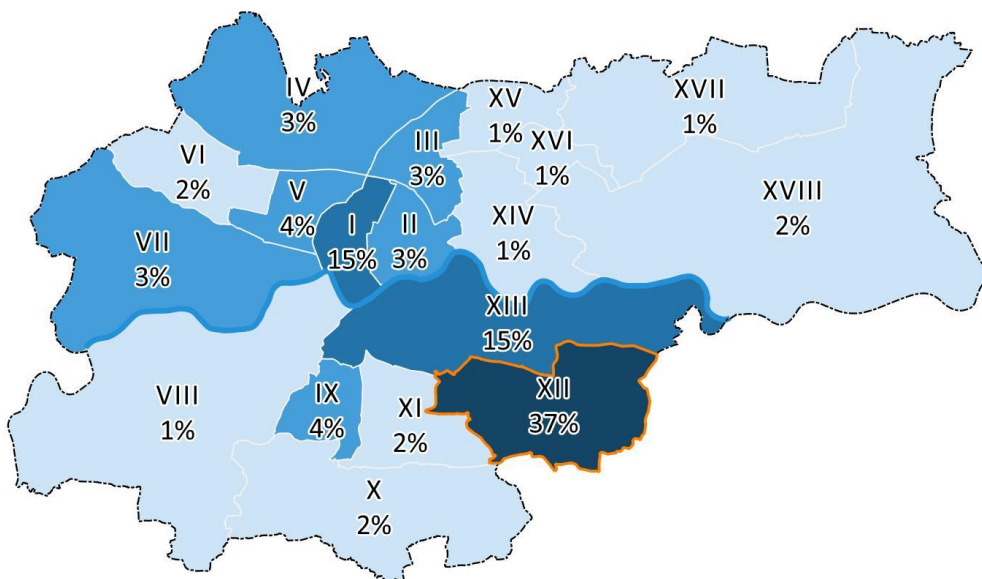
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA XII BIEŻANÓW-PROKOCIM FUNKCJONALNOŚĆ

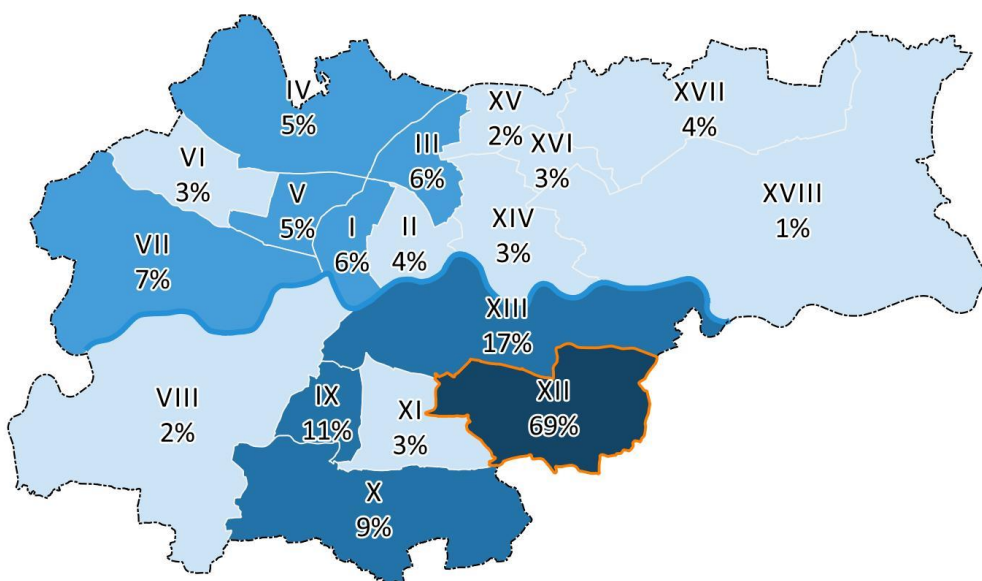
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek sprawy MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XII najczęściej są użytkownikami Dzielnicy XIII i I.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy XII najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XIII i IX.

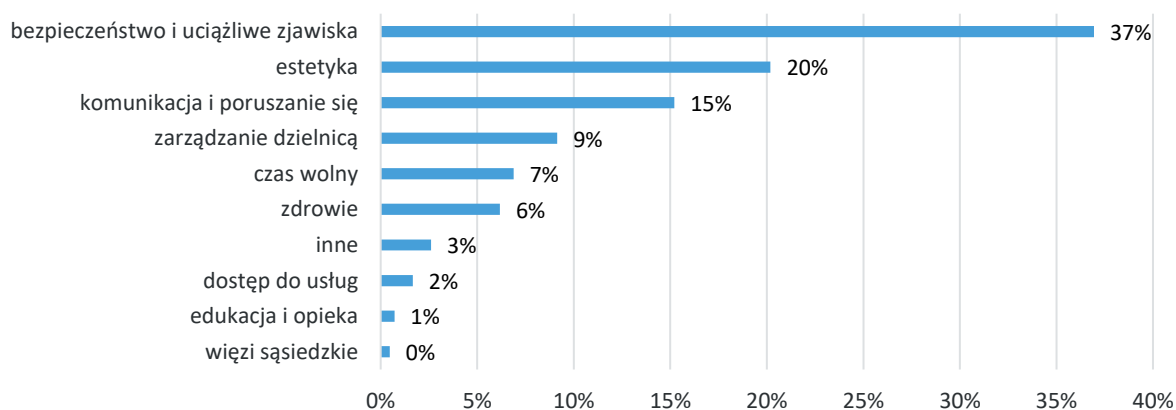
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

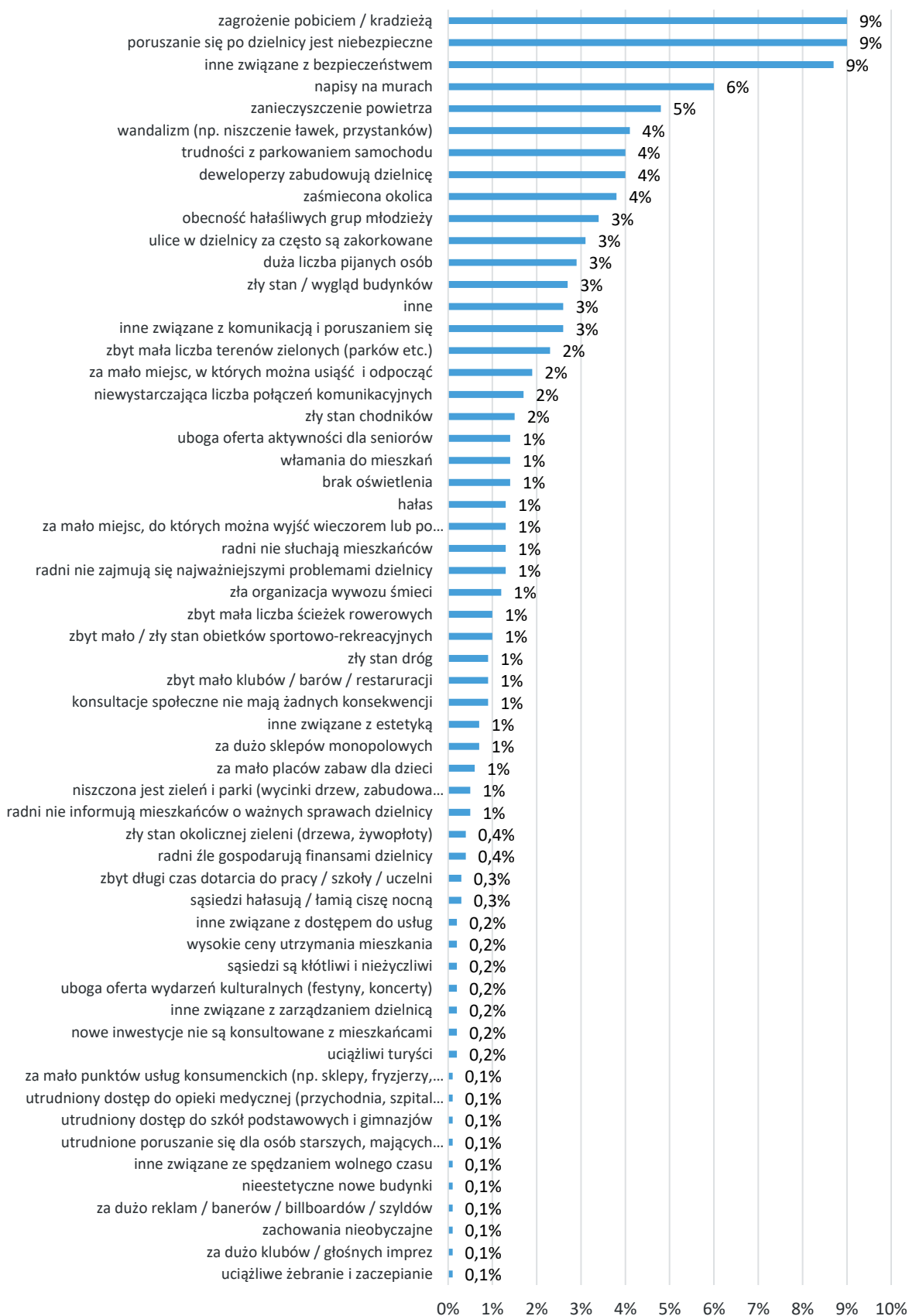
Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (37%), estetyka (20%) oraz komunikacja i poruszanie się (15%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

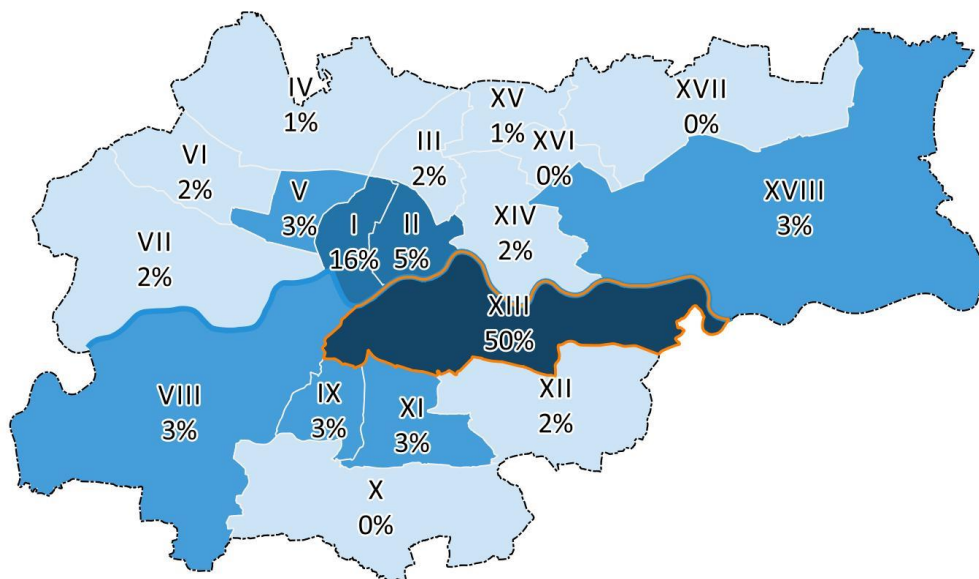

DZIELNICA XIII PODGÓRZE

FUNKCJONALNOŚĆ

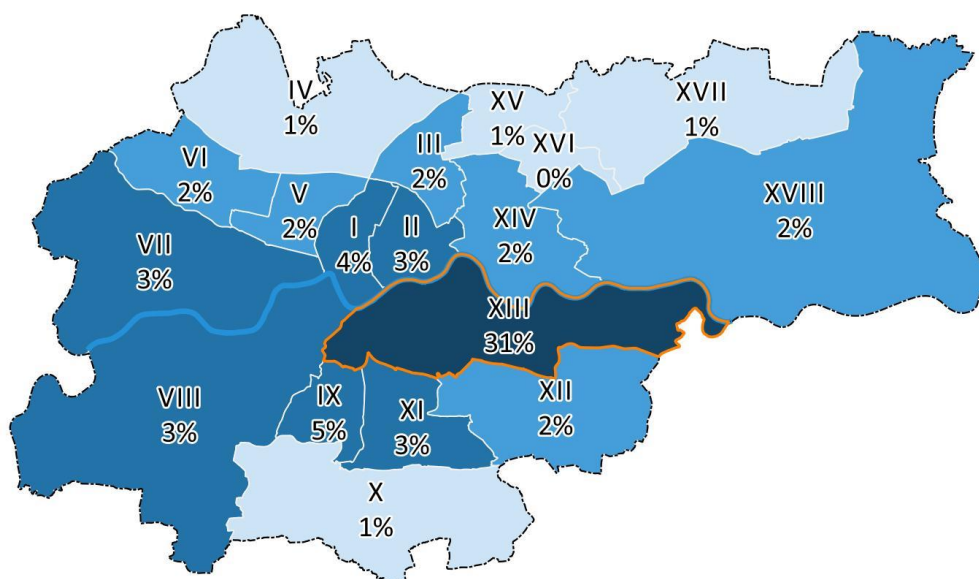
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XIII najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy VII najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy I, II oraz VII.

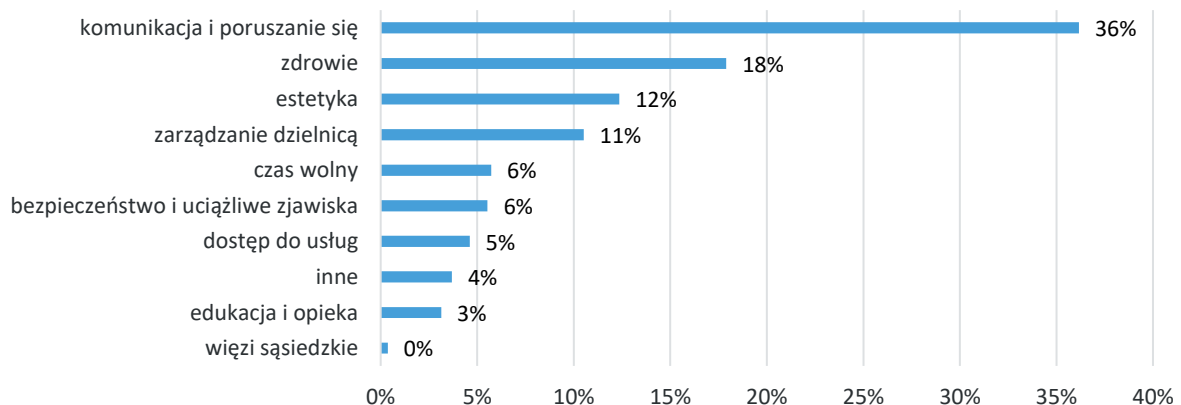
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

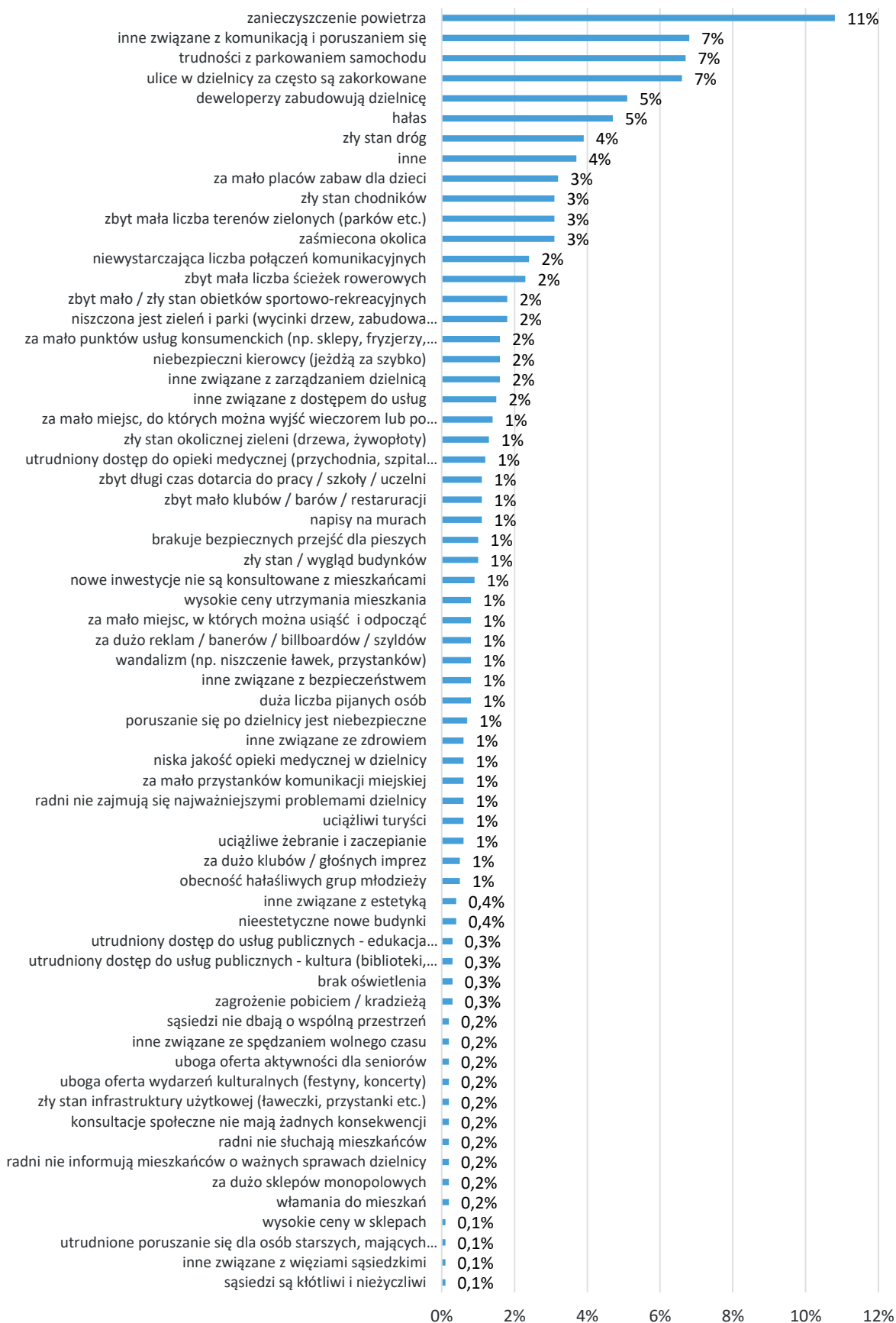
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (36%), zdrowie (18%) oraz estetyka (12%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

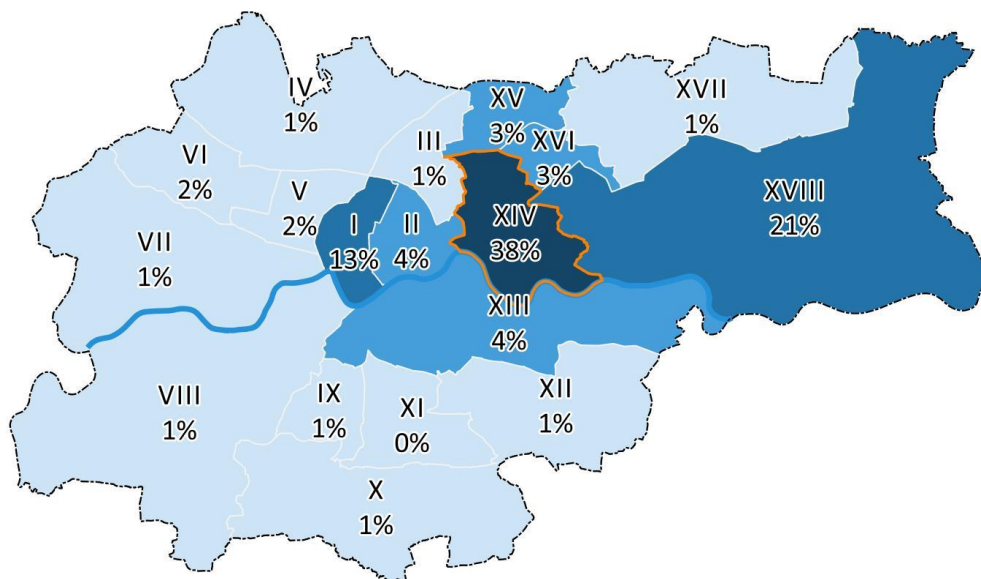
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA XIV CZYŻYNY FUNKcjONALNOŚĆ

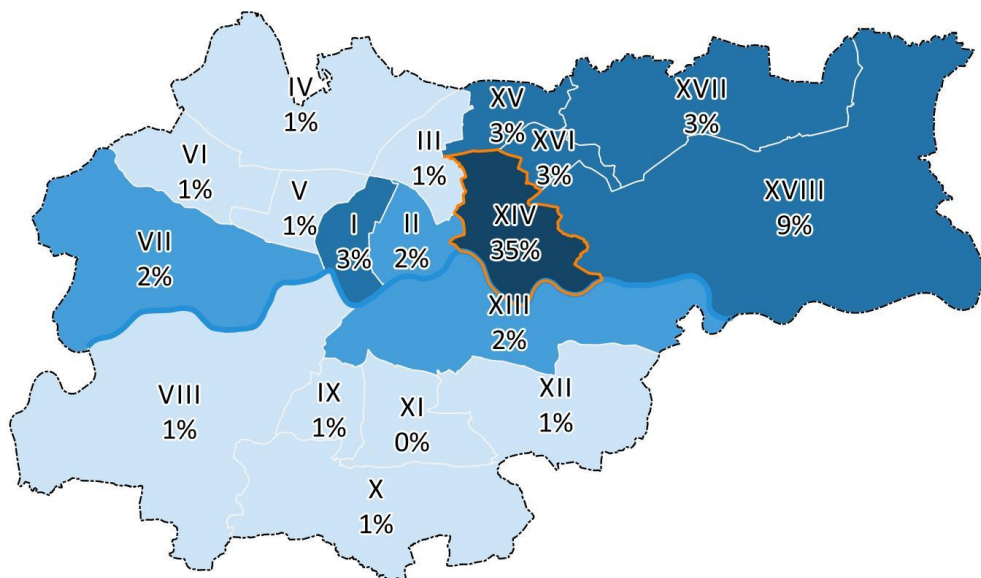
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XIV najczęściej są użytkownikami Dzielnicy XVIII oraz I.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy XIV najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XVIII.

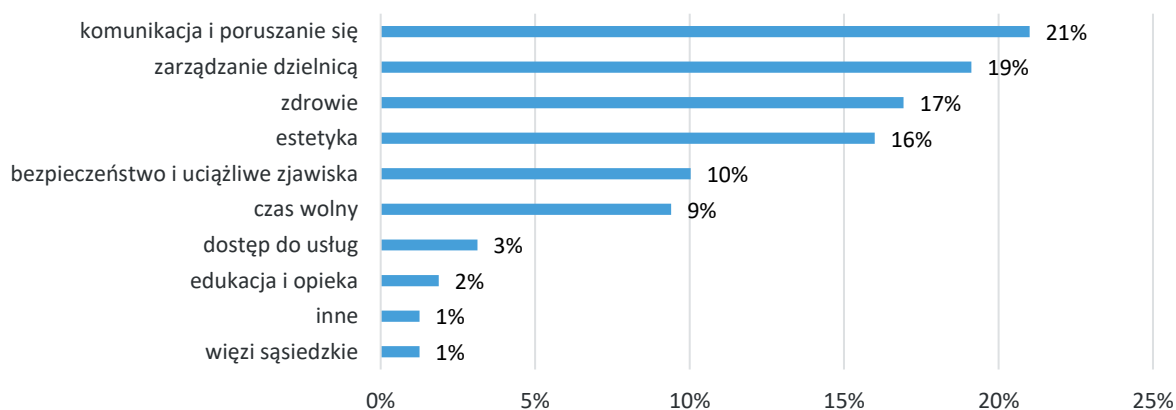
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

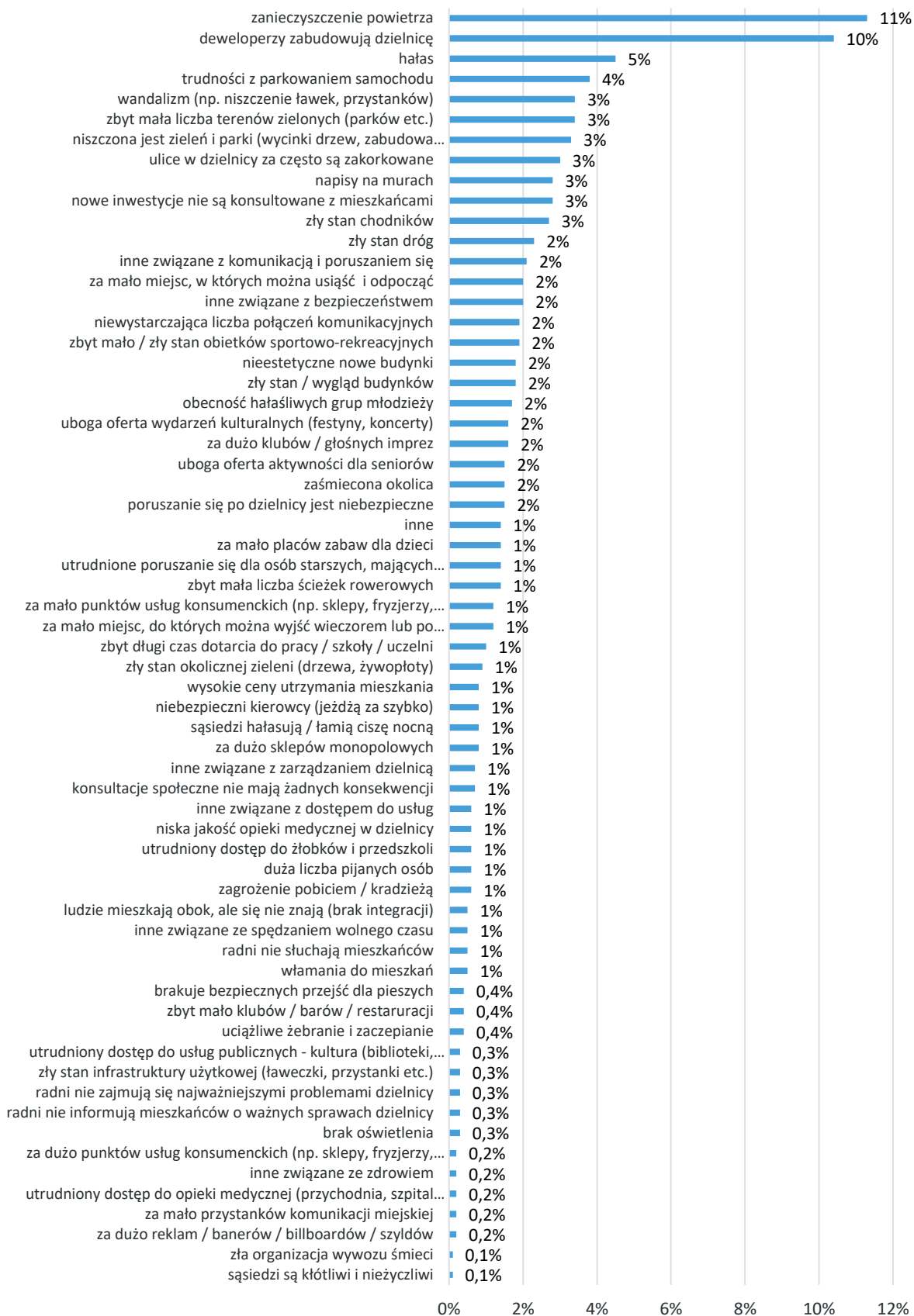
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (21%), zarządzanie dzielnicą (19%) oraz zdrowie (17%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

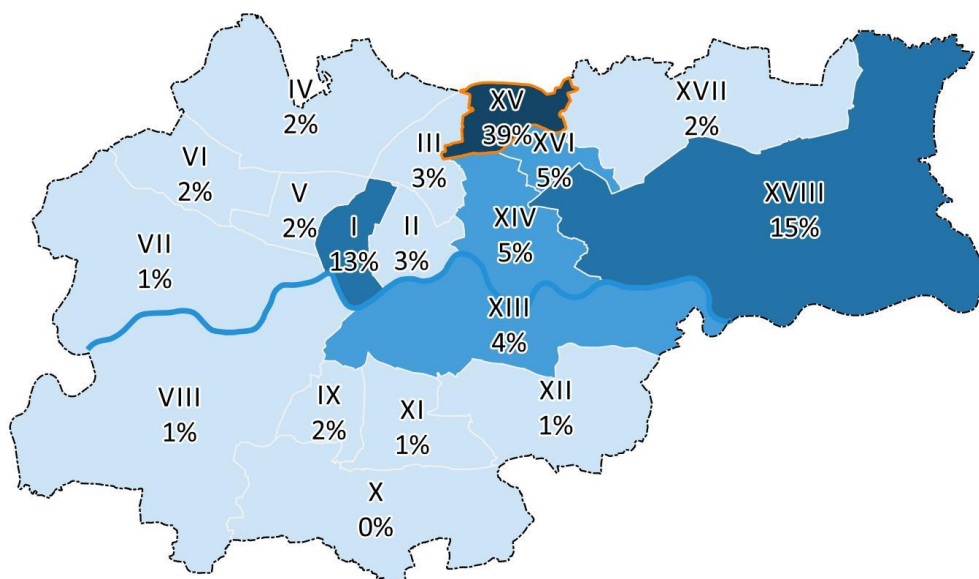

DZIELNICA XV MISTRZEJOWICE

FUNKCJONALNOŚĆ

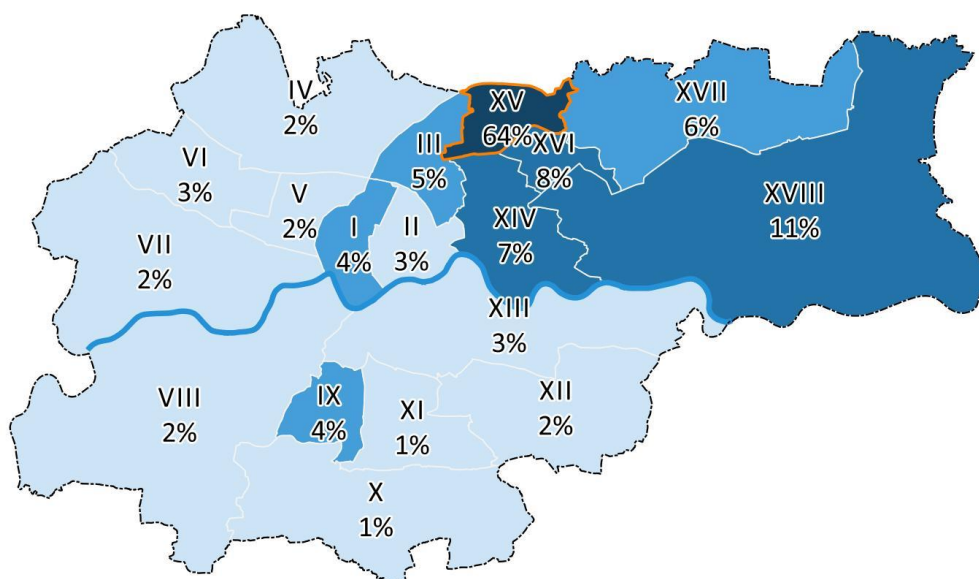
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XV najczęściej są użytkownikami Dzielnicy XVIII oraz I.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy XV najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XVIII.

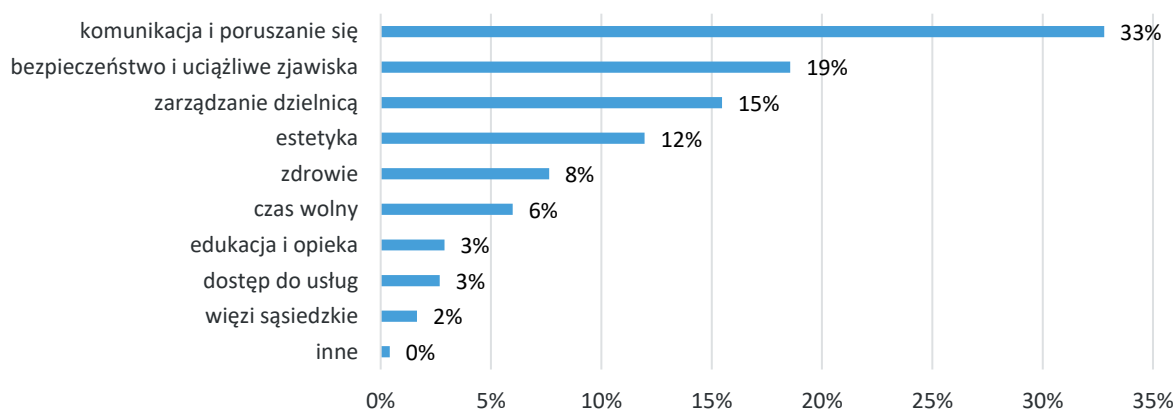
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

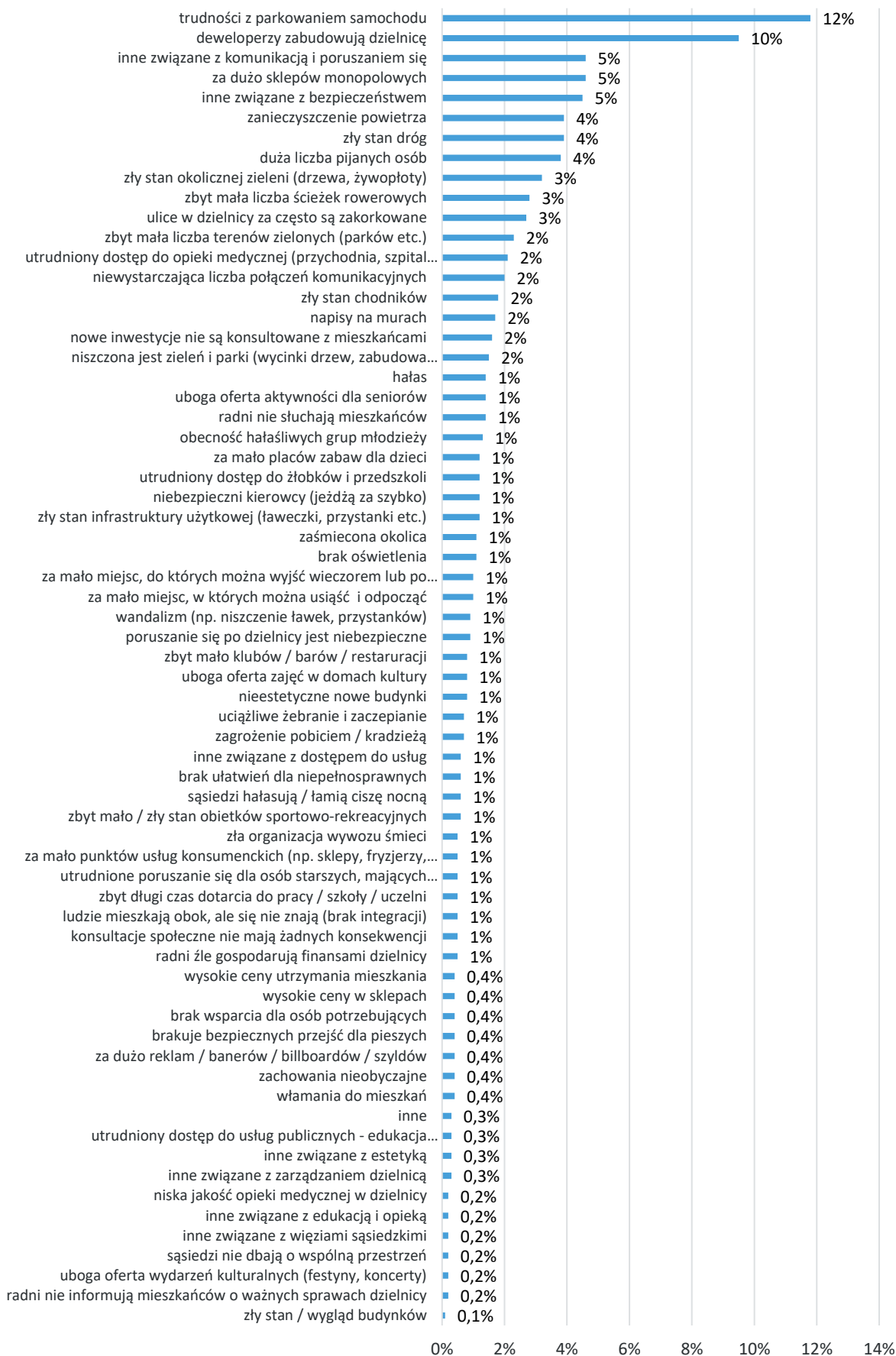
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (33%) oraz bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (19%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

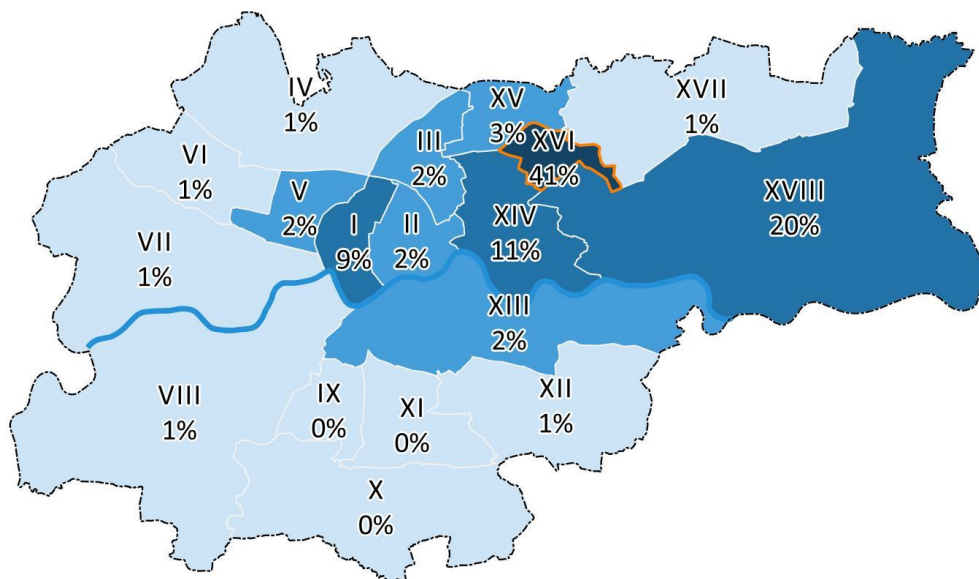
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA XVI BIEŃCZYCE FUNKcjONALNOŚĆ

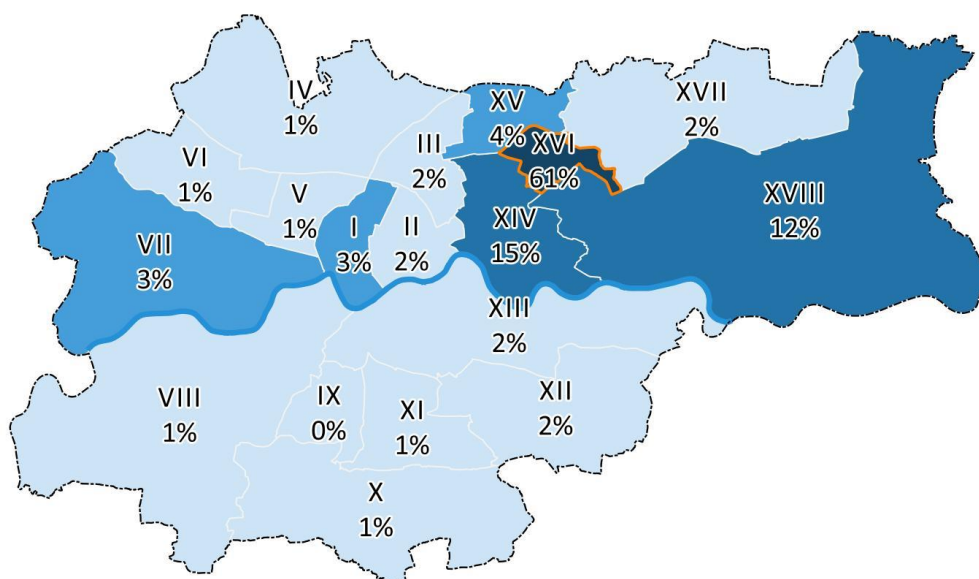
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XVI najczęściej są użytkownikami Dzielnicy XVIII oraz I.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy XVI najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XVIII i XIV.

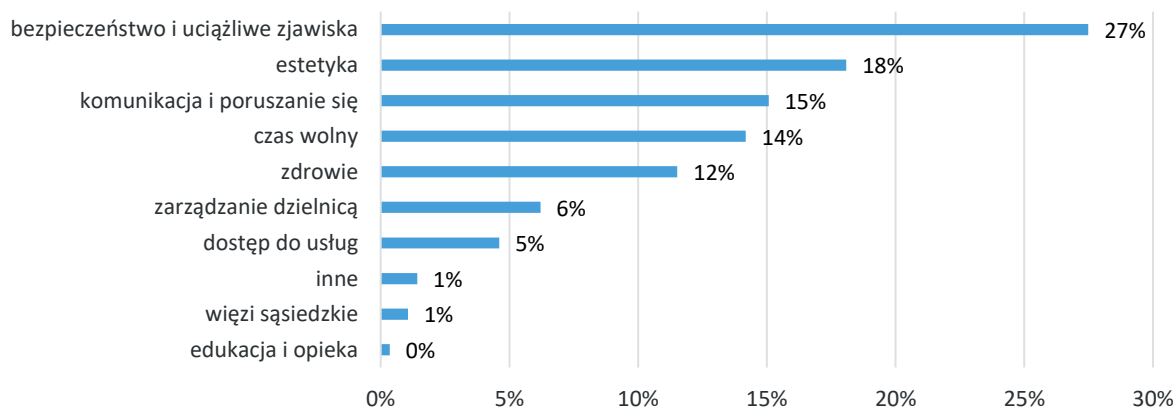
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

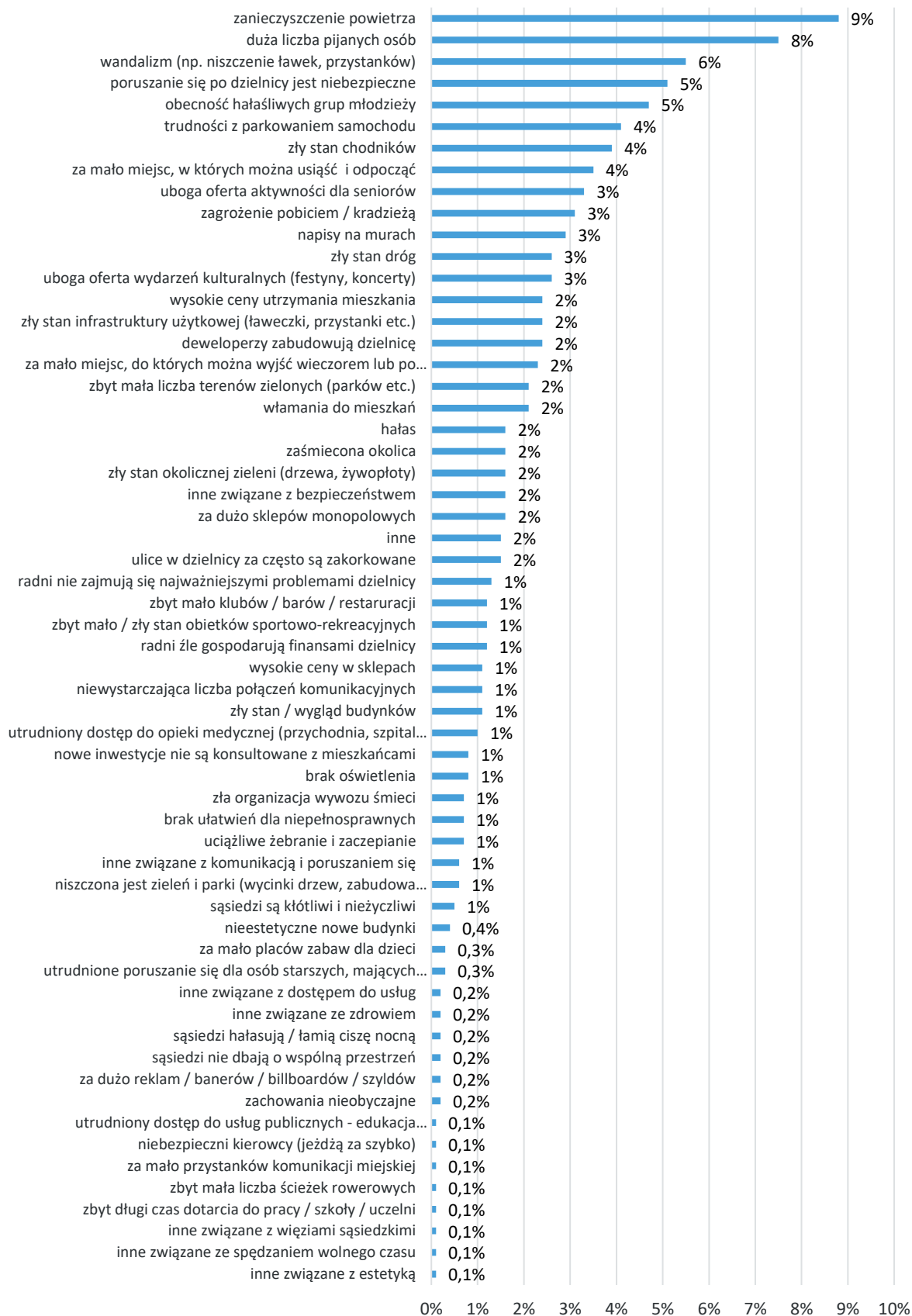
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (27%), estetyka (18%) i komunikacja i poruszanie się (15%).

Poniższy wykres prezentuje szczegółowe kategorie odpowiedzi.

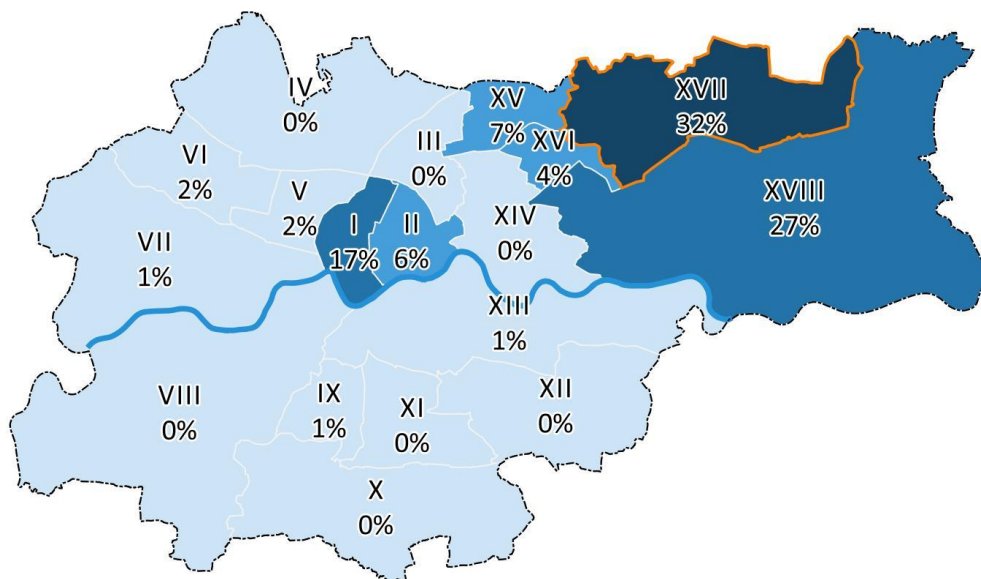
Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

DZIELNICA XVII WZGÓRZA KRZESŁAWICKIE FUNKcjONALNOŚĆ

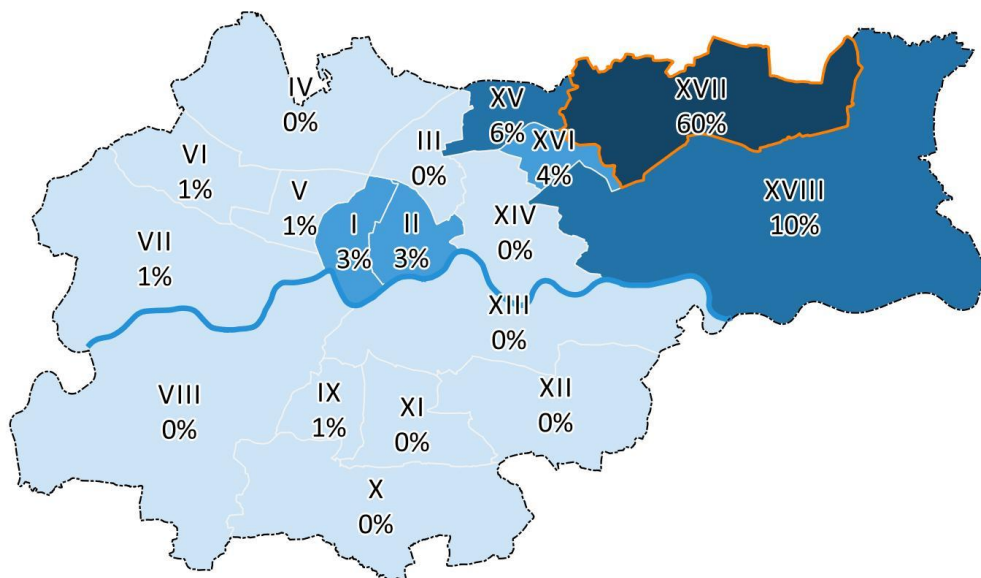
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza** Dzielnicą zamieszkania, mieszkańcy Dzielnic XVII najczęściej są użytkownikami Dzielnic XVIII oraz I.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnic XVII najczęściej są mieszkańcy Dzielnic XVIII

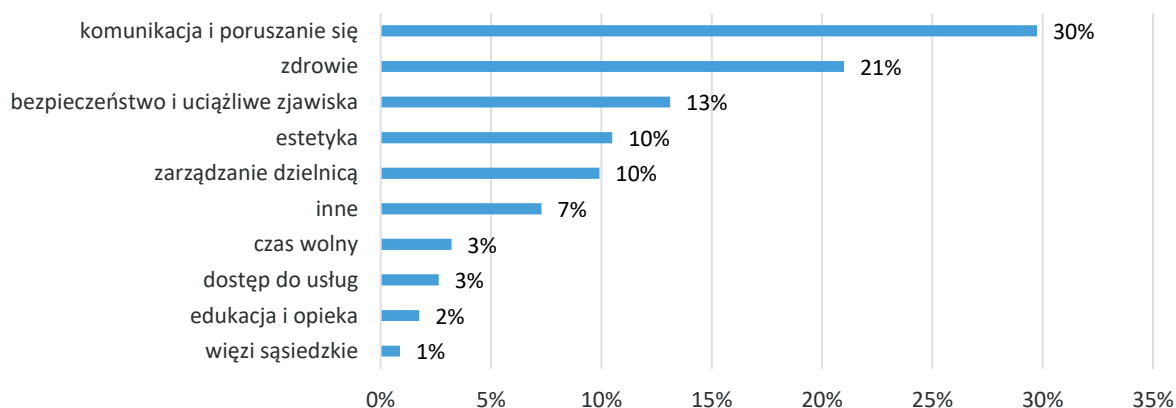
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstotliwość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

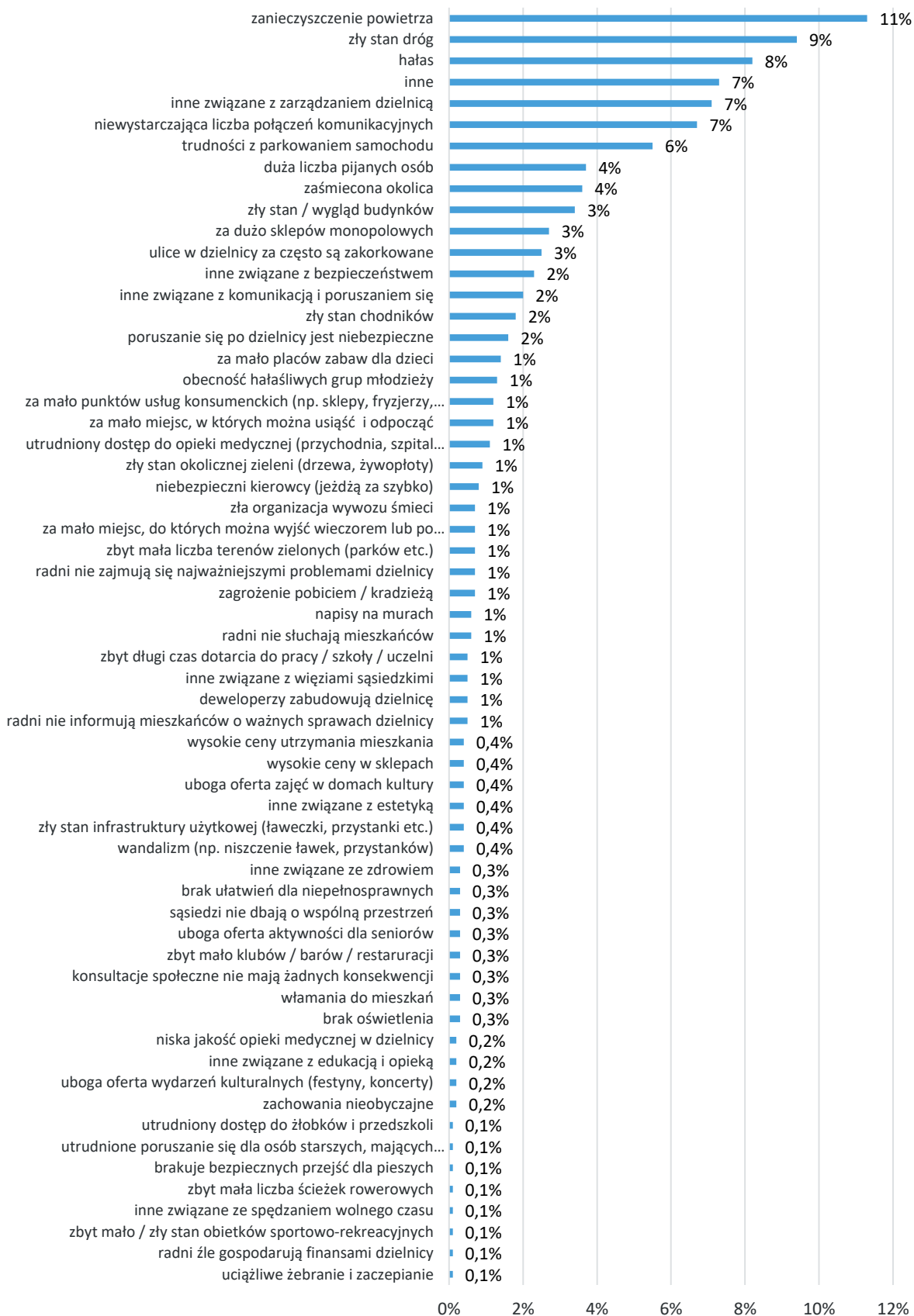
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (30%) oraz zdrowie (21%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

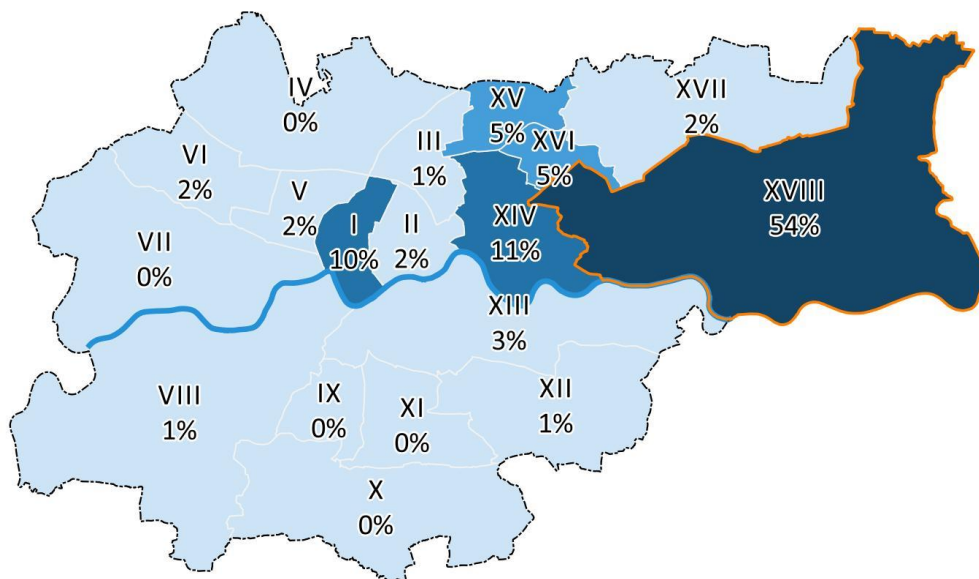

DZIELNICA XVIII NOWA HUTA

FUNKCJONALNOŚĆ

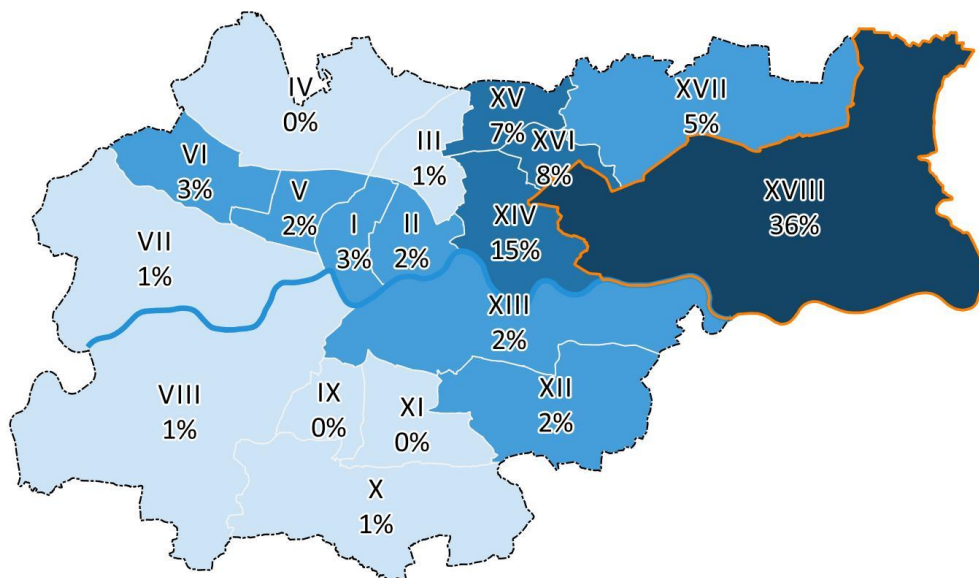
Poniższe grafiki prezentują analizę użytkowania dzielnicy. Została ona oparta na deklaracjach mieszkańców odnośnie tego gdzie lokalizują się ich interesy na mapie Krakowa (sprawy). Szczegóły interpretacji wykresów zostały opisane we właściwej sekcji ogólnych wyników.

Odsetek spraw MIESZKAŃCÓW DZIELNICY załatwianych w poszczególnych dzielnicach

W przypadku spraw załatwianych **poza Dzielnicą zamieszkania**, mieszkańcy Dzielnicy XVIII najczęściej są użytkownikami Dzielnicy I oraz XIV.

Odsetek spraw ZAŁATWIANYCH W DZIELNICY przez mieszkańców poszczególnych dzielnic

Użytkownikami Dzielnicy XVIII najczęściej są mieszkańcy Dzielnicy XIV, XV i XVI.

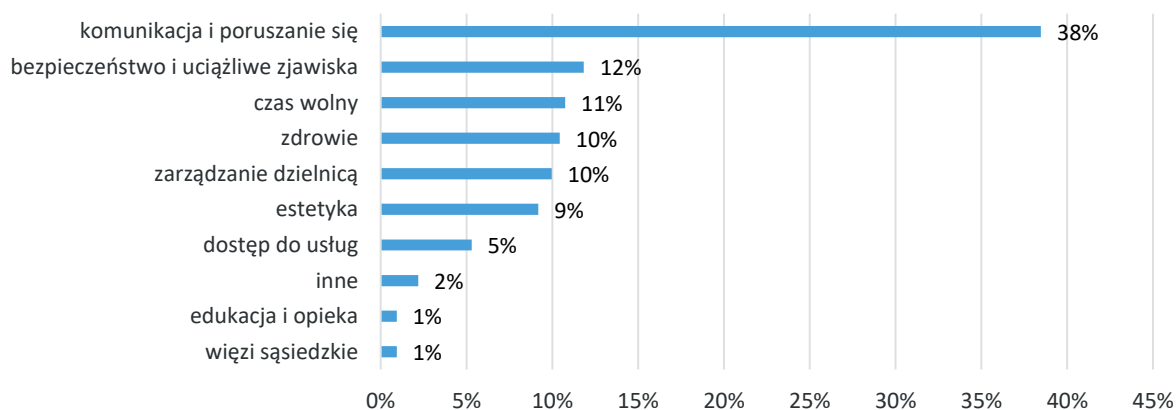
ŚWIADOMOŚĆ NAZWY

Poniższa grafika prezentuje **najczęściej wymieniane odpowiedzi respondentów na pytanie o nazwę dzielnicy**. Wielkość czcionki reprezentuje częstość danej odpowiedzi – im większy napis, tym częściej respondenci wskazywali taką odpowiedź.

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY DZIELNICY

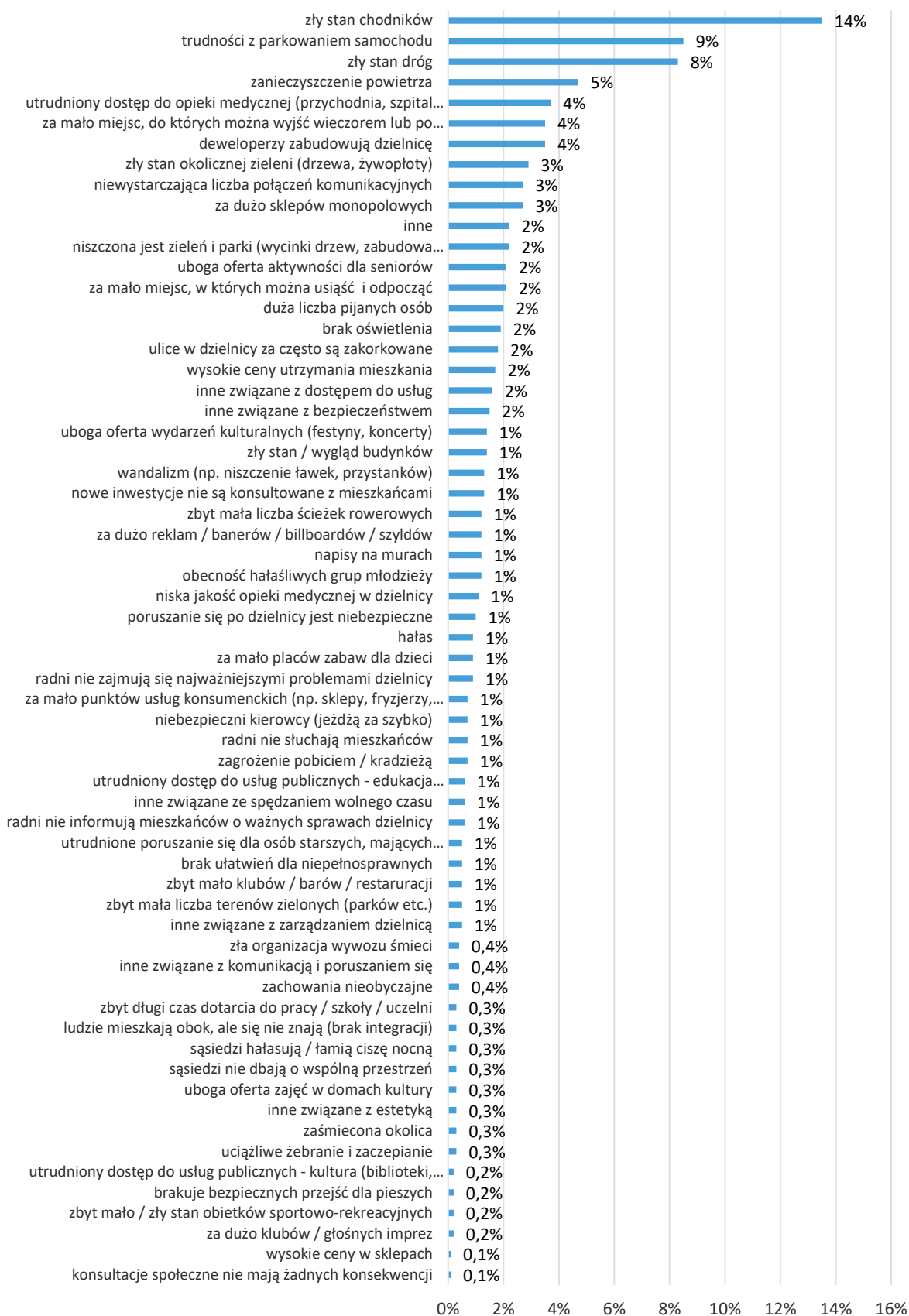
**Problemy dzielnicy
(grupy; odsetek wśród odpowiedzi)**

Najczęściej wskazywane przez mieszkańców problemy dzielnicy to: komunikacja i poruszanie się (38%), bezpieczeństwo i uciążliwe zjawiska (12%) oraz czas wolny (11%).

Poniższy wykres prezentuje **szczegółowe kategorie odpowiedzi**.

Problemy dzielnicy (odpowiedzi; odsetek wśród mieszkańców)

MODELE FUNKCJONOWANIA RAD DZIELNIC W PRZYSZŁOŚCI

W rozważaniach nad przyszłymi wariantami modeli funkcjonowania Rad Dzielnic, nie sposób pominąć widocznego trendu instytucjonalnych przekształceń, którym poddawane jest państwo (zwłaszcza na poziomie centralnym) i jego instytucje, oraz wynikających z tego konsekwencji. Przeobrażenia te trafnie odzwierciedla pojęcie zarządzania wielopoziomowego.

Zarządzanie wielopoziomowe w jednostkach samorządu terytorialnego oznacza, że obywatele i ich zbiorowości (np. mieszkańcy miast, dzielnic) są postrzegani jako podmioty aktywnie zaangażowane w sprawy publiczne. W tym modelu samorząd i administracja publiczna (jako organ wykonawczy) tracą monopol na zarządzanie sprawami publicznymi, a ich potencjał do samodzielnego rozwiązywania problemów społeczności lokalnych ulega ograniczeniu. Tę zmianę widać w sposobie postrzegania roli Rad Dzielnicowych, które na poziomie aspiracji radnych wyrażają gotowość ponoszenia większej odpowiedzialności za zarządzanie obszarem swojej dzielnicy. Gotowość ta widoczna jest także na poziomie aktualnie doprecyzowanej Strategii Rozwoju Miasta Krakowa 2030 (Obszar V. Kapitał społeczny, Cel strategiczny V: Kraków silna wspólnota samorządowa mieszkańców, Cel operacyjny V.1. Wysoki poziom partycypacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców).

Przyglądając się modelom zarządzania publicznego warto przybliżyć dwa przeciwstawne podejścia⁴:

Model scentralizowany, w którym obecnie funkcjonują Rady Dzielnic, gdzie kluczowymi postaciami są decydenci zajmujący centralne pozycje w procesie decyzyjnym po stronie organu wykonawczego i uchwałodawczego (tj. Prezydent Miasta Krakowa, Przewodniczący Rady Miasta)

Model zdecentralizowany, w którym podkreślane jest znaczenie tzw. urzędników liniowych jako kluczowych aktorów w procesie formułowania i realizowania zadań o charakterze publicznym, ustalanych w negocjacjach z mieszkańcami/partnerami społecznymi.

Każdy z wyróżnionych modeli ma swoje korzyści i zagrożenia, których zbiorczą listę prezentuje tabela 1.

Podstawowe różnice między tymi modelami mają intuicyjnie zrozumiały charakter i można sprowadzić je do zależności, że im większa władza przekazywana jest na poziom Rad Dzielnic (aktualne oczekiwania radnych dzielnicowych), tym zwiększa się ich zakres obowiązków, potrzebne zasoby finansowe, czasowe, ludzkie oraz *konieczność wprowadzenia zrozumiałego dla mieszkańców dzielnic mechanizmu wyłaniania kandydatów na radnych dzielnicowych oraz ich politycznego rozliczania z osiągniętych przez nich wyników i z pracy samorządu*⁵.

⁴ Więcej informacji na temat modeli znajduje się w publikacji Górniak J., Mazur S., Analiza polityk publicznych i programowanie w obszarze strategii rozwoju [w:]Górniak J., Mazur S. (red.)Zarządzanie Strategiczne Rozwojem, 2015, str. 211-212, publikacja dostępna on-line.

⁵ Cytat za Hausner i inni. Narastające dysfunkcje, zasadnicze dylematy, konieczne działania. Raport o stanie samorządności terytorialnej w Polsce, tom II, Kraków 2014 r.

Tabela 1. Korzyści i zagrożenia scentralizowanego oraz zdecentralizowanego modelu zarządzania z perspektywy funkcjonowania jednostek pomocniczych.

Podejście scentralizowane	
Korzyści	Zagrożenia
Silniejsza presja na realizację zadań publicznych przez jednostki pomocnicze.	Ograniczona elastyczność w realizacji zadań publicznych przez jednostki pomocnicze (np. progi procentowe przypisane do zadania)
Standaryzacja procesu realizacji zadań publicznych (standardy jakości) przez jednostki pomocnicze.	Nadmierne usztywnienie działań jednostek pomocniczych poprzez obowiązujące procedury (działanie staje się jedynie wypełnianiem reguł)
Scentralizowany system gromadzenia informacji na temat stanu realizacji zadań publicznych przez jednostki pomocnicze (ułatwienie dla podejmowania strategicznych decyzji)	Zbyt rozbudowana biurokracja prowadzi do marnowania zasobów jednostek pomocniczych (czasu, ludzi i „ich energii”)
Lepsza koordynacja i monitoring realizacji zadań publicznych przez jednostki pomocnicze (porównywalność danych)	Brak rzeczywistego wsparcia w realizacji zadań publicznych ze strony jednostek pomocniczych spowodowany rozproszeniem odpowiedzialności (brak poczucia współautorstwa)
	Częste niedostosowanie stosowanych metod realizacji i kształtu zadań publicznych do potrzeb mieszkańców dzielnicy.
	Znacznie ograniczona szybkość reakcji (responsywność) względem oczekiwań mieszkańców dzielnicy (odbiorców zadań publicznych).

Podejście zdecentralizowane

Korzyści	Zagrożenia
Większa elastyczność w procesie realizacji zadań publicznych przez jednostki pomocnicze (np. likwidacja progów procentowanych na zadanie)	Bierność (inercja) spowodowana brakiem presji na realizację zadań publicznych przez jednostki pomocnicze.
Zdolność dostosowania kształtu polityk publicznych do potrzeb mieszkańców dzielnicy i zmian zachodzących w jej granicach.	Zbyt trudny i czasochłonny staje się proces realizowania zadań publicznych przez jednostki pomocnicze.
Większa szybkość reakcji (responsywność) względem oczekiwań mieszkańców dzielnicy (odbiorców zadań publicznych).	Brak koordynacji i utrudniony monitoring procesu realizacji zadań publicznych przez jednostki pomocnicze.
Jednostki pomocnicze czują się współautorami realizowanych zadań publicznych.	Na poziomie centralnym, brak informacji niezbędnych do podejmowania decyzji wynikający z braku dostępu do takich informacji i/lub braku możliwości porównywania danych pochodzących z poszczególnych jednostek pomocniczych.
	Brak spójności procesu realizacji zadań publicznych na poziomie poszczególnych jednostek pomocniczych (brak standardów jakości).

Źródło: opracowanie na podstawie Górniak J., Mazur S., Analiza polityk publicznych i programowanie w obszarze strategii rozwoju [w:]Górniak J., Mazur S. (red.)Zarządzanie Strategiczne Rozwojem, 2015, str. 211-212, publikacja dostępna on-line.

Budowanie przyszłych modeli funkcjonowania Rad Dzielnic ze świadomością włączenia mechanizmu monitorującego ich skutki, pozwalającego docelowo na optymalizację docelowych rozwiązań wymaga czasu, zaufania i dobrych chęci, a wręcz determinacji każdego z podmiotów zaangażowanych w proces decyzyjny (od podmiotu ustanawiającego prawo publiczne, po mieszkańca).

Z perspektywy mieszkańca pytanie brzmi: czy szeroka partycypacja społeczna jest realna na aktualnym poziomie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce? Zebrane w niniejszym raporcie dane wskazują na negatywną odpowiedź.

Z kolei rezygnacja z mechanizmów partycypacji i deliberacji również nie jest dobrym pomysłem. Zdaniem A. Fung⁶ krytyczne znaczenie dla rezygnacji z tej formy kontroli obywatelskiej ma:

- ✓ wysoki poziom poinformowania obywateli o działaniach swoich wybranych przedstawicieli (w naszym przypadku radnych dzielnic),
- ✓ posiadanie stabilnych preferencji wśród obywateli (w tym wysoka frekwencja wyborcza),
- ✓ komunikacja między obywatelami, a ich wybranymi przedstawicielami opiera się na wzajemnym zrozumieniu i zaufaniu,
- ✓ działania wybranych przedstawicieli są zgodne z preferencjami wyborców,
- ✓ biurokracja ma potencjał do rozwiązania problemu ewentualnych niezgodności.

Niestety obecnie, w Radzie Dzielnic żaden z wyżej wymienionych czynników nie jest wypełniony w pełnym stopniu.

Dostosowanie się do wymogów zarządzania zdecentralizowanego generuje koszty (czasowe, finansowe, ludzkie) po stronie instytucji go budujących, które rosną w przypadku zmian regulacji - często nieuniknionych w procesie optymalizacji rozwiązań w początkowych etapach ich wdrażania czy testowania. Proces „uczenia się” jest kosztowny, warto zatem prowadzić go w mniejszej skali – najlepiej na dobrze funkcjonujących obszarach.

Zalecamy wprowadzenie okresu przejściowego przed wdrożeniem modelu zarządzania zdecentralizowanego w całym Krakowie, podczas którego na poziomie poszczególnych dzielnic będzie można testować i wybierać najefektywniejsze warianty regulacji, zarówno w kontekście finansowym (analiza finansowa), jak i pozafinansowym (analiza relacji działanie-efekt).

Podobnie, zalecana ocena użyteczności funkcjonowania radnych dzielnicowych na otoczenie wymaga dłuższej perspektywy czasowej ze względu na konieczność wiarygodnego pomiaru zmian zachowań oraz świadomości osób zaangażowanych w wypełnianie zadań Rad Dzielnic. Wybór miar sukcesu pożądaných efektów wraz z oceną i zrozumieniem mechanizmów powodujących ich powstanie (zależność przyczyna-skutek) powinien także podlegać pilotażowi.

Dodatkowo, przetestowanie funkcjonowania Rad Dzielnic w niejednorodnych kontekstach (przestrzenne zróżnicowanie) należy uznać za szczególnie użyteczne z punktu widzenia możliwości standaryzacji regulacji. Z jednej strony bowiem, opracowane regulacje powinny korespondować i wyrastać z ogólnych,

⁶ Fung A., *Democratizing The Policy Process*, [w:] Moran M., Rein M., Goodin R. (red.), *The Oxford Handbook of Public Policy*, Oxford University Press, Oxford 2008.

strategicznych celów miasta (podejście *top-down*). Z drugiej strony, plany działań powinny uwzględniać diagnozę bieżących potrzeb i sytuacji lokalnej w danej dzielnicy (podejście *bottom-up*).

Przedstawione refleksje nie mają na celu wymuszenia zmiany modelu zarządzania miastem na model zdecentralizowany, choć zmiana tak, w dłuższym horyzoncie czasowym wydaje się nieunikniona.

Istotne jest dla nas przedstawienie realnych wyzwań, z jakimi należy się zmierzyć dokonując modyfikacji w systemie zarządzania na poziomie dzielnic.

Poniżej prezentujemy trzy kluczowe wyzwania, które naszym zdaniem powinny wytyczać kierunek zmian dokonywanych w przyszłości.

Wyzwanie 1: Wyznaczenie strategicznych kierunków rozwoju Rad Dzielnic.

W obecnej sytuacji model funkcjonowania krakowskich dzielnic, ma charakter raczej doraźny niż strategiczny. Swoje działania Rady Dzielnic koncentrują na aspektach proceduralnych – głównie wydatkowaniu przyznanych środków z budżetu dzielnicy – niż na realizacji zaplanowanych działań, których horyzont czasowy wykracza poza roczny okres rozliczeniowy.

Sprawiedliwie należy dodać, że Zarządy Dzielnic są bardzo skuteczne w wydatkowaniu środków w cyklu rocznym - każda z nich w 2015 roku w ok. 99% zrealizowała zaplanowane w rocznym budżecie działania (patrz Tabela 2). Ten wysoki odsetek świadczy o wysokim poziomie kompetencji Zarządów Dzielnic do wdrażania powierzonych do wykonania zadań, nawet mimo wprowadzania (i uchwalania) korekt do budżetu. Warto wspomnieć, że korekty te obciążają operacyjnie wydziały UMK, które potrzebują ok. dwóch miesięcy do wprowadzenia poprawek na poziomie budżetu miasta.

W 2015 r. największa część środków finansowych we wszystkich osiemnastu dzielnicach przeznaczona była na realizację działań w ramach zadania BUDOWA, MODERNIZACJA, PRACE REMONTOWE: MIEJSKIEJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ. Podobnie pozostałe kategorie zadań związane z budową, modernizacją czy remontami - w tym przede wszystkim PRACE REMONTOWE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, GIMNAZJÓW, PRZEDSZKOLI oraz BUDOWA, MODERNIZACJA, PRACE REMONTOWE: OGRÓDKÓW JORDANOWSKICH, ZIELEŃCÓW I SKWERÓW – notowały wysoką koncentrację środków finansowych. Jednak pomimo najwyższych nakładów w strukturze wydatków Rad Dzielnic, to właśnie te kategorie zadań były wskazywane w rozmowach z radnymi dzielnic jako te, w których występują największe dysproporcje pomiędzy potrzebami a wysokością środków finansowych przekazanych do dyspozycji Rad Dzielnic.

Kolejnym priorytetowym obszarem funkcjonowania Rad Dzielnic jest wypełnianie działań w ramach zadania DZIELNICOWY PROGRAM WSPIERANIA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKICH PLACÓWEK: OŚWIATY, KULTURY, SPORTU, POMOCY SPOŁECZNEJ I ZDROWIA. Wielość zrealizowanych kategorii działań w tym zadaniu – od dofinansowania wyposażenia czy nagród rzeczowych po wsparcie organizacyjne spotkań integracyjnych mieszkańców/użytkowników dzielnicy – świadczy o szerokim zakresie współpracy między Radami Dzielnic a miejskimi placówkami.

Tabela 5. Struktura wydatków krakowskich dzielnic w 2015 r na zadania zapisane w ich statucie.

Nazwa zadania	Numer Dzielnic od I do IX								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
A. PR. REMONT. SZKÓŁ PODST., GIMN. PRZEDSZ.	510 966,66 zł	577 745,97 zł	553 558,43 zł	552 196,39 zł	251 561,00 zł	132 595,14 zł	523 093,37 zł	1 156 138,36 zł	187 081,77 zł
B. BUD., MODERN., PR. REMONT.: OGR. JORD., ZIELEŃCÓW I SKWERÓW	134 769,57 zł	227 519,09 zł	154 092,83 zł	316 140,73 zł	0,00 zł	92 580,83 zł	170 273,50 zł	28 340,00 zł	434 237,55 zł
C. BUD., MODERN., PR. REMONT.: MIEJSKIEJ INFRASTR. DROGOWEJ	1 027 000,00 zł	948 395,90 zł	1 306 014,07 zł	2 143 783,05 zł	1 449 238,00 zł	1 194 602,32 zł	1 518 328,95 zł	2 099 422,18 zł	912 363,09 zł
D. BUD., MODERN.,REMONT.: OS. INFR. SPORT. I REKREAC.	52 963,65 zł	0,00 zł	147 756,10 zł	269 960,19 zł	0,00 zł	22 097,75 zł	15 998,93 zł	93 999,25 zł	51 808,42 zł
E. LOKALNE WYDARZENIA: OŚW., KUL., SPORT. I REKREA.	46 538,86 zł	30 315,27 zł	75 868,38 zł	184 724,00 zł	74 197,00 zł	80 303,00 zł	38 005,00 zł	69 896,22 zł	64 810,00 zł
F. PR. POP. BEZP. DLA GMK "BEZPIECZNY KRAKÓW"	63 833,89 zł	39 973,02 zł	52 983,25 zł	105 544,15 zł	19 983,00 zł	59 362,49 zł	38 765,58 zł	51 563,72 zł	14 799,94 zł
G. DPR. WSPIER. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	124 411,27 zł	110 841,27 zł	334 350,00 zł	198 248,65 zł	135 331,00 zł	97 542,07 zł	136 132,71 zł	198 965,48 zł	105 888,24 zł
H. DPR. OCHRONY ZDR. I PROFIL. ZDROWOTNEJ	0,00 zł	36 787,00 zł	4 848,00 zł	0,00 zł	13 720,00 zł	17 870,00 zł	21 812,00 zł	4 940,00 zł	0,00 zł
I. DPR. WSPIER. DZIAŁAL. MIEJ. PL.: OŚW., KULT., SPORT., P. SPOŁ. I ZDR.	294 340,04 zł	165 791,63 zł	147 087,00 zł	93 511,00 zł	135 636,00 zł	142 057,28 zł	257 662,23 zł	110 019,44 zł	180 482,01 zł
J. WSPÓŁ. Z NGO	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	5 000,00 zł	1 000,00 zł	0,00 zł	14 000,00 zł	0,00 zł	26 000,00 zł
K. KOMUNI. Z MIESZKAŃCAMI	49 281,00 zł	44 219,38 zł	46 612,31 zł	48 763,00 zł	44 548,00 zł	41 497,33 zł	30 669,70 zł	43 269,70 zł	26 899,00 zł
L. OBSŁ. ADMINI-BIUR	28 139,37 zł	0,00 zł	0,00 zł	43 826,61 zł	6 684,00 zł	33 515,67 zł	9 560,00 zł	19 626,71 zł	4 904,63 zł
M. POZOSTAŁE	127 751,50 zł	29 663,32 zł	0,00 zł	6 670,00 zł	49 815,00 zł	95 471,03 zł	0,00 zł	100 000,00 zł	56 503,29 zł
KWOTA ZREALIZOWANA	2 459 995,81 zł	2 211 251,85 zł	2 823 170,37 zł**	3 968 367,77 zł	2 181 713,00 zł	2 009 494,91 zł	2 774 301,97 zł	3 976 181,06 zł	2 065 777,94 zł
KWOTA PLANOWANA	2 466 209,00 zł	2 214 513,00 zł	2 844 655,00 zł	3 976 277,00 zł	2 226 088,00 zł	2 079 322,00 zł	2 798 311,00 zł	3 982 287,00 zł	2 078 127,00 zł
RÓŻNICA	6 213,19 zł	3 261,15 zł	21 484,63 zł	7 909,23 zł	44 375,00 zł	69 827,09 zł	24 009,03 zł	6 105,94 zł	12 349,06 zł
% WYKORZYSTANIA PLANU	99,75%	99,85%	99,24%	99,80%	98,01%	96,64%	99,14%	99,85%	99,4%

Nazwa zadania	Numer Dzielnicy od X do XVIII								
	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII
A. PR. REMONT. SZKÓŁ PODST., GIMN. PRZEDSZ.	279 391 zł	681 712,00 zł	1 108 289,00 zł	377 961,21 zł	291 823,95 zł	694 744,89 zł	898 999,00 zł	197 770,97 zł	882 738,76 zł
B. BUD., MODERN., PR. REMONT.: OGR. JORD., ZIELEŃCÓW I SKWERÓW	118 327 zł	170 967,00 zł	269 756,00 zł	340 865,60 zł	323 398,12 zł	468 892,95 zł	199 949,00 zł	155 884,50 zł	456 196,20 zł
C. BUD., MODERN., PR. REMONT.: MIEJSKIEJ INFRASTR. DROGOWEJ	1 046 626,38 zł	1 341 777,00 zł	1 404 729,00 zł	1 792 027,48 zł	1 072 654,70 zł	1 107 343,00 zł	866 967,00 zł	1 113 553,20 zł	1 509 990,00 zł
D. BUD., MODERN.,REMONT.: OS. INFR. SPORT. I REKREAC.	235 399 zł	52 109,00 zł	114 634,00 zł	40 069,99 zł	36 304,00 zł	288 730,24 zł	8 483,00 zł	200 000,00 zł	49 883,25 zł
E. LOKALNE WYDARZENIA: OŚW., KUL., SPORT. I REKREA.	65 738 zł	73 830,00 zł	225 225,00 zł	114 350,00 zł	145 812,00 zł	172 248,40 zł	47 302,00 zł	17 846,00 zł	0,00 zł
F. PR. POP. BEZP. DLA GMK "BEZPIECZNY KRAKÓW"	51 249,40 zł	152 443,00 zł	93 190,00 zł	27 238,00 zł	57 829,58 zł	32 897,64 zł	40 595,00 zł	34 488,11 zł	116 847,00 zł
G. DPR. WSPIER. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	117 100 zł	167 197,00 zł	62 818,00 zł	159 485,10 zł	136 322,34 zł	150 165,08 zł	140 270,00 zł	113 747,50 zł	205 272,00 zł
H. DPR. OCHRONY ZDR. I PROFIL. ZDROWOTNEJ	0,00 zł	0,00 zł	34 926,00 zł	10 000,00 zł	18 819,00 zł	34 832,00 zł	14 961,00 zł	9 871,00 zł	0,00 zł
I. DPR. WSPIER. DZIAŁAL. MIEJ. PL.: OŚW., KULT., SPORT., P. SPOŁ. I ZDR.	286 131 zł	318 580,00 zł	115 418,00 zł	204 267,99 zł	189 720,07 zł	71 988,57 zł	160 916,00 zł	301 009,37 zł	723 685,95 zł
J. WSPÓŁ. Z NGO	8 500 zł	47 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	14 600,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
K. KOMUNI. Z MIESZKAŃCAMI	22 893 zł	56 097,00 zł	20 250,00 zł	35 931,00 zł	43 776,96 zł	22 188,30 zł	35 141,00 zł	26 079,00 zł	37 573,00 zł
L. OBSŁ. ADMINI-BIUR	5 442,75 zł	3 245,00 zł	13 000,00 zł	0,00 zł	11 479,96 zł	5 956,85 zł	6 139,00 zł	0,00 zł	18 494,33 zł
M. POZOSTAŁE	99 978,31 zł	23 500,00 zł	0,00 zł	84 400,00 zł	73 281,54 zł	0,00 zł	137 715,00 zł	62 984,00 zł	99 308,80 zł
KWOTA ZREALIZOWANA	2 336 776,13 zł	3 088 457,00 zł**	3 462 235,00 zł	3 186 596,37 zł	2 415 822,22 zł	3 049 987,92 zł	2 557 437,00 zł	2 233 233,65 zł	4 099 989,29 zł
KWOTA PLANOWANA	2 341 509 zł	3 092 237,00 zł	3 475 600,00 zł	3 189 710,00 zł	2 430 593,00 zł	3 060 571,00 zł	2 587 662,00 zł	2 275 568,00 zł	4 105 449,00 zł
RÓŻNICA	4 732,87 zł	3 780,00 zł	13 365,00 zł	3 113,63 zł	14 770,78 zł	10 583,08 zł	30 225,00 zł	42 334,35 zł	5 459,71 zł
% WYKORZYSTANIA PLANU	99,80%	99,88%	99,62%	99,90%	99%	99,65%	98,83%	98,14%	99,87%

** rozbieżność między sumą wartości wyliczonych dla każdego zadania a sumą ogółem zamieszczoną w sprawozdaniu (w dzielnicy III jest 2 820 670,37 zł, w dzielnicy XI jest 3 086 597)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności Zarządów Dzielnic za okres 1.01.-31.12.2015 r

Na uwagę zasługuje również marginalna współpraca Rad Dzielnic z organizacjami pozarządowymi, w ramach zadania WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA OBSZARZE DZIELNICY. Ten niewykorzystany potencjał jest po części związany z niemożnością nawiązania umowy o współpracę między Radami Dzielnic a organizacjami pozarządowymi, czyli podmiotami które ze względu na swoją strukturę prawną muszą funkcjonować w oparciu o formalnie zawarte porozumienia. Rozwiązanie dla tej kwestii powinno mieć charakter priorytetowy, gdyż umacnianie współpracy z organizacjami społecznymi jest zdefiniowane na poziomie aktualnie opracowywanej Strategii Rozwoju Miasta Krakowa 2030 (Obszar V. Kapitał społeczny, Cel strategiczny V: Kraków silna wspólnota samorządowa mieszkańców, Cel operacyjny V.1. Wysoki poziom partycypacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców).

Narzędziem do bezpośredniej współpracy z mieszkańcami Krakowa jest Budżet Obywatelski, którego skalę częściowo⁷ pokazuje realizacji zadania M. POZOSTAŁE WYNIKAJACE Z ZAPISÓW STATUTÓW w dzielnicach.

Zdaniem części radnych dzielnicowych jest powieleniem wypełnienia zadań, które przypisane są Statucie Dzielnic do radnych dzielnicowych. Przy takim rozwiązaniu zamiast pożądanej współpracy pojawia się nakładanie kompetencji i naturalny konflikt w obszarze decyzyjności za kierunek rozwoju dzielnicy. Pytanie brzmi: czy decydować mają mieszkańcy czy też ich przedstawiciele wybrani w demokratycznych wyborach?

Bez sformułowania wizji rozwoju, czyli określenia dokąd zmierzamy jako Rada Dzielnicy i co chcemy osiągnąć na zakończenie kadencji nie można udzielić spójnej odpowiedzi na tak postawione pytanie. Nie jest możliwa mobilizacja zasobów oraz jasny dla wszystkich radnych dzielnicowych kierunek działania (zwyczajowo nazywany celem).

Brak wymiennie określonych celów⁸ funkcjonowania Rad Dzielnic, a co za tym idzie - brak refleksji nad instrumentami monitorującymi osiąganie tychże celów, doprowadziło do sytuacji, w której to obowiązującym procedurom przypisuje się wartość nadrzędną (tabela 3).

⁷ Ten częściowy obraz wynika z braku standaryzacji w zakresie zawartości merytorycznej w analizowanych rocznych Sprawozdaniach z realizacji działań Zarządu Dzielnicy, który utrudnia porównywanie wyników. Problem ten nasilił się w trakcie porównywania wydatków na zadania realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego. Niektóre z dzielnic (np. XI, XVII, XVIII) w ramach zadania POZOSTAŁE WYNIKAJACE Z ZAPISÓW STATUTÓW stworzyła zadanie Budżet Obywatelski gdzie umieszczały kwotę zrealizowanych projektów. Niektóre z dzielnic (np. XVI) w ramach zadania POZOSTAŁE WYNIKAJACE Z ZAPISÓW STATUTÓW finansowały Budżet Obywatelski oraz inne zadania np. zakup i montaż kamer do monitoringu. Niektóre z dzielnic (np. IV) w ramach zadania POZOSTAŁE WYNIKAJACE Z ZAPISÓW STATUTÓW finansowały tylko realizację procedury Budżetu Obywatelskiego, w tym organizację spotkań, poczęstunek, druk informacji, kolportaż informacji, przygotowanie głosowań, umowy zlecenie dla osób spoza Rady biorących udział w procesie i przygotowaniu BO. niektóre z dzielnic (np. III, IX, XII) nie wyodrębniła działań na BO, tylko „podpinały” pod inne, istniejące kategorie zadań a w ramach zadania zadania POZOSTAŁE WYNIKAJACE Z ZAPISÓW STATUTÓW finansowały zadania pod zbiorczą nazwą PLACÓWKI OŚWIATOWE DZIELNICY- ZAKUP POMOCY EDUKACYJNYCH (np. dzielnica IX).

⁸ Wymierność celów rozumiana jako zestaw przyporządkowanych im mierników i wskaźników, dzięki którym możliwy jest pomiar realizacji danego celu. Zgodnie z zasadami SMART, cele powinny być również konkretne (jasno sprecyzowane), uzgodnione (akceptowane przez wszystkich członków zespołu, który ów cel realizuje), realistyczne (możliwe do osiągnięcia w danym kontekście) oraz uzależnione od czasu (wpisane do harmonogramu). Dodatkowo cele różnicują się ze względu na horyzont czasowy (strategiczne/długofalowe/taktyczne/średnioterminowe/operacyjne/krótkoterminowe) czy istotność (główne/poboczne/pośrednie/równorzędne).

Tabela 6. Wybrane produkty proceduralnej aktywności Rad i Zarządów Dzielnic w 2015 r., które stanowią podstawę informacyjną rocznych Sprawozdań z działalności Zarządów Dzielnic.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII
Liczba posiedzeń Rady Dzielnicy:	14	13	12	BD	18	18	13	BD	17	13	15	15	18	16	13	16	13	15
Liczba podjętych uchwał przez Radę Dzielnicy:	166	119	96	BD	149	145	129	BD	132	113	BD	179	202	142	103	BD	96	246
Liczba posiedzeń Zarządu Dzielnicy:	44	54	33	48	67	58	31	60	60	20	43	41	62	61	37	62	58	62
Liczba podjętych uchwał przez Zarząd Dzielnicy:	49	49	43	110	40	66	27	80	32	18	65	58	88	55	24	51	33	40
Liczba projektów uchwał przygotowanych przez Zarząd Dzielnicy na Radę Dzielnicy	45	63	45	BD	BD	105	61	56	100	5	37	66	BD	BD	BD	159	BD	BD
Liczba zadekretowanych pism przez Zarząd Dzielnicy	BD	BD	BD	1349	BD	BD	BD	2501	1037	1618	1357	1050	1800	BD	67	BD	BD	2196
Liczba odpowiedzi na zadekretowane pisma przygotowane przez Zarząd Dzielnicy	BD	BD	BD	266	BD	BD	BD	462	181	239	BD	98	BD	BD	BD	BD	BD	511

Oznaczeni „BD” w wierszach tabeli oznacza brak danych dostępnych w Sprawozdaniach z działalności Zarządów Dzielnic z 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności Zarządów Dzielnic za okres 1.01.-31.12.2015 r.

Procedury są jedynie narzędziem realizacji celu. Natomiast sens podejmowania działań (wdrażanie procedur) istnieje wówczas, gdy ich efektem jest osiągnięcie w przyszłości stanu rzeczy, który pod jakimś względem jest cenny i pożądany dla osób zaangażowanych w proces jego wytworzenia⁹ (czyli radnych dzielnicowych) oraz odbiorców działań, czyli mieszkańców Krakowa.

Z drugiej strony, istniejące obecnie procedury również nie są w pełni kontrolowane, skoro nie ocenia się ich skutków. Brakuje m.in. rozwiązań zapewniających, by kwestie proceduralne nie zdominowały kwestii merytorycznych - chociażby w procesie wyboru wykonawcy konkretnego zadania publicznego zleconego jednostkom miejskim do realizacji z polecenia Rady Dzielnic. Nadrzędna troska o funkcjonalność Rad Dzielnic powinna zostać rozszerzona o kryterium oceny jej użyteczności zarówno dla radnych dzielnicowych, jak i mieszkańców danej dzielnicy Krakowa. Użyteczność (*utility*) rozumiemy jako bilans istotnych konsekwencji (korzyści i strat – czyli pozytywnych i negatywnych efektów zamierzonych i niezamierzonych) ujawnionych w toku działania Rad Dzielnic.

Obecnie wśród radnych dzielnicowych dominuje poczucie niewykorzystania ich kompetencji, czyli wiedzy, umiejętności oraz chęci do działania¹⁰. Obiektywna i systematycznie prowadzona ocena „wartości dodanej” funkcjonowania Rady Dzielnic powinna zweryfikować jakość ich pracy oraz ułatwić decyzje w zakresie modyfikacji zestawu działań publicznych przeznaczonych do realizacji na poziomie dzielnic. Mając na uwadze ryzyko deprecjacji znaczenia krakowskich dzielnic, ważne jest, by ocena użyteczności funkcjonowania Rad Dzielnic odbywała się co roku we wszystkich dzielnicach.

Takie zadanie po stronie mieszkańców Krakowa ma spełniać badanie „Barometr krakowski”, przy czym warto podkreślić, że możliwość wnioskowania statystycznego na poziomie dzielnicy określają przyjęte warunki realizacji tego badania w terenie (a dokładnie struktura próby, która musi być reprezentatywna na poziomie krakowskich dzielnic).

Podawanie do publicznej wiadomości wyników oceny użyteczności zwiększy przejrzystość funkcjonowania Rad Dzielnic, spełni zatem bardzo ważną rolę edukacyjną mieszkańców Krakowa w zakresie zadań (własnych i dzielonych) Rad Dzielnic.

Po stronie Rad Dzielnicowych konieczne jest opracowanie i spisanie dokumentów o strategicznym dla rozwoju dzielnicy charakterze. Rekomendowane podejście badawcze wytworzenia takiego dokumentu nie tylko wymusza sformułowanie logiki funkcjonowania (krytyczne założenia) wraz z identyfikacją jej efektów (zamierzonych i niezamierzonych) lecz także musi testować różne alternatywne warianty regulacji przez pryzmat prospektywnych skutków (np. gry symulacyjne oparte na analizie kosztów i korzyści działania), jak i faktycznie osiągniętych efektów regulacji (ocena końcowa już zrealizowanych działań, tzw. ex-post).

⁹ Więcej informacji Więcej informacji na te znajduje się w publikacji Górniak J., Mazur S., Analiza polityk publicznych i programowanie w obszarze strategii rozwoju [w:]Górniak J., Mazur S. (red.)Zarządzanie Strategiczne Rozwojem, 2015, str. 211-212, publikacja dostępna on-line.

¹⁰ Świadczą o tym zarówno doniesienia ze zrealizowanych w badaniu grup focusowych, jak i wyniki ilościowe zebrane w ramach pomiaru dokonana przez radnego Pana Szcześniego Filipiaka, prezentowane na sesji Forum Przyszłości Dzielnic. Więcej informacji znajduje się pod linkiem: <http://forumdzielnicowe.pl/podsumowanie-konferencji-forum-przyszlosci-dzielnic-kompetencje-finansowanie-i-wspolpraca/>

Wyzwanie 2. Minimalizowanie troski o prestiż społeczny wynikający z wypełniania funkcji radnego dzielnicowego

Prestiż społeczny wynikający z tytułu wykonywanej pracy związany jest z kwalifikacjami formalnymi, które są podstawą zatrudnienia i awansu¹¹. W przypadku wyboru radnego na poziomie okręgu wyborczego nie mamy do czynienia z rekrutacją opartą na obiektywnych kryteriach merytorycznych, tylko na demokratycznym, uznaniowym wyborze dokonanym przez mieszkańców Krakowa. Poparcie dla decyzji podejmowanych przez wybranych przedstawicieli warunkuje splot kilku czynników, do których zaliczyć należy:

- ✓ wiedzę mieszkańców na temat zakresu kompetencji radnego dzielnicowego,
- ✓ frekwencję wyborczą w wyborach do Rad Dzielnic,
- ✓ dostęp mieszkańców do programów wyborczych kandydatów na radnych dzielnicowych,
- ✓ transparentność procesu podejmowania decyzji przez radnych dzielnicowych,
- ✓ responsywność Rad Dzielnic,
- ✓ możliwość rozliczania i egzekwowania odpowiedzialności za zadania realizowane przez Radę Dzielnicy.

Jak pokazują prezentowane w niniejszym raporcie dane, mieszkańcy Krakowa mają małą wiedzę na temat obecnego zakresu kompetencji Rady Dzielnicy. Równie niskie wartości przyjmuje frekwencja wyborcza w wyborach przedstawicieli do Rady Dzielnic. Sytuacji nie ułatwia fakt, że tylko nieliczni kandydaci do Rad Dzielnic posiadają spisane i dostępne dla mieszkańców programy wyborcze¹².

W obszarze zwiększenia transparentności procesu podejmowania decyzji przez krakowskich radnych dzielnicowych nieocenione (i być może niedocenione) zasługi ma Fundacja Stańczyka, jedna z organizacji pozarządowych pełniąca rolę strażniczą wobec działań prowadzonych przez radnych dzielnicowych i miejskich. Ten bezstronny obserwator pełni bardzo ważną funkcję społeczną: nie tylko edukuje w zakresie kompetencji Rad Dzielnic, rozlicza i egzekwuje odpowiedzialność za złożone obietnice na etapie kampanii wyborczych, ale także integruje i kształtuje lokalną opinię poprzez agregowanie rozproszonej informacji.

Dzięki realizowaniu działań strażniczych można ograniczyć dysfunkcje w funkcjonowaniu Rad Dzielnic np. jednostkowe ambicje radnych dzielnicowych, którzy swoim działaniem starają się ochronić swoje interesy (działania skierowane tylko i wyłącznie na utrzymanie/pozyskanie wyborców w danych okręgu wyborczym). Można także wpłynąć na poziom akceptacji dla decyzji służących ogólnemu interesowi mieszkańców dzielnicy, które naruszają *status quo* korzystny dla mieszkańców danego okręgu wyborczego.

¹¹ Zgodnie z koncepcją biurokracji idealnej M. Webera.

¹² Podobny problem na poziomie wyborów do Rady Miejskiej Krakowa zidentyfikowała M. Podstawa z Fundacji Stańczyka w raporcie pt. „Raport z monitoringu realizacji obietnic wyborczych krakowskich samorządowców” Kraków 2015 r. dostępny pod linkiem <http://www.stanczyk.org.pl/wp-content/uploads/2012/10/raport-v2.pdf>

Wyzwanie 3. Poprawa kapitału relacyjnego Rad Dzielnic

W odniesieniu do funkcjonowania Rad Dzielnic, kapitał relacyjny ma dwie odmiany: wewnętrzny i zewnętrzny¹³. Pierwszy rodzaj kapitału relacyjnego odnosi się do kontaktów między poszczególnymi radnymi w obrębie Rady Dzielnic. Zewnętrzny kapitał relacyjny jest budowany w kontaktach Rady Dzielnic z otoczeniem, zarówno tym o charakterze instytucjonalnym (np. Rada Miasta Krakowa, Urząd Miasta Krakowa), jak i mieszkańcami czy też ich zrzeszeniami (np. organizacje pozarządowe).

W odniesieniu do wewnętrznego kapitału relacyjnego konieczne są usprawnienia dotyczące zasad zarządzania zespołem radnych, gdyż wśród badanych osób pojawiły się opinie o nierównym czy nawet niesprawiedliwym rozdziale obowiązków. Jako główne przyczyny takiego stanu rzeczy wymieniane zostały preferencje polityczne (faworyzowanie członków konkretnej opcji politycznej), jak i przynależność do aktualnie dominującej grupy interesów. Przejawem zidentyfikowanych deficytów był nieobiektywny i nieprzejrzysty proces rozdzielania delegacji przez Zarząd Dzielnic, zwłaszcza, że zdarzały się przypadki kierowania osób bez uprawnień, do wykonywania zadań wymagających specjalistycznej wiedzy np. odbioru inwestycji.

Brak przejrzystości procesu podejmowania decyzji na poziomie Zarządu Dzielnic wywoływał konflikty między radnymi dzielnicowymi, czego rezultatem jest brak poczucia jedności wśród radnych z tej samej dzielnicy oraz odpowiedzialności za decyzje podejmowane w dzielnicy (tzw. rozproszenie odpowiedzialności).

Podkreślamy, że to poczucie odpowiedzialności stanowi najważniejszy impuls do podejmowania rozważnych działań i wpływa na zaangażowanie w wykonywane obowiązki zawodowe. Nie można zwiększyć motywacji do działania bez poczucia odpowiedzialności.

Niesymetrycznością cechują się także relacje Rady Dzielnic z otoczeniem. W przypadku otoczenia instytucjonalnego zidentyfikowane zostały wadliwe mechanizmy transferu wiedzy: pominięcie radnych dzielnicowych w procesie dystrybucji zgromadzonych zasobów wiedzy (np. raportów ewaluacyjnych dotyczących Budżetu Obywatelskiego, danych na temat dzielnic gromadzonych w Urzędzie Miasta Krakowa).

Dodatkowo, radni dzielnicowi wskazywali na brak wsparcia dla forsowanych przez siebie rozwiązań wśród radnych miasta. To poczucie osamotnienia, czy nawet blokowania oddolnych inicjatyw powoduje utratę zaufania do działań podejmowanych przez Radę Miasta Krakowa. W konsekwencji radni dzielnicowi – zamiast pomagać – stawiają się w opozycji względem radnych miasta, co nie sprzyja poszukiwaniu rozwiązań dla lokalnie pojawiających się problemów np. zgłaszaniu uchwał pod obrady Rady Miasta (zmniejszenie responsywności systemu).

¹³ Więcej informacji na temat właściwości kapitału relacyjnego znajduje się w publikacji Wilk J., Symulacyjny model kapitału intelektualnego przedsiębiorstwa, Prace Naukowe Instytutu Organizacji i Zarządzania nr 75, Politechnika Wroclawska, Wrocław 2004.

Konieczne wydają się działania prowadzące do zmniejszenia dystansu (zarówno realnego, jak i odczuwanego) między radnymi dzielnicowymi a miejskimi, co powinno doprowadzić od wzmocnienia pozycji radnych wobec organu wykonawczego, czyli Urzędu Miasta Krakowa.

Zdaniem ekspertów z Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej UEK radni będą mogli wypełniać swoją rolę ustrojową (uchwałodawczo-kontrolną) jeżeli m.in. będą:

- ✓ mieli systemowy dostęp do szkoleń,
- ✓ mogli zamawiać profesjonalne opinie i ekspertyzy związane z wykonywanym mandatem,
- ✓ wzmocnią pozycję komisji rewizyjnych,
- ✓ uniezależnią biura od organów wykonawczych¹⁴.

Ostatnią kwestią jest relacja radnych dzielnicowych z samymi mieszkańcami. W chwili obecnej brak jest dowodów na istnienie komunikacji bezpośredniej (konieczny do wprowadzenia system monitoringu dyżuru radnych), natomiast finansowanie komunikacji pośredniej wymaga rozszerzenia o wykorzystanie e-form tj. media społecznościowe, newsletter, oraz wprowadzenie przesyłek bezadresowych. Pierwszym, możliwym do szybkiej realizacji zadaniem może być samo zintegrowanie stron WWW dzielnic (dzielnicax.krakow.pl) z oficjalnym serwisem miejskim (w chwili obecnej brak odnośników, nawet w zakładce samorządu) i promowanie tych stron w serwisie krakow.pl.

Może okazać się, że radni dzielnicowi potrzebować będą wsparcia profesjonalistów w zakresie zaplanowania działań informacyjno - promocyjnych i poprawnej struktury komunikacji wobec mieszkańców dzielnicy (np. w zakresie dopasowania treści i kanału przekazu do grupy docelowej)¹⁵. Bez inwestycji w komunikację nie wytworzy się zaufania społecznego i poczucia przynależności do użytkowanej dzielnicy/ miasta, co przekłada się na brak skłonności do płacenia podatku dochodowego w Krakowie przez (formalnych) mieszkańców innych gmin.

Przekonanie mieszkańców do zaangażowania w funkcjonowanie Rad Dzielnic (choćby poprzez udział w wyborach) wymaga czasu, który wiąże się z wdrażaniem poszczególnych elementów planowanego procesu zmian. Słowo „planowany” oznacza tu, że podejmowane działania gwarantują stopniowe i przemyślane wprowadzanie mieszkańców Krakowa w proces zmiany: od przekazania informacji o potrzebie i pilności zmian (wiedza na temat celów/efektów), po zapewnienie warunków do dialogu, czyli uzyskiwania informacji zwrotnej poprzez dyskusję na temat oczekiwanych korzyści (identyfikacja potrzeb), sensowności procedur (rezygnacja z nadmiernej biurokracji) czy sposobów na dostosowywanie i korygowanie opracowanych rozwiązań (szerokie konsultacje, pilotaże).

¹⁴ Hausner i in. Narastające dysfunkcje, zasadnicze dylematy, konieczne działania. Raport o stanie samorządności terytorialnej w Polsce, tom II, Kraków 2014 r.

¹⁵ Takie potrzeby zostały zgłoszone przez radnych dzielnicowych w trakcie zorganizowanych w badaniu spotkań.

Warto podkreślić, że planowaniu działań tego typu powinno towarzyszyć przekonanie samych rzeczników zarządzania wielopoziomowego do idei konsultacji i zaplanowanie mechanizmu realnego wpływu głosów obywateli na proces legislacyjny¹⁶.

Kluczową kwestią dla zrozumienia zasadności wprowadzenia zmian jest dostosowanie przez nadawcę treści komunikatu, środka przekazu i kanału komunikacji do specyfiki adresata.

Przypominamy, że różne instytucje/osoby pełnią rozmaite role, z których wynikają odmienne zadania, co sprawia, że ich oczekiwania informacyjne, jak i zdolności percepcyjne są zróżnicowane. Szczególnie informacja skierowana do indywidualnego mieszkańca musi być konkretna i krótka, jednoznaczna (eliminacja wieloznaczności sformułowań np. poprzez analizę językoznawczą), powszechnie zrozumiała oraz niesprzeczna, aby nie doprowadzić do wrażenia, że funkcjonowanie Rad Dzielnic jest zbyt skomplikowane i/lub niewiarygodne.

W procesie komunikacji ważna jest wiarygodność podmiotu przekazującego treści. Z tego powodu warto się zastanowić, czy w proces komunikacji nie zaangażować lokalnych mediów np. telewizji krakowskiej¹⁷.

¹⁶ Powtórzmy: odwrotnością rekomendowanego stanu rzeczy jest traktowanie form konsultacji społecznych jako niewygodnej konieczności, bez możliwości realnego wpływu obywateli na tworzone regulacje przez administrację państwową.

¹⁷ Pomysł ten pojawił się w pomiarze radnego Pana Szczęsnego Filipiaka, prezentowanym na sesji Forum Przyszłości Dzielnic. Więcej informacji znajduje się pod linkiem: <http://forumdzielnicowe.pl/podsumowanie-konferencji-forum-przyszlosci-dzielnic-kompetencje-finansowanie-i-wspolpraca/>